

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4
POŠEPNÉHO NÁMĚSTÍ 2022**

FAKULTNÍ ŠKOLA PEDAGOGICKÉ FAKULTY UK

ŠKOLA PRO 3. TISÍCILETÍ

VERZE 9

PRAHA 2025

OBSAH

I. Identifikační údaje	5
II. Charakteristika školy	
II. 1. Úplnost a velikost školy	6
II. 2. Charakteristika pedagogického sboru	6
II. 3. Spolupráce s jinými subjekty a zákonnými zástupci	6
III. Charakteristika ŠVP	
III. 1. Zaměření školy	8
III. 2. Výchovné a vzdělávací cíle	8
III. 3. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
III. 4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
III. 5. Začlenění průřezových témat	15
III. 6. Činnost školní družiny	16
IV. Učební plán	
IV. 1. Učební plán pro 1. stupeň	17
IV. 2. Učební plán pro 2. stupeň	18
IV. 3. Poznámky k učebnímu plánu	19
V. Učební osnovy	
V. 1. Jazyk a jazyková komunikace	
V. 1.1.1. Český jazyk – charakteristika	20
V. 1.1.2. Český jazyk – osnovy	28
V. 1.2.1. Anglický jazyk – charakteristika	57
V. 1.2.2. Anglický jazyk – osnovy	62
V. 1.3.1. Francouzský jazyk – charakteristika	72
V. 1.3.2. Francouzský jazyk – osnovy	76
V. 1.4.1. Německý jazyk – charakteristika	81
V. 1.4.2. Německý jazyk – osnovy	84
V. 1.5.1. Španělský jazyk – charakteristika	88
V. 1.5.2. Španělský jazyk – osnovy	92
V. 2. Matematika a její aplikace	
V. 2.1.1. Matematika – charakteristika	97
V. 2.1.2. Matematika – osnovy	105
V. 3. Informatika	
V. 3.1.1. Informatika – charakteristika	119
V. 3.1.2. Informatika – osnovy	128
V. 4. Člověk a jeho svět	
V. 4.1.1. Prvouka – charakteristika	140
V. 4.1.2. Prvouka – osnovy	144
V. 4.2.1. Přírodověda – charakteristika	150
V. 4.2.2. Přírodověda – osnovy	153
V. 4.3.1. Vlastivěda – charakteristika	157
V. 4.3.2. Vlastivěda – osnovy	160
V. 5. Člověk a společnost	
V. 5.1.1. Dějepis – charakteristika	163
V. 5.1.2. Dějepis – osnovy	168

	V. 5.2.1. Občanská výchova – charakteristika	176
	V. 5.2.2. Občanská výchova – osnovy	181
	V. 6. Člověk a příroda	
	V. 6.1.1. Fyzika – charakteristika	187
	V. 6.1.2. Fyzika – osnovy	192
	V. 6.2.1. Chemie – charakteristika	202
	V. 6.2.2. Chemie – osnovy	207
	V. 6.3.1. Přírodopis – charakteristika	213
	V. 6.3.2. Přírodopis – osnovy	218
	V. 6.4.1. Zeměpis – charakteristika	226
	V. 6.4.2. Zeměpis – osnovy	231
	V. 7. Umění a kultura	
	V. 7.1.1. Hudební výchova – charakteristika	238
	V. 7.1.2. Hudební výchova – osnovy	242
	V. 7.2.1. Výtvarná výchova – charakteristika	259
	V. 7.2.2. Výtvarná výchova – osnovy	263
	V. 8. Člověk a zdraví	
	V. 8.1.1. Výchova ke zdraví – charakteristika	274
	V. 8.1.2. Výchova ke zdraví – osnovy	277
	V. 8.2.1. Tělesná výchova – charakteristika	281
	V. 8.2.2. Tělesná výchova – osnovy	287
	V. 9. Člověk a svět práce	
	V. 9.1.1. Pracovní činnosti – charakteristika	301
	V. 9.1.2. Pracovní činnosti – osnovy	306
	V. 9.2.1. Svět práce – charakteristika	311
	V. 9.2.2. Svět práce – osnovy	314
	V. 9.3.1 Využití digitálních technologií	317
	VI. Hodnocení žáků	320
	VII. Přílohy	
	Příloha č. 1 – Standardy vzdělávání	334
	Příloha č. 2 – Plán průřezových témat	335
	Příloha č. 3 – OČMU	340
	Příloha č. 4 – Školní družina	346
	Příloha č. 5 – Preventivní program školy	362
	Příloha č. 6 – Nepovinné předměty	364
	Příloha č. 7 – ŠVP přípravné třídy	368
	Příloha č. 8 - Volitelné předměty	380
	Dodatky ke školnímu vzdělávacímu programu	414

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV PROGRAMU	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
MOTIVAČNÍ NÁZEV	ŠKOLA PRO 3. TISÍCILETÍ
PŘEDKLADATEL	ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4, POŠEPNÉHO NÁMĚSTÍ 2022
ADRESA, KONTAKTY	ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 4, POŠEPNÉHO NÁMĚSTÍ POŠEPNÉHO NÁMĚSTÍ 2022 148 00 PRAHA 4 tel: 272926315, fax: 272926701 e-mail: škola@zsposepneho.cz www.zsposepneho.cz IČO: 61388432, IZO: 102401535 REDIZO: 600037401
ŘEDITELKA ŠKOLY	Mgr. DANIELA POŘÍZKOVÁ
ZŘIZOVATEL	MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 11 OCELÍKOVA 672, 149 41 PRAHA 4 právní forma: obec, IČO: 00231126 tel.: 267902111 www.praha11.cz

PLATNOST DOKUMENTU OD 1. ZÁŘÍ 2025 (VERZE 9)

DATUM:

PODPIS ŘEDITELKY:

RAZÍTKO ŠKOLY:

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

II. 1. Úplnost a velikost školy

Jsme plně organizovanou základní školou s 1. – 9. ročníkem. Poprvé škola zahájila svou činnost 1. září 1987, tehdy ještě rozdělena na dva subjekty – Základní školu Pošepného náměstí I a Základní školu Pošepného náměstí II. Ke sloučení škol došlo ke dni 1. září 2000. Právní subjektivitu má škola od 1. ledna 1995.

Přehled součástí školy:

Základní škola	IZO 102 401 535	se stanovenou kapacitou	1000 žáků
Školní družina	IZO 112 300 502	se stanovenou kapacitou	600 žáků
Školní jídelna	IZO 112 300 758	se stanovenou kapacitou	1450 žáků

II. 2. Charakteristika pedagogického sboru

Učitelský sbor je stabilizovaný, většina učitelů pracuje na škole více než 10 let.

Vyučující průběžně využívají různá školení, přednášky a kurzy v rámci DVPP, všichni prošli školením SIPVZ (Státní informační politiky ve vzdělávání), Bezpečnosti na internetu, účastní se zahraničních stáží a stínování na partnerských školách.

Na škole pracuje metodické sdružení pro 1. stupeň a předmětové komise pro 2. stupeň. Žáci i zákonní zástupci mohou využívat činnosti školního poradenského centra tvořeného výchovnou poradkyní, kariérní poradkyní, metodickou prevencí patologických jevů, speciální pedagožkou a školní psycholožkou. Vyučujícím i žáků jsou k dispozici rovněž asistenti pedagogů.

.

II. 3. Spolupráce s jinými subjekty a se zákonnými zástupci žáků

Spolupráce školy se zákonnými zástupci se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronických žákovských knížek, programu Bakaláři a online učeben, dále na třídních schůzkách, konzultacích nebo neformálních setkáních pořádaných pedagogy, případně osobně po individuální dohodě s vyučujícím. Další informace o činnosti školy jsou zákonným zástupcům předávány prostřednictvím webových stránek školy. Využíváme i možnosti vzájemných informací přes internet (omlouvání žáků, domluvy konzultací apod.) – každý vyučující má svou e-mailovou adresu. Své náměty a připomínky mohou zákonní zástupci tlumočit i prostřednictvím školské rady.

Ve svém působení na harmonický rozvoj žáků spolupracuje škola s různými subjekty. Naši partneři:

- Školská rada – významný poradní orgán
- Pedagogická fakulta UK Praha
- Přírodovědecká fakulta UK Praha
- Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity

Další subjekty:

- MČ Praha 11 – škola se pravidelně zapojuje do vypisovaných grantů v oblastech kultury a sportu, účastní se akcí organizovaných MČ (Dny Prahy 11, Den Země, příměstské tábory pro děti)
- pobočka Městské knihovny na Jírovcově náměstí a na Opatově – připravuje během školního roku pro žáky besedy podporující literární gramotnost
- MŠ Blatenská a MŠ Hrabákova – škola vytváří program pro budoucí prvňáčky, na kterém se podílejí žáci 1. i 2. stupně
- Dům s pečovatelskou službou Blatenská – žáci školy pravidelně připravují pořady pro seniory
- Pedagogicko-psychologická poradna – pracovníci PPP provádějí individuální psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku u žáků s výukovými problémy, včetně specifických poruch učení, učitelům poskytují podklady a náměty pro práci s integrovanými žáky
- Středisko výchovné péče pro děti a mládež – pomoc škole a zákonným zástupcům při řešení závažných problémů ve třídě a v rodině
- IPS, Domažlická, Praha 3 – škola každoročně využívá služby v kariérovém poradenství v rámci volby povolání
- KC Zahrada – pravidelné využívání nabídek kulturního centra
- Toulcův dvůr – v rámci environmentální výchovy zařazuje škola do výuky programy tohoto ekologického zařízení

Dlouhodobé projekty a mezinárodní projekty:

Každoročně se škola věnuje rozvíjení čtenářské a finanční gramotnosti. Žáci se zapojují nejen do celoškolního projektu, ale i do třídních nebo meziškolních soutěží, účastní se besed se spisovateli a prakticky se snaží využít nově získané dovednosti.

Škola pořádá studijně-poznávací zájezdy s cílem zefektivnění a zdokonalení výuky cizích jazyků. Zájezd je organizován cestovní agenturou s využitím zdrojů ze šablon nebo OP JAK. V oblasti prevence sociálně patologických jevů je škola zapojena do projektu KiVa, který uvádí do praxe na třídnických hodinách. Jeho úkolem je zlepšení vztahů mezi žáky, navození atmosféry vzájemného respektu a důvěry.

III. CHARAKTERISTIKA ŠVP

III. 1. Zaměření školy

NAŠE MOTTO

Vychovávat z každého jednotlivého žáka příjemného souseda, spolehlivého spolupracovníka nebo obchodního partnera a věrného životního druha. Zdá se, že to není příliš ambiciózní cíl. Ale změřte ho, prosím, jeho negací: nepříjemný soused, nespolehlivý spolupracovník, úskočný partner a nevěrný druh. Nejlepší cesta, jak přispět k řešení globálních problémů, je obohatit současnou společnost větším počtem poctivých, zodpovědných a laskavých lidí.

Naše škola chce být dobrou školou pro všechny. Ve všech ročnících je zařazen předmět informační a komunikační technologie. Výuka anglického jazyka je rovněž součástí výuky již od 1. třídy v souladu s národním plánem výuky cizích jazyků. V 1. a 2. třídě vyučujeme anglický jazyk 1 hodinu týdně, ve 3. třídě pokračuje s dotací 3 hodiny a od 4. třídy s dotací 4 hodiny týdně.

V 7. třídách mají žáci možnost volby druhého cizího jazyka. V současné době nabízíme výuku německého, francouzského a španělského jazyka.

Vzdělání se neorientuje jenom na tradiční nástroje jako je paměť, dosazování do vzorců, ale zdůrazňuje dovednostní stránku žáka, schopnosti, rozvoj osobnosti, kreativitu a fantazii. Proto v ŠVP nejsou přesně vymezeny formy a metody práce, ale je ponechán prostor pro tvůrčí činnost každého učitele, který si sám zvolí své vlastní postupy, metody a formy práce, jež bude uplatňovat v konkrétní třídě v konkrétní vyučovací hodině. Přitom ale musí vycházet z plánů výuky vytvořených na základě ŠVP a znalostí potřeb a schopností konkrétních žáků dané třídy tak, aby byly naplněny kompetence dané ŠVP.

Základní vzdělávání je první etapa celoživotního vzdělávání, proto chce ŠVP umožnit žákům osvojit si strategii učení, vést k otevřené a účinné komunikaci, k tvořivému myšlení, k logickému uvažování a k řešení problémů.

Úroveň našeho vzdělávání sledujeme zapojením do celostátních srovnávacích testů Kalibro, Scio a Cermat. Zájmy žáků jsou dále rozvíjeny v odpoledních mimoškolních aktivitách školní družiny (ŠVP ŠD viz příloha č. 5), zájmových kroužků a prostřednictvím dalších organizací.

NÁŠ CÍL

Pomáhat žákům při získávání základu všeobecného vzdělávání. Dát jim základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

III. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřují k vybavení žáků souhrnem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná vzhledem k jejich věku. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a postupně se dotváří v dalším průběhu života. Osvojování těchto kompetencí nelze tedy na úrovni základního vzdělávání považovat za dokončené, ale získané kompetence tvoří základní složku pro jejich utváření.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní kompetence digitální.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka ke čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- zaměřuje se na samostatnost žáka, na organizování vlastní činnosti žáka
- vede žáka k zodpovědnosti za své učení, zapojuje využívání zkušeností žáka
- vede žáka k efektivnímu využívání informací v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- rozvíjí objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů
- vede žáky k rozpoznání a pochopení problému
- zapojuje žáky do promýšlení a plánování způsobů řešení problémů a využití úsudku a zkušeností žáků
- rozvíjí u žáků schopnosti logického uvažování, srovnávání, třídění, analýzy a syntézy
- vede žáky k vytrvalosti při řešení problémů
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na dodržování pravidel komunikace (naslouchání, respektování názoru druhých apod.)
- rozvíjí různé formy komunikace (ústní, písemná, výtvarná apod.)
- vede k porozumění různým druhům textů a záznamů, obrazovým materiálům, gestům
- zapojuje žáky do diskuse v rámci malé i velké skupiny, zaměřuje se na vyjádření názoru žáka
- zohledňuje věk při používání internetu a dalších technologických prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- dbá na to, aby žák úměrně svému věku získával, zpracovával a využíval informace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zapojuje žáky do účinné spolupráce ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- objasňuje žákům jejich roli ve skupině
- spolupodílí se na utváření dobré atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc
- dbá na dodržování pravidel pro soužití ve škole
- vede žáky k ohleduplnosti a uctivosti při jednání s druhými lidmi

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování školního řádu a společenských norem
- vede k respektování přesvědčení druhých lidí, individuálních rozdílů kulturní, etnické a národnostní odlišnosti spolužáků
- zapojuje žáky k samostatnému rozhodování a nesení důsledků za svá rozhodnutí

- objasňuje důležitost argumentace a usiluje o to, aby žák vhodnou formou prosazoval své názory
- vede žáky k odmítání fyzického i psychického násilí
- uvádí k řešení problémy související s ochranou životního prostředí
- dbá na respektování kulturního i historického dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- zdokonaluje základní pracovní dovednosti a návyky žáků
- vede žáky k adaptaci na nové nebo změněné pracovní podmínky
- využívá sebehodnocení žáků
- rozvíjí orientaci žáků v základních pravidlech podnikání
- vede žáky k bezpečnému chování, ochraně jejich zdraví i zdraví druhých
- zaměřuje se na to, aby získané znalosti a zkušenosti žáci využívali pro přípravu na svou profesi

Kompetence digitální

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

III. 3. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami řadíme ty, kteří potřebují k naplnění a uplatnění svých vzdělávacích možností poskytnutí podpůrných opatření. Účelem podpory vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je zapojení a maximální využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Na základě toho jsou individuálně stanovena podpůrná opatření, která realizuje škola. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů, podpůrná opatření prvního stupně realizuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě Plánu pedagogické podpory (dále PLPP), který má písemnou podobu. PLPP sestavuje pro žáka třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce ve spolupráci s dalšími odborníky s PPP, SPC (speciální pedagogická centra), ŠPZ (školské poradenské zařízení).

S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka, který s ním vyslovuje souhlas a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP průběžně, nejpozději však po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření od druhého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Škola zpracovává pro žáka s přiznaným 2. stupněm podpůrných opatření individuální vzdělávací plán / dále IVP/, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a podané žádosti zákonného zástupce žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP), má písemnou podobu. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností.

TERMÍN přípravy a vypracování IVP stanoví výchovný poradce, který ve spolupráci s třídním učitelem organizuje společné schůzky s rodiči, ostatními pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S plánem se seznamují zákonní zástupci a další zúčastnění vyučující ve třídě. V IVP jsou uvedeny závěry a doporučení – na co se při práci s žákem zaměřit, pomůcky, které je třeba používat, způsob klasifikace, individuální náplň učiva v jednotlivých předmětech. Podmínkou při zpracování a realizaci IVP je informovaný souhlas zákonných zástupců žáka. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Školní poradenské zařízení naší školy je tvořeno výchovným poradcem, speciální pedagogkou a psychologkou PPP, které docházejí do školy pravidelně jednou měsíčně ke konzultacím. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, která jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Zásady pro práci s žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání žáků s PLPP jsou na naší škole zabezpečovány tyto podmínky:

- uplatnění principu individualizace při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- umožnění žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky přizpůsobené jeho individuálním potřebám
- zohlednění druhu, stupně a míry podpůrných opatření při hodnocení výsledků

- uplatnění zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka
- podpora nadání a talentu žáka vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- uplatnění zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka
- podpora nadání a talentu žáka vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školským poradenským zařízením

Další doporučené přístupy:

- klást reálné cíle
- postupně zvyšovat nároky
- pochválit výkon i snahu
- častá, ale spíš krátkodobá práce v úkolu
- vytvářet klidné prostředí pro práci
- navodit příjemnou a vstřícnou atmosféru
- hledat u dítěte úspěšnost
- pravidelná relaxace
- vycházet z diagnostiky a aktuálního zdravotního stavu žáka
- volit texty odpovídající vyspělosti čtenáře
- omezit požadavek na písemné zpracování přečteného textu
- omezit vyvolávání k hlasitému čtení před třídou
- upřednostňovat mluvený projev
- preferovat doplňovací cvičení, opisy, přepisy
- zjednodušit učivo
- preferovat ústní zkoušení
- individuální práce se žákem
- důraz na pochopení zadaného úkolu

Při práci s těmito žáky je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a odborného pracoviště. V rámci školy jde především o spolupráci vyučujících žáka, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy. Je nutné mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Pro úspěšné vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí budou zabezpečeny tyto podmínky:

- individuální péče
- odpovídající metody a formy práce
- pravidelná komunikace a zpětná vazba
- výuka českého jazyka pro cizince

III. 4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mimořádně nadaným žákem se rozumí žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Výuka by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání, která by se měla ve škole projevit, uplatnit a rozvíjet. Škola využije pro podporu nadaných a mimořádně nadaných žáků podpůrná opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu 1. – 4. stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí PPP.

System péče o nadané a mimořádně nadané žáky:

- **vypracování PLPP nadaného žáka**, který zahrnuje konkrétní podpůrná opatření pro uplatnění a rozvoj nadání, termíny kontrol a vyhodnocení PLPP

- **vypracování IVP** mimořádně nadaného žáka – Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje na základě žádosti zákonného zástupce žáka třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení. IVP obsahuje identifikační údaje žáka, údaje o stupních a druzích pedagogické podpory, údaje o pedagogických pracovnících, podílejících se na vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení vzdělávání, úpravy metod a forem výuky a hodnocení, případné úpravy výstupů ze vzdělávání žáka, jméno pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje. Součástí IVP je i termín vyhodnocování naplňování IVP, vyhodnocení probíhá nejméně 1 x ročně. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

V obou případech – sestavení PLPP nebo IVP – zajišťuje výchovný poradce informovaný souhlas zákonného zástupce žáka s realizací navržených podpůrných opatření.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále pak pedagogy a psychologkami PPP, které docházejí do školy pravidelně jednou měsíčně ke konzultacím. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace prováděných podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných

- PLPP
- IVP
- rozšíření vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- zapojení do rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciací žáků v některých předmětech
- účast na výuce některých předmětů ve vyšším ročníku
- přecházení žáka do vyššího ročníku na základě komisionálního přezkoušení
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;

- obohacování vzdělávacího obsahu;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních škol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Ve výuce je možné využít různých materiálů k rozvoji logického myšlení (testy, kvízy, počítačové programy).

III. 5. Začlenění průřezových témat

ŠVP v sobě zahrnuje průřezová témata, která tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Škola zařazuje do vzdělávání na 1. i 2. stupni všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV a v průběhu základního vzdělávání nabízí žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat, která procházejí napříč vzdělávacími oblastmi. Průřezová témata jsou realizována formou integrace obsahu tematických okruhů do vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů a doplněna o projekty podle svého zaměření.

Pro každé průřezové téma je vypracován „Plán průřezového tématu“ (příloha ŠVP č. 2), kde jsou rozpracovány tematické okruhy do konkrétních témat. Témata jsou rozdělena do dvou skupin. První skupina je přirozenou součástí všech vyučovacích předmětů ve všech ročnících 1. i 2. stupně a pracuje se s nimi neustále. Tato témata jsou v jednotlivých plánech průřezových témat označena slovem průběžně (tzn. ve všech předmětech, ve všech ročnících). Druhou skupinu tvoří vybraná témata, která jsou konkrétně zařazena do jednotlivých předmětů a ročníků a odkazy na ně jsou uvedeny v osnovách předmětu příslušného ročníku.

Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu (např. filmová a divadelní představení, výstavy, exkurze apod.).

Průřezová témata daná RVP ZV jsou doplněna o následující témata:

Protidrogová prevence

Protidrogová prevence je součástí vzdělávacího procesu. Škola klade důraz na smysluplné využití volného času žáků, podporuje účast žáků v soutěžích, nabízí výběr zájmových útvarů. Žáci se dle možností a nabídek speciálních pracovišť a dalších institucí účastní besed s odborníky. Škola má vypracovaný program primární protidrogové prevence a předcházení sociálně patologickým jevům (příloha ŠVP č. 7).

Ochrana obyvatel za mimořádných situací

Výchova a vzdělání žáků ve smyslu ochrany obyvatelstva za mimořádných situací je průběžně zařazována do vyučovacího procesu v průběhu celé školní docházky. Žáci se naučí poskytnout první pomoc přiměřeně svému věku, znají důležitá telefonní čísla a základní postupy při evakuaci. Poučení o bezpečnosti zařazují vyučující průběžně během školního roku, o poučení provedou záznam do třídní knihy. Škola má vypracovaný tematický plán se začleněním oblastí „Ochrana člověka za mimořádných událostí“ do jednotlivých předmětů a ročníků (příloha ŠVP č. 3).

Výchova k volbě povolání

Od prvního ročníku se žáci seznamují s jednotlivými povoláními. Konzultace se zákonnými zástupci o studiu na osmiletém a šestiletém gymnáziu poskytuje v 5. a 7. ročníku třídní učitel a výchovný poradce. Konzultace o dalším profesním zaměření žáků druhého stupně poskytuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a ostatními vyučujícími.

Školní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Dlouhodobá část Školního programu EVVO je samostatným dokumentem v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ze dne 27. října 2008, č.j. 16 745/2008-22.

III.6. Činnost školní družiny

Školní vzdělávací program pro školní družinu je součástí ŠVP Škola pro 3. tisíciletí (příloha ŠVP č. 4). Respektuje a podporuje zaměření školy, její výchovné a vzdělávací cíle, společná pravidla a činnosti.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Ročník		Ročník		Ročník		Ročník		Ročník				
IV.1. Učební plán pro 1. stupeň		1.		2.		3.		4.		5.		Celkem	Minimum	Z toho disponibilní
		Celkem	Z toho disponibilní	c	d	c	d	c	d	c	d			
Jazyk a jazyk. kom.	Čj a literatura	9	2	9	2	9	2	7	1	7	1	41	33	8
	Anglický jazyk	1	1	2	1	3		3	1	4	1	13	9	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4		4		4		5	1	5	1	22	20	2
Informatika	Informatika	0		0		1	1	1		1		3	2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	1	2		2						6	11	1
	Přírodověda							1		2		3		
	Vlastivěda							2		1		3		
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	12	
	Výtvarná výchova	1		1		1		2		2		7		
Čl. a zdraví	Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	10	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	5	
Disponibilní časová dotace			4		3		3		3		3		16	
Celková povinná časová dotace		21		22		24		25		26		118	118	16

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Ročník		Ročník		Ročník		Ročník					
IV.2. Učební plán pro 2. stupeň		6.		7.		8.		9.		Celkem		Minimum	Z toho disponibilní
		Celkem	Z toho disponibilní	c	d	c	d	c	d				
Jazyk a jazyková komunikace	Čj a literatura	4		4		4		4	1	16	11	15	1
	Anglický jazyk	4	1	4	1	4	1	4	1	16		12	4
	Další cizí jazyk			2		2		2		6		6	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	1	4		4		4		16		15	1
Informatika	Informatika	2	1	1		1		1		5		4	1
Člověk a společnost	Dějepis	2		2		2	1	2		8	11	10	1
	Občanská výchova			1		1		1		3			
Člověk a příroda	Fyzika	2		1		2	1	2		7	24	20	1
	Chemie					2		2		4			
	Přírodopis	2		2	1	1	1	1		6			2
	Zeměpis	2	1	2		2		1		7			1
Umění a kultura	Hudební výchova	1		1		1		1		4	9	9	
	Výtvarná výchova	2		1		1		1		5			
Čl. a zdraví	Výchova ke zdraví			2						2	13	10	
	Tělesná výchova	3	1	3	1	3	1	2		11			3
Člověk a svět práce	Svět práce					1		1		2	3	3	
	Využití digitální technologie	1								1			
Povinně volitelný předmět						1	1	2	2				3
Disponibilní časová dotace			4		3		7		4			18	
Celková povinná časová dotace		29		30		32		31		122		122	18

IV.3. Poznámky k učebnímu plánu

Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně

Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se vyučuje anglický jazyk od 1. ročníku. V 1. a 2. ročníku je vyčleněna 1 vyučovací hodina týdně, ve 3. ročníku jsou vyčleněny 3 vyučovací hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku 4 vyučovací hodiny týdně.

Od 3. ročníku se realizují jednotlivá průřezová témata, která jsou začleněna do jednotlivých předmětů (viz příloha ŠVP č. 2).

Výuka nepovinného předmětu

V 1. a 2. ročníku se vyučuje nepovinný předmět atletika s časovou dotací 1 hodina týdně.

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace volí dle podmínek školy žáci od 7. ročníku další cizí jazyk z nabídky francouzského jazyka, německého jazyka a španělského jazyka. Zvolený jazyk se žáci vyučují od 7. do 9. ročníku s dotací 2 vyučovací hodiny týdně.

V 8. a 9. ročníku si žáci dle podmínek školy vybírají z nabídky povinně volitelných předmětů. Zvolený předmět se žáci vyučují v 8. ročníku s dotací 1 vyučovací hodiny týdně, v 9. ročníku s dotací 2 vyučovací hodiny týdně (viz příloha č. 8).

V.1. Jazyk a jazyková komunikace

V.1.1. Český jazyk a literatura

V. 1.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Jazyk je nástrojem myšlení a komunikace ve všech předmětech. Má centrální postavení – ovlivňuje úroveň vyučování celkově. Ostatní předměty závisí na pochopení a výsledcích vyučování mateřskému jazyku.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- a) Komunikační a slohová výchova
- b) Jazyková výchova
- c) Literární výchova

V komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvoj komunikačních schopností, osvojení si systému stylistických poznatků, které žákům umožní vědomě produkovat i posuzovat vlastní projev a projevy jiných.

Každý žák by měl být schopen pohotově se vyjadřovat v mluveném i písemném projevu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a jeho praktickém používání v běžném životě.

V literární výchově poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora. Četba vede žáka ke kultivovanému vyjadřování, rozvíjí jeho řeč o nové vyjadřovací prostředky. Literární texty jsou podnětem k vlastnímu slohovému tvoření žáků.

Literární výchova humanizuje osobnost žáka, podporuje jeho emocionální zrání a na příkladech mu ozřejmuje životní a mravní hodnoty. Umožňuje mu pochopit mezilidské vztahy, rozpoznání dobra a zla. Vypěstovává smysl pro estetičnost, rozpoznání hodnotné literatury od braku a utváří trvalý zájem o četbu.

Výuka probíhá ve třídách, v žákovské knihovně a v učebnách informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy a dalšími dostupnými programy z portálů zabývajících se možnostmi využití textů a cvičení pro práci v hodinách českého jazyka.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	8	9	8	7	7	4	4	4	4

Cílové zaměření předmětu

Cílem českého jazyka a literatury je dobrá úroveň jazykové kultury, získání významných dovedností a znalostí, které umožňují správné vnímání různých jazykových sdělení, rozumět jim, umět se vhodně vyjadřovat. Celou náplň předmětu na 1. stupni přizpůsobíme přiměřeně věku v jednotlivých ročnících a individuálním schopnostem žáků.

Hlavním cílem na 2. stupni je rozvoj komunikace spisovným jazykem, jasně a srozumitelně se vyjadřovat, naslouchat, číst s porozuměním, reprodukovat, klást otázky a formulovat jednotlivé hypotézy, vyjadřovat své názory, diskutovat o nich, argumentovat.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky (jazykové příručky, slovníky, pomocné přehledy gramatiky)
- předkládá informační zdroje z učebnic a pracovních textů
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence komunikativní

učitel

- vybírá témata na řečnická cvičení a slohové práce
- využívá k objasnění problémů diskusní kroužky a besedy
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- snaží se, aby žáci využívali všech komunikačních postupů a útvarů v komunikaci mluvené i psané.

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, vybízí ho k hledání dalších řešení
- předkládá úkoly, které žák řeší pomocí vlastních zkušeností (získaných studiem, četbou) a vlastního úsudku
- vybírá a předkládá modelové situace a vede žáka k jejich řešení s využitím kreativity
- analyzuje s žáky přečtené texty, vede je k vypracování individuální analýzy textu z hlediska nějakého účelu podle různých kritérií

Kompetence sociální a personální

učitel

- uplatňuje individuální přístup k žákům
- organizuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vede žáky k pozitivním postojům k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a pěstování a udržování našich tradic

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k průběžnému vyhodnocování výsledků své činnosti
- motivuje je k plánování a organizování

Průřezová témata:

Do předmětu český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, mediální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Komunikační a slohová výchova

OV 1. období:

žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním
- píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena slabiky, kontroluje vlastní písemný projev
- napíše věcně i formálně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

OV 2. období:

žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená
- posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména reklamě
- zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popisuje jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně

OV 2. stupeň:

žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v médiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný s nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i para lingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

- využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezi větného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova

OV 1. období:

žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost; rozlišuje slovní druhy v základním významu
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

OV 2. období:

žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici v neúplné základní skladební dvojici označující základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

OV 2. stupeň:

žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětích
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova

OV 1. období:

žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

OV 2. období:

žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamená je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

OV 2. stupeň:

žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

V. 1.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • samostatně přečte a napíše písmeno, slabiku, slovo, větu • čte výrazně se správným přízvukem • reprodukuje jednoduchý text a převypráví ho • pozorně naslouchá a vnímá mluvené slovo • seznamuje se se základními pravidly diskuse • používá obecné termíny • používá jednoduchá gesta • učí se formulovat vlastní názory • rozlišuje správné a špatné, s pomocí učitele hledá cestu k řešení • sdělí vlastní znalosti a s pomocí učitele získá jednoduché informace • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce pod dohledem učitele • učí se systematickému pořádku • udržuje pořádek na pracovních místech • poznává společenské hodnoty v životě • postupně si osvojuje schopnost třídit informace podle důležitosti • přizpůsobuje se změnám pracovních podmínek s pomocí učitele • pracuje ve skupině pod vedením učitele • učí se poznávat potřeby druhých • formuluje jednoduchým způsobem žádost o pomoc	• Poznávání a čtení písmen, slabik, slov, vět • Slova jednoslabičná, dvojslabičná a vícetlabičná • Cviky k odvození tvarů písmen • Psaní písmen, slabik, slov, vět • Orientace v liniatuře, čitelnost, úhlednost, úprava písma • Psaní velkých písmen u vlastních jmen a prvního slova věty • Fonetická cvičení – příprava ke čtení a jasnému vyslovování • Navozování a osvojování si správné artikulace • Výrazná deklamace a přednes říkadel • Vymýšlení rýmů • Osvojuje si kulturu mluveného slova – krátké mluvené projevy • Hlávka, písmeno, slabika, slovo, věta, interpunkční znaménka • Článek, nadpis, řádek, odstavec • Věta - vyjádření myšlenky • Kniha – spisovatel, ilustrátor • Vnímavý poslech výrazné četby, mluvní cvičení, • Rozpočítadlo - rytmická stránka řeči • Volná reprodukce čteného textu • Správné sezení, držení psacího náčiní, sklon sešitu	Mediální výchova Práce v realizačním týmu – utváření týmu

• respektuje názory dospělých • vyslechne názor druhého • neskáče do řeči • ovládá základy správného chování, společně s učitelem je hodnotí • pracuje podle jednoduchých ústních pokynů učitele		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i non-verbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním - píše správné tvary písmena číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává význam slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - porovnává a třídí slova podle významu - děj, věc, okolnost, vlastnost - rozliší v textu druh věty podle postoje mluvčího - odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých, měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování literární texty přiměřené věku	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - praktické čtení – technika čtení, čtení pozorné, čtení plynulé, znalost orientačních prvků v textu, hlasité a tiché čtení - věcné čtení – čtení jako zdroj informací - naslouchání – věcné naslouchání – pozorné, soustředěné, aktivní - mluvený projev – základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba - písemný projev - základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem - technika psaní – úhlednost, čitelnost, přehlednost písemného projevu - žánry písemného projevu- adresa, pozdrav z prázdnin, pozvánka, oznámení <u>Jazyková výchova</u> - zvuková stránka jazyka -sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - podstatná jména, slovesa, předložky, obecná a vlastní jména - věta jednoduchá, souvětí, druhy vět podle postoje mluvčího - pořádek slov ve větě - správná výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, seznamuje se s pravopisem vlastních jmen <u>Literární výchova</u> - poslech literárních textů - zážitkové čtení - tvořivé činnosti s literárním -textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, domýšlení jednoduchého příběhu, vlastní výtvarný doprovod	Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – základní orientační prvky v textu Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti řešit problémy v mezilidských vztazích

• rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele • užívá s porozuměním základní literární pojmy	• základní literárněvědné pojmy, žánry a druhy – pohádka, hádanky, říkanka, báseň, verš, rým, přirovnání, spisovatel, básník, kniha	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - volí vhodné verbální i non-verbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev - napiše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky - porovnává významy slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu-děj, věc okolnost, vlastnost, třídí ohebná slova na slovní druhy	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření v kontaktu s partnerem), soustředěné a pozorné naslouchání, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, výslovnost) - vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry – pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, dialog na základě obrazového materiálu - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev - základní hygienické návyky, technika psaní, žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, popis, postup činnosti) <u>Jazyková výchova</u> Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, samohlásky, souhlásky a souhláskové skupiny Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - Stavba slova – kořen, část předponová a příponová, koncovka	Osobnostní a sociální výchova Komunikace – dialog (vedení, pravidla, řízení, typy).

• užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • spojuje věty do jedno-dušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodní a napíše správné i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • rozliší vyjadřování v próze a ve verších odliší pohádku od ostatního vyprávění • užívá s porozuměním základní literární pojmy • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvarosloví • slovní druhy, tvary slov Skladba • věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice Pravopis • slov s i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech <u>Literární výchova</u> • poslech literárních textů • zážitkové čtení • tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • základní literární pojmy, druhy a žánry – pohádka, hádanka, říkanka, báseň, spisovatel, kniha, čtenář, básník, divadelní představení, herec, verš, rým, přirovnání	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - posoudí úplnosti či neúplnost jednoduchého sdělení - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti - rozliší základní části slova, slovo základové a odvozené, kořen, předpona, přípona a koncovka - s pomocí učitele odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje - s pomocí učitele vyhledává základní skladební dvojice - rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov - píše správně i/y po obojetných souhláskách a v koncovkách ohebných slov - vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - Věcné čtení (jako zdroj informací) - Věcné naslouchání (reaguje otázkami) - Vyjadřuje se závisle na komunikační situaci, komunikační žánry: vzkaz, oznámení - Zacházení s grafickým materiálem – omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka - Dodržuje základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, vzkaz) - Žánry písemného projevu – postup činnosti <u>Jazyková výchova</u> Slovní zásoba a tvoření slov - kořen, část předponová a příponová, koncovka Skladba - věta jednoduchá - souvětí - základní skladební dvojice Tvarosloví - tvary slov Pravopis - shoda přísudku s holým podmětem - koncovky podstatných jmen <u>Literární výchova</u> - poslech literární textů - zážitkové čtení - základní literární pojmy, druhy a žánry: pohádka, lyrika, epika, verš, rým, přirovnání, povídka	Mediální výchova Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenat - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatovat si z něj podstatná fakta - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě osnovu vytvořit krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívat je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - vyhledává zákl. skladební dvojici a v neúplné zákl. skladeb. dvojici označit základ věty - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<u>Komunikační a slohová výchova</u> Čtení - vyhledávací čtení - klíčová slova Naslouchání - praktické (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Mluvený projev - zpráva - vypravování - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev - žánry písemného projevu (inzerát, postup činnosti, jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník) <u>Jazyková výchova</u> Slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Tvarosloví - tvary slov Pravopis - koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých, shoda přísudku s holým podmětem <u>Literární výchova</u> - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - základní literární pojmy, druhy, žánry – bajka; divadelní představení, herec, režisér; rým, přirovnání	Mediální výchova Stavba mediálních sdělení – stavba a uspořádání zpráv Tvorba mediálního sdělení – tvorba sdělení pro časopis, rozhlas, televizi internet

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - dokáže vysvětlit důležitost národního jazyka - rozliší tvary neutrální od tvarů nářečních - vysvětlí rozvrstvení národního jazyka - popíše postup při práci s jazykovými příručkami - samostatně pracuje s jazykovými příručkami - ukáže příklady využití jazykových příruček v praktickém životě - doloží zásady správné výslovnosti - rozezná přízvuk slovní a přízvuk větný - užívá členění souvislé řeči - rozezná ve větě základní a rozvíjející větné členy - znázorní graficky závislost větných členů - užívá vědomosti o větných členech při stavbě textu - správně třídí slovní druhy - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - ovládá mluvnické kategorie ohebných slov - rozliší abstraktní typy podstatných jmen - užívá jmenné tvary přídavných jmen bez pravopisných obtíží - vysvětlí využití stupňování přídavných jmen - skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary - v mluveném i psaném projevu vhodně užívá slovesné tvary - ověří v Pravidlech českého pravopisu správnost tvarů ohebných slov - Čtení - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů	<u>Jazyková výchova</u> - Čeština - národní jazyk - Nářečí - Jazykové příručky <u>Hláskosloví</u> Zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, ne-spisovná výslovnost - modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) - intonace - členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Skladba - základní větné členy - rozvíjející větné členy - věta jednoduchá - souvětí <u>Tvarosloví</u> Slovní druhy - podstatná jména - druhy podstatných jmen - podstatná jména obecná a vlastní - jména osobní a místní - skloňování jmen - přídavná jména - druhy - skloňování - stupňování - zájmena - druhy - skloňování podle vzorů ten a náš - číslovky - druhy - skloňování - slovesa - mluvnické významy - tvary podmiňovacího způsobu - využití různých slovesných tvarů <u>Komunikační a slohová výchova</u> - Plynulé, pozorné, přiměřeně rychlé čtení	Multikulturní výchova Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - základní orientační prvky v textu Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich funkce, mediální sdělení a sociální zkušenost Multikulturní výchova Kulturní difference - poznání vlastních kulturních tradic Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích

a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek • Formuluje hlavní myšlenku v textu, vytvoří otázky i poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu • rozliší manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní postoj • vyhledá klíčová slova a shrne hlavní myšlenky • Naslouchání • Odlišuje ve slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení • Písemný projev • odlišuje spisovný a nespisovný písemný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • vytvoří ucelený text s dodržováním pravidel mezi větého navazování • formuluje hlavní myšlenku textu • vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah • samostatně připraví a napíše dopis • dodržuje zásady psaného textu • Mluvený projev • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • zapojuje se do diskuse, využívá zásady komunikace a pravidla dialogu • užívá verbálních i neverbálních prostředky řeči • rozliší manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní postoj	• Čtení s porozuměním – vyhledávání informací a klíčových slov ve čtených textech • Vyjádření vlastního názoru na obsah textu • Formování názoru na obsah textu • Manipulace v textu • Zprávy, různá sdělení v časopisech • Praktické naslouchání – zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s mluvčím, podněty k jednání • Věcné naslouchání – pozornost, soustředěnost, aktivita, zvukové prostředky projevu • Kritické naslouchání – rozlišování objektivního a subjektivního sdělení • Formování názoru na projev • Technika psaní – čitelnost, přehlednost, úprava, písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu • Aplikace spisovných jazykových prostředků, stylistických poznatků a dovedností • Komunikační situace • Osnova • Zásady dorozumívání – poznávání komunikační normy, spisovný jazyk, otázky, odpovědi • Komunikační situace • Komunikační žánry: • Dialog, referát (připravený s poznámkami) Slohové žánry • vypravování, zpráva, popis, dopis • výpisky, poznámky • Tiskopisy – (i v elektronické podobě) • Vyjadřování názoru na psaný text • Vlastní tvořivé psaní • Různé zdroje informací Literární výchova • literatura věcná a umělecká • literatura a skutečnost • přednese vhodné literární texty • reprodukuje slyšený nebo čtený text • reprodukce hlavních myšlenek	

• rozliší různé typy uměleckých i neuměleckých textů • užívá s porozuměním základní literární pojmy • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení • porovná různá ztvárnění téhož námětu v literatuře a v dramatickém zpracování • vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci • reprodukuje slyšený nebo čtený text • rozliší literární text z hlediska literární směru • přednese vhodné literární texty • zaznamená hlavní myšlenky • vytváří vlastní literární texty podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie • uceleně reprodukuje přečtený text • popíše jednoduše strukturu a jazyk literárního díla • interpretuje vlastními slovy smysl díla • tvoří vlastní literární text podle daných námětů • rozliší základní literární druhy • uvede literární text k příslušnému žánru • formuluje vlastní názory • porovná jednotlivé žánry a uvede jejich významné představitele v české literatuře • rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• vytváří vlastní literární texty podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie • Smysl a podstata díla • Literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot • -inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb • Vyjádření názorů na přečtené dílo – ústně i písemně, popř. kresbou • Zážitky z četby • Hodnotná a konzumní literatura • Struktura literárního díla- téma, literární hrdina, charakteristika, kompozice příběhu • Přirovnání, personifikace, zdobnéliny, výstižná slovesa, přímá řeč • Sloka, verš, rým Literární druhy • Poezie, próza, drama • Literární žánry – lidové slovesnosti, pohádky, pověsti, báje, legendy, bajky • Divadelní hra a film • Tvůrci pohádek, pověstí, bájí, bajek, příběhů ze života dětí • knižní ilustrace • knihy a vydavatelství • literární časopisy pro děti	

• formuluje význam literatury v minulosti a v současnosti • tvoří si vlastní názor na obohacení literárních textů • rozlišuje základní typy nakladatelství • rozezná významné malíře a ilustrátory • vysvětlí význam časopisu pro děti		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozlišuje slovesa rodu činného a trpného - správně třídí slovní druhy - vyhledává v textu různé druhy příslovce za pomoci otázek - tvoří příslovce od přídavných jmen - rozlišuje příslovečnou spřežku - dělí předložky podle druhu - užívá je ve větách s danými pády - pozoruje, kterým slovním druhem může být předložka - chápe význam spojek - rozlišuje spojky podřadící a souřadící - určuje dvojčlennost spojky, pozná jejich funkci ve větě - používá je ve vhodné komunikační situaci - v komunikaci mluvené rozezná druhy vět podle melodie, důrazu, tempa - rozlišuje slovesné a neslovesné jednočlenné věty - pozná a vyhledává podmět a přísudek - tvoří věty se slovesným a neslovesným přísudkem - zvládá pravopis shody přísudku s několikanásobným podmětem - definuje podmět a jeho druhy - zaměňuje podmět za Vv podmětou - tvoří podřadná souvětí s Vv podmětou - rozděluje jmenný přísudek a z jeho jmenové části tvoří Vv přísudkovou - vyhledává předmět ve větách jednoduchých - rozlišuje Vv podmětne od Vv předmětných	<u>Jazyková výchova</u> Tvarosloví - slovesný rod - neohebné slovní druhy - příslovce - předložky - spojky - částice, citoslovce Skladba - pořádek slov ve větě - stavba věty - věta jednoduchá a souvětí - věty podle postoje mluvčího - věty jednočlenné a dvojčlenné - základní větné členy - shoda přísudku s několikanásobným podmětem - podmět, vedlejší věta podmětá - přísudek – slovesný, neslovesný - vedlejší věta přísudková - předmět, vedlejší věta předmětá - příslovečné určení - vedlejší věty časové, místní, způsobové, měrové, příčinné, účelové, podmínkové, přípustkové - přívlastek – postupně rozvíjející, vedlejší věta přívlastková - doplňek, vedlejší věta doplňková Nauka o tvoření slov - význam slov - synonyma, homonyma, antonyma - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování <u>Komunikační a slohová výchova</u> - Čtení s porozuměním a čtení s přednesem - Technika čtení – poznávání orientačních prvků v textu - Získávání informací z čteného textu - Formulování hlavních myšlenek, - Stručné poznámky, osnova textu - Vyjadřovat vlastní názor na obsah textu	Multikulturní výchova Kulturní difference - jedinečnost člověka a jeho individualita Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí - co o sobě vím a co ne Poznávání lidí - poznávání se ve skupině/třídě Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí - poznávání se ve skupině/ třídě Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly

• pozná druhy příslovečných určení a které okolnosti děje vyjadřují • pomocí tázacích slov zaměňuje příslovečná určení za vedlejší věty příslovečné • rozlišuje spojovací výrazy u jednotlivých druhů Vv příslovečných • podstatné jméno blíže určuje přívlastkem a celou skla-dební dvojici blíže určuje dalším přívlastkem • přívlastek věty jednoduché nahrazuje Vv přívlastkovou • zná význam doplňku ve větě • zaměňuje doplněk za Vv doplňkovou • poznává obsah a rozsah významu slova • chápe rozdíly mezi synonymy, homonymy a antonymy • rozhoduje, zda může synonyma zaměňovat • rozpoznává nová slova a nová pojmenování • sleduje významové vztahy mezi slovy • rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • rozpoznává přenesená pojmenování • tvoří slova pomocí předpon, přípon, koncovek • porovnává slovo základové od odvozeného • vyhledává slovo-tvorný základ • rozlišuje složeniny vlastní a nevlastní a vyhledá je • pozná význam zkratk a zkratkových slov • Čtení • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Ohleduplnost, kontakt s mluvčím, podněty k jednání pozornost, naslouchání, aktivita • zvukové prostředky mluveného projevu • rozeznávání objektivního a subjektivního projevu • komunikační situace • vyjadřování názoru na projev • zážitkové naslouchání Komunikační žánry • rozhovor, beseda, připravený referát • Technika psaní – čitelnost, přehlednost, úprava • Poznátky o jazyce a stylu • aplikace spisovných jazykových prostředků, stylistických poznatků a dovedností • popis, charakteristika, žádost, pozvánka, líčení, výtah, životopis, vypravování • Tvořivé psaní Literární výchova • reprodukuje slyšený nebo čtený text, zaznamenává hlavní myšlenky • vytváří vlastní text • smysl a podstata díla • nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí • literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot • vyjádření názorů ústně, písemně • zážitky z četby • hodnotná a konzumní literatura • struktura literárního díla – téma, prostředí, doba, charakteristika postav, kompozice díla • jazyk – metafora, metonymie, epiteton • prostředky poezie – rytmus, rým • literární brak, kýč • nejvýznamnější tvůrci čtených žánrů, orientace v jejich nejvýznamnějších dílech Literární druhy • poezie, próza, drama • Literární žánry • lyrické, lyricko-epické, epické, přírodní a společenská poezie, balady, romance, dívčí povídky a	

• rozpozná a zaujímá kritický postoj ke komunikaci v masmédiích • vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky, stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví referát • orientuje se v obsahu čteného textu a získává informace • Naslouchání • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Sleduje aktivně projev a dává podněty k dalším rozhovorům • Poznává komunikační záměr a reaguje na něj • Vnímá zvukové prostředky projevu • Sděluje své názory a pocity • Mluvený projev • Zaujímá kritický postoj ke komunikaci v masmédiích • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně komunikačními prostředky vhodnými pro danou situaci • využívá vhodné jazykové prostředky • zapojuje se do diskuse, využívá zásady a pravidla dialogu • odděluje podstatné od nepodstatného, využívá různé zdroje informací • užívá verbální a neverbální prostředky řeči • Písemný projev • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně využívá spisovné jazykové prostředky • Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří text s dodržováním mezi větného navazování	romány, historické povídky a romány, detektivky, kovbojky • Dramatické žánry • tragédie, komedie, činohra, historické drama, film • knižní ilustrace • knihy a vydavatelství • literární časopisy pro děti	

• Užívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k práci s textem i tvořivému psaní na základě svých dispozic i svých zájmů • využívá vlastních i cizích prožitků, tvoří vlastní texty • orientuje se v textu a umí zpracovat osnovu • vyjadřuje se obrazně • vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti • užívá rozmanité prostředky, aby popis dynamizoval • nepopisuje co vidí, ale co cítí • odděluje podstatné od nepodstatného • rozčlení text a analyzuje jednotlivé části • pořizuje citáty, zaznamenává doslovně uvedené výpovědi z knihy • uplatňuje kompozici žádosti • popisuje skutečnost, kterou věcně zdůvodní a opatří ž. dalšími nezbytnými údaji • využívá poznatků o jazyce a stylu k projevu • používá faktografické údaje • rozlišuje strukturovaný a slohový životopis, biografii a autobiografii • využívá vlastních i cizích prožitků • dodržuje dějovou posloupnost • vkládá do příběhu dynamičnost • využívá vhodné jazykové prostředky, přirovnání, přímou řeč • rozliší různé typy uměleckých i neuměleckých textů • užívá s porozuměním základní literární pojmy • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je		

• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadla nebo filmového představení • uvede základní literární směry • porovná různá ztvárnění téhož námětu v literatuře, ve filmu a v dramatickém zpracování • vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně a dalších informačních zdrojích • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná jejich funkci • porovná ztvárnění námětů v literární a filmovém zpracování • reprodukuje slyšený nebo čtený text • rozliší literární text z hlediska literární směru • přednese vhodné literární texty • zaznamená hlavní myšlenky • vytváří vlastní literární texty podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie • uceleně reprodukuje přečtený text • popíše jednoduše strukturu a jazyk literárního díla • interpretuje vlastními slovy smysl díla • tvoří vlastní literární text podle daných námětů • rozliší základní literární druhy • uvede literární text k příslušnému žánru • formuluje vlastní názory • porovná jednotlivé žánry a uvede jejich významné představitele v české literatuře		

• rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje význam literatury v minulosti a v současnosti • tvoří si vlastní názor na obohacení literárních textů • rozlišuje základní typy nakladatelství • rozezná významné malíře a ilustrátory • dokáže vysvětlit význam časopisu pro děti		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - uvědomuje si a chápe významovou i formální stránku věty - tvorí věty (výpovědi) a souvětí - klasifikuje základní a rozvíjející větné členy v nesložitých případech - rozlišuje závislost větných členů a vět - třídí a používá druhy vedlejších vět podle druhů větných členů - rozpozná souvětí podřadné od souřadného - zvládá pravopisná pravidla a umí je prakticky používat v písemném projevu - specifikuje stavby vět a jejich významové poměry - používá spojovací výrazy v projevu tak, aby významový poměr byl jasný - graficky znázorní stavbu věty jednoduché a souvětí - analyzuje složitá souvětí v textu - proměňuje typy přímé řeči - volí vhodná slovesa v uvozovacích větách - využívá přímou řeč ve vypravování - správně používá a rozlišuje větný, členský a slovní zápor - rozlišuje pojmenování jednoslovná, víceslovná, sousloví - chápe vztah mezi formou slova a jeho významem - vysvětlí význam cizích slov v textu i za pomoci slovníku - nahrazuje v projevech přejatá slova domácími - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími příručkami	<u>Jazyková výchova</u> Skladba - věta a výpověď - větné členy - druhy vedlejších vět Stavba textu - významový poměr mezi hlavními větami, vedlejšími větami a několikanásobnými větnými členy: poměr slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný, důsledkový - souvětí souřadné a podřadné - řeč přímá a nepřímá - zápor Slovní zásoba a tvorba slov - slovní zásoba a její jednotky - obohacování slovní zásoby - způsoby tvoření slov - odvozování, skládání, zkracování - přenášení slovního významu - spojování slov v sousloví - přejímání slov z cizích jazyků - slova přejatá – výslovnost a pravopis <u>Tvarosloví</u> Ohebné slovní druhy - podstatná jména - zájmena - slovesa - mluvnické významy a tvary slov <u>Obecné poučení o jazyce</u> - rozvrstvení národního jazyka – spisovné a nespisovné útvary a prostředky českého jazyka - skupiny jazyků (slovanské – především slovenština, jazyky menšinové) <u>Komunikační a slohová výchova</u>	Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení - výběr výrazových prostředků Osobnostní a sociální výchova: Komunikace (průběžně) Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace

- rozlišuje výslovnost a pravopis cizích slov - třídí druhy podstatných jmen - používá správné tvary přejatých jmen ve vhodných komunikačních situacích - určuje mluvnické kategorie slov - ovládá pravopis cizích jmen - třídí zájmena a generuje jejich druhy ve všech pádech - používá tvary zájmen - srovnává tvar zájmena týž/tentýž s tvary vzorů mladý - rozlišuje slovesa vidu dokonavého a nedokonavého - správně určuje slovesné kategorie - rozlišuje spisovná a nespisovná slova - uvědomuje si rozdíl mezi obecnou a spisovnou podobou jazyka a podle toho jazyk používá - převádí texty z nářečí do spisovného jazyka - zařazuje slovanské jazyky do skupin - seznámí se s některými slovy ze slovní zásoby slovenštiny - Čtení - Odlišuje v čteném textu fakta o názory a hodnocení, ověřuje je formou otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji - Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku v textu, orientuje se v obsahu čteného textu, přesně a jednoznačně pojmenovává - počopí přečtený text a reprodukuje text - vyhledává ve slovnících a příručkách význam odborné terminologie - Vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu - Vyjadřuje vlastní názor na text - Připraví referát - Naslouchání - Odlišuje ve slyšeném textu fakta o názory a hodnocení,	- Praktické čtení – pozorné, plynulé, přiměřeně rychlé, orientační prvky v textu - Věcné čtení jako zdroj informací – hlavní myšlenky, poznámky, výpisky - Kritické čtení – rozlišování faktů od názorů, mínění a hodnocení (porovnávání) - Kritický postoj k manipulacím - Praktické naslouchání – zdvořilost, ohleduplnost, kontakt s mluvčím - podněty k jednání - Věcné naslouchání- pozornost, soustředěnost, aktivita - Kritické naslouchání- fakta, názory a hodnocení, vyjadřování názoru na projev - Spisovný jazyk, otázky a odpovědi, řečnické otázky - Komunikační situace - Komunikační záměr – objektivnost a subjektivnost sdělení, volba vhodných spisovných i nespisovných jazykových prostředků - Kultivovaný projev – pozornost, střídání rolí, technika mluveného projevu Komunikační žánry - Referát, připravený projev, diskuse, vystoupení na veřejnosti - Názor na mluvený projev - Věcná, gramatická a pravopisná správnost textů - Stylistická cvičení - Vlastní tvořivé psaní Stylistické žánry - charakteristika, žádost, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha, - výtah, výpisek, citát - Publicistické žánry - Vyjadřování názoru na psaný projev Literární výchova - volně reprodukuje slyšený nebo čtený text, zaznamenává a reprodukuje hlavní myšlenky - vytváří vlastní texty - dramatizace - smysl a podstata díla	

ověřuje je formou otázek nebo porovnáváním s dostupnými zdroji • Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení • rozumí textu a reprodukuje text • ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnává s dostupnými informacemi • co nejstručněji a uspořádaně fakta a myšlenky formuluje • Naslouchá pozorně, je ohleduplný k mluvčímu • Udržuje kontakt s mluvčím a dává podněty k dalšímu jednání • Vnímá zvukové i mimojazykové prostředky projevu • Vyslovuje své názory na projev a sděluje své pocity • Mluvený projev • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně vhodnými komunikačními prostředky • Odlišuje spisovný a nespisovný projev • V mluveném projevu užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, vyjadřuje svůj názor • vyslovuje shrnující stanovisko • osloví posluchače • informuje o události • promýšlí členění projevu • hodnotí událost • vyjadřuje se přesně, zřetelně vyslovuje • volí přiměřené tempo řeči • využívá znalostí o přízvuku, melodií a pauze • soustředí se na jeden užší problém • nekritizuje postoj protivníka • pohotově reaguje na námitky • vysvětluje svá stanoviska • Písemný projev • Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • Uspořádá informace v textu, vytvoří koherentní text	• nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí • literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot • vyjádření názorů ústně, písemně • zážitky z četby • hodnotná a konzumní literatura • struktura literárního díla – téma, prostředí, doba, kompozice díla, charakteristika postav • jazyk literárního díla – nespisovné jazykové prostředky, expresivní slova, vulgarizmy, poetizmy, neologizmy, odborná slova • alegorie, ironie • Hlavní vývojová období české národní literatury (19. – 20. stol.) • Současná literatura pro mládež – dobrodružství, fantasy, sci-fi • Literární druhy – poezie, próza, drama Literární žánry • poezie milostná, rodinná, vlastenecká • povídky, romány - fantastické, vědeckofantastické, životopisné, humoristické • Literatura naučná, populárně naučná, literatura faktu • Divadelní hra, film	

s dodržováním pravidel mezi větného navazování • Využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní • Tvoří poznané stylistické žánry • Informace v textu uspořádá podle logické návaznosti a vytvoří soudržný text • Využívá různé zdroje informací • užívá citáty s upřesněním • klasifikuje žánry • ovládá význam literárních pojmů • orientuje se v přehledu autorů jednotlivých žánrů • analyzuje texty, porovnává je, hledá odlišnosti • rozlišuje žánry věcné literatury • rozumí literárnímu ztvárnění textu • orientuje se v historii dramatu • umí zařadit k žánru • zná kompozici dramatu • rozpozná monolog, dialog • formuluje vlastní názor na kulturní dění • zná autorská divadla • uvědomuje si rozdíly mezi divadly • zná jejich zakladatele • chápe význam autorského divadla • orientuje se v hudebně divadelních žánrech • zná jejich vznik a chápe jejich význam • rozezná je podle charakteristických znaků • čte literární předlohy • formuluje ústně i písemně dojmy z četby nebo představení • rozlišuje film, rozhlasovou hru, televizní inscenaci • rozlišuje audiovizuálnost • vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně o ztvárnění námětu • rozlišuje hodnotné a konzumní provedení		

• vyjmenuje vývojová období • rozezná žánry jednotlivých období • zařadí autory do vývojových období • rozezná základy literární teorie a historie • spojuje historii s autorem a jeho tvorbou • formuluje dojmy z četby • interpretuje vlastními slovy hlavní smysl díla • vyhledává z informačních zdrojů autory, kteří psali o regionech • zná autory svého regionu • je seznámen s některými díly z národní literatury • dokáže literární text převyprávět a porovnat se specifiky jiného regionu • na základě různých událostí tvoří vlastní text • rozpozná odlišnost literatury regionální a národní • zná nakladatelství ve svém městě a okolí • sleduje knižní novinky • čte díla nových autorů • dokáže popsat tvorbu knih • má přehled o titulech časopisů na trhu • získává informace z různých zdrojů a čerpá z nich • interpretuje smysl článků • vyvozuje vlastní názor a dokládá ho argumenty		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor český jazyk a literatura
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • správně třídí slovní druhy a druhy slov • tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • ovládá mluvnické kategorie slov ohebných • samostatně pracuje a využívá Pravidel českého pravopisu a Slovníku spisovné češtiny • rozlišuje mluvnické významy a tvary slov • užívá stupňování přísloví a vazby některých předložek • rozlišuje spojky souřadící a podřadící • odlišuje spojky od ostatních spojovacích výrazů • určuje typy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti • rozlišuje rozdíly ve stavbě věty a souvětí • pozná základní větné členy • rozliší významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí • upevňuje znalosti o podmětu a přísudku • určuje rozvíjející větné členy • cvičí se v užívání různých způsobů vyjadřování jednotlivých větných členů i vedlejších vět • vyhledává hlavní a vedlejší věty a určuje jejich závislost nebo řízenost • klasifikuje vedlejší věty podle vyjádřeného větným členem a věty řídící	<u>Jazyková výchova</u> Neohebné slovní druhy • příslovce • předložky • spojky • částice • citoslovce • Pravopis • Lexikální, tvaroslovní, skladební Skladba • věty podle postoje mluvčího • věty jednočlenné, dvojčlenné a souvětí • základní skladební dvojice • shoda podmětu s přísudkem • doplněk a jeho zvláštnosti • rozvíjející větné členy • přívlastek těsný, volný, shodný, neshodný • hlavní věta, vedlejší věta • druhy vedlejších vět • druhy významového poměru mezi hlavními větami a větnými členy • složitá souvětí Význam slov • slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení • odborné názvy • synonyma, antonyma, homonyma • slova domácí a mezinárodní Slovní zásoba a tvoření slov • slovní zásoby a způsoby jejího obohacování • stavba slova • zkratky a zkratková slova <u>Jazyk a komunikace</u> • jazyková norma a kodifikace • původ a základy vývoje češtiny • jazyková kultura a řeč – projev mluvený a psaný <u>Komunikační a slohová výchova</u>	Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení - výběr výrazových prostředků - tvorba sdělení pro časopis, rozhlas, televizi, internet Stavba mediálních sdělení - sdělení v časopisech pro dospívající Osobnostní a sociální výchova Komunikace -komunikace v různých situacích Kooperační a kompetice - jasná a respektující komunikace Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení - výrazové prostředky a jejich uplatnění - výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - různé typy sdělení, jejich funkce Stavba mediálních sdělení - zpravodajství jako vyprávění Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu - plánování a rozdělení práce v týmu Multikulturní výchova Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami

• specifikuje stavby vět a jejich významové poměry • analyzuje složitá souvětí v odborném textu • uplatňuje poznatky v jazykových i písemných projevech • přesně používá odborné názvy v jazykovém i písemném projevu • využívá učiva o významu slov a rozdílů z hlediska významové intenzity • zaměří se na hledisko spisovnosti a nespisovnosti • prohloubí poznatky o změnách slovní zásoby ČJ • pochopí vztah mezi formou slova a jeho významem • chápe a osvojuje si stále rostoucí slovní zásobu • Čtení • Odlišuje v čteném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje je formou otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku v textu, orientuje se v obsahu čteného textu, přesně a jednoznačně pojmenovává • Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • pochopí přečtený text a vyjadřuje vlastní názor • vyhledává ve slovnících a příručkách význam odborné terminologie • využívá základy učení, formuluje hlavní myšlenku textu vybraného útvaru • uspořádá informace v textu	• Praktické čtení – pozorné, plynulé, orientační prvky v textu • Zdroj informací – hlavní myšlenky, poznámky, výpisky • Kritické a hodnotící čtení • Rozlišování faktů od názorů, mínění a hodnocení (porovnávání) • Vyjadřuje názor na obsah textu • Praktické naslouchání – zdvořilost, ohleduplnost, podněty k jednání • Věcné naslouchání – pozornost, soustředěnost, aktivita • Kritické naslouchání – objektivní a subjektivní sdělení, fakta, názory a hodnocení, komunikační záměr mluvčího, vyjadřování názoru na projev • Zážitkové naslouchání • Zásady dorozumívání – spisovný jazyk, otázky a odpovědi, řečnické otázky, role mluvčího a posluchače • Komunikační záměr – objektivnost a subjektivnost sdělení, vhodný výběr jazykových prostředků • Kultivovaný projev – střídání rolí, pozornost, naslouchání, technika mluveného projevu Komunikační žánry • Připravený nebo nepřipravený projev • Diskuse a její řízení, anketa, reportáž • Vyjadřování názoru na mluvený projev • Stylistická cvičení • Stylistické žánry • Popis, teze, přihláška, stížnost, životopis, publicistické žánry, Funkční styly • hovorový • umělecký • odborný • administrativní • řečnický Literární výchova • Přednes vhodných literárních textů • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • Záznam a reprodukce hlavních myšlenek	

• samostatně využívá jazykových prostředků • dbá požadavků uvedených ve statí o stylistickém využití jazykových prostředků • Naslouchání • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem k dané oblasti • odlišuje ve slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • naslouchá pozorně, sleduje projev, je ohleduplný k mluvčímu, dává podněty k dalšímu jednání • vyslovuje vlastní názory a sděluje své pocity • Mluvený projev • Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně komunikačními prostředky vhodnými pro komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně využívá spisovné jazykové prostředky • Vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči • Zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá zásady komunikace a pravidla dialogu • Vyjadřuje svůj názor na mluvený projev	• Vytváření vlastních textů • Dramatizace • smysl a podstata díla, pointa, • nacházení smyslu srovnáváním a vyvozováním souvislostí • literatura – zdroj zábavy, poučení, zprostředkování hodnot, • -inspirace pro řešení vlastních problémů a plnění tužeb • Vyjádření názorů ústně, písemně • Zážitky z četby • Hodnotná a konzumní literatura • Struktura literárního díla – téma, prostředí, děj, kompozice, hrdina, charakteristika postav • Jazyk literárního díla – obrazová pojmenování, zvukové prostředky (pořádek slov a jeho odchylky, gradace, kontrast, samostatný větný člen, řečnická otázka, zvolání) • Volný verš • Rysy výrazného individuálního stylu autora Literární žánry • žánry lyrické, epické, dramatické • poezie protiválečná, všedního dne • povídky, novely, romány protiválečné, psychologické, ze současnosti • Samizdatová a exilová literatura • Publicistické žánry • Absurdní drama • Divadlo malých forem • hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé • Literatura 20. století – základní směry, jejich významní představitelé v české i světové literatuře • Různé zdroje informací	

• Pronese připravený nebo nepřipravený projev • Písenný projev • Píše kultivovaně na základě poznatků o jazyce a stylu • uspořádá správně informace a vytvoří soudržný text • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • Vyjadřuje vlastní názor na psaný text • Tvoří vlastní texty • rozlišuje jednotlivé funkční styly pomocí použitých jazykových prostředků • uspořádá jazykové prostředky v textu s ohledem na jeho účel • správně pochopí literární text • rozumí literárním pojmům • uvádí zástupce spisovatelů jednotlivých žánrů • správně pochopí literární text • rozumí literárním pojmům • uvádí zástupce spisovatelů jednotlivých žánrů • rozumí literárnímu ztvárnění textu • rozlišuje jednotlivé literární žánry • rozpozná monolog, dialog • zná kompozici dramatu • zařadí autory českého a světového dramatu • orientuje se v kulturním dění • uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivými divadly • pochopí význam autorského divadla • rozlišuje jednotlivé literární druhy a žánry		

• zařazuje představitele jednotlivých žánrů • formuluje ústně i písemně dojmy z četby nebo filmového představení • rozlišuje různá ztvárnění téhož námětu v literatuře, filmu, rozhlasu, televizi a divadle • vyhledává informace • v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích o ztvárněném námětu • zpracovává získané informace písemnou i ústní formou • rozlišuje literaturu konzumní a hodnotovou • dokládá názor dokumenty • vyhledává informace v různých přístupných zdrojích • rozezná základy literární teorie a historie • rozpozná základní rysy individuálního stylu autora • formuluje přesně dojmy z četby • interpretuje vlastními slovy • hlavní smysl díla • vyhledává informace z různých literárních zdrojů svého regionu • převypráví literární text, doplňuje a porovnává s literaturou jiného regionu • hledá podstatu a tvoří vlastní literární text • formuluje příklady regionální literatury a literatury národní • rozpoznává odlišnosti obou literatur a uvádí jejich představitele • rozlišuje druhy nakladatelství		

• popíše tvorbu knih • získává informace z různých zdrojů • interpretuje smysl článků • dokládá vlastní názor argumenty		

V.1. Jazyk a jazyková komunikace

V.1.2. Anglický jazyk

V 1.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka probíhá v určených třídách, také v učebnách informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy a využívá se také jazyková laboratoř (fonetická cvičení, nácvik výslovnosti, komunikační cvičení).

V jednotlivých hodinách cizích jazyků se vedle určených učebnic a workbooku využívají při výuce rovněž audio kazety, video kazety, obrazový materiál a texty z různých časopisů. Zejména v anglickém jazyce žáci připravují v některých hodinách vlastní projekty, ve vyšších ročnících vytvářejí i prezentace na počítače. Pravidelně se každoročně uskuteční třídní kola a následně i školní kolo Olympiády v anglickém jazyce. V obvodních kolech byli naši žáci v posledních pěti ročnících velmi úspěšní, obsazovali přední místa.

Díky podpoře ze strany vedení školy bylo připraveno několik tematických zájezdů do zemí, kde se hovoří anglicky (např. Anglie, Švédsko, Dánsko, Holandsko).

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	2	3	3	4	4	4	4	4

Cílové zaměření předmětu

Hlavním cílem výuky cizích jazyků je, aby se žáci v daném jazyce dorozuměli, dokázali sestavit písemné projevy, uměli číst s porozuměním, zvládli reprodukovat cizojazyčné texty. Důraz se klade na komunikační schopnosti, na výslovnost, procvičuje se psaná forma slov a také intonace vět.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- uvádí věci do souvislostí
- zaměřuje se na práci s jazykovými příručkami, slovníky atd.
- usiluje o porozumění textu, mluveného projevu, vyhledávání informací
- využívá dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (encyklopedie, internet...)

- objevuje silné stránky žáků a plynule je rozvíjí

Kompetence komunikativní

učitel

- usiluje o dodržování etiky komunikace
- zapojuje žáky do diskuse
- patřičně komunikuje se žáky jednotlivě i ve skupině
- seznamuje je s bohatostí cizího jazyka a jeho praktickým používáním

Kompetence k řešení problémů

učitel

- upřednostňuje objevování vzájemných vztahů a příčin
- postupně zdokonaluje práci s informacemi ze všech informačních zdrojů, aby je žáci uměli vyhledávat, třídit a vhodně používat

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky základům spolupráce a týmové práce
- učí žáky nést zodpovědnost za samostatné úkoly a jejich plnění

Kompetence občanské

učitel

- rozvíjí vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví na pozadí Evropy a celého světa
- pomáhá žákům vytvářet pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

učitel

- napomáhá žákům využívat znalostí a zkušeností pro přípravu na budoucnost
- vede žáky k organizování a plánování činnosti a systémové práci

Průřezová témata:

Do výuky cizích jazyků jsou zařazena průřezová témata výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

1. stupeň

OV 1. období:

Řečové dovednosti

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně

- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu, jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

OV 2. období:

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

žák

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho Samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Ov 2. stupeň

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

žák

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

V. 1.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor anglický jazyk

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- Hello Seznámení se Pozdrav, představení se: Hello, Goodbye What's your name? I'm a boy, I'm a girl I'm...; Who's this?; It's.... Colours - School Názvy školních pomůcek Fráze: What's in my bag?; There's a (book). What's this? Vazba: It's .....; Krátké odpovědi: Yes. / No. Rozšíření slovní zásoby – školní potřeby Materiály (wood, rubber, paper) Seznámení se školními pokyny - Toys Názvy vybraných hraček Vazba: I've got a ball Přídavná jména – big, small, old, new Názvy hudebních nástrojů - The Farm Slovní zásoba z okruhu domácích zvířat na farmě. Otázka: What is it? Vazba: I can see (a chicken apod.) Rozšíření slovní zásoby ze života na farmě: názvy vybraných produktů domácích zvířat a dopravního prostředku používaného na statku. Fráze: It's time to go - Family Pojmenování rodinných vazeb Zdvořilostní fráze: How are you? I'm fine, thank you. Přídavná jména (happy, sad, tired, angry) - Food Názvy základních potravin. Fráze: I like... / I don't like .... Here you are. Pokyny: Wash your hands. Eat an apple. Procvičování frází I like... / I don't like	

	Seznámení s anglickou abecedou	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor anglický jazyk
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• Let's play Modální sloveso CAN /CAN'T Slovesa pohybu, sportovní aktivity Časování slovesa TO BE Základní přídavná jména • Let's go Slovní zásoba: základní dopravní prostředky, rozšíření Znalosti přídavných jmen Vazby: It's a ... (adj. + noun) • At home Názvy pokojů v bytě/domě Předložky místa Christmas – seznámení se s Vánoci ve Velké Británii a ve světě Slovní zásoba – vybavení pokoje Názvy materiálů. • In the garden Názvy lesních zvířat Rozšíření znalosti sloves Druhy ročních období Popis zvířete Popisná přídavná jména Slovní zásoba • The body Slovní zásoba, části těla Fráze: It's got/ It hasn't got. Easter – slovní zásoba Pět lidských smyslů Anglická abeceda Holiadys	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor anglický jazyk
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- Hello Pozdravy, představit se Počasí, dny v týdnu, barvy Číslovky 1- 10 Slovní zásoba - rozšiřování Umět reagovat na základní pokyny Gramatické vazby: I've got..., he/she's got, Have you got a ..._? - Outdoors Potřeby pro pobyt venku Vazba: There is/ are ..... Předpověď počasí – „shadows“ - My favourite! Slovní zásoba: základní druhy potravin Vazba: My favourite food/ drink is ... We like/ don't like ... What's your favourite food/ drink? Food in art Rozšíření slovní zásoby - jídlo - The toys At the toy shop - Small creatures Slovní zásoba: Hmyz a přírodiny Fráze: Is it ... (green)? Is it a (grasshopper)? Rozšíření slovní zásoby – příroda - Clothes Slovní zásoba – oblečení Fráze: Put on .../ take off ... Vazba: I'm wearing Rozšíření slovní zásoby Procvičování otázky: How many... ? - The beach Summer Holiday Rozšiřování slovní zásoby – na pláži Přídavná jména	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy Multikulturní výchova Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět, slovních spojení o sobě, rodině	My birthday (měsíce) Modální sloveso CAN Aplikace slovní zásoby do kontextu Slovní zásoba – hudební nástroje, sporty Halloween Seznámení s přítomným časem průběhovým Rozvoj čtenářských dovedností a orientace v textu Slovní zásoba – oblečení, roční období Předložky místa Vazba – Where is/ are....? Slovní zásoba – vybavení pokoje Christmas – seznámení se s Vánoci ve Velké Británii a ve světě Slovní zásoba – vybavení domu Aplikace slovní zásoby v textu, rozvoj čtenářských dovedností Modální sloveso can Časování slovesa have, krátké odpovědi s have Slovní zásoba – divoká zvířata Popis zvířete Popisná přídavná jména Vazba Do you like...?, krátké odpovědi s do Slovní zásoba – táboření, jídlo Easter Stravování Slovní zásoba – „od obilí k mouce“ Holidays	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané – co Evropu spojuje a co ji rozděluje

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor anglický jazyk
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák • rozumí jednotlivým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu • zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět, slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	• Tematické okruhy – domov, rodina, lidské tělo, jídlo, oblekání, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, počasí, škola, volný čas, povolání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda • Mluvnice - základní gramatické struktury- a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění) • Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	Výchova v evropských a globálních souvislostech Evropa nás zajímá - život dětí v jiných zemích Výchova v evropských a globálních souvislostech Evropa nás zajímá - rodinné příběhy Výchova v evropských a globálních souvislostech Evropa nás zajímá - život dětí v jiných zemích

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - vyjadřuje se v jednotlivých částech - porozumí textu - shrnuje myšlenky - sestavuje správnou otázku - reaguje na promluvy druhých - doplňuje výpovědi druhých - zapojuje se do diskuse - rozumí běžným otázkám - spojuje dílčí poznatky v celek - poučuje se z chyb, vyhledává je a odstraňuje - používá poznatky - reaguje na promluvy druhých - porovnává časové údaje - srovnává názory s ostatními - rozhoduje se rychle a správně - vyhodnocuje mluvený text - spojuje dílčí poznatky v celek - porovnává a odlišuje - srovnává názor s ostatními - reaguje na výklad a doplňuje vlastními názory - rozumí běžně užívaným gestům - využívá gesta i hlas v diskusi a ve výstupech - volí vhodné prostředky k vyjádření myšlenek - vybírá vhodné materiály k rozšíření slovní zásoby	- přítomné časy - stavba otázek - členy - přídavná jména - zvuková a grafická podoba jazyka- rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov, osvojení slovní zásoby - předložky - číslovky - existenční vazba - bydlení, domov, rodina - příroda a město - přítomný čas prostý a průběhový - řadové číslovky, časové údaje - zájmena osobní - zájmena neurčitá - minulý čas prostý - slovesa pravidelná - slovesa nepravidelná - vyjádření budoucího děje - vyjádření množství - členy ve větě - podstatná jména počitatelná a nepočitatelná - stupňování přídavných jmen - pravopisné jevy - modální slovesa - příslovce - tvoření příslovcí - použití modálních sloves ve větě - rozkazovací způsob - popis činností - obohacování slovní zásoby - fonetická a pravopisná podoba psané a mluvní projevy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti ze světa

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • spojuje dílčí poznatky v celek • vybírá vhodný materiál a pomůcky • používá slovník • vystupuje před kolektivem • poskytuje základní personální informace • komunikuje ve skupině • pracuje s učebnicí, s textem • vyhledává a srovnává různé zdroje informací • zná pravidla diskuse • plánuje své činnosti • zapojuje se do diskuse • komunikuje s ostatními • reaguje na výpovědi druhých • zapojuje se do společenského dění • získává informace z různých zdrojů • využívá dostupné materiály • porovnává myšlenky s ostatními • používá příručky • využívá získané znalosti v mluvních projevech • uplatňuje své názory • naslouchá názorům ostatních a reaguje na ně • vyhodnocuje výklad • reaguje na názory jiných • spojuje dílčí poznatky v celek • využívá poznatky z jiných předmětů, porovnává Čj a Aj	• slovesné časy – porovnání • slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem • pravidelná a nepravidelná slovesa • minulý čas prostý • zájmena • přítomný čas prostý a průběhový • gerundium • vyjádření budoucnosti • stravovací návyky • vyjádření budoucího času • činnosti v budoucnosti • minulý čas průběhový • časové a místní předložky • členy ve větě • předložky • předložkové vazby • předpřítomný čas • minulý infinitiv • modální slovesa • opisné tvary • frázová slovesa • škola • volný čas • kultura • sport • zájmena • příslovce • předpřítomný čas • čtení a psaní číslic • pravopis a výslovnost číslovek • tvary modálních sloves	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - mezinárodní setkávání - státní symboly

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá obecně užívané termíny - vyhledává informace v textu - využívá různých informačních zdrojů - sestaví krátký text - komunikuje v rámci skupiny - vyjadřuje své názory - reaguje slušně na názory druhých - sestavuje odpověď na sdělení - domluví se v běžných každodenních situacích - vyžádá si jednoduchou informaci - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - vyhledává informace v textu - sestaví jednoduché sdělení týkající se společenského dění - používá dvojjazyčný slovník - rozumí obsahu jednoduchých textů - v textu vyhledá známé výrazy - vyhledává význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - tvoří a obměňuje jednoduché věty - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - respektuje různé národy a národnosti - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu	- slovesné časy – porovnání - slovní zásoba - stavba otázek - rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - přítomný čas prostý a průběhový - stavová slovesa - volba povolání - předpřítomný čas prostý - předložky - příslovce - počasí - nákupy a móda - minulý čas prostá a průběhový - modální slovesa - opisné tvary modálních sloves - spojky - péče o zdraví - stravovací návyky - příčestí přítomné - přídavná jména - nepravidelná slovesa - podmínkové věty - frázová slovesa - trpný rod - realie anglicky hovořících zemí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - život dětí v jiných zemích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – anglický jazyk
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - využívá různých informačních zdrojů - sestaví krátký text - komunikuje v rámci skupiny - používá obecně užívané termíny - vyhledává informace v textu - domluví se v běžných každodenních situacích - vyžádá si jednoduchou informaci - reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - vyhledává informace v textu - vyjadřuje své názory - reaguje slušně na názory druhých - sestavuje odpověď na sdělení - sestaví zjišťovací a doplňovací otázky - používá dvojjazyčný slovník - vyplní jednoduchou žádost, formulář - rozumí obsahu jednoduchých textů - v textu vyhledá známé výrazy - vyhledává význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - porovnává a odlišuje - komunikuje s ostatními - reaguje na výpovědi druhých - zapojuje se do společenského dění - plánuje své činnosti - komunikuje s ostatními - rozvíjí slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu jazyka - práce se slovníkem - napiše jednoduchý text	- slovesné časy – prosté a průběhové - věta kladná, záporná a věty tázací - vztažné věty - vztažná zájmena - frázová slovesa - pocity a nálady - přítomný čas prostý - přítomný čas průběhový - frázová slovesa - stavová slovesa - vazba slovesa s infinitivem a -ing tvarem - minulý čas prostý a průběhový - předpřítomný čas - významová slovesa - pomocná slovesa - modální slovesa - tázací dovětek - tázací zájmena a příslovce - společnost a její problémy - moderní technologie a média - podmiňovací způsob - podmínkové věty - zájmena - frázová slovesa - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - člen určitý a neurčitý - vyjádření opakování děje v minulosti - budoucí čas - předložky - frázová slovesa - trpný rod - frázová slovesa - slovní zásoba - cestování - reálie anglicky hovořících zemí - reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět -mezinárodní setkávání Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa

V.1. Jazyk a jazyková komunikace

V.1.3. Francouzský jazyk

V. 1.3.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, jejich odlišné kulturní tradice.

Výuka probíhá v určených třídách, také v učebnách informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy a využívá se také jazyková laboratoř (fonetická cvičení, nácvik výslovnosti, komunikační cvičení).

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 7. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2

Cílové zaměření předmětu

Hlavním cílem výuky cizích jazyků je, aby se žáci v daném jazyce dorozuměli, dokázali sestavit písemné projevy, uměli číst s porozuměním, zvládli reprodukovat cizojazyčné texty. Důraz se klade na komunikační schopnosti, na výslovnost, procvičuje se psaná forma slov a také intonace vět.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vysvětluje význam výuky cizích jazyků pro budoucí život v EU
- zaměřuje se na práci s jazykovými příručkami

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k obhajování svého vlastního názoru, k argumentaci vhodnou formou a poslouchání názoru druhých

- pod jeho vedením si žáci osvojují nejen poznatky z cizího jazyka, ale v souvislosti s tím i poznatky příslušných zeměpisných oblastí

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k postupnému zdokonalování se v práci s informacemi z různých zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodně využívat
- napomáhá využívání týmové práce k řešení problémů
- při výuce je motivuje úkoly z praktického života

Kompetence sociální a personální

učitel

- je nápomocen při zapojování žáků do skupinové práce
- usiluje o respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí

Kompetence občanské

učitel

- rozvíjí respektování individuálních rozdílů (národnostní, kulturní apod.)
- prakticky seznamuje žáky s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí způsoby a možnosti plánování a organizování činnosti
- vede k využívání znalostí z vyučovacího předmětu pro přípravu na budoucnost

Průřezová témata:

Do výuky cizích jazyků jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Očekávané výstupy dle RVP:

2. stupeň

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojování témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých hovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

V. 1.3.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor francouzský jazyk

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá pozdrav, představí se , rozloučí se - pojmenuje věci ve třídě, školní pomůcky - používá francouzské číslovky do 20 - zná dny v týdnu, měsíce v roce - časuje slovesa být, mít a slovesa I. slovesné třídy - používá předložky místní a časové - představí členy rodiny - francouzsky pojmenuje jednotlivé země - zná vazby k popisu kamaráda - počítá do 60 - rozliší použití členu určitého a neurčitého - utvoří zápornou větu - dokáže hovořit o svých zálibách a koníčcích - časuje slovesa v množném čísle - použije předložku po záporu - používá dny v týdnu, měsíce, data - užívá nepravidelná přídavná jména, použije je v kontextu	- rozlišení fr. jazyka od jiných jazyků - pozdravy, oslovení, jména - představení se - abeceda, hláskování - číslovky do 20 - názvy školních pomůcek - členy neurčité, rozlišení rodu a čísla - dny v týdnu, měsíce, určení data - <i>singulár sloves</i> être, avoir ,habiter, s'appeler - předložky <i>à, en, dans, chez</i> - národnosti, povolání, věk - rodina - přivlastňovací zájmena - názvy zemí, měst, užití vhodných předložek - tvary přídavných jmen, rozlišení rodů - popis kamaráda, člena rodiny, oblékání - Vánoce, zvyky ve Francii, písně - číslovky do 60 - člen určitý - popis postavy podle obrázku, lidské tělo - výslovnost - písničky - scénky - slovesný zápor - tvoření otázky pomocí <i>est-ce que</i> - zájmy a záliby, volný čas - slovesa <i>aimer, adorer, détester</i> v singuláru - jídlo - sporty, sloveso <i>faire</i> - slavné osobnosti - zájmeno <i>on</i> - časování sloves v plurálu - vázání ve výslovnosti	Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života v evropských zemích Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy

	• slovesný zápor, předložka <i>de</i> po záporu • dny v týdnu, měsíce, data a časové údaje, svátky • počasí • tvary přídavných jmen v rodě mužském a ženském • rodina, vyprávění o své rodině	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor francouzský jazyk
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - zná hodiny a čas - užívá zvrtná slovesa - počítá přes 100 - užívá vazbu <i>être en train de</i> - časuje nepravidelná a zvrtná slovesa - zeptá se na cestu - správně používá předložky místní - popisuje dům, město, používá výraz <i>il faut</i> - dokáže použít předložky <i>de</i> po výrazech množství - osvojí si používání rozkazovacího způsobu - zeptá se na cestu, podá srozumitelnou informaci, koupí si jízdenku, rezervaci - seznámí se s hlavními pařížskými památkami - používá zvrtná slovesa	- denní doby, hodiny, čas - zvrtná slovesa - program dne, rozvrh hodin - školní předměty u nás a ve Francii - číslovky do 100 - <i>être en train de ...</i> - sloveso <i>prendre</i> - zájmeno <i>quel</i> a jeho tvary, - tvoření otázek - město, názvy obchodů, nákupy - ptát se na cestu, podat informaci - rozkazovací způsob, týkání a vykání - předložky a výrazy k určení místa - stažení předložek <i>à, de</i> se členem určitým - bydlení, obec, domov - popsat čtvrť, kde bydlím - nákupy - život ve fr. městech - výraz <i>il faut</i> + infinitiv - slovesa <i>vouloir, pouvoir</i> - svátky a zvyky ve Francii, Vánoce a fr. vánoční písně - nepravidelná přídavná jména <i>beau, nouveau</i> - slovesa <i>prendre, comprendre, appendre</i> - sloveso <i>vouloir</i> - výrazy množství, předložka <i>de</i> po výrazech množství - sloveso <i>devoir</i> - vyjádření účelu - rozkazovací způsob - město, ptát se na cestu, podat informaci - dopravní prostředky - Paříž, hlavní památky, plán města	Multikulturní výchova Kulturní diference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života v evropských zemích Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy

	• vyjádření souhlasu, ne-souhlasu • zvrtná slovesa v přít. čase a v záporu • program dne, rozvrh hodin • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky pasivně, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – žáci si osvojí a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor francouzský jazyk
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozliší slovesa III. třídy - používá minulý čas u pravidelných i nepravidelných sloves - využívá novou slovní zásobu v běžné komunikaci	- slovesa III. třídy typu attendre - opakování výrazu il y a - minulý čas passé composé u pravidelných sloves, u nepravidelných sloves - passé composé s pomocným slovesem être, avoir - zápor - nepravidelné sloveso croire - futur simple (conditionel) - mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <u>Konverzační témata</u> - byt, bydlení - francouzské a české školství - lidské tělo, zdraví - plány na prázdniny, cestování - příroda, zdraví - zvířata - plány do budoucna - realie zemí příslušných jazykových oblastí - roční období	Multikulturní výchova Kulturní diference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života v evropských zemích Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy

V.1. Jazyk a jazyková komunikace

V.1.4. Německý jazyk

V. 1.4.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, jejich odlišné kulturní tradice.

Výuka probíhá v určených třídách, také v učebnách informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy a využívá se také jazyková laboratoř (fonetická cvičení, nácvik výslovnosti, komunikační cvičení).

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 7. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2

Cílové zaměření předmětu

Hlavním cílem výuky cizích jazyků je, aby se žáci v daném jazyce dorozuměli, dokázali sestavit písemné projevy, uměli číst s porozuměním, zvládli reprodukovat cizojazyčné texty. Důraz se klade na komunikační schopnosti, na výslovnost, procvičuje se psaná forma slov a také intonace vět.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vysvětluje význam výuky cizích jazyků pro budoucí život v EU
- zaměřuje se na práci s jazykovými příručkami

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k obhajování svého vlastního názoru, k argumentaci vhodnou formou a poslouchání názoru druhých

- pod jeho vedením si žáci osvojují nejen poznatky z cizího jazyka, ale v souvislosti s tím i poznatky příslušných zeměpisných oblastí

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k postupnému zdokonalování se v práci s informacemi z různých zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodně využívat
- napomáhá využívání týmové práce k řešení problémů
- při výuce je motivuje úkoly z praktického života

Kompetence sociální a personální

učitel

- je nápomocen při zapojování žáků do skupinové práce
- usiluje o respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí

Kompetence občanské

učitel

- rozvíjí respektování individuálních rozdílů (národnostní, kulturní apod.)
- prakticky seznamuje žáky s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí způsoby a možnosti plánování a organizování činnosti
- vede k využívání znalostí z vyučovacího předmětu pro přípravu na budoucnost

Průřezová témata:

Do výuky cizích jazyků jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Očekávané výstupy dle RVP:

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojování témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých hovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

V. 1.4.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor německý jazyk

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá pozdrav, představí se, rozloučí se - časuje slovesa být, mít - utvoří zápornou větu - zná dny v týdnu, měsíce v roce - rozliší použití členu určitého a neurčitého - pojmenuje věci ve třídě, školní pomůcky - rozezná složená slova - používá německé číslovky do 100 - představí členy rodiny - použije předložku se správným pádem - pojmenuje jednotlivé druhy zvířat - dokáže hovořit o svých zálibách a koníčcích - v konverzaci užívá přítomný i minulý čas	- výslovnost - pořádek slov ve větě - pozdrav, představení - osobní zájmena - tvary slovesa být, mít v přítomném čase - zápor ve větě - adresa, poděkování, kalendář (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) - tvary pravidelných sloves v přítomném čase - člen určitý a neurčitý, rod - podstatných jmen - škola 4. pád zájmen wer, was - složená slova - vazba es gibt - koncovky množného čísla podstatných jmen – 1. a 4. pád - čísllovky 1 - 100 - předložka für se 4. pádem - rodina, povolání - přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě - nepravidelná slovesa - v přítomném čase - podstatná jména ve 3. pádě - domov, obec, dopravní prostředky - předložky se 3. a 4. pádem - příroda, zvířata - způsobová slovesa - vazba ich möchte - sloveso werden - volný čas a zájmová činnost - neurčité zájmeno man - zájmeno diesel, welcher, was für ein	Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života v evropských zemích Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice v německy mluvících zemích

	• préteritum pravidelných sloves • perfektum pravidelných sloves • nákupy	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor německý jazyk
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá číslovky řadové - sestaví pozdrav z prázdnin - využívá slovesa v rozkazovacím způsobu - sestaví jednoduché blahopřání - rozezná slovesa s neodlučitelnou předponou - sestaví jednoduchou žádost - rozezná slovesa s odlučitelnou předponou - pojmenuje věci ve třídě, školní pomůcky a školní předměty - v obchodě požádá o věci každodenní potřeby - k rozvíetí vět užívá přídavných jmen - převeďte text do minulosti - popíše změny počasí v jednotlivých ročních obdobích - německy pojmenuje jednotlivé země	- číslovky nad 100 - řadové číslovky - pozdrav a dopis z prázdnin - rozkazovací způsob - zvyky a tradice - zájmena osobní ve 3. a 4. pádě - blahopřání, omluva - slovesa s neodlučitelnými předponami - zdraví, jídlo - svátky - slovesa s odlučitelnou předponou - škola - skloňování přídavných jmen po členu určitém - nákupy - skloňování přídavných jmen po členu neurčitém - lidské tělo, oblékání - nepravidelná slovesa se změnou e/i v přítomném čase a rozkazovacím způsobu - präteritum sein, haben - pčasí - perfektum nepravidelných sloves - perfektum nepravidelných sloves s pomocným slovesem - sein - důležité zeměpisné údaje	Multikulturní výchova Kulturní diference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života v evropských zemích Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice v německy mluvících zemích

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor německý jazyk
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • sestaví dopis z prázdnin • použije správný tvar po předložkách • vyjmenuje základní zvyky v německy mluvících zemích • porovná svátky slavené v Německu se svátky jiných zemí • pojmenuje jednotlivé druhy zvířat, v jednoduchých větách popíše způsob jejich života • v konverzaci užívá jednoduchá souvětí • německy popíše mapu Evropy	• užití synonym a antonym v NJ • dopis z prázdnin • předložky vor, hinter, unter • zájmena niemand, nichts • tradice a zvyky v německy mluvících zemích • užívání podstatných jmen bez členu • svátky slavené v německy mluvících zemích • skloňování přídavných jmen bez členu • příroda, zvířata – rozšíření slovní zásoby • pořádek slov po spojce deshalb • vedlejší věty • realie německy mluvících zemí a Evropy • význam slov v kontextu	Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života v evropských zemích Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice v německy mluvících zemích

V.1. Jazyk a jazyková komunikace

V.1.5. Španělský jazyk

V. 1.5.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí, jejich odlišné kulturní tradice.

Výuka probíhá v určených třídách, také v učebnách informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy a využívá se také jazyková laboratoř (fonetická cvičení, nácvik výslovnosti, komunikační cvičení).

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 7. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2

Cílové zaměření předmětu

Hlavním cílem výuky cizích jazyků je, aby se žáci v daném jazyce dorozuměli, dokázali sestavit písemné projevy, uměli číst s porozuměním, zvládli reprodukovat cizojazyčné texty. Důraz se klade na komunikační schopnosti, na výslovnost, procvičuje se psaná forma slov a také intonace vět.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vysvětluje význam výuky cizích jazyků pro budoucí život v EU
- zaměřuje se na práci s jazykovými příručkami

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k obhajobě svého vlastního názoru, k argumentaci vhodnou formou a poslouchání názoru druhých

- pod jeho vedením si žáci osvojují nejen poznatky z cizího jazyka, ale v souvislosti s tím i poznatky příslušných zeměpisných oblastí

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k postupnému zdokonalování se v práci s informacemi z různých zdrojů, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodně využívat
- napomáhá využívání týmové práce k řešení problémů
- při výuce je motivuje úkoly z praktického života

Kompetence sociální a personální

učitel

- je nápomocen při zapojování žáků do skupinové práce
- usiluje o respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí

Kompetence občanské

učitel

- rozvíjí respektování individuálních rozdílů (národnostní, kulturní apod.)
- prakticky seznamuje žáky s kulturou jiných národů

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí způsoby a možnosti plánování a organizování činnosti
- vede k využívání znalostí z vyučovacího předmětu pro přípravu na budoucnost

Průřezová témata:

Do výuky cizích jazyků jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Poslech s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojování témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

Mluvení

žák

- se zapojí do jednoduchých hovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samého, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

V. 1.5.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor španělský jazyk

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá pozdrav, představí se, rozloučí se - pojmenuje věci ve třídě, školní pomůcky - používá španělské číslovky do 31 - zná dny v týdnu, měsíce v roce - časuje slovesa býti, míti - časuje pravidelná slovesa - rozlišuje tykání a vykání - používá předložky místní a časové - představí členy rodiny - španělsky pojmenuje jednotlivé země - zná vazby k popisu kamaráda - počítá do 100 - rozliší použití členu určitého a neurčitého - utvoří zápornou větu - utvoří tázací větu - dokáže hovořit o svých zálibách a koníčcích - časuje zvrtná a nepravidelná slovesa - používá dny v týdnu, měsíce, data - užívá přídavná jména, použije je v kontextu	- rozlišení španělštiny od jiných jazyků - pozdravy, oslovení, jména - představení se - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - abeceda, hláskování - čísllovky do 20 - názvy školních pomůcek - člen neurčitý, rozlišení rodu a čísla - osobní zájmena - dny v týdnu, měsíce, určení data - časování sloves ser a estar, tener, vivir, llamarse - tykání a vykání - předložky y, en, de, con - národnosti, povolání, věk - rodina - privlastňovací zájmena - názvy zemí, měst, užití vhodných předložek - tvary přídavných jmen, rozlišení rodů - popis kamaráda, člena rodiny, oblékání - Vánoce, zvyky ve španělsky mluvících zemích, - čísllovky do 100 - člen určitý, rozlišení rodu a čísla - popis postavy podle obrázku, lidské tělo - výslovnost - písničky - scénky - slovesný zápor - tvoření otázky	Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a hispánský svět - život a styl života ve španělsky mluvících zemích Španělsky mluvící země nás zajímají - jejich zvyky a tradice

	• mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • domov • škola, volný čas, povolání • kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) • zájmy a záliby, volný čas • slovesa <i>gustar</i>, <i>detestar</i> • jídlo • sporty • slavné osobnosti • počasí • tvary přídavných jmen v rodě mužském a ženském • rodina, vyprávění o své rodině	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor španělský jazyk
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - zná hodiny a čas - užívá zvrtná slovesa - počítá přes 100 - hovoří o nedávné minulosti (Préterito Perfecto - PP) - časuje nepravidelná a zvrtná slovesa v přítomném a předpřítomném (PP) čase - zeptá se na cestu - správně používá předložky místní - používá výraz <i>hay</i>, <i>que</i> + infinitiv - popisuje dům, město - používá průběhový čas <i>estar</i> + gerundium - charakterizuje osobnost - dokáže použít předložky <i>de</i> po výrazech množství - osvojí si používání rozkazovacího způsobu - zeptá se na cestu, podá srozumitelnou informaci, koupí si jízdenku, rezervaci - seznámí se s hlavními pařížskými památkami - používá zvrtná slovesa	- denní doby, hodiny, čas - zvrtná slovesa - program dne, rozvrh hodin - školní předměty - číslovky do 1000 - časové spojky - tvorba minulého přičestí - tvoření otázek v PP - zápor v PP Tematické okruhy: zvířata, lidské tělo, zdraví, příroda, počasí - ptát se na cestu, podat informaci - rozkazovací způsob, tykání a vykání - předložky a výrazy k určení místa - stažení předložek <i>a</i>, <i>de</i> se členem určitým - bydlení, obec, domov - popsat čtvrť, kde bydlím - život ve městě - výraz <i>hay que</i> + infinitiv - sloveso <i>estar</i> - svátky a zvyky ve španělsky mluvících zemích, Vánoce a vánoční písně - realie zemí příslušných jazykových oblastí - určení množství <i>bastante</i>, <i>poco</i>, <i>muy</i> - gerundium - přídavná jména charakterizující osobnost - ukazovací zájmeno <i>este</i> - <i>ese</i> - vyjádření účelu - rozkazovací způsob – tykání a vykání - město, ptát se na cestu, podat informaci - dopravní prostředky - vyjádření souhlasu, nesouhlasu - zvrtná slovesa v přít. čase a v záporu - program dne, rozvrh hodin	Multikulturní výchova Kulturní diference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a španělsky mluvící země - život a styl života ve španělsky mluvících zemích - zvyky a tradice ve španělsky mluvících zemích

	• slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor španělský jazyk
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá minulý čas (Préterito Indefinido) u pravidelných i nepravidelných sloves - používá budoucí čas u pravidelných i nepravidelných sloves - vazba <i>ir a + infinitiv</i> - používá čas souminulý (Préterito Imperfecto) u pravidelných i nepravidelných sloves - předmětová osobní zájmena - využívá novou slovní zásobu v běžné komunikaci	- opakování výrazu <i>hay que + infinitiv</i> - časové spojky <i>ayer, la semana pasada, hace dos días, el 6 de enero ....</i> - minulý čas (Préterito Indefinido) u pravidelných a nepravidelných sloves - zápor a otázka v minulém čase - vyjádření frekvence <i>una vez a la semana, todos los ...., cada, nunca, de vez en cuando</i> - budoucí čas <i>ir a + infinitiv</i> - čas souminulý u pravidelných sloves - čas souminulý u sloves <i>ir a ser</i> - předmětová osobní zájmena ve funkci přímého a nepřímého předmětu - oblékání - jídlo, nákupy - obec <u>Konverzační témata</u> - byt, bydlení - francouzské a české školství - lidské tělo, zdraví - plány na prázdniny, cestování - volný čas, sport, kultura - příroda, pobyt v přírodě - plány do budoucna - realie příslušných jazykových oblastí	Multikulturní výchova Kulturní difference - kulturní rozdíly Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Komunikace - komunikace v různých situacích Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - život a styl života ve španělsky mluvících zemích - historie, zvyky a tradice ve španělsky mluvících zemích

V.2. Matematika a její aplikace

V.2.1. Matematika

V. 2.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálném životě, rozvíjí logické myšlení a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli je součástí základního vzdělávání a vytváří předpoklady pro další úspěšný rozvoj ve všech oblastech lidské činnosti. Proto prolíná celým základním vzděláním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům matematiky, vzájemným vztahům a především na aplikacích v konkrétních případech. Žáci si postupně osvojují terminologii, pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich užití.

Matematika je rozdělena do čtyř tematických okruhů :

- Čísla a početní operace, číslo a proměnná
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který na druhém stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, proč je operace prováděna předloženým postupem a umět operaci propojit s reálnou situací. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, třídít údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení takových úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře obecné rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i

žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	4	5	5	5	5	4	4	4	4

Cílové zaměření předmětu

Cílem předmětu je poskytnout vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, vytvářet předpoklady k dalšímu studiu.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- rozvíjí u žáka schopnost logického a abstraktního myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických rébusů, her...
- vytváří u žáka zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- vede žáka k vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely

Kompetence komunikativní

učitel

- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vede žáky k přesnému, srozumitelnému vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

učitel

- předkládá žákům úlohy, vycházející z reálného života , vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných problémů
- nabízí nové úkoly a problémy, u kterých mohou žáci aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- provádí se žáky rozbor úlohy (problému), sestavuje plán jeho řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup k řešení problému a vyhodnocuje správnost výsledku vzhledem k zadání
- poskytuje žákům prostor pro vyslovení hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a pro jejich ověření

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí u žáků sebedůvěru ve vlastní schopnosti
- vede je k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení
- rozvíjí u nich systematickosti, vytrvalost, přesnost

Kompetence občanské

učitel

- nabízí situace, ve kterých se propojují problémy žáka, jeho zájmové činnosti a problémy společnosti (slovní úlohy, rébusy, hry...)
- zařazuje úlohy s ekologickou tematikou

Průřezová témata

Do předmětu matematika je začleněno průřezové téma osobnostní a sociální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Číslo a početní operace

OV 1. období:

žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

OV 2. období:

žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor

Číslo a proměnná

OV 2. stupeň:

žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

OV 1. období:

žák

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

OV 2. období:

žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

OV 2. stupeň:

žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

OV 1. období:

žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

OV 2. období:

žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru příkládáním papíru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

OV 2. stupeň:

žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí základní rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítává objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační, geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
provádí jednoduché konstrukce

rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

sestrojí síť základních těles

načrtne základní tělesa

zobrazuje jednoduchá tělesa

odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky

umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo
čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

OV 2. období:

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

OV 2. stupeň:

žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

samostatně řeší praktické úlohy

hledá různá řešení předložených situací

aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

V. 2.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech - řeší a tvoří velmi jednoduché úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>Číslo a početní operace</u> - manipulace s předměty - počítání prvků, číselné řady - čtení a zápis čísel, vztahy větší, menší, rovno a znaménka $<$, $>$, $=$ - orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - určování desítek a jednotek - sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes 10 - slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací (práce s učebnicí, pomocí učitele) <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů <u>Geometrie v rovině a prostoru</u> - vyhledávání určitých tvarů v okolí - třídění předmětů podle tvaru - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh - modelování geometrických útvarů podle zadání	Multikulturní výchova Lidské vztahy - zapojení všech žáků do kolektivu třídy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života) - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>Číslo a početní operace</u> - manipulace s předměty - počítání prvků - čtení a zápis čísel - vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ - orientace na číselné ose - pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi - určování stovek, desítek a jednotek - sčítání a odčítání v oboru 0-100 - násobení a dělení v oboru malé násobilky (násobilka 1, 2, 3, 4, 5) - slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - určování času, seznámení se - seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy - orientace a čtení matematických zápisů - práce s údaji (jízdní řád, ceník) <u>Geometrie v rovině a prostoru</u> - vyhledávání určitých tvarů v okolí, třídění předmětů podle tvarů - rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh - základní útvary v prostoru: krychle, kvádr, koule, válec, jehlan - bod, přímka, polopřímka a úsečka – měření v cm a mm - modelování geometrických útvarů podle zadání	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání – dovednost zapamatování

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>Číslo a početní operace</u> - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - pohyb ve čtvercové síti, na číselné ose <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - práce s údaji (jízdni řád, ceník) <u>Geometrie v rovině a prostoru</u> - základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, trojúhelník - vzájemná poloha dvou přímek v rovině	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopnosti poznávání - dovednost zapamatování - dovednost řešení problémů Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - provádí převody jednotek - vyhledává, sbírá a třídí data - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<u>Číslo a početní operace</u> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - zlomky - celá čísla - jednotky délky, hmotnosti <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - závislosti a jejich vlastnosti <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> - přímka, úsečka kružnice, kruh, kvádr, krychle - obvod a obsah obrazce <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady	Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika – kvality typu: odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<u>Číslo a početní operace</u> • písemné algoritmy početních operací • desetinná čísla <u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, teploměr <u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> • základní útvary v rovině – čtyřúhelník, mnohoúhelník • lomená čára • základní útvary v prostoru – jehlan, koule, kužel, válec • jednotky délky a jejich převody • osově souměrné útvary <u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> • slovní úlohy • magické čtverce • prostorová představivost, model	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád • násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000 • zobrazuje číslo na číselné ose • převádí jednotky délky a hmotnosti z menších na větší a naopak • písemně provádí početní úkony desetinnými čísly • provádí z paměti jednoduché početní operace s desetinnými čísly • užívá kapesní kalkulačtor (základní funkce) • tvoří a řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, včetně úloh na výpočet obvodu a obsahu • provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh (s důrazem na sebekontrolu výsledků) • rozezná prvočíslo a číslo složené • provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele • určí čísla soudělná a nesoudělná • určí nejmenší společný násobek 2 až 3 přirozených čísel • určí největší společný dělitel 2 až 3 přirozených čísel • řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení společného násobku nebo dělitele 2 až 3 přirozených čísel • sestavovat a doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel • umí narysovat úhel dané velikosti a změřit velikost úhlu • užívá jednotky stupeň, minuta • odhaduje velikosti úhlů • graficky sčítá a odčítá úhly • sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních a minutách	<u>Desetinná čísla</u> • zavedení desetinných čísel – rozšíření pojmu desetinné číslo, znázornění desetinných čísel na číselné ose • porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel – násobení a dělení 10, 100, 1000, převody jednotek délky a hmotnosti, písemné násobení, písemné dělení, užití kalkulačtoru • vlastnosti početních úkonů s desetinnými čísly – užití těchto vlastností • slovní úlohy s desetinnými čísly – řešení úloh z praxe vedoucích k početním úkonům s desetinnými čísly <u>Dělitelnost přirozených čísel</u> • násobek, dělitel – určování násobků a dělitelů daného čísla, kritéria dělitelnosti – užití znaků dělitelnosti 2, 3, 5, 10 • prvočísla, čísla složená • rozklad čísla na prvočinitele • společný násobek, nejmenší společný násobek – určování nejmenšího společného násobku 2 až 3 čísel • společný dělitel, největší společný dělitel – určování společného a největšího společného dělitele 2 až 3 čísel • slovní úlohy s využitím dělitelnosti – užití společného násobku a dělitele ve slovních úlohách z praxe <u>Úhel a jeho velikost</u> • úhel, osa úhlu – přenášení úhlu, konstrukce osy úhlu • měření velikosti úhlu – velikost úhlu, stupeň, minuta, úhloměr, měření velikosti úhloměrem, rýsování úhlu dané velikosti, jednotky velikosti úhlu a jejich převody • přímý, ostrý, tupý, pravý úhel – rozeznávání jednotlivých druhů	

• násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma • vyznačuje a určuje velikost vrcholových a vedlejších úhlů • určí, zda jsou dva obrazce shodné • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině • třídí a popisuje trojúhelníky • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku • určí velikosti vnitřních úhlů trojúhelníku, jsou-li dány velikosti zbývajících vnitřních úhlů • sestrojí obraz kvádra a krychle ve volném rovnoběžném promítání • načrtne a sestrojí síť kvádra a krychle • převádí jednotky objemu • vypočítá povrch a objem kvádra a krychle • řeší úlohy z praxe na výpočty povrchu a objemu kvádra a krychle	• vedlejší a vrcholové úhly (vzájemná poloha přímk v rovině) • sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí – grafické i početní • násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma – početní i grafické <u>Osová souměrnost</u> • shodnost geometrických útvarů – shodnost útvarů, ověřování pomocí průsvitky • osová souměrnost – osa souměrnosti, konstrukce obrazu v osově souměrnosti • osově souměrné obrazce – určování osy osově souměrných obrazců <u>Trojúhelník</u> • vnější a vnitřní úhly trojúhelníku – určování velikostí vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníku • druhy trojúhelníků – rovnoramenný, rovnostranný, ostroúhlý, tupoúhlý, pravoúhlý trojúhelník, popis různých trojúhelníků a jejich vlastností • výšky v trojúhelníku • těžnice trojúhelníku, těžiště • kružnice vepsaná a opsaná – sestrojování os stran a os vnitřních úhlů trojúhelníku, sestrojování kružnice opsané a vepsané trojúhelníku • trojúhelníková nerovnost • konstrukce trojúhelníku ze tří stran <u>Objem a povrch kvádra, krychle</u> • obraz kvádra a krychle ve volném rovnoběžném promítání, stěnová a tělesová úhlopříčka • síť kvádra a krychle • povrch kvádra a krychle • jednotky povrchu • objem tělesa v krychlové síti • jednotky objemu • objem kvádra a krychle • slovní úlohy z praxe s využitím výpočtu povrchu a objemu krychle a kvádra <u>Matematika hrou</u> • Číselné a logické řady • Číselné a obrázkové analogie	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • zapisuje kladné a záporné číslo a zobrazuje je na číselné ose • určuje opačné číslo k danému číslu • sčítá a odčítá celá čísla • násobí a dělí celá čísla • řeší slovní úlohy na užití celých čísel • uvádí zlomek na základní tvar • porovnává dva zlomky a dvě racionální čísla • zobrazuje daný zlomek nebo racionální číslo na číselné ose • určuje společného jmenovatele dvou až tří zlomků • upravuje smíšené číslo na zlomek • určuje převrácené číslo k danému zlomku • převede zlomek na desetinné číslo • užívá zlomky a racionální čísla při řešení slovních úloh a v praxi • sčítá a odčítá dva až tři zlomky nebo racionální čísla, násobí a dělí dva zlomky nebo dvě racionální čísla • určuje kolik % je daná část z celku • určuje, jak velkou část celku tvoří daný počet procent • určuje celek z dané části a z daného počtu procent • řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku • řeší jednoduché příklady na výpočet úroků • určuje shodné útvary • užívá věty o shodnosti trojúhelníků • sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu • sestrojí souměrný útvar v osové a středové souměrnosti	<u>Celá čísla</u> • čísla kladná a záporná – užití záporných čísel, zápis záporného čísla, kladná čísla a jejich vztah k přirozeným číslům • čísla navzájem opačná – určování opačného čísla, význam znaménka mínus • absolutní hodnota čísla – určování absolutní hodnoty čísla, • číselná osa jako geometrický model • uspořádání celých čísel – porovnávání celých čísel • početní úkony s celými čísly – sčítání a odčítání celých čísel, násobení a dělení číslem -1, násobení a dělení celých čísel, řešení úloh vedoucích na početní výkony s celými čísly <u>Zlomky a racionální čísla</u> • zlomek, základní tvar zlomku - rozšiřování a krácení zlomků • porovnávání zlomků – zobrazení zlomku na číselné ose, rovnost zlomků • převrácené číslo • početní operace se zlomky – společný jmenovatel, sčítání a odčítání zlomků, násobení a dělení zlomků • složený zlomek • smíšená čísla – převod zlomku na smíšené číslo a opačně, převedení zlomku na desetinné číslo • racionální čísla – uspořádání, vyjadřování racionálních čísel zlomkem nebo desetinným číslem, zobrazení racionálních čísel na číselné ose • početní úkony s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel • řešení slovních úloh vedoucích na využití početních úkonů se zlomky a racionálními čísly <u>Procenta</u> • procento, základ, procentová část, počet procent – výpočet 1 %	

• určí osu osově souměrného útvaru a střed středově souměrného útvaru • užívá shodná zobrazení v praxi • porovná dvě veličiny poměrem • změni danou veličinu v daném poměru • rozdělí celek na dvě až tři části v daném poměru • poměr zjednoduší krácením • řeší úlohy z praxe s použitím poměru • využívá měřítko při sestrojování jednoduchých plánků a map • určí a zdůvodní, zda-li je závislost úměrností a jedná-li se o přímou nebo nepřímou úměrnost • používá soustavu souřadnic (zakreslit bod, přečíst souřadnice bodu) • zapíše tabulku přímé nebo nepřímé úměrnosti a sestrojuje graf přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti • řeší slovní úlohy s pomocí trojčlenky • rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • rozliší jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti • sestrojí rovnoběžník a lichoběžník v jednoduchých případech • vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku • sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou • vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou	• výpočet základu, procentové části, počtu procent – přechodem přes 1 %, pomocí desetinných čísel • řešení slovních úloh s procenty • úrok a jednoduché úrokování • promile <u>Shodnost, středová souměrnost</u> • shodnost geometrických útvarů – určování shodných útvarů pomocí průsvítky • shodnost trojúhelníků – věty o shodnosti trojúhelníků, jejich užití v praxi, konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu • shodná zobrazení – opakování osově souměrnosti, středová souměrnost, konstrukce obrazu útvaru ve středové souměrnosti, samodružný bod • souměrné útvary – opakování osově souměrných útvarů, středově souměrné útvary vlastnosti souměrných útvarů <u>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</u> • poměr – vyjádření poměru dělením, zlomkem, krácení a rozšiřování poměru • převrácený poměr – určování převráceného poměru • postupný poměr – dělení celku na části v daném poměru • měřítko plánů a map – zvětšování a zmenšování v daném poměru, určování měřítka rýsování jednoduchých plánků • pravoúhlá soustava souřadnic – čtení bodu s danými souřadnicemi, zakreslování bodu s danými souřadnicemi, užití soustavy souřadnic • přímá úměrnost – vlastnosti přímé úměrnosti, sestrojování a čtení grafu přímé úměrnosti • trojčlenka • nepřímá úměrnost – vlastnosti nepřímé úměrnosti, sestrojování a čtení grafu nepřímé úměrnosti • řešení slovních úloh z praxe na využití přímé a nepřímé úměrnosti <u>Čtyřúhelníky</u> • rovnoběžník a jeho vlastnosti – obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec,

	rozlišování různých druhů rovnoběžníků podle jejich vlastností • výšky a úhlopříčky rovnoběžníků – konstrukce výšky a úhlopříčky rovnoběžníku • obvod a obsah rovnoběžníku – výpočty, řešení slovních úloh vedoucích k výpočtu obvodů a obsahů rovnoběžníků • obsah trojúhelníku – výpočty obvodu a obsahu trojúhelníku, využití ve slovních úlohách z praxe • lichoběžník – vlastnosti lichoběžníku, rozlišování různých druhů lichoběžníků a jejich vlastností • obvod a obsah lichoběžníku – výpočty obvodů a obsahů lichoběžníků, řešení slovních úloh z praxe vedoucích k výpočtu obvodu a obsahu lichoběžníku • konstrukce rovnoběžníků a lichoběžníků <u>Hranoly</u> • hranol – hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou, lichoběžníkovou podstavou a jejich vlastností • povrch a objem hranolu – výpočet, využití ve slovních úlohách z praxe • síť hranolu	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru - zná Pythagorovu větu - využívá Pythagorovu větu v praxi - řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty - určuje mocniny s přirozeným mocnitelem - provádí základní početní operace s mocninami - zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin 10 a ve tvaru $a \cdot 10^n$ - určí hodnotu daného číselného výrazu - zapiše slovní text pomocí výrazu s proměnnými v jednoduchých případech - sčítá a odčítá celistvé výrazy - násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem a trojčlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku - užívá vzorce ke zjednodušení výrazů - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku správnosti svého řešení - vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot - řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice - užívá řešení lineární rovnice v praxi - sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z daného bodu vně kružnice - užívá Thaletovu větu v praxi - pojmenuje a rozezná vzájemnou polohu přímky a kružnice, dvou kružnic - vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice	<u>Druhá mocnina a odmocnina.</u> <u>Pythagorova věta</u> - určování druhé mocniny pomocí tabulek a kalkulátoru - určování druhé odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru - řešení slovních úloh z praxe na užití určování druhé mocniny a odmocniny - řešení úloh s geometrickou tematikou (např. vzdálenost bodu od přímky) - Pythagorova věta, její algebraický a geometrický význam - řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty - slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty <u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u> - sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem - násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem - mocnina součinu - mocnina zlomku - mocnina mocniny - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin čísla 10 <u>Výrazy</u> - určování hodnot číselných výrazů - výrazy s proměnnou, dosazování do výrazu - zápis slovního textu pomocí výrazů - mnohočlen, sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenu jednočlenem - vytýkání před závorku - násobení mnohočlenu mnohočlenem - užití vzorců <u>Lineární rovnice</u> - rovnost, vlastnosti rovnosti - lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice	

• načrtne a sestrojí síť válce • vypočítá objem a povrch válce • užívá pojmy kruh, kružnice, válec v praktických situacích • řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodu a obsahu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce • používá základní pravidla přesného rýsování • sestrojí osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti, soustředné kružnice • sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech • provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky pomocí tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým (případně kruhovým) diagramem • čte tabulky a grafy a umí je interpretovat • určí četnosti jednotlivých hodnot a zapíše je do tabulky • vypočítá aritmetický průměr • určí z dané tabulky modus a medián • čte, sestavuje a interpretuje diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech	• ekvivalentní úpravy lineárních rovnic • zkouška • řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav • řešení slovních úloh vedoucích k řešení rovnic, zkouška správnosti řešení • výpočet neznámé ze vzorce <u>Kruh, kružnice, válec</u> • kruh, kružnice • vzájemná poloha kružnice a přímky • vzájemná poloha dvou kružnic • konstrukce tečny v daném bodě kružnice, konstrukce tečny ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice • Thaletova věta, její užití v praxi • výpočty obsahu kruhu, obvodu kruhu a délky kružnice, odvození čísla π • slovní úlohy na výpočet obsahu a obvodu kruhu • modelování válce, konstrukce sítě válce • výpočty povrchu a objemu válce • řešení slovních úloh na výpočty objemu a povrchu válce <u>Konstrukční úlohy</u> • základní pravidla přesného rýsování (přímka, polopřímka, úsečka) • základní konstrukční úlohy (osa úsečky, konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu) • sestrojování množin bodů dané vlastnosti • konstrukce trojúhelníků • konstrukce čtyřúhelníků <u>Základy statistiky</u> • Popisná statistika, konkrétní provádění statistických šetření • Statistický soubor, jednotka, rozsah, znak • Zápis zjištěných údajů do tabulky, určování četnosti, modusu, mediánu • Aritmetický průměr, sestrojování diagramů a grafů • Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace – obor matematika
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; - určuje hodnotu výrazu dosazováním; - sčítá a násobí mnohočleny, umí provést zkoušku dosazením; - provede rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - určí podmínky lomeného výrazu; - krátí a rozšiřuje lomené výrazy; - sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy; - násobí dva lomené výrazy; - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací a dosazovací metodou - provádí zkoušku řešení - řeší úlohy z praxe pomocí rovnic a soustav rovnic s jednou a se dvěma neznámými - rozezná funkční vztah od jiných - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí a grafem - určuje definiční obor funkce a obor hodnot funkce - sestrojí graf lineární funkce a nepřímé úměrnosti - řeší graficky jednoduchou soustavu dvou lineárních rovnic - užívá lineární funkce při řešení úloh z praxe - užívá matematický jazyk a matematickou symboliku, která se váže k tomuto tématu - vyhledá, vyhodnocuje a zpracovává data - vybere podobné útvary v rovině, určí a použije poměr podobnosti	<u>Lomený výraz</u> - lomený výraz – zavedení pojmu - definiční obor výrazu – podmínky řešitelnosti - rozšiřování a krácení lomených výrazů - násobení lomených výrazů - vyhledání společného násobku jednočlenů, dvojčlenů (trojčlenů) - sčítání a odčítání lomených výrazů <u>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> - řešení soustav lineárních rovnic se dvěma neznámými – dosazovací a sčítací metoda, zkouška správnosti - řešení slovních úloh vedoucích k výpočtu soustavy rovnic se dvěma neznámými - řešení slovních úloh, které vedou k řešení rovnice o jedné neznámé, nebo soustavou rovnic - slovní úlohy o pohybu - slovní úlohy o společné práci - slovní úlohy o směsích <u>Funkce</u> - definice funkce – určování zda se jedná o funkci (z tabulek a grafů), závislá a nezávislá proměnná - definiční obor funkce, obor hodnot funkce - graf funkce – rostoucí a klesající funkce, sestrojování grafů funkcí podle daných tabulek - lineární funkce a její vlastnosti – rozlišení lineární funkce od ostatních, graf, rovnice lineární funkce, přímá úměrnost - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic - užití grafu lineární funkce k řešení úloh z praxe - nepřímá úměrnost – graf a rovnice funkce, užití při úlohách z praxe <u>Podobnost</u>	

• sestrojí rovinný obraz podobný danému • rozdělí úsečku dané délky v daném poměru • aplikuje podobnost při práci s měřítkem, plánem a technickým výkresem • určuje a charakterizuje uvedené prostorové útvary • sestrojí síť pravidelného čtyřbokého jehlanu • načrtne a sestrojí obraz těchto těles v rovině • používá matematické tabulky k vyhledávání vzorců pro výpočet objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule • tyto vzorce použije při řešení jednoduchých úloh z praxe • aplikuje goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtu povrchu jehlanu a kužele v jednoduchých případech • vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře, • určí hledanou jistinu • vypočítá úrok z úroku, řeší úlohy s jednoduchým úrokováním.	• podobnost – určování podobných útvarů v rovině, poměr podobnosti • podobnost trojúhelníků – věty o podobnosti trojúhelníků a jejich užití při zjišťování podobnosti • dělení úsečky v daném poměru, použití měřítka při tvorbě plánů a technických výkresů, zmenšování a zvětšování podle poměru <u>Kolmý hranol, rotační válec, jehlan, kužel, koule</u> • jehlan – modelování jehlanu, vlastnosti jehlanu, síť jehlanu • povrch a objem jehlanu • rotační kužel – modelování a vlastnosti kužele • povrch a objem kužele • koule – poloměr koule, povrch a objem koule • řešení úloh z praxe na výpočty objemů a povrchů jehlanu a kužele i s užitím goniometrických funkcí sinus a tangens • Logické a netradiční geometrické úlohy <u>Základy finanční matematiky</u> • úrok, jistina, úroková míra, úrokovací období – výpočty úroku, počtu dní úrokové doby • jednoduché úrokování • řešení úloh z praxe	

V.3. Informatika

V.3.1. Informatika

V. 3.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 3. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1	2	1	1	1

Vyučovací předmět informatika probíhá od 1. ročníku až do 9. ročníku. Časová dotace na prvním stupni činí jednu vyučovací hodinu týdně, na druhém stupni je předmět dotován již dvěma

hodinami týdně. Třídy s velkým počtem žáků jsou rozděleny na menší skupiny, aby každý žák disponoval vlastním počítačem. Výuka probíhá v jedné ze dvou odborných učeben.

Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací. Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v informatice realizují také některá témata z průřezových témat mediální výchova.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Cílem výuky na prvním stupni je dosažení základní úrovně informační gramotnosti – získání elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky. Na druhém stupni se navazuje na znalosti stupně prvního, které se dále prohlubují. Cílem je schopnost orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi, využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě a využívat základních i pokročilejších technik, které nabízí výpočetní technika.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel:

- vhodně motivuje žáka, snaží se u něj vzbudit zájem o další studium informatiky
- vede žáka k poznání úlohy informací a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií

- vede žáka k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním a praktickým využitím
- vede žáka k porovnávání informací z většího množství informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- vede žáka k využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- pomáhá žákovi orientovat se v digitálním prostředí a vede ho k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Kompetence komunikativní

učitel:

- učí žáka přesně vyjadřovat své myšlenky, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- učí žáka schopnosti formulovat svůj požadavek a využít při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- vede k porozumění různých typů textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence k řešení problémů

učitel:

- předkládá žákovi různé problémové situace ve škole i mimo ni
- motivuje žáka k řešení problémů, napomáhá hledat vhodná řešení
- učí žáka aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných situací
- vede žáka k využívání softwarových a hardwarových prostředků při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

učitel:

- vede žáka k podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, hledání vlastní role a účinné spolupráci ve skupině
- uplatňuje individuální přístup jak k talentovanému, tak i k žákovi s poruchou učení
- vede žáka k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, žák v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádá
- učí žáka efektivně spolupracovat s druhými, čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vede žáka k pozitivní představě o sobě samém, podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vede k odmítání útlaču a hrubého zacházení, respektování přesvědčení druhých lidí
- vede k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- učí poskytování účinné pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- vede k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software

Kompetence pracovní

učitel:

- vede k šetrné práci s výpočetní technikou
- vede k odpovědnému, etickému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- učí bezpečnému používání hardware i software a odpovědnému postupování v případě jejich závady
- vede k chránění dat před ztrátou a poškozením
- vede k dodržování zásad ochrany svého zdraví i zdraví druhých, k ochraně životního prostředí i ochraně kulturních a společenských hodnot

Průřezová témata:

Do předmětu informatika a výpočetní technika jsou zařazena průřezová témata mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Očekávané výstupy dle RVP:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

- **data, informace:** sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- **kódování a přenos dat:** využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- **modelování:** model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, pozorování a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

- **řešení problému krokováním:** postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci
- **programování:** experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- **kontrola řešení:** porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- **systémy:** skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

- **práce se strukturovanými daty:** shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslování seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečností a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

- **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- **počítačové sítě:** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- **bezpečnost:** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

2. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Učivo

- **data, informace:** získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat
- **kódování a přenos dat:** různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity
- **modelování:** schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problémů a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Učivo

- **algoritmizace:** dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu
- **programování:** nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné
- **kontrola:** ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu
- **tvorba digitálního obsahu:** tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše účel informačních systému, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo

- **informační systémy:** informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti
- **návrh a tvorba evidence dat:** formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
- **hromadné zpracování dat:** velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo

- **hardware a software:** pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové

soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

- **počítačové sítě:** typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webové stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva
- **řešení technických problémů:** postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení
- **bezpečnost:** útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat
- **digitální identita:** digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

V. 3.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • v systémech, které ho obklopují rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi • vyčte informace z daného modelu	<u>Data, informace:</u> • čtení dat <u>Řešení problémů krokováním:</u> • postup, jeho jednotlivé kroky • porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu <u>Programování:</u> • experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí <u>Systémy:</u> • skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení • příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka <u>Řazení prvků do řad</u> <u>Hardware a software:</u> • digitální zařízení a jejich účel <u>Počítačové sítě:</u> • propojení technologií <u>Bezpečnost:</u> • pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Informatika
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • sestavuje a testuje symbolické záznamy postupu • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<u>Data, informace:</u> • sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku <u>Kódování a přenos dat:</u> • využívání značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace <u>Modelování:</u> • model jako zjednodušení znázornění skutečnosti <u>Řešení problémů krokováním:</u> • vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů, či textu • sestavení funkčního postupu, řešení konkrétní jednoduchou situaci <u>Programování:</u> • události, sekvence, opakování, podprogramy • sestavení programu <u>Kontrola řešení:</u> • porovnávání postupu s jiným a diskuze o nich <u>Systémy:</u> • části systému a vztahy mezi nimi <u>Hardware a software:</u> • prvky v uživatelském rozhraní • spouštění, přepínání a ovládání aplikací • uložení dat, otevírání souborů <u>Počítačové sítě:</u> • bezdrátové připojení • internet, práce ve sdíleném prostředí <u>Bezpečnost:</u> • uživatelské účty, hesla	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednost pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládání a řešení učebních problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Informatika
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, které s takovým propojením souvisí • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data • ověří správnost jím navrženoho postupu, či programu, najde a opraví v něm případnou chybu • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji	<u>Data, informace</u> • hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů <u>Modelování:</u> • využití obrazových modelů (myšlenková mapa) ke zkoumání, pozorování a vysvětlování jevů kolem žáka <u>Řešení problémů krokováním:</u> • příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy, přečtení <u>Kontrola řešení:</u> • ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním • nalezení chyby a oprava kódu • nahrazení opakujícího se vzoru cyklem <u>Práce se strukturovanými daty:</u> • shodné a odlišné vlastnosti objektu • číselný a nečíselný seznam, víceúrovňový seznam • tabulka a její struktura, záznam, doplnění a úprava záznamu <u>Počítačové sítě:</u> • sdílení dat <u>Bezpečnost:</u> • opakování pravidel pro bezpečnou práci s digitálními zařízeními • uživatelské účty, hesla	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednost řešení problémů Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozeznat a řešit problémové situace

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> Získávání vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači Různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti Jednoduché šifry a jejich limity Schéma, myšlenková mapy, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> Dekompozice úlohy problému Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk Tvorba programu <u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> Informační systém ve škole, uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů a účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Velké soubory dat <u>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</u> Pojem hardware a software, součástí počítače a principy společného fungování Web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, url, vyhledávač Zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednost řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozeznat a řešit problémové situace - zvládání a řešení učebních problémů

	práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat z cílem jejich uložení a přenesu - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro - automatizaci zpracování dat - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> Různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti Bit, Byte, násobné jednotky Jednoduché šifry a jejich limity Schéma, myšlenkové mapy, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> Tvorba, zápis algoritmu, ověření algoritmu, programu Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly Tvorba programu, autorství a licence programu <u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> Informační systém ve škole, uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů a účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Formulace požadavků Funkce a vzorce, práce s řetězcí <u>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</u> Operační systémy – funkce, typy, typické využití Princip cloudových aplikací Zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednost řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozeznat a řešit problémové situace - zvládání a řešení učebních problémů

	Digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> Proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat Standardizované kódy Schéma, myšlenková mapy, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> Nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu, ověření algoritmu, programu, nalezení chyby Tvorba programu, potřeby uživatelů, čárka, uživatelské rozhraní programu <u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> Informační systém ve škole, uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů Formulace požadavků, struktura tabulky, typy dat Práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel Řazení, filtrování, vizualizace dat <u>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</u> Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací Typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server,	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednost řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozeznat a řešit problémové situace - zvládání a řešení učebních problémů Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život

	swicht, IP adresa; struktura a princip internetu Útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy Sdílení a trvalost dat	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Informatika

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> Standardizované kódy Základní grafové úlohy Schéma, myšlenková mapy, vývojový diagram, ohodnocení a orientovaný graf <u>ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ</u> Úprava algoritmu a programu Tvorba programu, etika programátora <u>INFORMAČNÍ SYSTÉMY</u> Informační systém ve škole, uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů Úprava požadavků, tabulky či pravidel Odhad závislostí <u>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</u> Fungování nových technologií kolem žáka Metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva Postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy Fungování a algoritmy sociálních sítí	Osobností a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednost řešení problémů - dovednosti pro učení a studium Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - rozeznat a řešit problémové situace - zvládání a řešení učebních problémů Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život

V.4. Člověk a jeho svět

V.4.1. Prvouka

V. 4.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života.

Náměty spojuje do systému základních poznatků, vztahů a způsobilostí, otevírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat na sebe, ale i na možnou pomoc jiných. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů, za svěřené a společné předměty, rostliny nebo zvířata.

Realizace výuky bude probíhat ve třídě, multimediální pracovně, okolí školy a na veřejně přístupných místech.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 3. ročníku podle následujícího plánu:

Ročník	1.	2.	3.
počet hodin	2	2	2

Cílové zaměření předmětu

Základním cílem prvouky je harmonicky rozvíjet osobnost dítěte, především žákům předat nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k reprodukci jednoduchých textů a převyprávění příběhů
- motivuje žáky k pozornému naslouchání a vnímání mluveného slova
- seznamuje žáky se základními pravidly diskuse

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k používání obecných termínů
- učí žáky formulovat vlastní názory
- seznamuje žáky s používáním informací z dalších zdrojů

Kompetence k řešení problémů

učitel

- upozorňuje žáky na problémové situace, které si mají uvědomovat
- podává žákům návod a pomoc při řešení problémů
- nabádá žáky k využívání zkušeností při řešení nových problémů

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky k práci ve skupině
- učí žáky poznávat potřeby druhých
- vede žáky k respektování názorů druhých

Kompetence pracovní

učitel

- nabádá žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce
- učí žáky systematickému pořádku
- motivuje žáky k udržování pořádku na pracovních místech

Průřezová témata:

Do předmětu prvouka jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, environmentální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Místo, kde žijeme

žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

- popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

V. 4.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor prvouka

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - začlení svou obec, město do příslušného kraje a obslužného centra ČR - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje nejznámější kulturní či historické památky v regionu - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné - reaguje adekvátně na pokyny při mimořádných událostech	<u>Místo, kde žijeme:</u> - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť <u>Lidé kolem nás:</u> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání, - ohleduplnost – vztahy se spolužáky <u>Lidé a čas:</u> - orientace v čase, kalendáře, denní režim, roční období <u>Rozmanitost přírody:</u> - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů - rostliny, houby, živočichové - stavba těla u některých nejznámějších druhů <u>Člověk a jeho zdraví:</u> - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí - moje učení Osobnostní a sociální výchova Kooperační kompetice - řešení konfliktů, podřízení se Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Den Země Ekosystémy - les

• rozezná nebezpečí různého charakteru • využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor prvouka
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - začlení svou obec, město do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - rozezná nebezpečí různého charakteru - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu	<u>Místo kde žijeme</u> - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť <u>Lidé kolem nás</u> - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, předcházení konfliktům - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání <u>Lidé a čas</u> - orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, letopočet, generace - denní režim - roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života <u>Rozmanitost přírody</u> - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů - rostliny, houby, živočichové - stavba těla u některých nejznámějších druhů	Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola – demokratická atmosféra a vztahy ve škole Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země Ekosystémy – pole

• jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<u>Člověk a jeho zdraví</u> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, • drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor prvouka
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obsluženého centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	<u>Místo, kde žijeme</u> • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany <u>Lidé kolem nás</u> • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání <u>Lidé a čas</u> • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, • památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj <u>Rozmanitost přírody</u> • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam • rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	Environmentální výchova Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda Projekt – Den Země Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí – poznávání se ve skupině / třídě

• dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • reaguje adekvátně na pokyny při mimořádných událostech • rozezná nebezpečí různého charakteru • využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času • uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd <u>Člověk a jeho zdraví</u> • lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, • drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru • bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • rizikové chování	

V.4. Člověk a jeho svět

V.4.2. Přírodověda

V. 4.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Přírodověda je předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů. Žáci aktivně poznávají přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti.

Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ni tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze.

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v četných životních situacích, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Realizace výuky bude probíhat ve třídě, multimediální pracovně, okolí školy a ve veřejně přístupných prostorách.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 4. – 5. ročníku podle následujícího plánu:

Ročník	4.	5.
počet hodin	2	1

Cílové zaměření předmětu

Cílem tohoto předmětu je utváření pracovních návyků v samostatné týmové práci, orientace ve světě informací, utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům, poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, vedení ke kulturnímu a tolerantnímu chování.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- napomáhá žákům operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence komunikativní

učitel

- napomáhá žákům s formulací a vyjadřováním svých myšlenek a názorů
- učí žáky naslouchat promluvám druhých

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáky k vnímání problémových situací ve škole i mimo ni
- napomáhá žákům vyhledávat vhodné informace k řešení problémů

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině
- nabádá žáky, aby si v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

učitel

- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- učí žáky rozhodnout se zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

učitel

- žáky motivuje k dodržování vymezených pravidel

Průřezová témata:

Do předmětu přírodověda jsou zařazena průřezová témata výchova demokratického občana, multikulturní výchova, environmentální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Rozmanitost přírody

žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví

žák

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

4.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor přírodověda

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<u>Rozmanitost přírody</u> - nerosty a horniny, půda- některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa a stavba těla u nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva živočišstva na Zemi, podnebí a počasí - pokusy- postup práce, výstupy <u>Člověk a jeho zdraví</u> - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - bezpečné chování v silničním provozu	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země

• uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor přírodověda
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - využívá poznatků a znalostí o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpore vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpovědek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - rozpozná život ohrožující zranění - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	<u>Rozmanitost přírody</u> - Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy <u>Člověk a jeho zdraví</u> - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc; při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - etické zásady - zvládání vlastní emocionality - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace - organizace vlastního času Multikulturní výchova Etnický původ – odlišnost a vzájemná rovnost etnik Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí – Den Země Výchova demokratického občana Občan a stát – práva a povinnosti občana

• zná hodnotu peněz, umí s nimi zacházet, rozlišuje zákl. platební karty	• předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích • šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém • hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení , úspory, půjčky	

V.4. Člověk a jeho svět

V.4.3. Vlastivěda

V. 4.3.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Tato mnohotematická oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie a současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a předškolním vzdělávání. Učí žáky pozorovat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Základem výuky v dané oblasti by měl být osobní příklad učitelů a vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Realizace výuky bude probíhat ve třídě, multimediální pracovně, okolí školy a ve veřejně přístupných prostorách.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 4. – 5. ročníku podle následujícího plánu:

Ročník	4.	5.
počet hodin	1	2

Cílové zaměření předmětu

Cílem tohoto předmětu je utváření pracovních návyků v samostatné týmové práci, orientace ve světě informací, utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům, poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, vedení ke kulturnímu a tolerantnímu chování.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- motivuje žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- nabádá žáky k naslouchání promluv druhých

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáky vnímat problémové situace ve škole i mimo ni
- inspiruje žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině
- nabádá žáky, aby si v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali

Kompetence občanské

učitel

- napomáhá k respektování přesvědčení druhých lidí
- motivuje a vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

učitel

- učí žáky dodržovat vymezená pravidla

Průřezová témata:

Do předmětu vlastivěda jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Místo, kde žijeme

žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

V. 4.3.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor vlastivěda

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zastupce, symboly našeho státu a jejich význam - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako	<u>Místo, kde žijeme</u> - prostředí domova, orientace v místě a prostoru - naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika vysvětlivky - regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod <u>Lidé kolem nás</u> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí - kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti <u>Lidé a čas</u> - orientace v čase a časový řád, určování času, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace	Multikulturní výchova Princip sociálního smíru a solidarity – lidská práva, základní dokumenty Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – význam Ústavy Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy – lidská práva jako regulativ vztahů

informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje a mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • státní svátky a významné dny	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět – obor vlastivěda

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a které porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví; požívá peníze v běžných situacích - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<u>Místo, kde žijeme</u> - Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky <u>Lidé kolem nás</u> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek - základní globální problémy – nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy – nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí <u>Lidé a čas</u> - orientace v čase a časový řád – letopočet, generace, - čas jako fyzikální veličina	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby

V.5. Člověk a společnost

V.5.1. Dějepis

V. 5.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

V předmětu Dějepis se žáci seznamují s dějinným vývojem lidstva a vlastního národa, s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě.

Učivo a jeho strukturalizace vychází z chronologického pojetí. Výběr učiva je proveden tak, aby žáci získali celistvý a objektivní obraz historie v její mnohostrannosti a různorodosti.

Poznávají dějiny vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, poznávají dějiny kultury (vědy, techniky, způsoby života, náboženství, umění).

Ve výuce vyučující vybírá témata podle jejich důležitosti s přihlédnutím k zájmu žáků a k místním podmínkám.

Dějepisné učivo jsme rozdělili do jednotlivých ročníků podle hlavních období dějinného vývoje lidstva. Do 6. ročníku zařazujeme učivo o pravěku a starověku, do 7. ročníku o středověku a počátku novověku, do 8. ročníku novověk až konec 19. století a v 9. ročníku věnujeme pozornost dějinám přelomu 19. a 20. století až do současnosti.

Realizace výuky probíhá ve třídách, multimediální učebně, počítačové učebně a na veřejně přístupných místech mimo školu.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

Ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	2

Cílové zaměření předmětu

Cílem je rozvíjení předpokladů k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů, postojů, využívání různých zdrojů informací. Dále si žák rozšiřuje historické znalosti potřebné k dalšímu sebevzdělávání, utváří si vztah k současnosti.

Dějepis vede žáka k sebepoznávání a sebehodnocení rozvíjením analýzy textu a vyvozováním vlastních závěrů a hodnocení.

.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky ke spolupráci a k práci v týmu
- zaměřuje se na uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků do širších celků
- usiluje o hodnocení a třídění získaných poznatků a vyvozování závěrů z těchto poznatků
- motivuje kladným hodnocením

Kompetence komunikativní

učitel

- zdokonaluje dodržování etiky komunikace
- vede žáky k zapojování se do diskuse, ke vhodné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

učitel

- napomáhá hledat různá řešení problému, řešení žáků obhajovat
- přispívá k objevování vzájemných vztahů a příčin
- dbá na uplatňování základních myšlenkových operací (srovnání, třídění, analýzy, syntéza, zobecnění)
- rozvíjí spolupráci v týmech

Kompetence sociální a personální

učitel

- napomáhá organizaci práce ve skupině
- učí žáky oceňovat a respektovat druhé
- rozvíjí vytváření a prohlubování vztahu k uměleckým dílům

Kompetence občanské

učitel

- dbá na chápání a posuzování základních principů chování ve škole i mimo ni
- zaměřuje se na vnímání národních tradic, kulturního i historického dědictví, na vytváření pozitivního postoje k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

učitel

- průběžně zapojuje žáky do vyhodnocování výsledků jejich činnosti
- vede žáky k tomu, aby si svou práci plánovali a organizovali

Průřezová témata:

Do předmětu dějepisu jsou zařazena průřezová témata výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Člověk v dějinách

žák

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti

žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury

žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstroe na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa

žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech

- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání. Počátky nové doby.

žák

- vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Modernizace společnosti

žák

- vymezí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Moderní doba

žák

- na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Rozdělený a integrující svět

žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

V. 5.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor dějepis

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - dokáže vysvětlit, jak se člověk vyčlenil ze světa zvířat - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - vyhledá informace (zúčastňuje se doporučených akcí muzeí, chodí do knihovny) - rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozezná výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk užívat nejdříve a proč - objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich využívání - sestaví srovnávací tabulku o vývoji - uvede některá archeologická naleziště u nás - vysvětlí vznik států, zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásmu - vysvětlí, co jsou městské státy - dovede vysvětlit, jak vznikla bible - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém městě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu (ve vědě, kultuře) - pracuje s dějepisnými mapkami a atlasem	<u>Lidé – jejich přítomnost a minulost</u> - význam zkoumání dějin pro jedince i současnou společnost - historický čas a prostor, dějepisná mapa - získávání informací o dějinách, historické prameny - hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, poslání archeologie <u>Pravěk – nejstarší období lidské</u> - společnosti - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí - doba bronzová - Evropa v pravěku <u>Starověk</u> Nejstarší civilizace - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblastí - židé a judaismus - počátky písma, věd a první zákony - kulturní odkaz starověkých civilizací - starověký Egypt, Indie a Čína - střední Evropa v období nejstarších států Starověké Řecko - kořeny řecké civilizace	Multikulturní výchova: Kulturní difference - vliv náboženství na život a kulturu Lidské vztahy - žít společně a podílet se na spolupráci Environmentální výchova: Lidské aktivity a proměny životního prostředí - změny v krajině Výchova demokratického občana: Občan, občanská společnost a stát - práva a povinnosti občana Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy a demokratické volby

• dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy • vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka (antika, báje, epos...) • uvede přírodní podmínky pro vznik řeckých států • dokáže stručně vyprávět příběh eposu nebo báje • rozliší spartskou a aténskou výchovu • zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu • vysvětlí pojem demokracie • objasní, jak byl řízen městský stát • vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky peloponéské války • doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii • objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského • doloží, jak se z Říma stalo impérium • popíše život v Římě, vojenském táboře • odhadne úlohu osobností • vysvětlí úlohu křesťanství • uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu • srovná vývoj západořímské a východořímské říše • popíše naše země v době železné • uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území	• archaické klasické období řeckých států • doba homérská • městské státy • řecká kolonizace • Atény za Solónu • peloponéská válka • řecká vzdělanost, věda a umění • Makedonie Starověký Řím • vývoj Říma do ovládnutí Itálie • římské císařství • počátky křesťanství • římská kultura • krize a rozpad říše západořímské Evropa v době železné • Keltové – civilizační vrchol pravěku • střední Evropa a její styky a antickým Středomořím	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor dějepis
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozliší pojmy pravěk, starověk, středověk a stanoví časová období v historii - objasní, co je stěhování národů - čte z mapek v dějepisném atlase - doloží důležitost byzantské říše pro vzdělanost Slovanů - rozliší základní pojmy islámu, doloží příklady arabské kultury v raném středověku - sleduje a hodnotí úlohu křesťanství v raném středověku - uvede příklady karolinské kultury - objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny - vyhledá příklady pro výlučnost Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise - rozliší legendy a historii - využívá dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách - orientuje se na dějepisné mapě - dovede zařadit Slovanů do skupin - sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě - popíše organizaci církevní a světské moci - doloží příklady o vlivu víry na středověkého člověka - uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek (i regionálně) - vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel - pracuje s mapkou a atlasem a dokládá rozvoj českého státu - posoudí schopnosti Karla IV. A význam jeho vlády, uvede příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát - uvede znaky gotiky, vybere významné památky a rozeznává je i v regionu	<u>Raný středověk</u> - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - byzantská říše - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - křesťanství - franská říše <u>První státní útvary na našem území</u> - Sámova říše - Velká Morava – vnitřní vývoj a postavení v Evropě - Český stát – vnitřní vývoj a jeho postavení v Evropě <u>Formování prvních státních celků v Evropě</u> - slovanské státy - vznik středověké Anglie a Francie - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - boj mezi mocí světskou a církevní (papežství, císařství) - křížové výpravy - románské umění a vzdělanost <u>Vrcholný středověk</u> - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě Multikulturní výchova: Kulturní difference - vliv náboženství na život a kulturu Environmentální výchova: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět, mezinárodní setkávání

• posoudí události stoleté války, osobnost Jany z Arku, vyhledává souvislosti s naší historií • popíše život společnosti, hodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa • popíše způsob boje husitů, zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí • zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad • vysvětlí, jak vznikla a působila jednota bratrská • rozliší a objasní pojmy jagellonský stát a stavovská monarchie, popíše život v zemi • uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura • vybere nejvýznamnější vynálezy • objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem střeoevropského soustátí • vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku • rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek • na mapě ukáže cesty mořeplavců, určí důvody hledání nových cest • shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků • sestaví přehled hlavních reformátorů a místa jejich působení • objasní pojem absolutní monarchie • zná osobnosti rudolfínské doby • vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání • popíše průběh třicetileté války, zapojení jednotlivých států • přiblíží osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla • vysvětlí pojmy týkající se počátku kolonialismu v Anglii a prvního období kolonialismu	• vláda Karla IV. a její přínos pro český stát • gotické umění a vzdělanost • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách <u>Pozdní středověk</u> • doba poděbradská, jednota bratrská • jagellonský stát a stavovská monarchie • hospodářský a technický rozvoj v našich zemích a v západní Evropě • cesta ke vzniku střeoevropského soustátí • kultura v době pozdního středověku <u>Raný novověk</u> • Počátky novověku • renesance a humanismus • zámořské objevy a počátky dobývání světa • reformace a její šíření v Evropě • počátky absolutních monarchií • Český stát a velmoc v 15. až 18. století - český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka • počátky kapitalismu v Anglii, první období kolonialismu	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor dějepis
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - určí předchozí etapy vývoje, hlavní události osobnosti - vysvětlí změny ve společnosti, obsah pojmu konstituční monarchie - určí podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států, provede srovnání - zhodnotí situaci v zemi, ukáže na působení osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - vymezi znaky a oblasti, rozpozná památky, uvede osobnosti - ukáže nové myšlenky a jejich představitelé - podá obraz života v naší zemi, rozliší oblasti, uvede osobnosti, doloží příklady památek - aplikuje poznatky o osvíceném absolutismu na působení uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reforem - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád - rozezná rozpory ve společnosti, stanoví příčiny revoluce, popíše její průběh a zhodnotí její význam - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek, provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - popíše znaky klasicismu a romantismu	<u>Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století</u> - počátky novověku v Evropě – český stát a velmoci v 15. – 18. století - anglická revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová společnost - absolutismus v Evropě – Francie, Rusko, Prusko, Anglie - barokní kultura a osvícenství, - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - česká barokní kultura - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vznik USA - státy na konci 18. století <u>Novověk od konce 18. století do konce 19. století</u> - Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět - průmyslová revoluce, industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - národní a osvobozenécké hnutí v Evropě (malé i velké národy) - utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů -rok 1848 v Evropě a Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé	Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí - životní prostředí a zdraví Multikulturní výchova Kulturní difference - poznávání vlastních kulturních tradic - vliv náboženství na život a kulturu - kulturní rozdíly Výchova demokratického občana Občan a stát - demokratický politický systém Výchova demokratického občana Občan a stát - občan jako odpovědný člen společnosti - Listina základních práv a svobod Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí - životní prostředí a zdraví Výchova demokratického občana Občan a stát - demokratický politický systém

• stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů • rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu • doloží situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran • vysvětlí význam sjednocení Německa pro jeho další vývoj, zhodnotí výsledek • stanoví příčiny války, popíše průběh a určí důsledky pro další vývoj v USA	• procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA, politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva • kulturní rozrůzněnost doby • mezinárodní vztahy na konci 19. století - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor dějepis
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • zjistí vztahy velmocí, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy záminka a příčina, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky • rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky • vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, vyhledá vlastní (rodinné) dokumenty z tohoto období • rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení • posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy • rozliší obsah pojmu, vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy • určí projevy, snahy o řešení a důsledky krize • uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti • uvede příklady a zhodnotí postoj umělců • rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět • zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců • využívá mapy a vlastní četbu • zhodnotí výsledek a důsledky války • uvede projevy odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců... • použije pojmy ve správných souvislostech, zařadí do přehledu • vyhledá souvislost politického a hospodářského vývoje	<u>Moderní doba</u> <u>Situace před první světovou válkou</u> <u>Situace v letech 1914 – 1948</u> • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • situace v Rusku, ruské revoluce • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě • vznik Československa, jeho hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace Evropy ve 20. a 30. letech • totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět • počátky fašistického hnutí • SSSR v meziválečném období • světová hospodářská krize a její důsledky • první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek • kultura, věda a technika před vypuknutím druhé světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • situace v našich zemích - Protektorát Čechy a Morava • druhá světová válka, domácí a zahraniční odboj • holocaust	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie Výchova demokratického občana Občan a stát - Listina základních práv a svobod - demokratický politický systém Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - principy demokracie - demokracie jako protiva diktatury a anarchie Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané - co Evropu spojuje a co ji rozděluje - mezinárodní organizace a jejich činnost

• objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech (od hospodářství až po kulturu) • objasní politický převrat a jeho důsledky • posoudí závislost Československa na vlivu SSSR • objasní pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků • s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému • na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v r. 1956 a Československa v r. 1968 • na příkladu rozliší systém totalitní a demokratický • vyhledá v tisku informace o krizi sovětského impéria („perestrojka“) a objasní snahu o změnu systému • sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky • objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v r. 1993 • posoudí vnitřní i mezinárodní postavení České republiky v současnosti • sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl i jejich autorů	• poválečné uspořádání světa – politické, mocenské a ekonomické důsledky války • poválečné Československo – únorový převrat 1948 <u>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</u> • postavení Československa • studená válka • rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných velmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • vnitřní situace v zemích východního bloku na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí • charakteristika západních zemí • krize sovětského impéria („perestrojka“) • obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 • rozpad Československa, vznik České republiky 1993 • Česká republika na přelomu tisíciletí • technika, věda a vzdělání jako faktory vývoje, kultura, sport a zábava ve 2. polovině 20. století, evropská integrace, globalizace • problémy současnosti	

V.5. Člověk a společnost

V.5.2. Občanská výchova

V. 5.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Tento předmět seznamuje žáky se vztahy v rodině, společnosti, s hospodářským životem, činností politických institucí a orgánů a ze způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů a posiluje smysl pro občanskou odpovědnost. Učí žáky respektovat mravní i společenská pravidla a přebírat odpovědnost za vlastní názory a chování. Důležitou součástí této oblasti je prevence rasistických, xenofobií, extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a svobod. Výchova k občanství pomáhá objasňovat sociální, ekonomické, právní i kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi.

Občanská výchova přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k získání orientace v politických, právních a ekonomických faktech, učí žáka poznávat a posuzovat různé události a každodenní situace. Formuje úctu ke všem národům, rozvíjí respekt ke kulturním odlišnostem různých společenství. Učí rozpoznávat názory a postoje, které ohrožují principy demokratického soužití. Vede žáka k uplatňování vhodných prostředků komunikace.

Realizace výuky probíhá ve třídách, počítačové učebně, multimediální pracovně a ve veřejných prostorách mimo školu.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 7. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1

Cílové zaměření předmětu

. Cílem předmětu je utváření vlastní identity a identity druhých lidí, postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáka.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k dávání věci do souvislostí a propojovat poznatky do širších celků
- vede žáky vědomosti uplatňovat v praxi
- pomáhá žákům hodnotit a třídit získané poznatky a vyvozovat z nich závěry

Kompetence komunikativní

učitel

- usiluje u žáků o dodržování etiky komunikace
- motivuje žáky zapojovat se do diskuse, vhodně argumentovat
- seznamuje s příklady manipulativní komunikace (např. reklama)

Kompetence k řešení problémů

učitel

- nabádá k hledání různých řešení problému a k obhájení svého řešení
- pomáhá k samostatnému dotváření poznatků
- nutí zaujímat aktivní a pozitivní postoj k řešení problému

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede k aktivní práci ve skupině
- motivuje k oceňování zkušeností druhých lidí
- podporuje odmítat vše, co narušuje dobré vztahy
- inspiruje žáky, aby sami v sobě objevovali dobré stránky, hodnoty a příležitosti

Kompetence občanské

učitel

- vychovává k pocitu zodpovědnosti a pomoci druhým
- nabádá k uvědomování si základních principů chování
- připomíná respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítají útlak, nespravedlnost a násilí
- napomáhá poznávat legislativu a obecné morální zákony

Kompetence pracovní

učitel

- vytváří předpoklady pro osvojování si plánování a organizování pracovních činností
- připravuje k adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata:

Vzdělávací oblastí občanská výchova prolínají všechna průřezová témata. Nejuzší propojení je s průřezovými tématy „Výchova demokratického občana“ a „Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech“. Také multikulturní výchova svojí podstatou zasahuje do výchovy k občanství a to hlavně tematickými okruhy kulturní difference a lidské vztahy. Osobnostní a sociální výchova má úzký vztah k částem „člověk ve společnosti“ a „člověk jako jedinec“. Mediální výchova zase pomáhá rozvíjet komunikativní schopnosti, zvláště při veřejných vystupováních a učí využívat potenciál médií jako zdroje informací.

Očekávané výstupy dle RVP:

Člověk ve společnosti

žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Člověk jako jedinec

žák

- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány

Člověk, stát a hospodářství

žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany; uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi

- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Člověk, stát a právo

žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Mezinárodní vztahy, globální svět

žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů ČR, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatnění
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

V. 5.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor výchova k občanství – předmět občanská výchova

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích • rozlišuje záměrné a nezáměrné působení • respektuje kulturní zvláštnosti • vysvětlí obsah pojmu kultura • seznámí se s nejvýznamnějšími architektonickými a uměleckými styly • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování • rozlišuje a porovnává různé druhy vlastnictví (včetně duševního vlastnictví) a způsoby jejich ochrany • zamýšlí se nad významem majetku, nad potřebou ho vlastnit a dobře s ním hospodařit • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje • vysvětlí, proč je spolupráce mezi zeměmi Evropy důležitá • popíše vliv spolupráce na každodenní život občana • zaujímá tolerantní postoj k menšinám • vcítí se do situace diskriminovaného člověka • rozlišuje typy a formy států • popíše výhody demokratického způsobu řízení státu • vyloží smysl voleb • vhodně prezentuje a obhajuje své názory • uvědomí si, co ovlivňuje úroveň života v obci • uvede základní práva a povinnosti vyplývající z právních vztahů • respektuje základní právní normy • porozumí původu diskriminace a xenofobií • rozpoznává, co je dobré a morální	Člověk ve společnosti • vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy mezi vrstevníky, ve škole, v rodině, mezilidská komunikace) • naše škola, význam a činnost žákovské samosprávy • práva a povinnosti žáků, společenská pravidla a normy • vklad vzdělání pro život • konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti • lidská setkání (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřeba lidí ve společnosti) • zásady lidského soužití (morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování) • Domov, obec, region, kraj • domov - místo, kde žijeme • významní rodáci • důležité instituce • státní správa samospráva - obec jako základní jednotka samosprávy, státní správa, obecní zřízení, zastupitelstvo, rada • zajímavá a památná místa • místní tradice • stovězatá Praha • Naše vlast • pojem vlasti a vlastenectví • státní symboly • státní svátky, významné dny • zajímavá a památná místa • významné osobnosti • co nás proslavilo	Osobnostní a sociální výchova: Mezilidské vztahy - vztahy, naše skupina, třída Komunikace (průběžně) Multikulturní výchova: Kulturní diference - vliv náboženství na život a kulturu Environmentální výchova: Lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody a kulturních památek Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Jsme Evropané - evropská integrace Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát - demokratický a politický systém

	• naši prezidenti • <u>Člověk jako jedinec</u> • Rodinný život • rodiče, sourozenci, partneři • komunikace v rodině • komunikace mezi vrstevníky • <u>Člověk a kultura, přírodní a kulturní bohatství</u> • rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice • umění • víra a náboženství • kulturní instituce • masová kultura • prostředky masové komunikace, masmédia • krásy naší země • ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • <u>Člověk, stát a hospodářství</u> • majetek a vlastnictví (formy, hmotné a duševní vlastnictví a jejich ochrana) • hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • <u>Člověk, stát a právo</u> • právní základy demokratického státu – znaky, typy a formy • volby (význam a formy voleb do zastupitelstev) • začlenění do veřejného života • lidská práva v dokumentech • práva dětí a jejich ochrana (Úmluva o právech dítěte) • soužití s minoritami (šikana, diskriminace, rasismus, xenofobie) • práva a povinnosti • porušování lidských práv • morálka a mravnost • rovnost a nerovnost • Všeobecná deklarace lidských práv	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor výchova k občanství – předmět občanská výchova

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozpozná projevy záporných a kladných charakterových vlastností u sebe i druhých - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování cílů - popíše, jak lze usměrňovat své volní vlastnosti, překonat nedostatky. - vysvětlí příčiny a druhy agresivity - zaujímá odmítavý postoj ke všem formám násilí - uplatňuje osvojené modely chování v situacích šikanování - pozná význam financí - snaží se hospodárně nakupovat - respektuje povinnosti vyplývající z některých smluvních vztahů - porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby poskytují - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí směřují výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - rozlišuje výrobní a nevýrobní odvětví - zná podstatu fungování trhu - přiměřeně uplatňuje svá práva - respektuje práva a zájmy druhých lidí - dodržuje řád školy - rozpozná protiprávní jednání - pochopí rozdíl mezi poměrným a většinovým zastoupením	<u>Člověk jako jedinec</u> Osobnost - podobnost a odlišnost lidí (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál) - vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí) - člověk v sociálních vztazích - osobní rozvoj (význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji) Osobní bezpečí - škola a násilí - domácí násilí <u>Hospodaření</u> - potřeby, statky, efektivita výroby - peníze – formy placení - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní - základní práva spotřebitele - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu <u>Člověk, stát a právo</u> - právní základy státu, morální a právní normy - člověk jako subjekt právních vztahů <u>Ústava</u> - moc zákonodárná - moc výkonná - moc soudní	Osobnostní a sociální výchova: Komunikace (průběžně) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Jsme Evropané - EU a její fungování

• seznámí se s průběhem legislativního procesu • zná postup při tvorbě vlády • rozpozná rozdíl mezi občanskoprávním a trestním řízením • posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • dokáže charakterizovat rozdíly mezi pravicí a levicí • vyjmenuje hlavní politické strany • uvede příklady institucí a orgánů EU, které se podílejí na strategii rozhodování EU	<u>Základní práva a svobody</u> • 5 základních okruhů práv <u>Politika</u> • Principy demokracie – politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam, politické spektrum <u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> • právo v Evropě • strategie rozhodování • legislativa a řízení	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost – obor výchova k občanství – předmět občanská výchova
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby poskytují - rozlišuje typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - porovná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti a vyjádří svůj názor, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	<u>Člověk, stát a hospodářství</u> - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků <u>Člověk, stát a právo</u> Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce - obrana státu Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování práv k duševnímu vlastnictví, porušování předpisů v silničním provozu Právo v každodenním životě - význam právních vztahů - důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele, styk s úřady	Výchova demokratického občana Občan a stát -občan jako odpovědný člen společnosti -práva a povinnosti občana -demokratický politický systém Formy participace občanů v politickém životě -volební systémy a demokratické volby Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování -význam Ústavy -demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět -naše vlast a Evropa Evropa a svět, mezinárodní setkávání -státní a evropské symboly Jsme Evropané -evropská integrace -Evropská unie a její fungování -mezinárodní organizace a jejich činnost Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí -lokální ekologické problémy -nerovnoměrnost života na Zemi Osobnostní a sociální výchova

• objasní souvislost globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti	<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> Evropská integrace, podstata, význam, výhody • Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce • ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody Globalizace • projevy, klady, zápory • významné globální problémy <u>Životní perspektivy</u> • adaptace na životní změny, sebezměna • životní cíle a plány • životní perspektiva	Rozvoj schopností poznávání -dovednost řešení problémů Kooperace a kompetice -jasná a respektující komunikace -řešení konfliktů -vedení a rozhodování práce skupiny Řešení problémů a rozhodovací dovednosti -rozeznat a řešit problémové situace -řešit problémy v mezilidských vztazích

V.6. Člověk a příroda

V.6.1. Fyzika

V. 6.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Poskytuje metody a prostředky pro hlubší zkoumání a pochopení přírodních zákonitostí a jevů

- pro pochopení funkce technologií a strojů a zařízení používaných člověkem
- pro porozumění novým vědeckým poznatkům

Výuka probíhá ve specializované učebně fyziky s elektrorozvodem v lavicích a laboratorním prostorem pro skupinové pokusy. Využívá didaktických pomůcek, laboratorní techniky a měřicích přístrojů, strojů a přístrojů používaných v praxi, výpočetní techniky (výukové programy, tematické webové stránky), didaktických filmů na videu a DVD.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	1	2	2

Cílové zaměření předmětu

Příprava na povolání – uvědomění si, že fyzika je důležitá nejen v technických oborech, že se podílí na vytváření základních představ o světě kolem nás.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- využívá zkušeností z praktického života dětí ve výuce a naopak aplikuje poznatky z fyziky do běžného života
- využívá znaků a symbolů
- rozvíjí dovednosti samostatně pozorovat a přesně popisovat fyzikální jevy, experimenty, atd., vybrat z pozorovaného to podstatné pro daný jev

Kompetence komunikativní

učitel

- vede k formulování a vyjadřování myšlenek a názorů, naslouchání druhým, argumentaci – v každé hodině
- uvádí, že kritériem pravdy není sdělení učitele, text v učebnici nebo mínění většiny, ale realita, experiment
- Vede k porozumění různým typům textů a záznamů – ve fyzice se žáci učí pracovat se vzorci, se schématy, porozumět grafickému znázornění různých závislostí a samostatně ho vytvářet

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede k vytváření hypotézy, navrhování a ověřování řešení problémů, obhajování svých nápadů před kolektivem třídy, ale i bez zábran k ustoupení od nesprávných názorů
- využívá využití internetu pro vyhledání potřebných informací v učebnicích běžně nedostupných, případně obrázků týkající se jevů a procesů, které není možné realizovat v podmínkách školy

Kompetence sociální a personální

učitel

- rozvíjí dovednosti vnímat a respektovat názory druhých, diskutovat se spolužáky při řešení problémů
- vede žáky také k práci ve skupinách, učí je nést spoluzodpovědnost za úspěch práce skupiny, ve skupině si navzájem pomáhají

Kompetence občanské

učitel

- vede k porozumění historickému vývoji lidského poznání v oblasti fyziky, pochopení, že fyzika je stále se rozvíjející, živou vědou
- Dbá na dodržování domluvených pravidel jak při práci ve třídě, tak doma (některé experimenty žáci mohou provádět pouze pod dozorem rodičů)
- seznamování žáky s nebezpečím ohrožení zdraví při práci s elektrickým proudem, při sportu, pobytu na horách atd. Žáci jsou vedeni k uvědomělému dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.
- postupně rozvíjí porozumění fyzikálním principům živelných pohrom i dalších katastrof
- usiluje o kritické hodnocení různých názorů na jevy ve společnosti, vede k zaujímání vlastních postojů
- seznamuje žáky s fyzikálními zdroji znečištění životního prostředí – hluk, elektromagnetické i radioaktivní záření, atd., pomáhá hledat způsoby, jak minimalizovat jejich škodlivé působení

Kompetence pracovní

učitel

- rozvíjí zručnost při provádění experimentů, vytváření vlastních výrobků atd.
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při experimentech

Průřezová témata:

Prozatím nejsou zařazena žádná témata.

Očekávané výstupy dle RVP:

Látky a tělesa

žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas

Pohyb těles

žák

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Mechanické vlastnosti tekutin

žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Energie

žák

- využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Zvukové děje

žák

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Elektromagnetické a světelné děje

žák

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalostí rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Vesmír

žák

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

V. 6.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor fyzika

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné - nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek - uvede příklady využití vlastností látek - popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu - vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílu v jejich částicové stavbě - změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země) - experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrovaných těles a tento jev vysvětlí - experimentálně určí póly tyčového magnetu - znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu - popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití - změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost tělesa na vahách - vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny - určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa, a výpočtem pomocí vztahu $\rho = m/V$ - zjistí hustotu látky v tabulkách - vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso - odhadne a změří dobu trvání děje, např. pohybu kyvadla - převádí údaje o čase v různých jednotkách	<u>Vlastnosti látek a těles</u> - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze <u>Síla, gravitační síla - měření síly</u> <u>Elektrické vlastnosti látek</u> <u>Magnetické vlastnosti látek</u> <u>Měření fyzikálních veličin</u> - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti - hustota - měření času - měření teploty a její změna <u>Elektrický obvod</u> - elektrický proud - tepelné účinky elektrického proudu - Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač - vodiče el. proudu, - elektrické izolanty - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty • vysvětlí princip měření teploty teplo- měrem • určí rozdíl teplot z naměřených hod- not • změří změny teploty (kapaliny, vzdu- chu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem • sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu • správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu • určí a pokusem ověří podmínky ve- dení proudu obvodem • experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant • zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, uvede příklady obou typů zapojení v praxi • dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními • vysvětlí, jak postupovat při poskyt- nutí první pomoci při úrazu elektric- kým proudem, a dokáže tento postup použít		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor fyzika
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu - určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - určí rychlost rovnoměrného pohybu - má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda auta) - velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu - nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase - z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase - vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost - v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení - změří velikost síly siloměrem - znázorní sílu graficky - určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti - prokáže experimentem účinky elektrického, magnetického a gravitačního pole - určí výslednici sil působících v jedné přímce - rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze - odhadne polohu těžiště	<u>Pohyb tělesa</u> - klid a pohyb tělesa - popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) - pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu - průměrná rychlost <u>Síla.</u> Skládání sil - vzájemné působení těles - síla a její měření - gravitační, elektrická a magnetická síla - gravitační, elektrické a magnetické pole - vztah $F_g = mg$ Gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - znázornění síly - skládání sil stejného a opačného směru - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - rovnováha sil - těžiště tělesa Posuvné účinky síly. - Pohybové zákony - posuvné účinky síly na těleso a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností tělesa (zákon síly) – Newtonův zákon – druhý (kvalitativně) - zákon setrvačnosti - Newtonův zákon - první - zákon vzájemného působení těles (zákon akce a reakce) – Newtonův zákon – třetí Otáčivé účinky síly - rovnováha na páce a pevné kladce	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• experimentem určí těžiště, např. desky, tyče • rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní • v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí • zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou přitom v rovnováze • na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze) • posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa • rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze • experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby se páka dostala do rovnovážné polohy • uvede příklady užití páky v praxi (osu otáčení, působící síly a jejich ramena) a objasní výhodnost použití páky • v daném případě určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné • uvede příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody • předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí • porovná tlaky vyvolané různými silami • určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu • navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak • v jednoduchém případě změří třecí sílu	• moment síly ($M = Fa$) • užití páky Deformační účinky síly • tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí • tlak $p = F/S$ Tření • tření • třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi • měření třecí síly <u>Mechanické vlastnosti kapalin</u> • přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) • hydraulická zařízení • hydrostatický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny • vztlaková síla • Archimédův zákon • potápění, plavání, vznášení se těles v klidných tekutinách <u>Mechanické vlastnosti plynů</u> • atmosférický tlak a jeho měření – souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře • vztlaková síla na tělesa v plynech • tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření <u>Světelné jevy – vlastnosti světla</u> • zdroje světla • rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích • přímočaré šíření světla • měsíční fáze • stín • zatmění Měsíce a Slunce • zákon odrazu světla • zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem (kvalitativně) • lom světla • zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) • rozklad bílého světla hranolem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch • uvede příklady působení klidové třecí síly • objasní působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta • rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení • předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně • vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení • porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin • použije vztah $p = h\rho g$ při řešení konkrétních problémů • objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem (např. sifon, vodoznak, stavba hrází) • určí pokusem i výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině • znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny • předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat; uvede příklady využití v praxi • pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence • porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf) • provede měření atmosférického tlaku v daném místě • uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly, která působí na tělesa v plynu (např. v atmosféře), a uvede příklad jejího praktického využití		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• změří tlak plynu v uzavřené nádobě (např. v pneumatice kola) a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu • rozliší zdroj světla a osvětlené těleso • rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné • uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích • objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce • vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce • využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problémů a úloh a ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem • pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které je vypuklé • pokusem najde ohnisko dutého zrcadla a určí jeho ohniskovou vzdálenost • zobrazí daný předmět dutým zrcadlem • uvede příklady využití kulových zrcadel • na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, a kdy k lomu od kolmice • dokáže pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světél		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor fyzika
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - s porozuměním používá vztah $W = F \cdot s$ pro práci či vztah $P = W/t$ pro výkon při řešení problémů a úloh - určí v jednoduchých případech z vykonané práce pohybovou, resp. polohovou energii tělesa; porovná pohybové energie těles na základě jejich rychlostí resp. hmotností - s porozuměním používá pojem vnitřní energie tělesa; v jednoduchých případech určí, zda změna vnitřní energie nastala tepelnou výměnou či konáním práce - pomocí představy, že látky jsou tvořeny stále se pohybujícími částicemi určitého složení, které na sebe mohou působit, objasní: vnitřní stavbu pevných látek, kapalin a plynů; přeměny skupenství látek; zvyšování teploty těles při tepelné výměně, konání práce a při průchodu elektrického proudu látkami - s porozuměním používá pojem tepla (jako změny vnitřní energie při tepelné výměně); určí přijaté či odevzané teplo tělesem (při stálém skupenství) pomocí vztahu $Q = c \cdot m \cdot (t_2 - t_1)$ - rozpozná formy tepelné výměny (vedením, prouděním, tepelným zářením) v přírodě i v praktickém životě - rozpozná základní skupenské přeměny (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) látek; používá s porozuměním pojem skupenského tepla tání při řešení úloh - samostatně pracuje s MFCh tabulkami; v zadané úloze rozpozná, jaké konstanty k jejímu řešení potřebuje a v tabulkách je vyhledá - uvede hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny a teplota varu kapaliny a využívá tyto poznatky k řešení problémů a úloh z praxe - dokáže popsat meteorologické a jevy a provede jejich měření	<u>Mechanická energie a její přeměny</u> - formy energie – pohybová a polohová energie - práce, výkon - vnitřní energie - teplo - tepelné výměny - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - počasí kolem nás <u>Elektrický náboj</u> <u>Elektrické obvody</u> <u>Elektrický odpor</u> <u>Elektrická energie a výkon</u>	

• popíše jak činnosti člověka ovlivňují počasí • popíše hlavní podmínky vzniku elektrického proudu v obvodu (existence elektrického zdroje a vodivé spojení pólů zdroje) • změří elektrické napětí voltmetrem a proud ampérmetrem • používá s porozuměním Ohmův zákon při řešení problémů a úloh • správně sestaví rozvětvený elektrický obvod podle schématu a zakreslí schéma daného reálného obvodu • správně připojí vhodný zdroj k daným spotřebičům; určí výsledné napětí, proud a odpor dvou rezistorů spojených za sebou, resp. vedle sebe z odpovídajících veličin na jednotlivých rezistorech		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor fyzika
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - ukáže existenci magnetického pole vodiče s proudem, určí póly cívky s proudem pomocí magnetické střílky - s porozuměním využívá poznatek, že magnetické pole působí na cívku s proudem, především pro objasnění činnosti stejnosměrného elektromotoru - s porozuměním využívá poznatek, že časová změna magnetického pole indukuje časově proměnné elektrické pole (a naopak) pro objasňování vzniku střídavého proudu a činnosti transformátoru - rozliší stejnosměrný a střídavý proud - ví čím je tvořen el. proud v pevných látkách, kapalinách, plynech a polovodičích - správně zapojí polovodičovou diodu (v závěrném či propustném směru) do obvodu - s porozuměním používá vztahy $W = U \cdot I \cdot t$, $P = U \cdot I$ pro elektrickou práci či výkon při řešení problémů a úloh - popíše a vysvětlí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie (elektrárna, přenosové vedení, transformátory) - dodržuje pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, je schopen zdůvodnit a vysvětlit důvody, které k zavedení těchto pravidel vedou - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku - vysvětlí princip šíření zvuku látkou; objasní odraz zvuku od překážky; využívá s porozuměním poznatek o tom, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří a uvede konkrétní příklady z praxe - odliší tón od hluku; na konkrétních příkladech ukáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet - uvede příklady zdrojů škodlivého hluku a některých možností zmenšení - škodlivých vlivů nadměrně hlasitého zvuku na člověka a jeho životní prostředí, které zná z praxe	<u>Elektromagnetické děje</u> - Stejnoseměrný elektromotor - Transformátor - Výroba a přenos elektrické energie - Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními <u>Zvukové jevy</u> - Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu <u>Základní poznatky jaderné fyziky</u> - jaderná energie - štěpná reakce - jaderný reaktor - jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením <u>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</u> <u>Přeměny energie</u> <u>Vesmír</u> - Sluneční soustava – její hlavní složky - Hvězdy – jejich složení - Pozorování oblohy, optické přístroje	

• prokáže znalost složení atomu, znalost složení jádra a znalost druhu náboje protonu, elektronu a neutronu • popíše základní typy radioaktivního záření, jejich složení a vlastnosti • popíše a vysvětlí využití radioaktivního záření v různých oblastech lidské činnosti • vysvětlí nebezpečnost radioaktivního záření pro živé organizmy a možnou ochranu před ním • s porozuměním používá pojem jaderné energie, pojem štěpení atomového jádra a pojem řetězová reakce • popíše hlavní části jaderné elektrárny (jaderný reaktor, primární a sekundární okruh) je schopen diskutovat se spolužáky o výhodách a rizicích jaderné energetiky (na základě předem získaných informací), vysvětlí a zdůvodní svůj názor • využívá poznatků o vzájemných přeměnných energie na konkrétních příkladech z praxe • v jednoduchých případech rozpozná daný druh energie a popíše vzájemnou přeměnu jedné formy energie na jinou • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • popíše hlavní složky sluneční soustavy • pomocí vhodného modelu objasní vznik měsíčních fází, vznik zatmění Slunce a Měsíce, střídání dne a noci a střídání ročních období, zná metody průzkumu Vesmíru • odliší hvězdu od planety • orientuje se v MFCh tabulkách, je schopen v nich najít libovolné požadované údaje • z dostupných zdrojů získá informace k zadanému nebo zvolenému tématu, kriticky je zhodnotí a zpracuje formou referátu či projektu, dle možností i s počítačovou prezentací		

V.6. Člověk a příroda

V.6.2. Chemie

V. 6.2.1. *Charakteristika předmětu*

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět se učí v 8. a 9. ročníku, časová dotace je dvě hodiny týdně, v odborné učebně. Předmět volně navazuje na výuku prvouky a přírodovědy na I. stupni. Obsahově se chemie dělí do dvou oblastí – anorganická a organická chemie. Žáci v obou oblastech při výuce poznávají určité vybrané chemické látky a chemické reakce, které jsou součástí každodenního života, získají informace o bezpečném zacházení s chemickými látkami, o vhodnosti a účelnosti jejich používání i jejich vlivu na životní prostředí a vlastní zdraví.

Chemie využívá a propojuje svůj vzdělávací obsah s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části také s matematikou (např. Z – surovinové zdroje pro chemický průmysl, P – význam zelených rostlin, zdraví, životní prostředí, F – vlastnosti látek, M – chemické výpočty).

V chemii je prostor k rozvíjení všech klíčových kompetencí, zejména však k řešení problémů, komunikativní, k učení, pracovní.

Výuka je cíleně vedena tak, aby žáci postupovali od základů ke složitějšímu, aby vyvozovali a aplikovali dříve získané poznatky.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, jsou voleny tak, aby podporovaly tvořivost, samostatnost:

- často je používáno pozorování a pokus, z důvodu bezpečnosti převažuje demonstrační
- nácviky jednoduchých laboratorních postupů a metod
- práce ve skupinách
- laboratorní práce

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami i počtem žáků ve třídě. Vždy je však kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád jsou nedílnou součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	8.	9.
počet hodin	2	2

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v předmětu chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, získávání základních poznatků z různých oborů chemie, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, k osvojování dovedností spojených s pozorováním látek a chemických

reakcí a s prováděním základních pokusů, učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, učí využívat poznatky k rozvoji správných postojů v každodenním životě, získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemickými látkami a dává a upevňuje dovednosti při poskytnutí první pomoci při úrazech způsobených prací s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky, seznamuje s širokým využitím chemie v různých oblastech lidské činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k průběžnému osvojování a utvářejí poznatků v oboru chemie
- motivuje žáky k posuzování svojí činnosti a vyvozování závěrů
- učí žáky používat obecně známé termíny a symboly
- vede žáky k propojování poznatků z různých oblastí a vytváření si úplného pohledu na svět

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky k dodržování etiky komunikace
- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáky k hledání nutných informací vhodných k řešení problému
- učí žáky řešit problémy spoluprací
- vede žáky k samostatnému řešení úkolů
- vede žáky k ověřují si správnost řešení úkolů

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky pracovat účinně ve skupinách
- učí žáky ovládat své jednání a chování

Kompetence občanské

učitel

- vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle situace
- vede žáky k chápání a respektování principů společenských norem

Kompetence pracovní

učitel

- učí žáky používat bezpečně materiály a nástroje
- vede žáky k respektování a dodržování určitých pravidel
- učí žáky přistupovat k pracovním výsledkům z hlediska kvality a funkčnosti a také z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí

- motivuje žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných z různých oborů pro svůj rozvoj

Průřezová témata:

Do předmětu chemie jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

žák:

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků a připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Částicové složení látek a chemické prvky

žák

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

žák

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

žák

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Chemie a společnost

žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

V. 6.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda - obor chemie

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - uvede zásady bezpečné práce v učebně CH, zná zásady první pomoci přivolá pomoc - zná zásady bezpečné práce s látkami, které používá při výuce, uvede příklady nebezpečných látek - vysvětlí význam R a S vět u běžně prodávaných výrobků - zvolí vhodné jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpeč. látek - uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie - rozliší fyzikální tělesa a látky - rozpozná, zda dochází k přeměně látek u běžně známých dějů (rozpuštění, zahřívání, hoření ...) - popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách hodnoty hustoty, teploty varu, teploty tání u vybraných látek - provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledky - rozliší různorodé a stejnorodé směsi - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu - uvede příklady pevné, kapalné, plynné stejnorodé směsi - používá správně pojmy: rozpouštědlo, rozpouštěná látka, koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasyčený - sestaví filtrační aparaturu, provede filtraci - popíše destilační aparaturu, vysvětlí princip destilace	<u>Bezpečnost při chemii-při experimentální činnosti</u> - zásady bezpečné práce ve školní pracovně, v běžném životě - značení nebezpečných látek, R a S věty - chování při mimořádných událostech / havárie provozů, úniky nebezpečných látek/ <u>Úvod do chemie</u> - látka, těleso - fyzikální a chemické změny látek <u>Vlastnosti látek</u> - fyzikální a chemické vlastnosti (hustota, rozpustnost, vodivost, teplota varu, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek) - skupenství látek <u>Směsi</u> - různorodé, jejich druhy - stejnorodé – roztoky, jejich druhy - hmotnostní zlomek, koncentrace roztoků - rozpuštění látek, co ovlivní rozpouštění látek <u>Oddělování složek směsí</u> - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) <u>Voda a vzduch</u> - rozdělení vody podle obsahu minerálních látek - rozdělení vody podle obsahu nečistot (destilovaná, pitná, odpadní) - výroba pitné vody - čističky odpadních vod - složení vzduchu - čistota ovzduší - skleníkový efekt - ozonová vrstva	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání -odpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem - seberegulační jednání jako základní ekologický princip -bezpečné zacházení s látkami, jejich značení Environmentální výchova Základní podmínky života -ohrožování ovzduší, vody, propojenost světa -likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek - filtry v elektrárnách na pevná paliva (odsířování) Environmentální výchova Základní podmínky života –význam vody a vzduchu jako základní podmínky života -příklady znečišťování vody (domácnosti, průmysl), prevence -objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí

• navrhne (zvolí) postup oddělování složek směsí v laboratoři i běžném životě • vysvětlí princip usazování a krystalizace • rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství • zhodnotí význam vody pro život na Zemi, oběh vody v přírodě • rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich použití • uvede princip výroby pitné vody (vodárna) • uvede příklady znečišťování vody v přírodě, pracovním prostředí i v domácnosti, zamýšlí se nad prevencí • zná složky vzduchu • charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku hoření • vysvětlí princip hašení, zná tel. č. hasičů • popíše teplotní inverzi, smog • uvede příklady znečišťování vzduchu v přírodě i domácnosti, prevence • používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - vysvětlí rozdíl • zná pojmy: jádro, obal, val. vrstva, p, n, e • popíše složení atomu, vznik kationu a anionu z neutrálních atomů • používá značky a názvy chem. prvků : Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn • vysvětlí, co udává protonové číslo, vyhledá jej v tabulkách a zapíše ke značce prvku • používá správně pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • rozliší kovy a nekovy, uvede příklady • využití vybraných kovů a slitin • rozliší periody a skupiny v PSP	• hoření a hašení látek <u>Částicové složení látek</u> • atom, stavba atomu (p, n, e) • elektronový obal, změny v chemických reakcích • molekula • vznik iontu <u>Prvky a chemické sloučeniny</u> • názvy a značky prvků • vlastnosti a použití vybraných prvků – nekovů, kovů • protonové číslo • chemická sloučenina • chemická vazba • chemický vzorec • PSP, skupiny a periody v periodické soustavě prvků <u>Chemické reakce</u> • zákon zachování hmotnosti • látkové množství, molární hmotnost - chemické reakce, jejich rozdělení (slučování, neutralizace, exo a endotermické) • faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí • chemické rovnice • zápis jednoduchých chemických rovnic <u>Oxidy</u> • oxidační číslo • názvosloví • vlastnosti a použití vybraných • prakticky významných oxidů (oxid sírový, siřičitý, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý) <u>Kyseliny</u> • kyselost a zásaditost roztoků • pH • kyslíkaté a bezkyslíkaté kyseliny • názvy, vzorce, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných kyselin (kyselina chlorovodíková, sírová, dusičná) <u>Hydroxidy</u> • názvy, vzorce, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných	-nebezpečí poškození ŽP některými prvky a jejich sloučeninami (těžké kovy, baterie...) - zodpovědnost jedince za práci s prvky a sloučeninami ohrožujícími zdraví a ŽP (odpad, likvidace, sběr) Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy ŽP -vliv oxidů na kvalitu ŽP a zdraví člověka (doprava, průmysl, smog, inverze) -ozonová vrstva Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy ŽP -kyselinotvorné oxidy v atmosféře -vznik kyselých dešťů - první pomoc, zabezpečení lékařské po moci -osobní odpovědnost při práci s žiravinami Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy ŽP -osobní odpovědnost při práci s žiravinami -první pomoc a zabezpečení lékařské pomoci -nebezpečí havárií při výrobě, skladování a přepravě kyselin a hydroxidů Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy ŽP -nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy

- rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce v konkrétních příkladech - určí faktory, ovlivňující CHR - uvede ZZH pro chemické reakce - zapiše jednoduché rovnice vybraných chem. reakcí a přečte zápis chem. rovnice (např. hoření S, C ...) - spočítá hmotnost výchozích látek a produktů z chem. rovnice - určí oxidační č. atomů prvků v oxidech - napiše z názvů vzorce oxidů a naopak - popíše vlastnosti a užití vybraných oxidů a posoudí - vliv těchto látek na životní prostředí - SO₂, SO₃, CO₂, CO, CaO, NO, NO₂ - popíše vlastnosti a použití HCl, HNO₃, H₂SO₄, - ředění jejich koncentrovaných roztoků, první pomoc při zasažení, zná zásady bezpečné práce s kyselinami - změří pH roztoků univerzálním indikátorovým papírkem a rozliší kyselé a zásadité roztoky - vysvětlí vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení (NaOH, Ca(OH)₂) - zapiše z názvů vybraných hydroxidů vzorce a naopak - zná podstatu neutralizace, uvede názvy reaktantů a produktů - rozliší, které látky patří mezi soli - zapiše z názvu vzorce vybraných solí - halogenidů - uvede příklady uplatnění solí v praxi - určí oxid. čísla atomů prvků v halogenidech - popíše vlastnosti, použití a význam NaCl - uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí	hydroxidů (hydroxid sodný a vápenatý) <u>Soli kyslíkaté a bezkyslíkaté</u> - názvosloví - oxidační číslo - vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů <u>Hospodářsky významné látky</u> - hnojiva, průmyslově vyráběná hnojiva - významná stavební pojiva (cement, vápno, sádra, keramika)	(ohrožení zdrojů pitné vody, poškození půdy, stav plodin.)

• popíše použití nejznámějších stavebních pojiv – pálené vápno, hašené vápno, malta		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor chemie

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • Chování obyvatel za mimoř. situací – havárie s únikem NL • vysvětlí pojmy oxidace a redukce • určí, která reakce patří mezi redoxní • popíše princip výroby železa a oceli • vysvětlí pojem koroze, uvede příčiny a způsob ochrany před korozi • rozliší podstatu elektrolýzy a galvanického článku, zná příklady jejich využití • rozliší exo a endotermické reakce • uvede vlastnosti a využití fosilních paliv (uhlí, ropa, zemní plyn) • uvede příklady produktů zpracování ropy • pozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s nimi • rozliší obnovitelné a neobnovit. zdroje energie • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná tel. č. hasičů • první pomoc při popálení • rozliší anorganické a organické sloučeniny • rozliší základní uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, použití (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) • rozliší pojem uhlovodík a derivát uhlovod. • uvede vlastnosti a využití těchto látek - methanol, ethanol, fenol, kys.mravenčí, kys. octová, formaldehyd, aceton • uvede na zadaných příkladech výchozí látky a produkty esterifikace • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny, uvede příklady jejich zdrojů	<u>Bezpečnost při chemii</u> • zásady bezpečné práce • havárie chem. provozů a havárie s únikem NL <u>Redoxní reakce</u> • oxidace, redukce • chemie a elektřina, výroba elektrického proudu chemickou cestou • význam redoxních reakcí: výroba železa, koroze <u>Energie a chemická reakce</u> • exo a endotermické reakce • paliva: uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva • označení hořavin, význam tříd nebezpečnosti • požár, hlášení požáru, zásady chování při požáru <u>Uhlovodíky</u> • názvosloví • významné alkany: methan, ethan, propan, butan • významné uhlovodíky s násobnými vazbami: ethen, ethyn • významné aromatické uhlovodíky: benzen, naftalen <u>Deriváty uhlovodíků</u> • názvosloví • v praxi významné alkoholy a karboxylové kyseliny: methanol, ethanol, fenol, kyselina octová, mravenčí <u>Přírodní látky</u> • fotosyntéza • zdroje, vlastnosti a příklady funkcí sacharidů, tuků, bílkovin a vitamínů v lidském těle <u>Plasty a syntetická vlákna</u> • plasty používané v praktickém životě: PE, PP, PVC, PS	Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy ŽP -význam sběru druhotných surovin pro životní prostředí – Fe, barevné kovy - hospodářské ztráty způsobené korozi Environmentální výchova Lidské aktivity a problém ŽP -látky znečišťující ovzduší (skleníkové plyny CO₂, CH₄ kyselá dešť) -význam obnovitelných zdrojů energie - ekologické havárie Environmentální výchova Lidské aktivity a problém ŽP -znečištění ŽP – rozpouštědly, ředidly, freony -osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků -nakládání se zbytky organických látek -zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů Environmentální výchova Základní podmínka života -dýchání, fotosyntéza Environmentální výchova Lidské aktivity a problém ŽP -plasty v odpadech, význam recyklace -osobní zodpovědnost při nakládání s odpadními plasty Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání -osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami

• posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy • rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností, použití (PE, PP,PS,PVC) • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chem.výroby • zhodnotí význam (ekonomický a ekologický) recyklace odpadů • uvede příklady chování při nadměrně znečištěném ovzduší • rozpozná označení hořlavých, toxických, výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami (lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky) • zná principy hašení požárů, tel. č. hasičů uvede, jak postupovat při vzniku požáru, první pomoc při popálení • uvede příklady volně i nezákonně prodáváných drog, příklady následků pro jejich konzumenty	• vlastnosti, použití, likvidace, recyklace surovin • syntetická vlákna - vlastnosti, použití <u>Chemie a společnost</u> • chemie a společenský pokrok • chemický průmysl v ČR: výroby, vliv na životní prostředí, recyklace surovin • základy chemických výrob (cement, vápno, sádra, průmyslová hnojiva) • chemie a životní prostředí: detergenty, pesticidy, insekticidy, • léčiva a návykové látky	-zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami -poskytnutí první pomoci a lékařské pomoci

V.6. Člověk a příroda

V.6.3. Přírodopis

V. 6.3.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

V průběhu vzdělávání si žáci vytvoří představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou. Seznámí se s mnohotvárnými formami života na Zemi. Naučí se chápat souvislost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi, spojovat učení se zkušenostmi a dovednostmi při pozorování a srovnávání součástí přírody, poznávat propojenost poznatků z dalších přírodovědných oborů, hodnotit jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí jako celku a rozlišovat závažnost ekologických problémů.

Realizace výuky probíhá ve třídách, multimediální pracovně, v okolí školy, na vycházkách a exkurzích.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. - 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	1	1

Cílové zaměření předmětu

Obsah má vytvářet potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat adekvátní odpovědi, zdůrazňovat ten obsah učiva, ty dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, které by mohli žáci využívat jak ve svém dalším vzdělávání, tak ve svém praktickém životě, vytvářet předpoklady pro vytváření vztahu k okolnímu prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací a jejich používání v praktickém životě
- učí žáky samostatně pozorovat a experimentovat, výsledky zhodnotit a vyvozovat z nich závěr
- vede žáky k používání obecně známých symbolů a termínů

- vede žáky k propojování poznatků z různých oblastí

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory, vyjadřovat se kultivovaně
- vede žáky k naslouchání promluvám jiných, zapojuje se do diskuse
- vede žáky k porozumění různým typům textů, záznamů, ilustracím

Kompetence k řešení problémů

učitel

- učí žáky hledat nutné informace k řešení problému
- vede žáky k samostatnému řešení problémů, praktickému ověřování správnosti řešení problému
- vede žáky ke sledování svého zlepšení

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky pracovat ve skupině, podílet se na utváření pravidel práce
- vede žáky k účasti na diskusi v malé skupině i v celé třídě
- učí žáky respektovat odlišná hlediska, přijímat poučení z toho, co druzí říkají

Kompetence občanské

učitel

- učí žáky bezpečně používat materiály a nástroje, respektovat určitá pravidla
- vede žáky k ochraně zdraví svého i ostatních, k ochraně životního prostředí

Průřezová témata:

Do předmětu přírodopis byla začleněna průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova a environmentální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Obecná biologie a genetika

žák

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub

žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Biologie rostlin

žák

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití pro pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Biologie živočichů

žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka

žák

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Neživá příroda

žák

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

V. 6.3.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda - obor přírodopis

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozliší základní projevy a podmínky života - popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií, uvede příklady z běžného života - rozpozná naše jedlé a jedovaté houby - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody	Planeta Země - vznik života na Zemi Život na Zemi - Projevy života, podmínky - Základní struktura života: buňka rostlinná a živočišná. - Jednobuněčné organismy. <u>Přehled organismů – soustava organismů</u> - Přehled organismů-řasy, prvoci, vzdušnicoví, ostnokožci <u>Člověk a příroda</u> - společenstvo, ekosystém. - zásahy člověka do přírody, ochrana přírody.	Environmentální výchova Základní podmínky života - voda, ovzduší Environmentální výchova Základní podmínky života - ekosystémy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • charakterizuje rozlišující znaky skupiny bezobratlých, poznává jejich zástupce • objasní rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy • odliší vnitřní kostru od vnější, rozliší tři její základní části • objasní funkci svalů • popíše vnitřní orgány • pozoruje tělní pokryv a jeho zvláštnosti • objasní přizpůsobení organismu prostředí • zhodnotí význam chovu ryb v ČR • rybolov v mořích - výživa člověka • nakreslí jednoduchý tvar těla ryb – popíše stavbu a funkci vnitřních orgánů • určí některé sladkovodní a mořské ryby • rozliší zástupce mloků a žab • uvede vhodné podmínky prostředí a význam ochrany obojživelníků • charakterizuje plazy a jejich způsob života • popíše odlišnosti užovky od zmije • uvede, jak se chovat při zmiím ušknutí • seznámení se s cizokraj. hady, krokodýli, želvami • popíše vývoj ptáků a znaky plazů a ptáků u Archeopteryxe • charakterizuje vnější stavbu těla ptáků, uvede přizpůsobení kostry • vývoj orgánových soustav • popíše ptáky patřící do skupin: hrabaví, pěvci..... • popíše etologii ptáků • vysvětlí význam ptáků pro udržení přírodní rovnováhy • určí vybrané druhy obojživelníků, plazů a ptáků	<u>Strunatci – obratlovci</u> • Třídy obratlovců Paryby, ryby Obojživelníci Plazi Ptáci <u>Anatomie a morfologie rostlin</u> Mechorosty, kaprad'orosty, plavuně Rostliny nahosemenné Rostliny krytosemenné, jednoděložné, dvouděložné <u>Systém rostlin</u> • Poznávání a zařazování běžných druhů krytosemen. rostlin • Využití hospodář. významných zástupců • Význam rostlin a jejich ochrana • Konkrétní způsoby ochrany přírody, příklady z Prahy a le-soparky, rybníky <u>Savci</u> • původ a vývoj: • vejcorodí, vačnatci, placentální. • hlavní skupiny • život: prostředí, přizpůsobení <u>Organismy a prostředí – vzájemné vztahy</u> • Ochrana přírody – globální problémy, chráněná území	Environmentální výchova Základní podmínky života - ochrana životního prostředí obojživelníků a plazů. Environmentální výchova Ekosystémy les pole

• vysvětlí pojmy etologie, ekologie, biologická rovnováha • popíše přechod rostlin z vodního prostředí na souš • popíše mech. rostlinku • uvede příklady 2-3 mechů a kapradin, 1 plavuní • vysvětlí význam mechů v lese • vyjádří význam prvohorních rostlin pro vznik černého uhlí • popíše stavbu těla a život borovice lesní • objasní pojem nahosemenná rostlina • rozliší 4-5 jehličnanů • zopakuje základní strukturu rostlin – buňky, pletiva, orgánové soustavy, organismus • objasní, co je pohlavní a nepohlavní rozmnožování • vysvětlí význam částí rostlinného těla • objasní, co je dřevina, vyjmenuje 4-5 listnatých stromů a keřů • seznámí se a charakterizuje čeledi růžovitých, hvězdčovitých, lipnicovitých....rostlin • vyjmenuje vybrané zástupce člověkem pěstované i volně rostoucí rostliny • vysvětlí nebezpečí jedovatých částí při jejich sběru a využití • jmenuje některé druhy rostlin pěstovaných v botanických zahradách • význam těchto zařízení pro poznání, studium a zachování druhů rostlin • objasní význam rozmanitosti v přírodě • uvede základní systematické skupiny obratlovců, jejich zástupce • uvede zákl. orgánové soustavy obratlovců • popíše zástupce skupin hmyzožravců, letounů, hlodavců,... • vyjmenuje některé ohrožené druhy v ČR • seznámí se se zoogeografickými oblastmi		

• popíše některé vrozené a získané chování zvířat • vysvětlí domestikaci • objasní nutnost ochrany přírody		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda - obor přírodopis
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - pojmenuje základní vývojové stupně fylogeneze člověka - určí polohu, objasní stavbu a funkci jednotlivých orgánů, orgánových soustav - zdůvodní význam správné výživy - vysvětlí buněčné dýchání, funkci červených krvinek - popíše stavbu a funkci dýchací soustavy - hodnotí význam čistého vzduchu, škodlivost kouření - popíše složení krve - popíše oběhovou soustavu - uvede, co ohrožuje kvalitu cév a přispívá k infarktu a mozkové mrtvici - objasní funkci ledvin - popíše vylučovací soustavu - vyloží význam umělé ledviny, problém transplantace - popíše stavbu pokožky, její funkci - popíše stavbu nervové soustavy - vyjádří význam řízení lidského organismu ve vztahu k vnějšímu a vnitřnímu prostředí - objasní vytváření podmíněných reflexů - objasní význam hormonů, uvede jejich příklady - vyloží význam spánku, odpočinku a pravidelného denního režimu - vyjmenuje lidské smysly a jejich význam - popíše činnost smysl. ústrojí, jejich spojení s nervovou soustavou - uvede možnosti poškození - popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci - vyloží vliv vývinu v pubertě na chování - uvede způsoby prevence před AIDS - škodlivost předčasného pohlavního styku	<u>Fylogeneze člověka</u> Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy Soustava opěrná a pohybová - stavba, funkce, rozlišování, popis Zákl. životní funkce těla - ústrojí trávicí Dýchací soustava - dýchání Rozvádění látek po těle - cévní a mízní soustavy Vylučování - ledviny, kůže Řízení lidského organismu - Nervová soustava - Žlázy s vnitřní sekrecí Smyslové vnímání Rozmnožování člověka Vývin nového jedince - Dědičnost - Průběh lidského života <u>Zdraví a nemoc</u> - nemoci, úrazy a prevence - závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	

• popíše funkci chromozomů při oplození, spojení dědičných informací • uvede některé dědičné vady a choroby • charakterizuje etapy lidského života • uvede, co rozumíme pod pojmy zdraví a nemoc, př. infekčních onemocnění a jejich původce, šíření • zná zásady prevence běžných nemocí, aplikuje první pomoc při poranění • vysvětlí pojmy imunita, epidemie, pandemie • vysvětlí význam zdravého způsobu života, životního stylu a vlivu životního prostředí pro zdraví člověka		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor přírodopis
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • charakterizuje postavení Země ve Sluneční soustavě a význam vytvoření zákl. podmínek pro život • popíše stavbu zemského tělesa • vyjmenuje základní zemské sféry • vyjádří význam vody na Zemi • uvede význam jednotlivých vrstev atmosféry, ohrožení • charakterizuje nerosty, odlišení od hornin, příklady nerostů • seznámení se se základy krystalografie • rozlišuje vybrané nerosty podle vlastností • uvede př. vnitřních geologických dějů, jejich projevy a důsledky pro člověka • rozliší horniny vyvřelé hlubinné a výlevné • objasní příčiny přeměny hornin • uvede, které horniny obsahuje oceánská a pevninská kůra • objasní zvětrávání hornin, rozliší mechanické, chemické a biologické zvětrávání • vysvětlí důsledky činnosti vody, větru na utváření zemského povrchu • vysvětlí vznik uhlí, ropy, zemního plynu • vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy • rozliší půdní typy a druhy • charakterizuje jednotlivé geologické éry • uvědomí si časová měřítka vývoje přírody v porovnání s vývojem člověka • seznámí se s významnými vědci a jejich objevy (Darwin...) • uvede vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím • orientuje se v geologických obdobích v ČR • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na	<u>Vesmír, Země</u> – podmínky života Stavba Země • Vznik a vývoj hydrosféry, atmosféry Zemská kůra • Nerosty-minerály • Vznik a vlastnosti nerostů • Vnitřní geologické procesy • Horniny vyvřelé • Horniny přeměněné • Vnější geologické děje • Horniny usazené • Horninový cyklus <u>Půdy</u>-složení, vlastnosti a význam. • Nebezpečí a příklady devastace <u>Vývoj Země a života</u> • Geologické éry • Vývojové teorie <u>Geologický vývoj a stavba ČR</u> • Český masiv a Karpaty <u>Organismy a prostředí</u> Počasí a podnebí ve vztahu k životu organismů • význam vody a teploty prostředí pro život • ochrana a využití přírodních zdrojů • vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy Ochrana přírody a životního prostředí • přirozené změny v přírodě • změny vyvolané člověkem • příčiny zhoršování životního prostředí	Environmentální výchova Základní podmínky života -vytvoření základních podmínek pro život, význam vzniku hydrosféry a atmosféry pro vznik života na Zemi

Zemi, na rozvoj různých ekosystémů • popíše vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na člověka a živé organismy • popíše změny v přírodě-původce člověk • vysvětlí působení jednotlivce na změny životního prostředí • umí charakterizovat mimořádné události, způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, popíše dopady mimořádných událostí a zná zásady ochrany proti nim	• mimořádné události způsobené přírodními vlivy, příčiny vzniku, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR • ochrana před nimi	

V.6. Člověk a příroda

V.6.4. Zeměpis

V. 6.4.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Ve své první části – přírodovědné – poskytuje žákům metody a prostředky pro porozumění přírodním jevům, událostem a faktům, které utvářejí životní prostředí člověka na planetě Zemi. Zabývá se odlišnostmi a zákonitostmi jednotlivých ekosystémů Země, jejich vzájemným ovlivňováním a vzájemným působením. Zpřístupňuje poznatky o vlivu přírodních sfér na život člověka. V neposlední řadě i specifickým postavením planety Země ve sluneční soustavě a ve vesmíru.

Ve své společenskovední části se pak zabývá rozmístěním lidí a jednotlivých oborů lidské činnosti (zemědělství, průmysl, doprava, cestovní ruch, zahraniční obchod, služby) na Zemi, se zvláštním zřetelem na oblasti nejbližší – Evropu a Českou republiku. Vysvětluje vzájemné interakce mezi člověkem a přírodou (environmentální výchova, globální problémy lidstva), mezi lidmi navzájem (válečné konflikty, základní pojmy politického zeměpisu) a základní hospodářské problémy.

V obou svých oborech umožňuje žákům nejen porozumět jevům, ale poskytuje i dostatek prostoru pro vlastní názor, diskusi, analýzu a syntézu myšlenek, hledání odpovědí, pozorování a vyvozování vlastních závěrů.

Realizace výuky probíhá ve třídách, multimediální pracovně, počítačové učebně.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	1

Cílové zaměření předmětu

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje žáka ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování, potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních i společenských procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi, ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o faktech více nezávislými způsoby, k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů, k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, porozumění souvislostem mezi

činnosti lidí a stavem přírodního a životního prostředí, k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel vede žáky k

- uvádění věcí do souvislostí, propojování poznatků do širších celků
- rozlišování učiva na základní a rozšiřující
- zdokonalení se v orientaci, vytváření ucelené představy o obci, kraji, vlasti

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky dodržovat etiku komunikace
- vede žáky k zapojení se do diskuse, obhajování vlastního názoru, vhodné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

učitel

- učí žáky předcházet některým problémům
- vede žáky k samostatnému dotváření poznatky

Kompetence sociální a personální

učitel

- vytváří žákům podmínky pro jejich zapojení do činnosti skupiny
- učí žáky základům spolupráce a týmové práce

Kompetence občanské

učitel vede žáky k

- osvojování chápání základních principů chování
- podílu na ochraně okolí školy

Kompetence pracovní

učitel vede žáky k

- osvojení plánování a organizování činnosti
- posilování využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí pro přípravu na budoucnost

Průřezová témata:

Do předmětu zeměpis byla zařazena průřezová témata výchova demokratického občana, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie

žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Přírodní obraz Země

žák

- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Regiony světa

žák

- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů, vybraných světových makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Společenské a hospodářské prostředí

žák

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Životní prostředí

žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Česká republika

žák

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Terénní geografické praxe a aplikace

žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

V. 6.4.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor zeměpis

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - jednoduše popíše a dokáže tvar Země - používá v praktických příkladech znalosti o pohybech Země (kolem vlastní osy a kolem Slunce) - objasní důsledky pohybů Země pro život na Zemi, pro střídání dne a noci a pro periody ročních období - vyhledá důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - pracuje s glóbusem jako se zmenšeným modelem Země - používá v praktických situacích zeměpisné souřadnice (šířku a délku) a znalosti o rovnoběžkách a polednících a zeměpisné síti (určování zeměpisné polohy místa) - používá mapy a plány jako zjednodušený rovinný obraz Země nebo jejích částí (zkreslení a generalizace) - určuje skutečné vzdálenosti na zemském povrchu ze znalosti měřítka - rozlišuje druhy map podle obsahu (tematické mapy jako prostředky geografického vyjadřování) - používá při praktických činnostech (i v terénu) s mapami pojmy: výškopis, polohopis, vrstevnice, kóta, nadmořská výška, smluvené značky, vysvětlivky - pracuje prakticky s obsahem jednotlivých druhů map, s obsahem plánů a obsahem a rejstříkem atlasů - používá s porozuměním pojmy přírodní krajina a kulturní krajina - rozlišuje jednotlivé složky přírodní sféry – litosféru, atmosféru, hydrosféru, pedosféru a biosféru	<u>Planeta Země</u> - Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období - světový čas, časová pásma, datová hranice, smluvený čas <u>Kartografie a topografie</u> - geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko, zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map - geografický a kartografický jazyk – statistická data a jejich grafické vyjádření (značky, vysvětlivky, tabulky), základní informační média a zdroje dat - hlavní kartografické produkty – mapa, plán, atlas, symboly, smluvené značky, vysvětlivky - praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty (tištěné i elektronické) - cvičení v terénu – orientační body, jevy a pomůcky, stanoviště, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek objektů, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů <u>Přírodní obraz Země</u> - krajinná sféra – přírodní, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	Environmentální výchova Základní podmínky života - utváření základních podmínek pro vznik života na Zemi, odlišnost Země od ostatních planet sluneční soustavy Environmentální výchova Základní podmínky života - význam jednotlivých složek přírodní sféry pro člověka, jejich ochrana - biodiverzita ekosystémů Lidské aktivity a problémy živ. prostředí - vztah hospodářství a jednotlivých složek životního prostředí, jejich vzájemné ovlivňování Vztah člověka k prostředí - stav životního prostředí v našem regionu (Praha, Jižní Město) Ekosystémy - význam lesa, vodních zdrojů, tropických pralesů pro biosféru a člověka Multikulturní výchova Kulturní difference - respektování zvláštností různých etnik Etnický původ - rovnocennost etnických skupin a kultur, odlišnost a rovnost lidí, rasová nesnášenlivost

- rozpozná souvislosti a propojenosti mezi jednotlivými složkami přírodní sféry - rozezná a klasifikuje tvary zemského povrchu - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře (reliéf Země jako důsledek jejich působení) - uvede konkrétní příklady ovlivňování přírodní sféry lidskou činností - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, v údajích o růstu počtu obyvatel světa, o existenci a rozmístění lidských ras, národů, jazyků a náboženství na Zemi, o charakteru lidských sídel, o rozmístění nejvýznamnějších městských aglomerací a velkoměst světa - práce s atlasy, nástěnnými mapami, statistickými materiály - charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů - zemědělství - charakterizuje úlohu a hlavní odvětví světového hospodářství podle sektorů – průmysl, doprava, služby - vyhledá na mapě, charakterizovat státy podle stupně rozvoje: nejvyšší s tržním hospodářstvím, středně rozvinuté, málo rozvinuté - rozvojové – referáty	- systém přírodní sféry – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra, geografické pásy, šířková pásmovitost a výšková stupňovitost jevů v přírodní sféře, přírodní oblasti Země <u>Lidé na Zemi</u> - lidé na Zemi - světové hospodářství - státy světa podle stupně rozvoje	Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiva diktatury, její principy a fungování

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor zeměpis
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • lokalizuje na mapách jednotlivé světadíly a oceány, určuje jejich geografickou polohu, porovnává mezi sebou jejich velikost • lokalizuje na mapách makroregiony podle vybraných kritérií, porovnává jejich postavení ve světě, jádrové a periferní oblasti • popíše a analyzuje s pomocí obecně zeměpisných i tematických map členitost a charakteristické rysy přírodních poměrů světadílů, oceánů a makroregionů a vybraných modelových států • vyhledává na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářské činnosti obyvatelstva v jednotlivých světadílech, oceánech, regionech a vybraných modelových státech • přiměřeně zhodnotí zvláštnosti a podobnosti, možnosti a omezení rozvoje jednotlivých regionů (případně modelových států) • vyhledává a zvažuje změny a problémy v jednotlivých regionech (minulé, současné i budoucí), vyhledává jejich příčiny	<u>Zeměpis světadílů a oceánů</u> Amerika Afrika Austrálie Asie Antarktida Oceány • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti, podnebné oblasti) • světadíly, oceány, makroregiony světa – kritéria porovnávání, přiměřené charakteristiky regionů z hlediska socioekonomických poměrů s důrazem na souvislosti a vazby (sídlní a jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, včetně možností jejich řešení	Multikulturní výchova Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik, kulturní rozdíly, vliv náboženství na život a kulturu Etnický původ - rovnocennost etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, rasové konflikty, rovnost lidí Multikulturalita - užívání cizích jazyků jako nástroje vzdělávání a dorozumívání, význam znalostí jazyka

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor zeměpis
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • lokalizuje na mapách jednotlivé regiony Evropy podle vybraných kritérií, porovnává jejich postavení ve světě a v Evropě, jádrové a periferní oblasti • popíše a analyzuje s pomocí obecně zeměpisných i tematických map členitost a charakteristické rysy přírodních poměrů Evropy a jejích regionů a vybraných modelových států • vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářské činnosti obyvatelstva v jednotlivých evropských regionech a vybraných modelových státech • přiměřeně zhodnotí zvláštnosti a podobnosti, možnosti a omezení rozvoje jednotlivých regionů (případně modelových států) • vyhledává a zvažuje změny a problémy v jednotlivých regionech (minulé, současné i budoucí), vyhledává jejich příčiny • aktivně pracuje s geografickými a tematickými mapami ČR • určí geografickou polohu ČR podle zeměpisných souřadnic, podle polohy k sousedním státům, podle polohy k moři • porovná rozlohu ČR s ostatními evropskými státy • popíše, porovná a analyzuje s pomocí obecně zeměpisných a tematických map členitost, rozměry a přírodní poměry ČR • přibližně určí a porovná počet obyvatel a hustotu osídlení v evropském i světovém kontextu • orientuje se v ukazatelích o lidnatosti, pohybu a struktuře obyvatel • rozlišuje a porovnává rozmístění sídel a jejich funkci • rozlišuje a porovnává sektorovou, odvětvovou a územní strukturu hospodářství • uvede příklady účasti a působení ČR v mezinárodních organizacích nebo nadnárodních institucích	<u>Zeměpis světadílů a oceánů</u> Evropa • systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti, podnebné oblasti v Evropě • regiony Evropy – kritéria porovnávání, přiměřené charakteristiky regionů z hlediska socioekonomických poměrů s důrazem na souvislosti a vazby (sídelní a jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) • regiony a modelové státy Evropy – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, včetně možností jejich řešení <u>Česká republika</u> • zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje • obyvatelstvo – základní demografické a sídelní charakteristiky • rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich dopady na obyvatelstvo • hospodářské a společenské postavení ČR v Evropě, ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu • regiony ČR – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, možnosti spolupráce (přeshraniční) • místní region – kraj místního regionu, zeměpisná	Multikulturní výchova Etnický původ - rovnocennost etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, rovnost lidí Multikulturalita - užívání cizích jazyků jako nástroje vzdělávání a dorozumívání, význam znalostí znalosti jazyka Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení - vytvoření prezentace na téma vybraného evropského státu Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí - problémy životního prostředí v ČR, různé stupně ochrany krajiny Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět - naši sousedé, naše vzájemné vztahy, historický vývoj území ČR v datech Jsme Evropané - význam našeho postavení v Evropě, možnosti evropanství (EU), význam setkávání Evropy Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení - vytvoření prezentace na téma vybraného českého regionu (kraje)

• pojmenuje a vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR • porovnává předpoklady a faktory rozvoje hospodářských aktivit v jednotlivých regionech ČR • popíše a analyzuje s pomocí vhodných informačních zdrojů přírodní, sídelní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu podle školy	poloha, kritéria vymezení, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s poznáním omezení a možností dalšího rozvoje	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – obor zeměpis
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - aktivně pracuje s tematickými mapami obsahujícími informace o rozmístění, pohybu a strukturách obyvatelstva, o sídelních poměrech a hospodářství - přibližně určí aktuální počet obyvatel světa a zhodnotí historický a současný růst (stav) počtu obyvatel na Zemi - posoudí rozmístění obyvatel na Zemi (pracuje s ukazatelem hustoty osídlení) - orientuje se v ukazatelích o struktuře obyvatelstva podle věku, zaměstnanosti, o pohybu obyvatel - rozlišuje existenci a rozmístění ras, etnik, jazyků a náboženství na Zemi - rozlišuje a porovnává faktory rozmístění, funkcí, charakterů a polohy lidských sídel (venkovská a městská sídla) - rozlišuje a porovnává sektorovou, odvětvovou a územní strukturu světového hospodářství s používáním konkrétních regionálních příkladů - porovnává produkci a faktory rozmístění světového hospodářství v jednotlivých regionech - určí a lokalizuje na tematických hospodářských mapách jádrové a periferní oblasti světového hospodářství - aktivně pracuje s politickou mapou světa - porovnává státy světa z hlediska svrchovanosti, podle polohy, jmenuje další podobnosti a odlišnosti států (podle obyvatel, formy a systému vlády) - uveď příklady hlavních politických, vojenských a hospodářských organizací a seskupení států - vyhledá na mapě aktuální vnitrostátní a mezistátní konfliktní ohniska, včetně posouzení míry příčiny a následků těchto konfliktů - lokalizuje na politické mapě světa aktuální geopolitické změny	<u>Země – planeta lidí</u> - obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické a kulturní charakteristiky - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa – sídelní systémy, urbanizace - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělby práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně, hospodářské poměry současného světa - hlavní a periferní hospodářské oblasti světa <u>Politické rozdělení světa</u> - regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria - společné a odlišné znaky států světa – svrchovanost, státní hranice, systém a forma výkonu státní moci, státní zřízení - národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, města, aglomerace - seskupení států – bezpečnostní, politické a hospodářské mezinárodní organizace - geopolitické procesy, hlavní světová ohniska konfliktů <u>Životní prostředí</u> - krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín - vztah mezi přírodou a společností – trvale udržitelný život a rozvoj, princip a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody - globální problémy lidstva	Multikulturní výchova Kulturní difference - respektování zvláštností různých etnik, sociokulturní rozdíly v ČR a v Evropě Etnický původ - rovnocennost etnických skupin a kultur, odlišnost a rovnost lidí, rasová nesnášlivost Multikulturalita - význam znalosti a užívání cizího jazyka jako nástroje vzdělávání a dorozumívání, specifické rysy jazyků, světové jazyky Mediální výchova Tvorba mediálních sdělení - válečné konflikty států světa (světových regionů) vycházející ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje, tvorba a prezentace Výchova demokratického občana Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokracie jako protiva diktatury, její principy a fungování, anarchie Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - Evropa v mezinárodních organizacích, její zapojení a význam

• uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních složek a prvků krajiny • pojmenuje a rozliší vzhled a znaky kulturních přírodních krajín (ukázky z místního regionu) • porovná různé krajiny (pevninské), specifikuje jejich znaky a funkci • uvede konkrétní příklady působení lidských vlivů na krajinu a na životní prostředí se zhodnocením míry a přiměřenosti vlivu • vymezí a zaujme stanovisko k řešení hlavních současných civilizačních rizik a globálních problémů • svými slovy vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj		Environmentální výchova Ekosystémy - význam pro krajinu, ochrana, ovlivnění přírody civilizací v minulosti a dnes, globální problémy životního prostředí Lidské aktivity a problémy živ. prostředí - vlivy jednotlivých hospodářských odvětví na životní prostředí, přírodní zdroje, energie Vztah člověka k prostředí - naše obec, rozvoj, prostředí, odpadové hospodářství, ochrana památek

V.7. Umění a kultura

V.7.1. Hudební výchova

V. 7.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Prostřednictvím lidové písně i tance jsou vedeny k chápání tradic českého lidu i jiných národů. Rozborem poslechových skladeb jsou formovány jejich osobnostní postoje, pronikají ke smyslu a podstatě tvůrčí činnosti a uvědomují si, že různí lidé mohou stejnou věc vnímat různě. Kulturní a historické dědictví se učí chránit a vážit si ho.

Pěvecká výchova kladně působí na tvorbu a kvalitu konverzačních projevů žáků, podílí se na vylepšení intonace řeči, rytmického a dynamického spádu mluveného slova, dikci, přesnosti artikulace. Zpěv písní působí na rozvoj sluchu, představivost a paměť žáků. Rovněž posiluje jejich zdravotní stav, zklidňuje psychiku, působí jako celková relaxace, odbourává stres.

Kreativní a improvizací činnost dává žákům prostor pro seberealizaci, k vlastnímu spontánnímu kulturnímu a uměleckému projevu, působí na rozvoj jejich dovedností a tvořivých sil.

Práce s hudebním materiálem ukazuje žákům potřebu spolupráce, nutnost naslouchat druhým, učí je toleranci, schopnosti vnímat i mimojazykové vyjadřování.

Realizace výuky probíhá ve třídách, multimediální pracovně a výchovných koncertech.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Cílové zaměření předmětu

Cílem hudební výchovy je harmonicky rozvíjet osobnost dítěte, vést ho k objevování krásy kolem sebe a rovněž v sobě samém.

Žáci získávají schopnost vnímat prožitek, uvědomit si krásno, nabývat duševní vyrovnanost, pohodu.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- učí žáky pracovat ve skupině, v níž jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi

- vede žáky, aby svým přístupem usilovali o maximalizaci svých šancí na úspěch

Kompetence komunikativní

učitel

- sleduje podílení se žáků na vytváření prostoru pro dodržování etiky komunikace
- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými

Kompetence k řešení problémů

učitel

- napomáhá žákům řešit různé problémové situace ve škole s nadhledem

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky k oceňování zkušeností druhých lidí, respektování různých hledisek
- prohlubuje vztah žáků k uměleckým hodnotám

Kompetence občanské

učitel

- rozvíjí u žáků vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví, smysl pro kulturní tvořivost a pozitivní postoj k uměleckým dílům
- rozvíjí u žáků schopnost pomáhat druhým
- učí žáky vnímat význam orientace v poslání divadla, televize a ostatních médií

Kompetence pracovní

učitel

- napomáhá žákům využít znalosti a zkušenosti z jednotlivých vzdělávacích oblastí pro přípravu na budoucnost

Průřezová témata:

Do předmětu hudební výchova jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Očekávané výstupy dle RVP:

OV 1. období:

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby

OV 2. období:

žák

- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodem hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých elementárních hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- právně hospodaří s dechem při interpretaci písní
- frázování

OV 2. stupeň:

žák

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

- volí vhodný typ pohybových prvků na základě reflexe poslouchané hudby
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

V. 7.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, s využitím správných pěveckých návyků - orientuje se v jednoduchém zápisu skladby - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné temповé a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	<u>Vokální činnosti</u> - osvojování si dechové funkce (správné dýchání v pauze i mezi frázemi) - nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv - rozvoj hlavového tónu (rezonanční průprava, nasazení tónu) - správná výslovnost (artikulace, vokalizace) - rozšiřování hlasového rozsahu - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4, 3/4, nota, pomlka - zrakové vnímání notového zápisu (stoupající a klesající melodie) - práce s vybranými lidovými a umělými písněmi – rozbor a nácvik <u>Instrumentální činnosti</u> - hudební hry – deklamace říkadel, hra na ozvěnu - hry s rytmem – hra na tělo (tleskání, pleskání, luskání, dupání) - hry jednoduchých ostinátních doprovodů na Orffovy nástroje, - předehra, mezihra, dohra <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybové kreace na znějící hudbu - taneční vyjádření prožitku v proudu znějící hudby – reakce na - změny tempa, rytmu, dynamiky - taneční pohybové hry se zpěvem <u>Poslechové činnosti</u> - tón – zvuk - melodie vzestupná, sestupná - změny rytmu a dynamiky - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochod, ukolébavka - píseň lidová, umělá	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, s využitím správných pěveckých návyků - orientuje se v jednoduchém zápisu skladby - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	<u>Vokální činnosti</u> - osvojování si dechové funkce (správné dýchání v pauze i mezi frázemi) - rozvoj hlavového tónu (rezonanční průprava, nasazení tónu) - správná výslovnost (artikulace, vokalizace) - rozšiřování hlasového rozsahu - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtová, osminová, půlová a celá; pomlka <u>Instrumentální činnosti</u> - hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání) - hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční hry se zpěvem, - hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání) <u>Poslechové činnosti</u> - výrazové prostředky v hudbě - zvuk - tón , melodie, hudební kontrasty - hudební styly a žánry hudba vážná, lidová a umělá	Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, s využitím správných pěveckých návyků - orientuje se v jednoduchém zápisu písně a tu na základě svých dispozic imituje podle zpívaného či hraného vzoru - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	<u>Vokální činnosti</u> - osvojování si dechové funkce (správné dýchání v pauze i mezi - frázemi - rozvoj hlavového tónu (rezonanční průprava, nasazení tónu) - správná výslovnost (artikulace, vokalizace) - rozšiřování hlasového rozsahu - notová osnova, houslový klíč, takt 2/4 a 3/4 ; nota: čtvrtě, osminová, půlová a celá; pomlka - grafický záznam písně, orientace v jednoduchém notovém - záznamu písně a její reprodukce <u>Instrumentální činnosti</u> - rytmus řeči a hudební rytmus - hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) - hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání) - hra jednoduchých doprovodů na Orfeovy nástroje - improvizace a stylizace doprovodů (ostinato, prodleva)- - předehra, mezihra, dohra <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - pohybový doprovod znějící hudby – taneční hry se zpěvem, - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – improvizace, kreativita - orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů - prováděných při tanci či pohybových hrách <u>Poslechové činnosti</u> - výrazové prostředky v hudbě (zvuk, tón melodie, hudební - kontrasty) - rozlišování jednotlivých kvalit tónů – výška, délka, síla, - barva	Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity

	• lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka..) • hudba vážná, umělá, lidová • hudební formy – rondo, malá písňová forma, variace	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • využívá při zpěvu vědomě pěvecké návyky • dokáže zahrát souzvuk na dětské hudební nástroje • ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace, vyjadřuje pohybem ve spojení s hudbou své vlastní pocity a představy • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby užité elementární hudební výrazové prostředky, metrytmické, tempové, dynamické i výrazné harmonické změny, všimá si některých sémantických prvků a chápe jejich význam ve skladbě	<u>Vokální činnosti</u> • pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus- realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, lidový dvojhlas, orientace v jednoduchém notovém (grafickém) záznamu písně, její reprodukce <u>Instrumentální činnosti</u> • hra na jednoduché hudební nástroje- jednoduché skladbičky, pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • interpretace motivů, témat, jednoduchých skladbiček • souzvuk <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • pohybová improvizace • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru- pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>Poslechové činnosti</u> • kvalita tónu (výška, síla, délka, barva) • vztahy mezi tóny – akord • hudební výrazové prostředky – kontrast, gradace, melodie vzešupná a sestupná • hudební formy – velká písňová forma • interpretace hudby „verbalizace“ ve smyslu, jaká je to hudba a proč je taková	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena - pozitivní naladění mysli

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá správné pěvecké dovednosti - orientuje se v jednoduchém notovém zápise - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<u>Vokální činnosti</u> - pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – lidový dvojhlas - prodleva, kánon - notový zápis jako opora, nota jako grafický znak pro tón - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry - záznam vokální hudby – zápis rytmu jednoduché písně <u>Instrumentální činnosti</u> - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře - stylizace - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>Poslechové činnosti</u> - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, me-	

	trické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, populární, ukolébavka • hudební formy – velká písňová forma • interpretace hudby – slovní vyjádření (jak je to hudba a proč je taková)	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • orientuje se v zápise písni a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Vokálně instrumentální aktivity</u> • intonace • práce s písní • stylizace doprovodů k písni • pohybové kreace, taneční prvky • nástrojová hra individuální dle schopnosti žáků dané třídy <u>Dovednosti a návyky hlasové výchovy:</u> • základní práce s hlasem • hlasová hygiena • práce s vybranými lidovými a umělými písněmi – rozbor a nácvik • kánon, lidový dvojhlas, dvojhlas • intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem • pěvecký a mluvní projev-rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách • hudební rytmus-odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu • orientace v notovém záznamu vokální skladby-notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby • rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti-reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uplatnění hudby při relaxaci Osobnostní a sociální výchova Kreativita – rozvoj základních rysů kreativity

	pomocí grafického (notového) záznamu • reflexe vokálního projevu- vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) Práce s písní • rozbor - reprodukce na základě sluchových zkušeností a intonačních dovedností Hudební improvizace • stylizace jednoduchých hudebních doprovodů k písni • Píseň – rozbor a realizace • Práce s notovým záznamem písni • Kontrasty vzhledem ke stylu, žánru a charakteru hudby <u>Instrumentální činnosti</u> • hra na hudební nástroje-nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písni, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) • záznam hudby-noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby • vyjadřování hudebních a nehu-debních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje-představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální • tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • pohybový doprovod znějící hudby-taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění	

	• pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla-pantomima, improvizace • pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby-tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické • orientace v prostoru-rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách • jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a pohybová improvizace • v proudu znějící hudby <u>Výrazové prostředky hudby:</u> • melodie, tempo, rytmus, dynamika, instrumentace (barva) • Hudební nástroje • Hudební formy <u>Poslechové činnosti</u> • Práce s vybranými poslechovými skladbami – analýza významných prvků. • Druhy hudby – vokální, instrumentální, smíšené • Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby-postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užitá ve skladbě (zvukomalba, dušomalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla • Hudební dílo a jeho autor-hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) • Hudební styly a žánry-chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	

	• Interpretace znějící hudby- slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí • Vztah: • hudba - tanec – literatura – výtvarné umění	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Vokálně instrumentální aktivity</u> - intonace - práce s písní - stylizace doprovodů k písní - nástrojová reprodukce melodií, motivů, témat, písní a jednoduchých skladeb s využitím Orffova instrumentáře, keyboardu, počítače. Individuální dle schopnosti žáků dané třídy. <u>Dovednosti a návyky hlasové výchovy</u> - základní práce s hlasem - pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu - hlasová hygiena a práce s hlasem v období mutace - hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy - práce s vybranými lidovými a umělými písněmi – rozbor a nácvik - uplatňování výrazových prostředků při reprodukci - písně - vícehlasý a jednohlasý zpěv - kánon, lidový dvojhlas, dvojhlas - intonace, vokální improvizace <u>Práce s písní</u> - rozbor - reprodukce hlavních melodických témat písně (předvěti, závěti) na základě sluchových zkušeností a intonačních dovedností. - Hudební improvizace – stylizace jednoduchých hudebních doprovodů k písní.	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uplatnění hudby při relaxaci Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice národů Evropy

	• Práce s hudebním dílem – reprodukce hlavních hudebních témat poslechových skladeb • Píseň – rozbor a realizace • Práce s notovým záznamem písní • Kontrasty vzhledem ke stylu, žánru a charakteru hudby <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění <u>Poslechové činnosti</u> • Výrazové prostředky hudby • Hudební nástroje • Hudební formy • Hudební dílo a jeho autor-hudební skladba v kontextu • Hudební styly a žánry-jejich funkce vzhledem k životu jedince a společnosti, kulturním tradicím a zvykům • Práce s vybranými poslechovými skladbami – analýza významných prvků • charakteristických pro dané stylové období – všímání si rozdílů typických pro ten který hudební sloh • Druhy hudby – vokální, instrumentální, smíšené • Vzájemné ovlivňování se jednotlivých druhů umění	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Vokálně instrumentální aktivity</u> - Záznam hudby- noty, notační programy (Sibelius, Capella, Finale) a další způsoby záznamu hudby. - intonace - práce s písní - stylizace doprovodů k písni - taneční prvky - nástrojová hra individuální dle schopnosti žáků dané třídy <u>Dovednosti a návyky hlasové výchovy:</u> - základní práce s hlasem - hlasová hygiena, a práce s hlasem v době mutace - práce s vybranými lidovými a - umělými písněmi – rozbor a - nácvik - uplatňování výrazových prostředků - při reprodukci písně - kánon, lidový dvojhlas, dvojhlas, (trojhlas dle schopností dané třídy) - intonace, vokální improvizace <u>Práce s hudebním dílem</u> - reprodukce hlavních hudebních motivů, témat poslechové skladby na základě sluchových zkušeností a intonačních dovedností - Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby-postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušomalba, pohyb melodie,	Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena – pozitivní naladění mysli, uplatnění hudby při relaxaci Osobnostní a sociální výchova Komunikace – řeč těla, zvuků a slov Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa

	pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla. <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla- pantomima, improvizace • Výrazové prostředky hudby: • Ucelený přehled hudebního vývoje od vzniku jazzu po hudební dnešek • Klasikové 20. století • Hudební dnešek a nové vývojové proudy • Hudební návraty – zastavení u vybraných děl klasické hudby • Vyhledávání a pozorování souvislostí mezi jednotlivými druhy umění	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor hudební výchova
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Vokálně instrumentální aktivity</u> - intonace - práce s písní - stylizace doprovodů k písní - taneční prvky - nástrojová hra individuální dle schopnosti žáků dané třídy - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy <u>Dovednosti a návyky hlasové výchovy</u> - základní práce s hlasem - hlasová hygiena, hlasové poruchy a jak jim předcházet - práce s vybranými lidovými a umělými písněmi – rozbor a nácvik - uplatňování výrazových prostředků při reprodukci písně - kánon, lidový dvojhlas, dvojhlas (trojhlas dle schopností dané třídy) - intonace, vokální improvizace, <u>Poslechové činnosti</u> - Práce s hudebním dílem – reprodukce hlavních hudebních motivů, témat poslechové skladby na základě sluchových zkušeností a intonačních dovedností - Práce s písní a stylizace jednoduchých hudebních doprovodů k písní - Píseň a jednoduchá skladba – rozbor a realizace - Práce s notovým záznamem písní - Kontrasty vzhledem ke stylu, žánru a charakteru hudby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané – co Evropu spojuje a rozděluje

	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> • Orientace v prostoru-rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách • Výrazové prostředky hudby: - melodie, tempo, rytmus, dynamika, instrumentace (barva) • Harmonická složka ve výstavbě skladby • Hudební formy • Hudební dílo a jeho autor-hudební skladba v kontextu s jinými díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost, modernost, stylová provázanost) • Interpretace znějící hudby, slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí • Vyhledávání a pozorování souvislostí mezi jednotlivými druhy umění	

V.7. Umění a kultura

V.7.2. Výtvarná výchova

V. 7.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje jednak k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, jednak na schopnost žáků citlivě vnímat svět kolem sebe, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně vytvářet nové. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti. Výtvarná výchova není výrobnou výkresů, ale cestou k výpovědi o sobě a o světě.

Všemi složkami svého působení výtvarná výchova usiluje zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření, aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky, aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury, aby získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury, aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro život člověka, aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využít ve svém životě.

Realizace výuky bude probíhat ve třídách, multimediální pracovně, počítačové učebně, vycházkách, exkurzích, výstavách ap.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	1	1	1	2	2	2	1	1	1

Cílové zaměření předmětu

Cílem výtvarné výchovy je harmonicky rozvíjet osobnost dítěte, vést ho k osvojování krásy kolem sebe a rovněž k sobě samému. Výtvarná výchova umožňuje žákům, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu, čímž napomáhá k utváření kreativní stránky jejich osobnosti. Všemi složkami usiluje zejména o to, aby žáci získali praktické i teoretické

poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění a o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vyjádření a aby žáci získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky ke spolupráci v týmu
- pomáhá žákům realizovat vlastní nápady, využívat vlastní fantazii
- podporuje v samostatné tvorbě

Kompetence komunikativní

učitel

- zapojuje žáky do diskuse a obhajování vlastního názoru
- seznamuje žáky s jednoduchými případy manipulativní komunikace
- nabádá žáky k naslouchání názorů druhých

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáky k obhájení řešení problému
- navrhuje k samostatnému dotváření poznatků

Kompetence sociální a personální

učitel

- učí žáky pracovat ve skupinách
- dbá na respektování předem dohodnutých postupů a pravidel
- usiluje o oceňování zkušeností a dovedností druhých
- prohlubuje vztah k uměleckým hodnotám

Kompetence občanské

učitel

- vede žáky k utváření si pocitu zodpovědnosti a schopnosti pomoci druhým
- nabádá žáky k rozvoji vnímání vývoje dějin výtvarného umění

Kompetence pracovní:

učitel

- inspiruje žáky k samostatnému plánování a organizaci činností
- vede k pozitivnímu přístupu k výsledkům pracovních činností z hlediska kvality, kvantity a zdraví

Průřezová témata:

Do předmětu výtvarná výchova zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova, mediální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

OV 1. období:

žák

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

OV 2. období:

žák

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

OV 2. stupeň:

žák

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných pojmenování a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

V. 7.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor výtvarná výchova

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy) - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy	- linie, tvary, objemy – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) - vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - prostředky pro vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností, akční tvar malby a kresby - ilustrace textů, volná malba, hračky, objekty - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování	Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor výtvarná výchova

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly (chut', sluch, hmat) a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- linie, tvary, objemy – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - vnímání vizuální, haptické, statické, dynamické	Multikulturní výchova Kulturní difference – jedinečnost člověka a jeho individualita

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor výtvarná výchova
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- linie, tvary, objemy, barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, porovnávání odlišných vyjádření s vlastní interpretací	Mediální výchova Vnímání autora mediálních sdělení – výrazové prostředky a jejich uplatnění.

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor výtvarná výchova
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní a barevné kvality...), barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - linie, tvary, barevné kontrasty, textury - rozvržení v ploše - uspořádání objektů do celků, jejich vzájemné postavení - zrakové vnímání – vztah k vnímání ostatními smysly <u>Uplatňování subjektivity</u> - vyjadřování představ a osobních zkušeností, akční tvorby malby a kresby - ilustrace textů, volná malba, comics, hračky, objekty - fantazie - smyslové vnímání <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci se spolužáky, zdůvodnění odlišné tvorby, porovnávání	Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura – obor výtvarná výchova
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - linie, tvar, objem, barevné kvality, textura – jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), rozvržení v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků (statické a dynamické vyjádření) - využití umělecké výtvarné tvorby, filmu, reklamy, fotografie, tiskovin, elektronických médií <u>Uplatňování subjektivity</u> - uplatnění představ, prožitků, zkušeností a poznatků při vlastní tvorbě - ilustrace, volná malba, comics, reklama, fotografie, plastika, animovaný film, skulptura, elektronický obraz - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - vyjádření emocí, pocitů, nálad <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobnostní postoj v komunikaci, porovnávání ve skupině - vysvětlování výsledků tvorby dle svých schopností - záměry tvorby a proměny obsahu vlastní vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Osobnostní a sociální výchova Kreativita – rozvoj základních rysů kreativity

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura - obor výtvarná výchova
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury • vztahy a uspořádání prvků (podobnost, kontrast, rytmus, struktura, dynamické proměny) v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> • typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, reklama, comics • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představa osobních zkušeností • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) <u>Ověřování komunikačních účinků</u> • osobní postoj v komunikaci – jeho vytváření a zdůvodňování • utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků vlastní tvorby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace - klíčové mezníky evropské historie Environmentální výchova Ekosystémy kulturní krajina Lidské aktivity a problémy životního prostředí ochrana přírody a kulturních památek Den Země

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura - obor výtvarná výchova
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> • prvky vizuálně obrazného vyjádření- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury • vztahy a uspořádání prvků (podobnost, kontrast, rytmus, struktura, dynamické proměny) v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie <u>Uplatňování subjektivity</u> • typy vizuálně obrazných vyjádření – objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, fotografie; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání v prostoru, celku • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání) <u>Ověřování komunikačních účinků</u> • osobní postoj v komunikaci- jeho vytváření a zdůvodňování • utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků vlastní tvorby	Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání smyslové vnímání, pozornost a soustředění

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura - obor výtvarná výchova
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, barvy, textury • vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v čase, ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čase- vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- mimovizuální podněty (sluchové, pohybové) při vlastní tvorbě • ostatní umělecké druhy (hudební, dramatické) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, tiskoviny, televize, média, reklama -výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <u>Uplatňování subjektivity</u> • typy vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika - rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, uplatnění a interpretace • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - vnímání vizuální, statické, dynamické, motivace - fantazijní, racionálně konstruktivní, expresivní • reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení přístup ke zpracovávání a reklamě

	<u>Ověřování komunikačních účinků</u> • osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování- • kritéria, obhajoba, záměr • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu • vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace • proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvar. umění; historické, sociální i kulturní souvislosti	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Umění a kultura - obor výtvarná výchova
Ročník devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> • vizuálně obrazné vyjádření - linie, tvary, textury • vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a čase, ve statickém i dynamickém vyjádření • uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čase- vyjádření vztahů pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve statickém i dynamickém vyjádření • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - mimovizuální podněty (sluchové, pohybové) při vlastní tvorbě • reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, film, elektronická média, reklama, výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <u>Uplatňování subjektivity</u> • typy vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn – jejich rozlišení, výběr a uplatnění; objekty, volná malba, socha, animovaný film, elektronický obraz, reklama, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn, výběr, uplatnění a interpretace • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením-hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (racionálně konstruktivní, expresivní),	Osobnostní a sociální výchova Kreativita a tvořivost v mezilidských vztazích Multikulturní výchova Kulturní difference, jedinečnost člověka a jeho individualita

k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	reflexe a vědomé uplatnění při vlastní tvůrčí činnosti <u>Ověřování komunikačních účinků</u> • osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování - kritéria, obhajoba, záměr • odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, zdůvodňování • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu s respektováním záměru autora • prezentace ve veřejném prostoru (mediální prezentace) • záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

V.8. Člověk a zdraví

V.8.1. Výchova ke zdraví

V. 8.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Tento předmět přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou zdraví. Bezprostředně navazuje na poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, na dovednosti od-mítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Realizace výuky probíhá ve třídách, počítačové učebně, multimediální pracovně a ve veřejných prostorách mimo školu.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 7. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	7.
počet hodin	2

Cílové zaměření předmětu

. Cílem předmětu je dívat se na vlastní činnosti z hlediska potřeb dospívajícího jedince i z hlediska životních perspektiv a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k dávání věci do souvislostí a propojovat poznatky do širších celků
- vede žáky vědomosti uplatňovat v praxi
- pomáhá žákům hodnotit a třídit získané poznatky a vyvozovat z nich závěry

Kompetence komunikativní

učitel

- usiluje u žáků o dodržování etiky komunikace
- motivuje žáky zapojovat se do diskuse, vhodně argumentovat
- seznamuje s příklady manipulativní komunikace (např. reklama)

Kompetence k řešení problémů

učitel

- nabádá k hledání různých řešení problému a k obhájení svého řešení
- pomáhá k samostatnému dotváření poznatků
- nutí zaujímat aktivní a pozitivní postoj k řešení problému

Kompetence sociální a personální

učitel:

- vede k aktivní práci ve skupině
- motivuje k oceňování zkušeností druhých lidí
- podporuje odmítat vše, co narušuje dobré vztahy
- inspiruje žáky, aby sami v sobě objevovali dobré stránky, hodnoty a příležitosti

Kompetence občanské

učitel

- vychovává k pocitu zodpovědnosti a pomoci druhým
- nabádá k uvědomování si základních principů chování
- připomíná respektovat přesvědčení druhých lidí, odmítají útlak, nespravedlnost a násilí

Kompetence pracovní

učitel

- vytváří předpoklady pro osvojování si plánování a organizování pracovních činností
- připravuje k adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky

Průřezová témata:

Do předmětu výchova ke zdraví je zařazeno průřezové téma osobnostní a sociální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

V. 8.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor výchova ke zdraví

Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - objasní pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti - vysvětlí pojem komunikace - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů rodiny, třídy, spolku a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - zaujme správný postoj k právům a povinnostem člena rodiny - rozliší jednotlivé etapy lidského života - vyjmenuje druhotné pohlavní znaky - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - rozlišuje specifické potřeby výživy člověka podle věku a zdravotního stavu - vysvětlí rozdíl mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - uvádí zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy - utváří si své sociální citění - umí vyhledat odbornou pomoc	- Vztahy mezi lidmi a formy soužití - Vztahy ve dvojici – komunikace mezi kamarády, přáteli - Láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek - Změny v životě člověka a jejich reflexe - Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy - Sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - Předčasná sexuální zkušenost, promiskuita – problémy s těhotenstvím a rodičovství mladistvých - Poruchy pohlavní identity - Zdravý způsob života a péče o zdraví - Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim - Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví – poruchy příjmu potravy, alternativní výživa - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk osvětlení, teplota - Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny - Denní režim – otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy - komunikace Multikulturní výchova - lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova - psychohygiena Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika - mezilidské vztahy Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy - sebepoznání a sebepojetí Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity

• popíše faktory ovlivňující chování nemocného člověka • zformuluje zásady správné životosprávy • vyjmenuje některé metody alternativní medicíny • využívá osvojené relaxační techniky k regeneraci organismu a k předcházení stresovým situacím • vyjmenuje a vysvětlí druhy závislosti • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka • uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni • vyhledá odbornou pomoc • popíše formy násilí • rozpozná nebezpečí ohrožující jeho zdraví • vyjmenuje pravidla asertivního chování • uplatňuje způsoby bezpečného chování v konfliktních situacích • zaujímá odmítavý postoj k násilí - rozpozná projevy nepřipustného chování • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí • poskytne adekvátní první pomoc • uvědomuje si a analyzuje možný negativní a manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí • rozliší jednotlivé etapy lidského života • vyjmenuje druhotné pohlavní znaky	• Ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence (nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardi-ovaskulárních metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče • Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě • Základy první pomoci <u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> • stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti • autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému • rizikové chování (aktivní a pasivní kouření, alkohol, zbraně • nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet • násilné chování • těžké životní situace a jejich zvládání • trestná činnost, doping ve sportu • skryté formy a stupně individuálního násilí a šikana a jiné projevy násilí • sexuální kriminalita – formy sexuálního zneužívání dětí • kriminalita mládeže • komunikace se službami odborné pomoci • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstev-	

• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje • kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • utváří vědomí vlastní identity • využívá rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • respektuje sebe sama i druhé, přijímá názor druhého	níky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě • rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody • manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy • působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí <u>Hodnota a podpora zdraví</u> • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce • základní lidské potřeby a jejich hierarchie • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví • podpora zdravého životního stylu • programy podpory zdraví <u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí a vlastní identity	

	• seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací • stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích – pomáhající a prosociální chování • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přejímání názoru druhého, empatie • chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	

V.8. Člověk a zdraví

V.8.2. Tělesná výchova

V. 8.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Obsah předmětu tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Úzce souvisí s dalším předmětem této vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví.

Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Dobře zvládnutá dovednost pak zpětně umocňuje kvalitu prožitku. Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v různých modelových situacích.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybových předpokladů – nadání. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – s omezením některých činností.

Realizace výuky předmětu tělesná výchova probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v terénu (Kunratický les).

Součástí předmětu je i výuka plavání ve druhém a třetím ročníku v nedalekém plaveckém bazénu Jedenáctka. Základní výuka plavání se realizuje na 1.stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do jednotlivých ročníků rozhoduje ředitelka školy.

Výuka probíhá do 3. ročníku koedukovaně, od 4. ročníku probíhá v dělených skupinách – chlapci a dívky.

Řád tělocvičny a řád školního hřiště je součástí vybavení prostor pro výuku tělesné výchovy. Dodržování stanovených pravidel je pro každého žáka závazné.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
počet hodin	2	2	2	2	2	3	3	3	2

Cílové zaměření předmětu

Cílem hodin tělesné výchovy je rozvoj pohybových dovedností, regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému posuzování provedené osvojované pohybové dovednosti a porovnávání

Kompetence komunikativní

učitel

- navozuje aktivity ve skupinách založené na komunikaci mezi žáky, respektování činností jiných, na spolupráci
- vede žáky ke spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva
- vede žáky k formulování svých myšlenek (mluvená forma)
- umožňuje prezentaci činností žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit své výsledky a reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k projevu přiměřené samostatnosti a vůle po zlepšení své tělesné zdatnosti
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k čestnému soupeření, pomoci handicapovaným, respektování opačného pohlaví
- dbá na to, aby se žák rozhodl zodpovědně podle dané situace, poskytl podle svých možností účinnou pomoc a choval se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- zapojuje aktivně žáky do sportovních aktivit školy

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při sportovních aktivitách
- rozvíjí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti žáka
- vede žáka k měření výkonů, jejich evidování a vyhodnocování

Průřezová témata

Do předmětu tělesná výchova je zařazeno průřezové téma osobnostní a sociální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

OV 1. období:

žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

OV 2. období:

žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročné pohybové hry a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládá s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

OV 2. stupeň:

Činnosti ovlivňující zdraví

žák:

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

žák:

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Činnosti podporující pohybové cvičení

žák:

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva
- a dodržuje ji

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

V. 8.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • pozorně naslouchá a vnímá mluvené slovo • seznamuje se základními pravidly diskuse • používá obecné termíny • používá jednoduchá gesta • učí se formulovat vlastní názory • rozliší správné a špatné, s pomocí učitele hledá cestu k řešení • používá informace z dalších zdrojů • sdělí vlastní znalosti a s pomocí učitele získá jednoduché informace • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce pod dohledem učitele • učí se systematickému pořádku • udržuje pořádek na pracovních místech • poznává společenské hodnoty v životě • postupně si osvojuje schopnost třídit informace podle důležitosti • po upozornění si uvědomí problémovou situaci • uvědomuje si příčiny problému po upozornění učitelem • s návodem a pomocí učitele řeší problém • využívá zkušeností při řešení nových problémů • pracuje ve skupině pod vedením učitele • učí se poznávat potřeby druhých • jednoduchým způsobem formuluje žádost o pomoc • respektuje názory dospělých • vyslechne názor druhého • neskáče do řeči • účastní se školních a mimoškolních akcí, ovládá základy správného chování, společně s učitelem je hodnotí • pracuje podle jednoduchých ústních a písemných pokynů učitele	• pohybová činnost a zdraví člověka • jednoduché pohybové činnosti jednotlivce a skupiny • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • správné držení těla • základy kolektivních her • základy sportovních her • hlavní zásady hygieny a bezpečnosti • reaguje na základní pokyny a povely • pravidla her a jednotlivých disciplín • povely (pozor, pohov....) • signály • jednoduché tělocvičné názvosloví • pravidla her • zorganizuje pohybové hry a nenáročnou soutěž • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích • uplatňuje pravidla bezpečného chování a pravidla hygieny • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • jedná v duchu fair play • poznává pravidla fair play • adekvátně reaguje při špatném provedení činnosti nebo úrazu • turistika • pobyt v přírodě • kolektivní hry • soutěže v družstvech • reprezentace na školních a mimoškolních soutěžích • jednoduchý nákres a popis cvičení	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo ve skupině • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • reaguje na základní povely a pokyn • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> • význam pohybu pro zdraví • -příprava organismu před pohybovou činností, rozcvičky, protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, průpravná, kompenzační a relaxační cvičení, tělovýchovné chvilky • rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV – vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, umývárkách, první pomoc <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • pohybové hry s různým zaměřením • základy gymnastiky – průpravná cvičení, příprava náradí, akrobacie, cvičení na náradí a náčiní odpovídající velikosti a hmotnosti • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – základy estetického pohybu, vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly (přetahy, přetlaky) • základy atletiky – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her – manipulace s míčem (pálkou či jiným herním náčiním), herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání podle zjednodušených pravidel • turistika a pobyt v přírodě • plavání – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti,	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí co o sobě vím a co ne moje vztahy k druhým lidem moje učení

	bezpečnost plavání <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • seznamuje se základním tělocvičným názvoslovím, smluvené povely, signály • zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly • hry, závody, soutěže • měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, pohybové testy	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova

Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost, uklidnění po zátěži - dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí (tělocvična, hřiště, šatna) - pokouší se za pomoci učitele předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - používá vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - užívá základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály na úrovni cvičence - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, olympijské ideály a symboly, respektuje opačné pohlaví - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - provádí základní pohybové testy, učí se měřit výkony - adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá	<u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> - pohybové hry - základy gymnastiky (akrobacie, přeskok, hrazda, kládinka) - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly (přetahy a přetlaky) - základy atletiky (rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky, hod míčkem) - základy sportovních her (průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů) - plavání – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, bezpečnost plavání <u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> - komunikace v TV - organizace při TV - zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (hry, závody, soutěže) - měření a posuzování pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí co o sobě vím a co ne moje vztahy k druhým lidem já jako zdroj informací o sobě

v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti • zvládá s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost, uklidnění po zátěži - dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí (tělocvična, šatna, hřiště) - pokouší se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - používá vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - užívá základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel a signály na úrovni cvičence - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, olympijské ideály a symboly, respektuje opačné pohlaví - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - provádí základní pohybové testy, učí se měřit výkony	<u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> - pohybové hry - základy gymnastiky (akrobacie, přeskok, hrazda, dívky kladinka) - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly (přetahy a přetlaky) - základy atletiky (rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a výšky, hod míčkem) - základy sportovních her (průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů) <u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> - komunikace v TV - organizace při TV - zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (hry, závody, soutěže) - měření a posuzování pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí co o sobě vím a co ne moje vztahy k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebevědomí Kreativita rozvoj základních rysů kreativity

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost, uklidnění po zátěži - dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí (tělocvična, šatna, hřiště) - pokouší se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - používá vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka - reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - užívá základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povel a signály na úrovni cvičence - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, olympijské ideály a symboly, respektuje opačné pohlaví - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče - dodržuje pravidla her a soutěží, pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - provádí základní pohybové testy, učí se měřit výkony	<u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> - význam pohybu pro zdraví - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - bezpečnost při pohybových činnostech <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> - pohybové hry - základy gymnastiky (akrobacie, přeskok, hrazda, dívky kladinka) - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - průpravné úpoly (přetahy a přetlaky) - základy atletiky (rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a výšky, hod míčkem) - základy sportovních her (průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů) <u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> - komunikace v TV - organizace při TV - zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (hry, závody, soutěže) - měření a posuzování pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebezpojetí co o sobě vím a co ne moje vztahy k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebevědomí Kreativita rozvoj základních rysů kreativity Seberegulace a sebeorganizace sebekontrola, sebeovládání

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování - pokouší se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka - chová se zodpovědně při mimořádných událostech - používá vhodné oblečení a obuv v různých podmínkách - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele provádí a posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka - umí měřit výkony, evidovat je a vyhodnocovat s pomocí učitele - zorganizuje v týmu za pomoci učitele jednoduché turnaje a závody na úrovni školy	<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u> - význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> - pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, cvičení s náčiním a na nářadí - gymnastika (akrobacie, přeskok, hrazda, dívky kladina) - kondiční a estetické formy cvičení pro daný věk žáků, tance, - úpoly- základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate dívky - cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky a výšky, hod míčkem nebo granátem - sportovní hry (alespoň dvě hry dle vlastního výběru) – herní činnosti jednotlivce,	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí zdravé a vyrovnané sebevědomí druzí jako zdroj informací o mně Seberegulace, sebeorganizace regulace vlastního jednání, prožívání, vůle Psychohygiena zvládání stresových situací Mezilidské vztahy chování podporující dobré vztahy Kooperace a kompetice řešení konfliktů, podřízení se

	herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie, <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • komunikace v TV • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: sedmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování - pokouší se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka - chová se zodpovědně při mimořádných událostech - používá vhodné oblečení a obuv v různých podmínkách - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele provádí a posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka - učí se měřit výkony, evidovat je a vyhodnocovat s pomocí učitele	<u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> - význam pohybu pro zdraví - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, vyrovnávací a relaxační cvičení) - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> - pohybové hry - gymnastika (akrobacie, přeskok, hrazda, dívky kladina) - kondiční a estetické formy cvičení pro daný věk žáků, dívky cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a výšky, hod míčkem) - sportovní hry (alespoň dvě hry dle výběru) - lyžování (LVK) , snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku, (další zimní sporty podle podmínek školy) <u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> - komunikace v TV - pravidla osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí zdravé a vyrovnané sebevědomí druzí jako zdroj informací o mně Seberegulace, sebeorganizace regulace vlastního jednání, prožívání, vůle Psychohygiena zvládání stresových situací Mezilidské vztahy chování podporující dobré vztahy Kooperace a kompetice řešení konfliktů, podřízení se

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování - pokouší se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka - chová se zodpovědně při mimořádných událostech - používá vhodné oblečení a obuv v různých podmínkách - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele provádí a posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka - umí měřit výkony, evidovat je a vyhodnocovat s pomocí učitele - zorganizuje v týmu za pomoci učitele jednoduché turnaje a závody na úrovni školy - umí se orientovat v přírodě, postavit si nouzový přístřešek, zajistit vodu, potravu a teplo	<u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> - význam pohybu pro zdraví - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, vyrovnávací a relaxační cvičení) - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> - pohybové hry - gymnastika (akrobacie, přeskok, hrazda, dívky kladina) - kondiční a estetické formy cvičení pro daný věk žáků, dívky cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky a výšky, vrh koulí) - sportovní hry (alespoň dvě hry dle vlastního výběru) - turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se záteží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí zdravé a vyrovnané sebevědomí druzí jako zdroj informací o mně Seberegulace, sebeorganizace regulace vlastního jednání, prožívání, vůle osobní cíle a kroky k jejich dosažení Psychohygiena zvládání stresových situací pozitivní naladění mysli Mezilidské vztahy chování podporující dobré vztahy udržování dobrých vztahů Kooperace a kompetice řešení konfliktů, podřízení se jasná a respektující komunikace

	<u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> • komunikace v TV • pravidla osvojovaných pohybových činností • zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví – obor tělesná výchova
Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - za pomoci učitele vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své tělesné zdatnosti - za pomoci učitele zodpovědně přistupuje k přípravě na pohybovou činnost - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování - pokouší se předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka - chová se zodpovědně při mimořádných událostech - používá vhodné oblečení a obuv v různých podmínkách - umí se orientovat v přírodě, postavit si nouzový přístřešek, zajistit vodu, potravu a teplo - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - za pomoci učitele provádí a posoudí provedení osvojované pohybové dovednosti - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka - naplňuje v TV základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví - dohodne se na spolupráci i taktice vedoucí k úspěchu družstva, dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, diváka - umí měřit výkony, evidovat je a vyhodnocovat s pomocí učitele - zorganizuje v týmu za pomoci učitele jednoduché turnaje a závody na úrovni školy	<u>Činnosti ovlivňující zdraví:</u> - význam pohybu pro zdraví - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, vyrovnávací a relaxační cvičení) - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:</u> - pohybové hry - gymnastika (akrobacie, přeskok, hrazda, dívky kladina) - kondiční a estetické formy cvičení pro daný věk žáků, dívky cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem - atletika (rychlý běh, vytrvalý běh na dráze i v terénu, skok do dálky a výšky, vrh koulí) - sportovní hry (alespoň dvě hry dle vlastního výběru) - turistika a pobyt v přírodě <u>Činnosti podporující pohybové učení:</u> - komunikace v TV - pravidla osvojovaných pohybových činností - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností <u>Evropa a svět, mezinárodní setkávání</u> - mezinárodní organizace ve sportu - mezinárodní soutěže	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebezpojetí zdravé a vyrovnané sebevědomí druzí jako zdroj informací o mně Seberegulace, sebeorganizace regulace vlastního jednání, prožívání, vůle osobní cíle a kroky k jejich dosažení Psychohygiena zvládání stresových situací pozitivní naladění mysli Mezilidské vztahy chování podporující dobré vztahy udržování dobrých vztahů Kooperace a kompetice řešení konfliktů, podřízení se jasná a respektující komunikace

• uvědomuje si význam mezinárodní spolupráce a setkávání se ve sportu		

V.9. Člověk a svět práce

V.9.1. Pracovní činnosti

V. 9.1.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu rozvíjí schopnosti, dovednosti a návyky žáků, učí je pracovat v týmu a svou práci si organizovat.

Obsah předmětu tvoří čtyři okruhy:

1. práce s drobným materiálem – stříhání, spojování, ohýbání, vést žáky k tomu, aby žáci zapojili svoji fantazii a konečný vzhled výrobku byl estetický
2. práce s papírem – vlastnosti a druhy papíru, správné držení nůžek a bezpečné zacházení
3. modelování – využití vlastností modelovací hmoty, vytváření jednoduchých předmětů, zviřat i postav dle vlastních představ, vhodné využití při skupinové práci (společné řešení, rozdělení práce – spolupráce, komunikace)
4. práce montážní a demontážní – práce dle návodů a předloh, sestavování prostorových i plošných modelů

Při praktických činnostech se žáci učí: organizovat své pracovní prostředí a vlastní činnosti, pracovní kázi, uvědomovat si význam vlastní činnosti a práce, umět o své činnosti povědět druhým a učit se zodpovědnosti za kvalitu své práce.

Praktické činnosti by měly být spojovány s rozvojem poznání a řeči. V průběhu celého 1. vzdělávacího období by měl být předmět mezipředmětově využíván (příprava drobných pomůcek k výuce).

Žáci při každé práci dostávají poučení o bezpečnosti při zacházení s náradím a ochraně zdraví při určité pracovní činnosti.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. – 5. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
počet hodin	1	1	1	1	1

Cílové zaměření předmětu

Předmět vede k získávání schopností, pracovních dovedností a návyků žáků, učí je pracovat v týmu. Přispívá k pozitivnímu vztahu k práci, vlastní činnosti i činnosti druhých a zodpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k využívání vhodných způsobů a metod práce
- usiluje o samostatné pozorování a experimentování
- dbá na porovnávání získaných výsledků

Kompetence komunikativní

učitel

- učí žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- vede k porozumění různým typům záznamů a obrazových materiálů a jejich tvořivému využívání k práci žáka

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k samostatnému řešení problémů
- vede žáky, aby činili uvážlivá rozhodnutí, byli schopni je obhájit a uvědomovat si zodpovědnost za svou práci

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

učitel

- respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí a vede k tomu i žáky
- dbá na ochranu zdraví žáků

Kompetence pracovní

učitel

- dbá na bezpečném používání materiálů i nástrojů
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality a hospodárnosti

Průřezová témata:

Do předmětu pracovní činnosti jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchova.

Očekávané výstupy dle RVP:

Práce s drobným materiálem

1. období

žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

1. období

žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

2. období

žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

1. období

žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. období

žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

V. 9.1.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor pracovní činnosti

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů (rozlišuje jejich vlastnosti) • zvládá elementární činnosti při práci se stavebnicemi • provádí pozorování přírody • pečuje o nenáročné rostliny ve třídě • chová se vhodně při stolování • připraví jednoduchý studený pokrm	<u>Práce s drobným materiálem</u> • jednoduché pracovní operace a postupy s různými materiály • přírodniny, modelovací hmota, papír a karton aj. <u>Konstrukční činnosti</u> • práce se stavebnicemi (plošné, prostorové) <u>Pěstitelské práce</u> • návštěva a pozorování v lese, zahradě, na poli • pěstování pokojových rostlin – závlivka, hnojení aj. <u>Příprava pokrmů</u> • pravidla správného stolování • jednoduchá úprava stolu	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor pracovní činnosti
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů (rozlišuje jejich vlastnosti) - dodržuje pracovní postup podle slovního návodu - zvládá elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi - spolupracuje při vytváření jednoduchých modelů z jednoduchých prvků - pečuje o nenáročné rostliny - provádí pozorování přírody - připraví samostatně jednoduchý pokrm	<u>Práce s drobným materiálem</u> - pracovní operace a postupy s různými materiály: přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj. - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - seznamování s lidovými zvyky a tradicemi <u>Konstrukční činnosti</u> - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové a konstrukční) <u>Pěstitelské práce</u> - základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin, hnojení a přesazování - jednoduché pokusy a pozorování přírody <u>Příprava pokrmů</u> - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin	Environmentální výchova - Vztah člověka k prostředí – naše město

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor pracovní činnosti
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: • dodržuje pracovní postup podle slovního návodu a jednoduché předlohy • bezpečně používá nástroje a pomůcky • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • pracuje se stavebnicemi - montáž a demontáž • pracuje podle návodu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny • připraví samostatně jednoduchý pokrm • chová se vhodně při stolování	<u>Práce s drobným materiálem</u> • pracovní operace a postupy s různými materiály • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • organizace práce • seznamování s lidovými zvyky a tradicemi <u>Konstrukční činnosti</u> • různé typy stavebnic, sestavování modelů • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <u>Pěstitelské práce</u> • jednoduché pokusy a pozorování (klíčení a růst) • rostliny jedovaté (poznávání) • pěstování pokojových rostlin, hnojení a přesazování <u>Příprava pokrmů</u> • skladování potravin • jednoduchá úprava stolu , stolování • technika v kuchyni – historie, význam	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor pracovní činnosti
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý studený pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<u>Práce s drobným materiálem</u> - práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - seznámení s lidovými tradicemi - pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití <u>Konstrukční činnosti</u> - práce se stavebnicí, použití logiky, sestavování modelů (plošné, prostorové, konstrukční) - práce s návodem, předlohou <u>Pěstitelské práce</u> - Práce s rostlinami - půda, její zpracování, výživa rostlin, osivo - péče o rostliny - využití nářadí při práci s rostlinami <u>Příprava pokrmů</u> - vybavení kuchyně, el. spotřebiče, kuchyňské náčiní - příprava jednoduchých pokrmů dle možností, výběr, nákup a skladování potravin - základy společenského chování, pravidla stolování, úprava stolu - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce	Osobnostní a sociální výchova Kreativita - rozvoj základních rysů kreativity, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality, tvořivost Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor pracovní činnosti
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udrží pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - připraví samostatně jednoduché studené i teplé pokrmy - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	<u>Práce s drobným materiálem</u> - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie aj.) - funkce a využití pracovních nástrojů - organizace práce při jednoduchých pracovních postupech - lidové zvyky, tradice, řemesla <u>Konstrukční činnosti</u> - sestavování modelů ze stavebnic a jiných prvků (plošných, prostorových, konstrukčních) - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <u>Pěstitelské práce</u> - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie <u>Příprava pokrmů</u> - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni – historie a význam	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice národů Evropy Objevujeme Evropu a svět - život Evropanů a styl života v evropských rodinách, životní styl

V.9. Člověk a svět práce

V.9.2. Svět práce

V. 9.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Tematický okruh „Svět práce“ přispívá k vytvoření životní a profesní orientace žáků. Žákům jsou poskytovány důležité informace ze sféry výkonu práce a pomoci při rozhodování o dalším profesním zaměření. Tato oblast přispívá k osobnostnímu, sociálnímu i morálnímu rozvoji. Osobnostní rozvoj probíhá pomocí rozvoje schopností poznávání, sebepoznání, sebe-regulace, psychohygieny a kreativity. Těžiště sociálního rozvoje je v komunikaci, poznávání lidí, v budování dobrých mezilidských vztahů. Kladné postoje, hodnoty a praktické dovednosti pro řešení problémů jsou součástí morálního rozvoje, který prolíná celým tematickým okruhem.

Obsahové zaměření oblasti „Svět práce“ je složeno z 8 tematických okruhů: sebepoznání, rozhodování, akční plánování, adaptace na životní změny, možnosti absolventa ZŠ, orientace v důležitých profesních informacích, rovnost příležitostí na trhu práce a ze světa práce a dospělosti.

Příprava pro volbu povolání plní tyto základní funkce: funkci motivační, sebepoznávací, uvědomění si podstatných faktorů a kritérií, informačně orientační.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. – 9. ročníku podle následujícího plánu:

ročník	8.	9.
počet hodin	1	1

Cílové zaměření předmětu

Cílem vzdělávání v oblasti „Svět práce“ je vybavit žáka kompetencemi, které mu umožní uvědomit si podíl vlastní odpovědnosti při rozhodování o volbě profesního zaměření a o výběru vhodného povolání, realističtěji nahlížet na vlastní osobnost a pochopit souvislost mezi požadavky povolání a svými předpoklady, umět hodnotit své šance na trhu práce v souladu s reálnými požadavky povolání, plánovat a stanovit si reálné cíl, orientovat se v profesní nabídce a v informačních zdrojích.

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- dbá na to, aby byl žák schopen posoudit a zhodnotit výsledky své práce
- podporuje samostatnost a tvořivost
- orientuje žáky ve světě nových informací

Kompetence komunikativní

učitel

- při komunikaci vede žáky k používání odborné terminologie
- zaměřuje se na spolupráci žáků na společném úkolu

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede k přemýšlení nad pracovními postupy
- napomáhá hledat vhodná řešení pracovních postupů
- objasňuje potřebu využívání moderní techniky

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky ke spolupráci při práci či řešení problémů
- učí žáky účinně pracovat ve skupině
- učí žáky věcně argumentovat
- dbá na respektování názoru druhých

Kompetence občanské

učitel

- vede k respektování základních principů společenského chování a jednání
- dbá na dodržování bezpečnostních předpisů a ochrany zdraví žáků
- dbá na ochranu životního prostředí
- vychovává k pozitivnímu vztahu k přírodě i kulturním výtvorům

Kompetence pracovní

učitel

- vede k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- učí zvolit vhodné pracovní nástroje a materiály
- vede k zamýšlení se nad další profesí
- vede k pozitivnímu vztahu k práci
- vychovává k trpělivosti, systematickosti, pečlivosti a přesnosti

Průřezová témata:

Do předmětu svět práce jsou zařazena průřezová témata osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana.

Očekávané výstupy dle RVP:

žák:

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

V. 9.2.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor svět práce

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - uvede konkrétní příklady citových projevů - rozpozná druhy potřeb - orientuje se v základních názorech na zdraví - rozpozná základní situace ohrožující zdraví - vyjmenuje 7 základních pravidel komunikace - orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - shromažďuje informace pro rozhodování o svém budoucím povolání - zdůvodní příčiny nesprávné volby povolání	<u>Volba profesní orientace</u> - Základní principy Sebepoznávání - rozvoj osobnosti (dědičné a získané faktory osobnosti) - sebepoznání - vlastnosti osobnosti (schopnosti, charakter, zájmy, temperament) - osobní schopnosti (vlohy, nadání talent) - sebehodnocení - citové vlastnosti člověka (znaky a druhy citů) Tělesný a zdravotní stav - duševní a tělesné zdraví - psychická a tělesná zdatnost Komunikace 7 základních pravidel pro dorozumívání a naslouchání - komunikace (slovní, mimoslovní, činem) - špatné návyky při naslouchání <u>Vlivy na volbu profesní orientace</u> Rozhodování a plánování - vrstevnické vztahy, přátelství vhodná a nevhodná Možnosti vzdělávání - seznámení se školským systémem - seznámení se studiem na SŠ, prospěchem, požadavky k přijímacímu řízení Orientace v profesních informacích - znaky povolání, pracovní činnosti, prostředí, prostředky - způsoby získávání profesních informací	Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí poznávání se ve skupině/třídě, chyby při poznávání lidí Komunikace komunikace v různých situacích pozorování, empatie a naslouchání Rozvoj schopností poznávání dovednosti pro učení a studium Výchova demokratického občana Občan a stát práva a povinnosti občana

	<u>Člověk a pracovní život</u> Trh práce • potřeba celoživotního vzdělání • pracovní podmínky mladistvých • význam znalostí občanských práv a povinností jako předpoklad začlenění do pracovního života Zaměstnání • průzkum trhu práce • struktura národního hospodářství • problémy nezaměstnanosti	

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce – obor svět práce

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - rozpozná pozitivní životní cíle a hodnoty, projevuje zdravé sebevědomí - využívá profesní a poradenské služby pro výběr vhodného povolání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů - popíše vlivy tržního mechanismu na trh práce - vyjmenuje předpoklady pro zahájení podnikání, určí podnikatelské záměry	<u>Volba profesní orientace</u> - osobní zájmy a cíle - osobní vlastnosti a schopnosti - sebehodnocení, sebepoznávání - vlivy na volbu profesní orientace - informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb <u>Možnosti vzdělávání</u> - náplň učebních a studijních oborů - informace a poradenské služby - přijímací řízení <u>Trh práce</u> - povolání lidí - druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů - charakter a druhy pracovních činností - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní - rovnost příležitostí na trhu práce <u>Zaměstnání</u> - psaní životopisu - způsoby hledání zaměstnání - pohovor u zaměstnavatele - úřady práce - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - pracovní příležitosti v Praze <u>Podnikání</u> - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání	Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě - co o sobě vím a co ne Seberegulace a sebeorganizace - sebekontrola, sebeovládání - regulace vlastního jednání, prožívání, vůle - osobní cíle a kroky k jejich dosažení Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy v seberegulaci Hodnoty, postoje, praktická etika - analýza vlastních i cizích postojů - kvality typu: odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium Sebekontrola a seberegulace - plánování učení a studia Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika - sociální citění - etické řešení situací všedního dne

Člověk a svět práce

V.9.3. Využití digitálních technologií

V. 9.3.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět *Využití digitálních technologií* rozvíjí digitální gramotnost žáků a jejich schopnost bezpečně, zodpovědně a tvořivě využívat moderní technologie nejen ve škole, ale i v každodenním životě. Žáci se seznamují se základními částmi počítače a mobilních zařízení, učí se pracovat v prostředí Microsoft 365, využívat cloudové služby a pečovat o bezpečnost svých dat. Důraz je kladen na digitální občanství, práci s informacemi a médii, kritické hodnocení zdrojů a ochranu digitální stopy.

Součástí výuky je také praktická tvorba – grafika v Canvě a dalších programech (např. Capcut), práce s fotografií a videem, nahrávání a střih zvuku, tvorba podcastů a příspěvků pro osobní potřeby, ale i školní média. Žáci také získají základní zkušenosti s programováním a robotikou (Codey Rocky, Lego Spike) a seznámí se s možnostmi i limity umělé inteligence. Výuka zahrnuje také témata digitální hygieny, mobilních služeb a vytváření vlastního digitálního portfolia.

Předmět vede žáky k praktickému využívání digitálních nástrojů, rozvíjí jejich tvořivost, spolupráci, kritické myšlení a odpovědné chování v online prostředí.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 6. ročníku.

ročník	6.
počet hodin	1

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

Učitel:

- Vhodně motivuje žáka, snaží se u něj vzbudit zájem o další studium využití digitálních technologií.
- Vede žáka k poznání úlohy informací a k využívání moderních informačních, komunikačních a digitálních technologií.
- Pomáhá žákovi orientovat se v digitálním prostředí a vede ho k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- Předkládá žákovi různé problémové situace ve škole i mimo ni.
- Motivuje žáka k řešení problémů, napomáhá hledat vhodná řešení.
- Učí žáka aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných situací.
- Vede žáka k využívání digitálních prostředků při řešení problémů.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- Rozvíjí způsoby a možnosti plánování a organizování činnosti.
- Vede k využívání znalostí z vyučovacího předmětu pro přípravu na budoucnost.
- Učí bezpečnému používání digitálních technologií k odpovědnému postupování v případě jejich závady.

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- Učí žáka přesně vyjadřovat své myšlenky, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.
- Učí žáka schopnosti formulovat svůj požadavek a využít při interakci s počítačem algoritmické myšlení.
- Vede k porozumění různých typů textů a záznamů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a interpersonální:

Učitel:

- Vede žáka k podílení se na vytváření pravidel práce v týmu, hledání vlastní role a účinné spolupráci ve skupině.
- Uplatňuje individuální přístup jak k talentovanému, tak i k žákovi s poruchou učení.
- Vede žáka k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, žák v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
- Učí žáka efektivně spolupracovat s druhými, čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
- Vede žáka k pozitivní představě o sobě samém, podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské:

Učitel:

- Respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka.
- Vede k odmítání útlatku a hrubého zacházení, respektování přesvědčení druhých lidí.
- Vede k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Učí poskytování účinné pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Vede k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software.

Kompetence digitální

Učitel

- Vede žáka k bezpečnému a zodpovědnému používání digitálních technologií, k ochraně dat a kritickému posuzování informací
- Podporuje tvorbu a prezentaci digitálního obsahu, spolupráci v online prostředí a rozvoj základů programování, robotiky a etického využívání umělé inteligence.

Průřezová témata

Do předmětu využití digitálních technologií nejsou zařazena průřezová témata.

V. 9.3.2. Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

název: Využití digitálních technologií

Ročník: šestý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák • ovládá základní funkce počítače, mobilního telefonu a dalších digitálních zařízení, umí je využívat k učení, komunikaci a zábavě, • chápe principy digitální stopy, autorských práv a mediální gramotnosti, dokáže rozlišovat spolehlivé a nespolehlivé zdroje, • tvoří a upravuje grafický obsah, pracuje s digitální fotografií a využívá nástroje pro grafický design, • pořizuje a zpracovává audiovizuální obsah – umí nahrát a upravit zvuk, sestříhat video a sdílet ho, • programuje v blokově orientovaném jazyce, tvoří jednoduché programy a ovládá robotické pomůcky, • orientuje se v možnostech a rizicích umělé inteligence, dokáže ji využívat smysluplně a eticky při učení a tvorbě,	• Hardware, operační systémy, údržba, mobilní zařízení, e-knihy, cloudové služby, • digitální občanství, práce se zdroji, fake news, autorská práva, • digitální fotoaparát, úprava fotek, tvorba plakátu, přání, loga, • zvuk, střih videa, podcast, • Codey Rocky, LEGO Spike, blokové programování, logické úlohy, • umělá inteligence, • mobilní operátoři, tarify, digitální hygiena, ergonomie, závislost, • digitální portfolio.	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
- zná základní pojmy související s mobilními technologiemi a službami, umí porovnat nabídku operátorů a zvažovat ekonomické i bezpečnostní aspekty, - dokáže shrnout a prezentovat své výsledky v digitálním portfoliu a provést sebereflexi dosažených dovedností.		

HODNOCENÍ ŽÁKŮ

VI.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka jsou vytvořena na základě zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a s odkazem na vyhlášku č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a vyhlášku č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen klasifikace), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
3. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení na střední školu slovní hodnocení do klasifikace.
4. U žáka s priznanými podpůrnými opatřeními nebo žáka s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně (s vývojovou poruchou učení) rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka, souhrnná klasifikace prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
6. Zákonní zástupci jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky
  - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
  - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka
7. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
8. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Žák, jehož prospěch je na konci 2. pololetí nedostatečný z jednoho nebo dvou vyučovacích předmětů, koná opravnou zkoušku v termínu určeném ředitelem školy. Na výpisu vysvědčení jsou udány termíny konzultací a opravné zkoušky. Žák, který se bez závažných důvodů k vykonání zkoušky nedostaví, je klasifikován v daném vyučovacím předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
10. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

11. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
12. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
13. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
14. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis vysvědčení.
15. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

VI.2. Kritéria hodnocení žáka

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žákova výkonu ve vyučovacích předmětech. Kritéria hodnocení žáka by měla být zpracována tak, aby zohledňovala jeho individualitu (jeho možnosti – osobnostní maximum žáka) a aby odrážela společné výchovné a vzdělávací strategie školy. Obecná kritéria hodnocení žáka stanovená v ŠVP ZV lze dále rozpracovávat pro hodnocení v jednotlivých vyučovacích předmětech. Rozpracování kritérií je důležité zejména z toho důvodu, že RVP ZV ukládá školám povinnost hodnotit takové aspekty vzdělávání, které dosud předmětem hodnocení nebyly a u kterých je objektivní hodnocení obtížnější, než je tomu u běžně hodnocených vědomostí.

Obecná pravidla pro hodnocení žáka

Hodnocení prospěchu a chování se řídí těmito zásadami:

1. Být otevřený k dětem i zákonným zástupcům žáka, stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení.
2. Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu.
3. Hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními.

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností

- schopnost vykonávat činnost smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem

Pro získávání podkladů pro klasifikaci jsou využívány tyto základní formy:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení a testy
- písemné a slohové práce
- zadávání praktických úkolů
- grafický a estetický projev
- sebehodnocení žáka
- zadávání úkolů a samostatné práce při získávání a zpracování informací

VI.3. Hodnocení a klasifikace na 1. stupni

Pro hodnocení 1. – 3. ročníků lze použít jak klasifikaci, tak i slovní hodnocení, a to v závislosti na složení třídy a podle uvážení učitele.

Od 4. ročníku klasifikujeme.

U cizinců lze výjimečně použít slovní hodnocení. Slovní hodnocení podává žákovi informace o možnostech dosažení lepších výsledků v problémových oblastech. Je hodnocen osobní pokrok žáka a aktuální výkon v porovnání s předchozími výsledky práce.

Opakovací písemné formy připomínající čtvrtletní práce lze zadávat od 4. ročníku.

VI.4. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na 2. stupni

Učitelé hodnotí prospěch žáků podle stupnicí známek 1-5, na vyžádání rodičů použijí slovní hodnocení. Hodnocení musí být odborně správné, jednoznačné, žákům srozumitelné, věcné, pedagogicky zdůvodněné a doložitelné.

Základní pravidla pro použití klasifikace stupnicí známek 1-5

1. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k nauce, procvičení a zažití učební látky.
2. Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
3. Při klasifikaci používá učitel pouze pěti klasifikačních stupňů.
4. Písemné práce žáků jsou zakládány.
5. Všechny písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
6. Tradiční ústní zkoušení u tabule je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků.
7. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe.

Při hodnocení prospěchu žáka berou učitelé v úvahu rovněž jeho celkový přístup k danému předmětu, snahu, vůli, vytrvalost, zájem o probírané učivo, individuální možnosti (specifické poruchy učení, zvládání cizího jazyka u žáků, kteří nejsou státními občany ČR) a případné momentální indispozice.

Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na 2. stupni v **předmětech s převahou teoretického zaměření s časovou dotací větší než dvě hodiny týdně** (český jazyk, cizí jazyk, matematika):

Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověření znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

U žáků, kteří v průběhu klasifikačního období nemají větší absenci, by mělo proběhnout hodnocení zpravidla minimálně jednou měsíčně.

Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na 2. stupni v **ostatních předmětech s převahou teoretického zaměření**:

Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně dvě dílčí hodnocení z písemného a jedno z ústního prověření znalostí. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

Minimální podklady pro provedení celkového hodnocení na konci klasifikačního období na 2. stupni v **předmětech s převahou praktického zaměření**:

Učitel může provést celkové hodnocení žáka na konci klasifikačního období pouze v tom případě, že získal u žáka minimálně tři dílčí hodnocení z praktických činností. Podklady pro hodnocení musí být získány takovou formou, která odpovídá věku dítěte a jeho individuálním zvláštnostem a zahrnuje různé oblasti činnosti, a to v průběhu minimálně dvou kalendářních měsíců.

Kontrolní písemné práce, slohové práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích. Termín kontrolní a slohové práce oznámí učitel týden předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných prací (desetiminutovek a testů) a pohybových zkoušek oznámí vyučující žákům do 7 dnů. Výsledky hodnocení písemných kontrolních prací a praktických činností, včetně grafických zkoušek, oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, včetně předložení opravené práce, která se zpět vrací učiteli.

Výsledky slohových prací oznámí do měsíce, včetně předložení opravené práce, která se zpět vrací učiteli.

Učitel je povinen vést evidenci o klasifikaci žáka.

VI.5. Klasifikace v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně úplně, a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní projev je správný, přesný a výstižný. Znalosti prokazuje bez zásahu učitele nebo jen s doplňujícími otázkami, dobře se orientuje v zadané látce.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Učitel pomáhá pouze naznačením, ale žák dospěje sám ke správnému řešení nebo závěru. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Pohotově vykonává požadované intelektuální činnosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat formou odpovědí na učitelovy otázky, kdy odpovědi nejsou úplné, některé jsou i chybné. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Žák nezvládá uplatňovat již dříve získané poznatky. V praktických úlohách se neorientuje, zvládá jen některé dílčí kroky, ale většinou se nedopravuje ke správnému výsledku. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. Žák odpovídá na otázky chybně a nedokáže je opravit ani za pomoci učitele. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

VI.6. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 – výborný

Žák je v hodinách velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své schopnosti a dovednosti a úspěšně je rozvíjí. Snaží se o estetický a nápaditý projev. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje. Na vyučování je svědomitě připraven, dbá pokynů vyučujícího.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech převážně aktivní a samostatný, většinou využívá a rozvíjí své schopnosti a dovednosti. Snaží se o estetický a nápaditý projev, aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Na vyučování je připraven, dbá pokynů vyučujícího.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý a samostatný. Své schopnosti dostatečně nevyužívá. Jeho projev je málo působivý, dopouští se chyb. V dovednostech a vědomostech má mezery. V samostatných činnostech potřebuje pomoc učitele. Příprava na výuku není soustavná, ne vždy se řídí pokyny vyučujícího.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Při řešení úkolů často chybuje. Není schopen samostatné činnosti, potřebuje pomoc učitele. Na výuku je většinou málo připraven a nejeví o ni zájem.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech pasivní, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Má minimální vědomosti, jeho projev je většinou chybný. Na vyučování je nepřípraven. O výuku nejeví zájem.

VI. 7. Způsob hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

Úvod do problematiky

Hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně vyžaduje zvláštní přístup. Základním principem hodnocení žáků je podpoření jejich možnosti být úspěšní. Při hodnocení žáků proto vždy hledáme takovou formu prověřování jejich znalostí a dovedností, aby získané výsledky byly specifiky žakových speciálních potřeb co nejméně ovlivněny.

Zásady hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně (se SVP)

Hodnocení těchto žáků se řídí těmito zásadami

- individuálně zohledňuje povahu žakových speciálních vzdělávacích potřeb
- je pozitivně motivační, současně však objektivní
- zahrnuje průběh i výsledky učení žáka
- vyjadřuje pozitivní stránky výkonu, objasňuje podstatu neúspěchu

- respektuje způsoby, formy a doporučení stanovené individuálním vzdělávacím plánem včetně využití všech dostupných podkladů / z odborných vyšetření, z konzultací s psychologem, rodiči, PPP apod./

Formy hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně (se SVP)

Při hodnocení lze užívat různé formy, např. bodové ohodnocení, hodnocení počtu chyb a se souhlasem zákonného zástupce žáka může být žák hodnocen slovně, a to z předmětů, do kterých se promítají jeho speciální vzdělávací potřeby. V případě klasifikace podle klasifikačních stupňů je postupováno následně:

- 1 Žák ovládá učivo bezpečně, dobře chápe souvislosti, má přesné vyjadřování, pracuje samostatně a s jistotou. Je aktivní a má zájem o vzdělání .
- 2 Žák učivo ovládá, uvažuje samostatně, jeho vyjadřování je celkem výstižné, užívá vědomostí a dovedností při řešení úkolů, při kterých se dopouští menších chyb.
- 3 Žák učivo v podstatě ovládá, projevuje se menší samostatnost v myšlení, vyjadřování není dostatečně přesné, úkoly řeší za pomoci učitele a s dopomocí odstraňuje své chyby.
- 4 Žák učivo ovládá jen částečně, má nesamostatné myšlení, vyjadřování se značnými potížemi, dělá podstatné chyby, které nesnadno opravuje, potřebuje častou pomoc.
- 5 Žák neovládá učivo, na návodné otázky odpovídá nesprávně, praktické úkoly nedovede splnit ani za pomoci učitele, pomoc a pobízení jsou neúčinné.

VI.8. Klasifikace chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák přijímá a dodržuje pravidla chování stanovená řádem školy. Má dobrý vztah ke všem spolužákům a ostatním dospělým lidem. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s obecnými pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; opakovaně se dopouští méně závažných přestupků. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Je méně přístupný výchovnému působení. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Nerespektuje udělená kázeňská opatření a dopouští se dalších přestupků. Nesnaží se své chyby napravit a není přístupný výchovnému působení.

Výchovná opatření

V souladu s ustanovením § 31 odst.1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

Pochvalami a oceněními jsou:

Pochvala ředitele školy - ředitel může žákovi na základě vlastního rozhodnutí či na návrh školské rady, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy. Ředitel školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a její důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit **pochvalu třídního učitele** za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a její důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a se zaznamená do dokumentace školy .

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo(-a):

Napomenutí třídního učitele - ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonného zástupce - dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách.

Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

Důtka ředitele školy - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy .

VI. 9. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků. Je přizpůsobeno věku dítěte.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitým prostředkem učení.
4. Při sebehodnocení se snaží žák popsat:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde
  - jak bude pokračovat dál

5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. V žákovské knížce je vytvořen prostor pro sebehodnocení žáka. Písemné sebehodnocení provádějí žáci v 1. období 1x za měsíc, žáci 2. a 3. období 1x za čtvrtletí (příloha ŠVP č. 6).
7. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.
8. Je rozděleno do 3 období:
  - 1. – 3. třída
  - 4. – 5. třída
  - 6. – 9. třída
9. Toto rozdělení vychází z RVP, kdy se takto hodnotí úroveň dosažených dovedností.
10. Na 1. stupni se při sebehodnocení vychází z učiva základních předmětů, na 2. stupni se hodnotí dosažené dovednosti.
11. Písemné sebehodnocení provádějí žáci 1x za čtvrtletí, aby si mohli uvědomit případné zlepšení (či zhoršení). Ústní sebehodnocení provádějí průběžně v hodinách.
12. Způsoby záznamů sebehodnocení:
  - 1. období : za pomoci vyučujícího 3 obrázky – naučil jsem se, ovládám, pracuji samostatně, chybuji, pracuji s malou pomocí, nenaučil jsem se, neovládám, nedokážu pracovat samostatně
  - 2. období: za pomoci vyučujícího - slovní hodnocení
  - 3. období: samostatně - slovní hodnocení

VI.10. Vysvědčení

1. Na konci každého pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Na konci prvního pololetí na určenou dobu, na konci druhého pololetí trvale. Za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
2. Požádají-li rodiče na konci klasifikačního období o uvolnění žáka z vyučování, sdělí škole, kdo převezme žákovi jeho vysvědčení.
3. Pokud žák není v daném pololetí klasifikován, obdrží výpis z třídního výkazu a vysvědčení obdrží až ve stanoveném termínu, na který byla klasifikace odložena, a s jeho datem.
4. Pokud žák druhého stupně neprospěl ve druhém pololetí a byla mu povolena opravná zkouška, obdrží výpis z třídního výkazu; vysvědčení až po vykonání opravné zkoušky a s datem jejího konání.
5. Za správnost údajů na vysvědčení je odpovědný třídní učitel.

VI.11. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s §15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání, včetně stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo slovního hodnocení a klasifikace

I. Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává

5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

II. Chování

1 – velmi dobré	žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit
2 – uspokojivé	chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob
3 – neuspokojivé	chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků

VI.12. Komisionální a opravné zkoušky, zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

Všechny tyto zkoušky jsou komisionální a komisi jmenuje ředitel zkoušející školy. Komise je tříčlenná a tvoří ji předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Komisionální přezkoušení

1. Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

2. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
3. Z přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
4. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
5. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel škol v souladu se školním vzdělávacím programem.
6. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
7. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žáka poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. V případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
2. Pro složení komise a její činnosti platí obdobně ustanovení komisionálního přezkoušení.
3. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, a kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
4. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.
5. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen o nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
6. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
7. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žáka poznámku o vykonané opravné zkoušce.

Zkouška při plnění povinné školní docházky v zahraničí

1. Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve své spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školním rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen zkoušející škola) :
  - a. ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
  - b. v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,

- c. na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacích oborů dějepis a zeměpis, stanovených vzdělávací programem pro základní vzdělávání.
2. Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.
  3. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle bodu 1 nebo 2.
  4. Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.
  5. Termín konání zkoušky dohodne ředitel školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
  6. Zákonný zástupce žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole předá před konáním zkoušky řediteli školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšném ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšném ukončení příslušného ročníku nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka.
  7. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.
  8. Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka a vydá žákovi vysvědčení. Na vysvědčení není žák hodnocen z chování a uvede se na něm text: „Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona“.
  9. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.
  10. O zařazení žáka do příslušného ročníku rozhodne ředitel školy na základě :
    - *U žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole*
      - vyjádření zahraniční školy o úspěšném ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.
    - *U žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky*
      - dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením
    - *U žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí*
      - výsledků zkoušek ze všech předmětů uvedených ve školním vzdělávacím programu.
  11. Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky výše popsaným způsobem zařazuje ředitel školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předešlého ročníku. Podmínkou přearazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Ředitel školy může na základě žádosti zákonného zástupce mimořádně nadaného žáka povolit jeho vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, který upravuje organizaci vzdělávání s ohledem na jeho nadání a na podmínky odpovídající jeho časovým možnostem.
3. Žák vzdělávaný podle individuálního vzdělávacího plánu je hodnocen podle svých časových možností po domluvě s vyučujícími předmětů daných školním vzdělávacím programem, nejdéle však za každé pololetí školního roku, a to ve škole, která mu vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu umožnila. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávacího plánu, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

VI.13. Hodnocení žáků cizinců

1. Žák – cizinec plní povinnou školní docházku na území České republiky, jehož zákonní zástupci nepocházejí ze zemí EU, se stává žákem školy až okamžikem prokázání oprávněnosti svého pobytu na území České republiky.
2. Žák – cizinec plní povinnou školní docházku na území České republiky, jehož zákonní zástupci jsou státní příslušností jiného členského státu EU, se stávají žáky školy automaticky, nemusí prokazovat oprávněnost svého pobytu na území České republiky.
3. Ředitel školy, ve které žák – cizinec uvedený v bodě 2 plní povinnou školní docházku, vyrozumí zákonného zástupce žáka do jednoho týdne po přijetí do školy o:
  - možnosti docházky do tříd pro jazykovou přípravu (zajišťuje krajský úřad),
  - způsobu zařazování žáka do tříd pro jazykovou přípravu,
  - místech zřízení tříd pro jazykovou přípravu
4. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka ve všech předmětech.
5. Při hodnocení těchto žáků z obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného školním vzdělávacím programem se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalostí českého jazyka za souvislost, která ovlivňuje výkon žáka podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky a při hodnocení žáka- cizince je k ní přihlíženo.

VII. PŘÍLOHY

PŘÍLOHA č. 1

STANDARDS VZDĚLÁVÁNÍ

- vedeny jako samostatná složka

PŘÍLOHA č. 2

PLÁNY PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

1. Osobnostní a sociální výchova

Tematický okruh	Téma	Předmět a ročník
1.1. Rozvoj schopností poznávání	1. smyslové vnímání, pozornost a soustředění	IF1,IF2, Vv7, Vv9
	2. dovednost zapamatování	M2, M3
	3. dovednost řešení problémů	M3, IF5, IF6,Ov9
	4. dovednost pro učení a studium	IF3, IF4, IF6, Sp8, Sp9
1.2. Sebepoznání a sebepojetí	1. já jako zdroj informací o sobě	Tv3, Sp9
	2. druzí jako zdroj informací o mně	Tv6, Tv7, Tv8, Tv9
	3. co o sobě vím a co ne	Tv2, Tv3, Tv4, Tv5, Čj7, Sp9
	4. moje učení	průběžně
	5. moje vztahy k druhým lidem	průběžně
	6. zdravé a vyrovnané sebevědomí	průběžně
1.3. Seberegulace a sebeorganizace	1. sebekontrola, sebeovládání	Tv5, Sp9
	2. regulace vlastního jednání, prožívání, vůle	Tv6, Tv7, Tv8, Tv9, Sp9
	3. organizace vlastního času	Pří5
	4. plánování učení a studia	Sp9
	5. osobní cíle a kroky k jejich dosažení	Tv8, Tv9, Sp9
1.4. Psychohygiena	1. pozitivní naladění mysli	Hv4, Hv6, Hv7, Hv8, Tv8, Tv9
	2. předcházení stresům ve vztazích	Ov8
	3. zvládání stresových situací	Ov8, Tv6, Tv7, Tv8, Tv9
	4. hledání pomoci při potížích	průběžně
1.5. Kreativita	1. rozvoj základních rysů kreativity	průběžně
	2. tvořivost v mezilidských vztazích	Nj8, Vv9
1.6. Poznávání lidí	1. poznávání se ve skupině/třídě	Prv3, Ov6, Čj7, Sp8
	2. chyby při poznávání lidí	Ov6, Sp8
1.7. Mezilidské vztahy	1. udržování dobrých vztahů	Ov8, Tv8, Tv9
	2. chování podporující dobré vztahy	průběžně
	3. lidská práva jako regulativ vztahů	Vl4
	4. vztahy a naše skupina/třída	Ov6, Ov7
1.8. Komunikace	1. řeč těla, zvuků a slov, předmětů, skutků	Ov6, Ov7, Čj7, Hv8
	2. pozorování, empatie a naslouchání	Čj7, Ov7, Sp8
	3. dialog (vedení, pravidla, řízení, typy)	Čj3, Čj9
	4. komunikace v různých situacích	Nj7, Nj8, Nj9, Fj7, Fj8, Fj9, Šj7, Šj8, Šj9, Ov6, Ov7, Sp8, Čj9
	5. asertivní komunikace	Ov7, Ov8
	6. obrana komunikací proti agresi, manipulaci	Ov8
	7. pravda, lež a předstírání v komunikaci	Ov8

1.9. Kooperace a kompetice	1. seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu	Ov8, Vz8
	2. dovednost odstoupit od vlastního nápadu	průběžně
	3. jasná a respektující komunikace	Tv8, Tv9, Ov9, Čj9
	4. řešení konfliktů, podřízení se	Prv1, Ov9, Tv6, Tv7, Tv8, Tv9
	5. vedení a organizování práce skupiny	průběžně
	6. etické zvládnutí konkurence, soutěže	Ov6
1.10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	1. rozeznat a řešit problémové situace	IF5, IF6, Ov9
	2. řešit problémy v mezilidských vztazích	průběžně
	3. zvládání a řešení učebních problémů	průběžně
	4. problémy v seberegulaci	Sp9
1.11. Hodnoty, postoje, praktická etika	1. analýza vlastních i cizích postojů	Sp9
	2. kvality typu: odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování	průběžně
	3. sociální citění	Sp9
	4. etické řešení situací všedního dne	Sp9

2. Výchova demokratického občana

Tematický okruh	Téma	Předmět a ročník
2.1. Občanská společnost a škola	1. demokratická atmosféra a vztahy ve škole	Prv2, Ov6
	2. demokratické principy a hodnoty ve škole	průběžně
	3. formy podílu žáků na životě školy	průběžně
	4. spolupráce školy s místními orgány a institucemi	průběžně
2.2. Občan a stát	1. občan jako odpovědný člen společnosti	Ov6, Ov9, D8
	2. práva a povinnosti občana	Pří5, Ov6, D6, Sp8, Ov9
	3. Listina základních práv a svobod	Ov6, D8, D9
	4. demokratický politický systém	Ov7, Ov9, D8, D9
2.3. Formy participace občanů v politickém životě	1. volební systémy a demokratické volby	Vl5, D6, Ov9
	2. obec jako základní jednotka samosprávy	Ov6
2.4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	1. demokracie jako protiváha diktatury a anarchie	Z6, Z9
	2. principy demokracie	Z9
	3. význam Ústavy	Vl4, Ov9
	4. demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů	Ov9, D9

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh	Téma	Předmět a ročník
3.1. Evropa a svět nás zajímá	1. naši sousedé v Evropě	Nj7, D7, Z8
	2. život dětí v jiných zemích	Aj5, Aj9, Čj6, Nj7
	3. zvyky a tradice národů Evropy	Hv1, Hv7, Pč4, Pč5, Aj6, Aj7, Nj7, Nj8, Nj9, Šj7, Šj8, Šj9
	4. zážitky a zkušenosti z cest po Evropě	Aj6, Aj7, Aj8, Nj9
	5. region a jeho vztah k Evropě	Ov6
3.2. Objevujeme Evropu a svět	1. naše vlast a Evropa	IF4, V15, Vv7, Hv8, Ov9
	2. Evropa a svět, mezinárodní setkávání	D7, Aj8, Ov9
	3. státní a evropské symboly	Aj8, Ov9
	4. život a styl života v evropských zemích	Pč5, Fj7, Fj8, Nj7, Nj8, Šj7, Šj8
3.3. Jsme Evropané	1. kořeny a zdroje evropské civilizace	Vv6, Fj7, Fj8, Šj7, Šj8, Aj9
	2. klíčové mezníky evropské historie	Vv6, Z8, D9
	3. evropská integrace	Z8, Ov7, Ov9
	4. Evropská unie a její fungování	Z8, Ov8, Ov9
	5. co Evropu spojuje a co ji rozděluje	Aj4, Hv9, D9
	6. mezinárodní organizace a jejich činnost	Z9, Ov9, D9

4. Multikulturní výchova

Tematický okruh	Téma	Předmět a ročník
4.1. Kulturní difference	1. jedinečnost člověka a jeho individualita	Vv2, Šj7, Šj8
	2. vliv náboženství na život a kulturu	D6, D7, D8, Z7, Ov7
	3. poznání vlastních kulturních tradic	Čj6, Čj7
	4. respektování zvláštností různých etnik	Z6, Z7, Z9, D8
	5. kulturní rozdíly	Čj7, Čj8, Fj7, Fj8, Z7, Z9, D8
4.2. Lidské vztahy	1. žít společně a podílet se na spolupráci	průběžně
	2. tolerantnost a spolupráce bez ohledu na příslušnost	průběžně
	3. vztahy mezi kulturami	Čj6, Čj9, Vv6
	4. předsudky a vžité stereotypy	průběžně
	5. integrace jedince v různých vztazích	průběžně
	6. uplatňování principu slušného chování	průběžně
	7. mezilidské vztahy a jejich význam pro rozvoj osobnosti	průběžně
	8. lidská solidarita	průběžně

	9. zapojení všech žáků do kolektivu třídy	průběžně
4.3. Etnický původ	1. odlišnost a vzájemná rovnost etnik	Pří5, Z6, Z7, Z8, Z9, Šj9, Ov7
	2. postavení národnostních menšin	Ov7
	3. etnické a kulturní skupiny v ČR	Ov7
	4. projevy rasové nesnášenlivosti	Ov7, Z6, Z7, Z9
4.4. Multikulturalita	1. multikulturalita současného světa	průběžně
	2. multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	průběžně
	3. specifické rysy jazyků	Šj7, Šj9, Z9
	4. komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	průběžně
	5. význam užívání cizího jazyka	Aj3, Nj7, Šj7, Šj8, Z7, Z8, Z9
4.5. Princip sociálního smíru a solidarity	1. předsudky a diskriminace etnik	průběžně
	2. nekonfliktní život v multikulturním světě	průběžně
	3. zohlednění potřeb minoritních skupin	průběžně
	4. lidská práva, základní dokumenty	Vl4, Ov7

5. Environmentální výchova

Tematický okruh	Téma	Předmět a ročník
5.1. Ekosystémy	1. les	Prv1, Z6
	2. pole	Prv2
	3. vodní zdroje	Z6
	4. moře, tropický deštný prales	Z6
	5. lidské sídlo – město – vesnice	Prv2, Prv3
	6. kulturní krajina	Vv6, Z9
5.2. Základní podmínky života	1. voda, ovzduší, půda	Prv3, Z6, Ch8, Ch9
	2. ochrana biologických druhů	Z6, Pří9
	3. ekosystémy – biodiverzita	Z6
	4. energie	Ch9, Z9
	5. přírodní zdroje	Z9
5.3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	1. zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství	Z6, Z9, D7
	2. doprava a životní prostředí	Z6, Z9
	3. průmysl a životní prostředí	Z6, Z9
	4. odpady a hospodaření s odpady	Ch9
	5. ochrana přírody a kulturních památek	Vv6, Ov7, Z8, Z9
	6. změny v krajině	D6
	7. ekologické programy a akce	průběžně
	8. Den Země	Prv1, Prv2, Prv3, Pří4, Pří5, Vv6
5.4. Vztah člověka k prostředí	1. naše město	Pč2, Ov6, Z9
	2. náš životní styl	Pří5, Vz8
	3. lokální ekologické problémy	Z6, Z8, Ov9
	4. životní prostředí a zdraví	Z6, D8
	5. nerovnoměrnost života na Zemi	Ov9

6. Mediální výchova

Tematický okruh	Téma	Předmět a ročník
6.1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	1. přístup ke zpravodajství a reklamě	Vv8
	2. základní orientační prvky v textu	Čj2, Čj6
6.2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	1. různé typy sdělení, jejich funkce	Čj6, Čj9
	2. mediální sdělení a sociální zkušenost	ČJ6
	3. užívání prostředků ve zpravodajství, reklamě i zábavě	Čj4
6.3. Stavba mediálních sdělení	1. zpravodajství jako vyprávění	Čj9
	2. stavba a uspořádání zpráv	Čj5
	3. sdělení v časopisech pro dospívající	Čj9
6.4. Vnímání autora mediálních sdělení	1. výrazové prostředky a jejich uplatnění	Vv3, Čj9
	2. výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků	Čj9
6.5. Fungování a vliv médií ve společnosti	1. vliv médií na každodenní život	IF4, Čj9
	2. role médií v životě jednotlivce	IF4, IF5
	3. role médií v politickém životě	Ov7, D9
6.6. Tvorba mediálního sdělení	1. výběr výrazových prostředků	Čj8, Čj9
	2. tvorba sdělení pro časopis, rozhlas, televizi, internet	Čj5, Čj9, Z8, Z9, IF 3-9
6.7. Práce v realizačním týmu	1. utváření týmu	Čj1
	2. komunikace a spolupráce v týmu	Čj9
	3. plánování a rozdělení práce v týmu	Čj9

PŘÍLOHA č. 3

OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

1. ročník Neztratím se? Neztratím!

měsíc	časová dotace	předmět	Téma	výstupy
Září	1 h	prvouka	A1. Kdo jsem?	správně vyslovit a napsat své jméno
	1 h	prvouka	B1. Kde bydlím?	pochopit pojmosloví týkající se bydliště
říjen	1 h	prvouka	C1. Naše rodina	znát způsoby, jak se kontaktovat s rodiči a příbuznými
listopad	1 h	prvouka	D1. Neztratím se? Neztratím!	vědět, jak se zachovat, když se ztratíme
únor	1 h	prvouka	E1. Co se ještě může stát?	vědět, co je mimořádná událost
duben	1 h	prvouka	F1. Opakování	pochopit význam kázně v mimořádných situacích

2. ročník Bezpečí a nebezpečí

měsíc	časová dotace	předmět	Téma	výstupy
září	1 h	prvouka	A2. V přírodě bezpečně. V přírodě pozor!	brát vážně přírodní nástrahy, které mohou ohrozit zdraví nebo život
říjen	1 h	prvouka	B2. Na silnici bezpečně. Na silnici pozor!	naučit se bezpečně chovat na silnicích a ulicích
prosinec	1 h	prvouka	C2. Nebezpečí doma i venku I	znát pravidla zacházení s některými přístroji v domácnosti
únor	1 h	český jazyk	D2. Nebezpečí doma i venku II	racionálně předvídat nebezpečí
duben	1 h	český jazyk	E2. Pozor na neznámé lidi	komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale opatrně
červen	1 h	prvouka	F2. Opakování	rozeznat nebezpečí a vyhnout se mu

3. ročník Počítej se vším

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy
listopad	1 h	prvouka	A3. Procházka po světě čísel	vědět, jaké existují linky tísňového volání
prosinec	1 h	prvouka	B3. Kolik je hodin?	orientovat se v čase

leden	1 h	matematika	C3. Odhadujeme a měříme	naučit se měřit a odhadovat vzdálenosti a velikosti předmětů
březen	1 h	matematika	D3. Jak je to daleko, vysoko, hluboko	odhadovat vzdálenosti do 100 metrů
červen	1 h	prvouka	E3. Kde (právě) jsme?	určovat svoje stanoviště podle dominantních terénních tvarů či staveb
červen	1 h	prvouka	F3. Opakování	odhadnout vzdálenost v závislosti na čase, který je potřeba k jejímu překonání

4. ročník

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy
září	1 h		A4. Orientace v neznámém městě usnadní jeho plán – plán města, orientace plánu, výrazné body	orientovat se v neznámém městě podle plánu
říjen	1 h		B4. Míru zmenšení určuje měřítko – měřítko, malé měřítko, velké měřítko, zmenšení – plán, mapa	rozumět pojmu měřítko a znát podoby jeho zobrazení
	1 h		C4. V přírodě s mapou nezabloudím – mapa, turistická mapa, měřítko, vrs-tevnice, buzola (kompas)	orientovat se v neznámé krajině podle mapy
listopad	1 h		D4. Vejde se místnost na list papíru? – plán, plánek, orientace, zmenšení	rozumět plánkům a jednoduché plánky zhotovit
duben	1 h		E4. Jednoduché náčrty mohou pomoci – orientační bod, situační náčrt, panoramatický náčrt	poznávat základní typy topografických náčrtů
červen	1 h		F4. Opakování pojmů: náčrt, plán, plánek, mapa, měřítko	prověřovat osvojené dovednosti při práci s plánem a mapou

5. ročník Pomáhám zraněným

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy

září	1 h	přírodověda	A5. Nemoci a nemoci	pochopit princip prevence
prosinec	1 h	přírodověda	B5. Náhlé příhody a nehody	vědět, jak předejít nehodám a dokázat pomoci lidem, které postihla náhlá příhoda
	1 h	tělesná výchova	C5. Zranění a ranění (počínat si opatrně)	osvojit si pravidla přístupu ke zraněnému a posouzení jeho zranění
leden	1 h	přírodověda	D5. Poruchy dýchání (reagovat pohotově)	rozeznat ztrátu dechu a umět poskytnout umělé dýchání
březen	1 h	přírodověda	E5. Krvácení	zvládnout způsoby ošetření při různě rozsáhlém krvácení
červen	1 h	přírodověda, tělesná výchova	F5. Opakování	orientovat se v situacích ohrožujících zdraví

6. ročník

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy
říjen	1 h	anglický jazyk	A6. Rozkazovací způsob	znát pokyny k opuštění prostoru, budovy, školy, místa
listopad	1 h (20 min. F, 20 min. Pl)	fyzika, práce s laboratorní technikou	B6. Částicová stavba látek	vědět, čím nás ohrožují nebezpečné látky (látky jedovaté, plyny, chlor, amoniak) – vlastnosti, ochrana, prostředky IPCHO
listopad	1 h	zeměpis	C6. Zemětřesení, sopečná činnost D6. Působení povrchové tekoucí vody	znát ochranu před působením přírodních katastrof: zemětřesení, povodně (všeobecná výstraha, činnost médií, jak se chovat)
listopad	1 h	občanská výchova	E6. Naše obec: Co bychom měli znát o ochraně života a zdraví	znát rozmístění zdravotnických zařízení, záchranných sborů, důležitá telefonní čísla orientovat se v regionu
prosinec	1 h	tělesná výchova	F6. Pořadová cvičení	znát chování obyvatel při nebezpečí, při evakuaci školy (návuk evakuace, chování při vyhlášení nebezpečí, uvědomělá kázeň při evakuaci, prostředky improvizované ochrany obyvatel)
květen	1 h	zeměpis	G6. Světové hospodářství	jak se chovat v případě ztráty dokladů v cizině
červen	1 h	fyzika	H6. Bezpečné chování při zacházení s elektrickými přístroji	poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem, uvědomělé dodržování pravidel

				del bezpečnosti, zná výstražné symboly (el. proud, napětí, ostatní nebezpečné látky)
červen	1 h	tělesná výchova	CH6. Pořadová cvičení	zná chování dětí při vyhlášení nebezpečí, při evakuaci školy, prostředky improvizované ochrany obyvatel

7. ročník

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy
říjen	1 h	občanská výchova	A7. Život v rodině	jak postupovat při ztrátě majetku v rodině způsobené živelnými pohromami
listopad	1 h	dějepis	B7. Zemědělství, řemeslná výroba ve středověku	ochrana člověka před lesními požáry, zabránění jejich vzniku a šíření
prosinec	1 h	dějepis	C7. Stoletá válka	poskytování první pomoci při bezprostředním ohrožení života zná jednotné evropské telefonní číslo tísňového volání
leden	1 h	anglický jazyk	D7. Minulý čas - Nehody	seznámí se s prací záchranářských sborů
březen	1 h	občanská výchova	E7. Tolerance k národnostním menšinám	jak zabránit teroristickým útokům
duben	1 h	zeměpis	F7. Přírodní katastrofy: povodně, vítr	ochrana člověka před přírodními katastrofami
květen	1 h	občanská výchova	G7. Globální svět	ochrana přírody před globálním oteplováním, následné povodně likvidace následků způsobených povodněmi

8. ročník

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy
září	1 h	chemie	A8. Pravidla bezpečnosti	zná varovné signály, značky nebezpečných látek
říjen	1 h	chemie	B8. Vzduch - požár (vznik, podmínky hoření, hašení)	chování při vypuknutí požáru, poskytnutí první pomoci při popáleninách
březen	1 h	chemie	C8. Oxidy	jak se chovat při havárii s únikem nebezpečných látek, vyhlášení nebezpečí, účinky látek, ochrana
duben	1 h	anglický jazyk	D8. Modální slovesa	zná pravidla bezpečnosti (příkazy, zákazy, pokyny)

květen	1 h	zeměpis	E8. Přírodní poměry ČR	očekávání a předpovídání živelných pohrom, vyhlášení, bezpečnostní systém ČR
červen	1 h	tělesná výchova	F8. Pobyt v přírodě	živelné pohromy (mimořádné teplo) – při pobytu venku (ochrana před nadměrným teplem)

9. ročník

měsíc	časová dotace	předmět	téma	výstupy
listopad	1 h	chemie	A9. Paliva – zemní plyn, havárie s únikem nebezpečných látek, látky jedovaté, toxické, látky výbušné a hořlavé	zacházení s látkami, uvědomělé dodržování zásad bezpečnosti, chování při úniku nebezpečných látek
leden	1 h	chemie	B9. Uhlovodíky – alkany, látky výbušné a hořlavé	přechovávání látek výbušných a hořlavých, jejich bezpečné použití
	1 h	anglický jazyk	C9. Modální slovesa – první pomoc: úrazy a poranění	pojmenování zdravotnických potřeb
únor	1 h	přírodopis	D9. Sopečná činnost, zemětřesení	varovné signály, činnost médií, chování obyvatel při vyhlášení nebezpečí
	1 h	zeměpis	E9. Jak se chovat v případě ztráty dokladů v cizině	jak se chovat v případě ztráty dokladů v cizině
březen	1 h	přírodopis	F9. Činnost vody – ničivá činnost vody - povodně	chování obyvatel při vyhlášení nebezpečí
	1 h	dějepis	G9. Ukončení 2. sv. války v Tichomoří	seznámení s účinky atomové bomby připomenutí zásad chování v případě jaderného nebezpečí
duben	1 h	fyzika	H9. Jaderná havárie v elektrárně	varovné signály, chování obyvatel při vyhlášení nebezpečí
květen	1 h	chemie	CH9. Charakteristika nebezpečných látek	zásady chování obyvatel při jejich úniku do životního prostředí jak poznat havárii s únikem nebezpečných látek
červen	1 h	chemie	I9. Hořlaviny, skladování, hašení požárů	chování obyvatel, prostředky improvizované ochrany

			Látky výbušné, hořlavé, toxické – jejich značení	

PŘÍLOHA č. 4

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINA

I. CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Školní družina (dále jen ŠD) je určena pro žáky přípravné třídy a 1. – 5. ročníku. Jejím hlavním cílem je vyvíjet činnost zaměřenou na aktivní trávení volného času a rozvoj zájmů, vědomostí a dovedností účastníků zájmového vzdělávání.

Kromě pravidelného programu, složeného z odpočinkových, zájmových, rekreačních, esteticko-výchovných, pracovních-technických činností a přípravy na vyučování, realizuje také nepravidelné kulturní, sportovní, či naučné akce s možností spoluúčasti odborníků z praxe a rodičů.

Pravidelný i nepravidelný program ŠD je řízen tak, aby rozvíjel u účastníků zájmového vzdělávání vhodné společenské, hygienické i sebeobslužné návyky. Dostatek času je věnován i spontánním činnostem.

Součástí pravidelného programu ŠD jsou taktéž zájmové kroužky vedené vychovateli, zaměřené zejména na ICT, výtvarné techniky a hudební nauku. Určeny jsou přednostně pro žáky ohrožené školním neúspěchem a sociálně slabé.

ŠD hraje důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů. Vytváří a rozvíjí důležité kompetence potřebné pro život.

Devět oddělení ŠD se nachází v adekvátních prostorech, umístěných v prvním patře školy. Pět oddělení využívá vlastní prostory, účelově vybavené pro aktivní trávení volného času účastníků zájmového vzdělávání. Tři oddělení jsou vzájemně průchozí, což poskytuje ideální prostředí pro kooperativní činnosti a tandemovou výuku. Čtyři oddělení sídlí ve školních třídách, kde je poskytnut dostatečný prostor a zázemí pro realizaci zájmového vzdělávání. Pro potřeby ŠD jsou využívány také přilehlé prostory, vybavené kobercem a herními prvky.

Budova školy se nachází na rozhraní sídliště a rozlehlého lesního porostu, který ŠD využívá k rekreačním a sportovním aktivitám, což přispívá k rozvoji zájmů v oblasti přírody, ochrany životního prostředí i sportu.

Pro další venkovní aktivity využívá ŠD školní hřiště, pozemky přilehlé ke škole a veřejná hřiště a sportoviště v okolí školy.

Stravování je zajištěno v budově školy.

II. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

- Podněcovat účastníky zájmového vzdělávání k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Vést účastníky zájmového vzdělávání k všestranné, otevřené a účinné komunikaci
- Vytvářet pozitivní vztah k mateřskému jazyku a rozvíjet vyjadřovací schopnosti
- Rozvíjet u účastníků zájmového vzdělávání schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat účastníky zájmového vzdělávání k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- Vytvářet u účastníků zájmového vzdělávání potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací

- Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- Učit účastníky zájmového vzdělávání aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- Vést účastníky zájmového vzdělávání k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- Získávat poznatky využitelné pro běžný život
- Rozvíjet specifická nadání
- Seberealizace účastníka zájmového vzdělávání v některých činnostech ŠD jako kompenzace možných neúspěchů ve vyučovacím procesu
- Přispívat k prevenci negativních sociálních jevů

III. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Je sestaven pro žáky 1. stupně ZŠ (1. – 5. tř.) a přípravné třídy a podrobně rozpracován pro jednotlivé zájmové jednotky.

IV. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje pravidelnou činnost přihlášených účastníků dle programu v oddělení (skupinová i individuální práce, komunitní kruh, výklad, dramatizace, besedy, hry, soutěže apod.) a účast dětí v zájmových útvech školy.

Příležitostná a tematická činnost v prostorách ŠD i mimo ně

Zahrnuje mimořádné akce - návštěvy divadelních a filmových představení, exkurze, výchovně vzdělávací programy v muzeích, knihovně i jiných kulturních institucích, sportovní a zábavné akce pořádané pro celou ŠD, jarmarky, oslavy a různé projekty.

Osvětová činnost

Poskytování informací v oblasti prevence sociálně-patologických jevů, zdravotní výchovy, chování člověka za mimořádných životních situací apod.

Individuální práce

Vytváření podmínek pro rozvoj nadání žáků, práce s talentovanými jedinci, práce s integrovanými jedinci - pomoc, podpora, povzbuzení, ale i práce rozmanitého charakteru ve skupinách žáků (vyhledávání specifických informací a postupů, ukázky dovedností apod.)

Spontánní činnosti

Spontánní aktivity účastníků zájmového vzdělávání probíhají vždy za dozoru vychovatele/ky tak, aby se žáci mohli samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka plní roli rádce a dozoru. Tyto činnosti jsou provozovány zejména v ranní a koncové družině a v době po vycházce. Během pobytu venku se střídá řízená i volná činnost.

V. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací obsah v obecné rovině vychází z očekávaných výstupů RVP ZV pro první a druhé období. V kontextu výstupů volně navazuje na školní vyučování, doplňuje a rozvíjí očekávané výstupy a klíčové kompetence.

Obsah vzdělávání je dále konkretizován v Ročních plánech jednotlivých oddělení, které jsou rozděleny do následujících deseti integrovaných tematických bloků s flexibilní dobou trvání:

1. Hurá do školy
2. Svět pohádek
3. Krásy podzimu
4. Vánoční pohoda
5. Kouzlo zimy
6. Tradice a řemesla
7. Kniha je kamarád
8. Zázraky přírody
9. Pohyb nás baví
10. Toulky světem

Průřezovým tématem Ročních plánů je vždy aktuální celoroční projekt školy.

1. Jazyk a jazyková komunikace

Očekávaný výstup (OV) - žák:	Vzdělávací obsah
Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. Komunikuje bez ostychu, umí zformulovat svoje myšlenky, nápady, emoce, zkušenosti i prožitky do krátkého mluveného projevu	• Pomocí scének, her a cvičení posilujeme komunikační dovednosti. • Hovoříme o svých prožitcích v rámci rodiny, školy i družiny. • Vzájemně si sdílíme své nápady, myšlenky, zážitky, pocity i emoce. • Předáváme si vzkazy. • Komunikační hry – zvukový kruh, řetězová vyprávění, hra ano/ne.
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• Vypracováváme jednoduché pracovní listy, hádanky, kvízy, křížovky podle písemného nebo mluveného zadání. • Učíme se správně reagovat na zobrazené informace – obrázky, symboly, znaky, značky. • Hrajeme pohybové hry se slovními pokyny • Posuzujeme pravdivost, nepravdivost tvrzení. • Sepisujeme pravidla oddělení a řídíme se jimi • Hrajeme deskové hry – studujeme jejich pravidla a řídíme se jimi

Vyjadřuje se vhodně formulovanými větami, vhodně volí verbální i nonverbální prostředky v řeč	• Hry k procvičování verbální komunikace – regulujeme hlasitost, melodii mluveného projevu so hledem na prostředí a situaci • Hry k procvičování nonverbální komunikace – výrazy obličejové vyjadřujeme pocity, komunikujeme gesty, pohyby rukou i těla • Učíme se odmítnout komunikaci konfliktní, s negativními emocemi nebo vulgarismy. • Tvoříme a vymýšlíme vlastní příběhy/pohádky, zkoušíme používat knižní výrazy a hovořit spisovně.
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• Skládáme obrázky podle dějové posloupnosti • Provádíme jednoduchý rozbor příběhu – děj, prostředí, postavy, rekvizity. • Vyprávíme pohádky, příběhy podle obrázků. • Sestavujeme koláže z komiksů a vymýšlíme k nim vlastní příběhy • Hrajeme Story Cubes
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Hrajeme slovní kopanou • Hrajeme si se slovy vytleskáváme slova, znázorňujeme slabiky a hlásky.
Obohacuje si slovní zásobu, vyjadřuje se gramaticky správně.	• Hovoříme, debatujeme, posloucháme mluvené slovo. • Hrajeme hry se slovy. Protiklady, popisování vlastností, přirovnání, řešení situací.
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• Hovoříme o přečteném textu. • Kreslíme ilustrace k pohádkám a příběhům • Abstraktní malbou znázorňujeme pocity a emoce z příběhu. • Seznamujeme se oblíbenými knihami kamarádů • Budujeme pozitivní vztah ke knize a četbě
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností	• Nacvičujeme krátké scénky. • Dramaticky ztvárňujeme pohádky a příběhy • Vymýšlíme krátké pohádky, příběhy a verše. • Vysvětlujeme si významy slov, která neznáme • Pracujeme s knihami, popisujeme obrázky. • Hrajeme hry s obrázky • Luštíme hádanky, kvízy, křížovky, doplňovačky. • Procvičujeme jazykolamy. • Pracujeme s encyklopediemi, navštěvujeme školní i městskou knihovnu.

Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• Čteme slova, krátké texty. • Nacvičujeme jednoduché básně, říkadla a rozpočítadla. • Přednášíme básničky

2. Matematika a její aplikace

Očekávaný výstup (OV) – žák:	Vzdělávací obsah
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	• Hrajeme postřehové a paměťové hry s počty předmětů. • Společně počítáme účastníky při docházce, před, během a po přesunech z místa na místo. • Hrajeme matematická pexesa, domino a deskové hry s matematickými prvky • Vypracováváme jednoduché matematické pracovní listy.
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Ve volných chvílích si dáváme matematické hádanky. • Při společných výtvarných pracích počítáme množství potřebných prvků k sestavení výsledku.
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	• Učíme se číst analogové hodiny • Pracujeme s kalendářem, tvoříme si vlastní. • Střídáme činnosti dle dne v týdnu. • Plníme úkoly v časovém limitu.
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	• Sestavujeme harmonogram dne v závislosti na rozvrhu hodin a plánovaných činnostech. • Počítáme, kolik času máme na danou činnost.
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	• Hrajeme matematické hry • Řešíme matematické hádanky. • Sestavujeme harmonogram dne a časové plány.

3. Informatika

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	• Pracujeme s tablety, osvojujeme si základní ovládání tabletu s OS Android. • Pracujeme s aplikacemi TinkerCAD, Canva, Hravá matematika, Readmio, Pinterest, Zvuky ptáků, Plantnet aj. • Upravujeme pořízené fotografie, editujeme krátká videa.
Propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Přenášíme data mezi tablety a z tabletu do počítače.

	• Přesouváme data na paměťovou kartu a do tiskárny. • Hovoříme o bezpečnosti, virech, jejich druzích, účelu. • Zkoušíme pracovat s antivirovými programy.
Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	• Hovoříme o rozdílech mezi OS Android a Windows • Porovnáváme rozdíly mezi PC/NTB a tabletem z hlediska hardwaru i softwaru • Aktivně sledujeme na Youtube trendy ve vývoji technologie 3D tisku, umělé inteligence aj. • Experimentujeme s 3D tiskem a 3D modelováním • Experimentujeme s volně přístupnými umělými inteligencemi – dialog s chat GPT apod.
Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Konvertujeme fotografie mezi formáty JPG, PNG, tvoříme GIFy. • Konvertujeme fotografie do 3D formátu STL a zpracováváme v Prusa Slicer do formátu GCODE pro 3D tisk. • Archivujeme soubory ve složkách ZIP a RAR.
Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	Aktivně používáme počítačovou síť školy k bezdrátovému ukládání a přenosu souborů.
Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	• V případě závady zkusíme restartovat tablet či 3D tiskárnu. • Experimentujeme s aplikacemi, které zrychlují a zefektivňují chod tabletu.
Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval rizik ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• Nastavujeme bezpečná hesla na školních tabletech. • Pracujeme s antiviry. • Ovládáme správně a bezpečně technologii, která je nedílnou součástí našich životů • Hovoříme o pozitivních i negativních dopadech technologií na naše životy • Rozvíjíme dovednosti při práci s technologií, učíme se ji využívat zdravým a prospěšným způsobem • Preventivně působíme na rizika spojená s nadužíváním technologií a sociálně patologické jevy spojené s používáním technologií – kyberšikana, závislosti apod.

Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Hravou formou pracujeme s Google vyhledávačem, používáme hlasové vyhledávání, vyhledávání pomocí obrázků a zvuků. • Prohlížíme si Wikipedii. • Hovoříme o kvalitě zdrojů a jejich ověřování.
Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	• Pracujeme s antiviry.

4. Člověk a jeho svět – Prvouka

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Vyznačí v jednoduchém plánu cestu na určené místo a rozliší nebezpečí v nejbližším okolí	Učíme se orientovat ve svém místě bydliště a ve škole • Hovoříme o bezpečnosti na cestě do školy a při vycházkách – dopravní bezpečnost. okolí • Povídáme si o možném nebezpečí a jak mu předcházet. • Pracujeme hravou formou s mapou. • Kreslíme vlastní mapu školy a okolí, vyznačujeme body zájmu.
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše nejbližší okolí, obci	• Všímáme si okolí během družinových akcí a cesty na ně a z nich. • Hovoříme o MČ Praha 11 a Praha 4, z jakých oblastí se skládá a co zde je k vidění.
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	• Za pomoci besed a scének si osvojujeme vhodné chování a vystupování, slušnou mluvu a základy společenského chování na různých místech a daných situacích. • Povídáme si o zážitcích s rodinou během prožitého víkendu. • Vyrábíme dárečky pro rodinu k různým svátkům. • Dramatizujeme improvizované scénky z rodinného prostředí. • Sdílíme kulturní tradice se spolužáky s odlišným kulturním původem.
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	• Zveme si odborníky z praxe. • Hrajeme hry na povolání. • Zkoušíme jednoduché prvky řemesel.
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Budujeme správný denní režim, jeho dodržování nás učí pracovat s časem.
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Navštěvujeme významná místa v regionu a seznamujeme se s lidovými zvyky. • Čerpáme informace během čtení knih. • Navštěvujeme regionální muzea s rozličnou tematikou.

Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Zajímáme se i o druhé a poučujeme se z jejich zkušeností díky debatnímu kroužku. • Pracujeme s encyklopediemi. • Navštěvujeme historické památky a skanzeny. • Hovoříme o technologickém, kulturním a společenském pokroku společnosti.
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• Pravidelně navštěvujeme okolí školy během vycházky. • Pečujeme o pokojové rostliny. • Výtvarně zpracováváme roční období. • Experimenty ověřujeme děje v přírodě – měříme teplotu, klíčíme semínka, pozorujeme rozvíjení pupenů. • Pozorujeme rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody.
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Všímáme si přírody kolem nás a bereme z ní inspiraci ke kreativnímu tvoření. • Studujeme encyklopedie. • Sbíráme přírodniny k výtvarnému zpracování. • Pozorujeme přírodu v okolí školy • Navštěvujeme pravidelně akci Den stromů v Kunratickém lese.
Uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Dodržujeme správně hygienické návyky. • Jsme poučeni o prevenci nemoci a úrazů a snažíme se je eliminovat. • Jsme vedeni ke zdravému životnímu stylu. • Vhodně se oblékáme s ohledem na počasí. • Dodržujeme pitný režim
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Poučujeme o bezpečném chování účastníka silničního provozu a pravidlech chování ve škole i mimo ni. • Jsme schopni si ošetřit drobná poranění.
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Hravou formou nacvičujeme scénky při nehodě nebo úrazu. • Známe telefonní čísla 150, 155, 158 a víme, jak se zachovat v případě mimořádné situace. • Hovoříme citlivou formou o nebezpečích, která hrozí od cizích lidí, hrajeme improvizované scénky na toto téma.
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• Navštěvujeme besedy s IZS. • Hravou formou nacvičujeme scénky při nehodě nebo úrazu, požáru. • Zkoušíme cvičnou evakuaci.

5. Člověk a jeho svět – Přírodověda

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Hovoříme na téma: Co vše nám příroda může dát, celkový vliv člověka. - Hrajeme hry vedoucí k uvědomění vlivu člověka na planetu, sledujeme výuková videa. - Hovoříme o jednotlivých povoláních a jejich vlivu či dlouhodobých důsledcích – zemědělství, těžba, obchod (práce s výukovými kartičkami).
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Pracujeme s atlasem, poznáváme vesmír, umístění naší planety v něm a vlivy působící na planetu. - Hrajeme hry a učíme se říkanky na opakování ročních období a časových pásem. - Pracujeme na výtvarných projektech se zaměřením na rozlišnosti různých ročních období, vesmír a naši planetu.
Zkoumá vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- Pracujeme s atlasem, poznáváme a rozlišujeme živočišné druhy. - Hovoříme na téma organismy, místa, kde žijí, rozlišnosti druhů. - Pozorujeme přírodu. - Sledujeme naučná videa, pracujeme s přírodovědnou aplikací
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin	Pracujeme s výukovými kartami Zvířata v kostce - Pracujeme s atlasem a aplikací, zábavnou formou poznáváme zvuky zvířat a zjišťujeme, co je to potravní řetězec. - Zpracováváme výtvarné projekty se zaměřením zoologii. - Navštěvujeme zoologické, botanické a dendrologické zahrady.
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zhodnocujeme informace, které jsme si osvojili. - Hodnotíme lidské činnosti, které mají dopad na přírodu, logicky odůvodníme klady i zápory. - Hovoříme o tom, jak pomoci planetě, o třídění odpadu, tvoříme plakáty. - Účastníme se projektu UKLIÐME SVĚT.
Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Pracujeme s atlasem, poznáváme lidské tělo a jeho funkce. Pracujeme s výukovými kartami, skládáme lidské tělo a postupně se dozvídáme, jak je vše propojeno.

	• Tvoříme jídelníček, třídíme zdravé a ne-zdravé potraviny. • Rozvíjíme kladný vztah k pohybu pomocí zábavných her a soutěží.
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Hovoříme na téma práce s časem, harmonogram, názorně si ukazujeme, jak lze smyslně rozložit čas. • Hovoříme o rozdílech a významu produktivního a odpočinkového času. • Názorně si ukazujeme, v jakém prostředí se člověk dokáže nejlépe soustředit. • Klademe důraz na pravidelný odpočinek, rozlišujeme, jaké mohou být druhy odpočinku a zjišťujeme jejich dopad na psychiku člověka. • Učíme se samostatnosti – tvoříme vlastní program a harmonogram.
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Hrajeme hry s dopravní tematikou. • Vyhodnocujeme a vyvozujeme důsledky svého chování jako chodec a cyklista. • Pracujeme s dopravními kartami. • Organizujeme vycházky v okolí školy cílené na rozvoj bezpečného chování.
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• Hovoříme na téma cizí lidé, oslovení na ulici • Formou dramatizací si ukazujeme názorně řešení těchto situací, jak je rozpoznat a jak se správně zachovat.
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• Hovoříme o tom, jak je důležité se starat o své tělo. • Osvojujeme si návyky zdravého životního stylu. • Hovoříme o nemocech a jak jim předcházet. • Pravidelně sportujeme a soutěžíme.
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• Hovoříme na téma první pomoc • Společně zkoumáme a sestavujeme lékárníčku a její obsah. • Opakujeme si důležitá telefonní čísla pomocí říkanky či obrázků. • Zúčastňujeme se výukových a vzdělávacích akcí se záchranáři.

6. Člověk a jeho svět – Vlastivěda

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině státu.	

Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury.	Čteme pohádky a příběhy z různých regionů a světadílů. • Prohlédneme si donesené pohlednice, fotografie a obrázky zemí, které jsme navštívili. • Popisujeme a hovoříme o rozdílnostech prostředí, krajin, lidí apod.
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• Uspořádáme výlet na Pražský hrad. • Zúčastníme se besedy s městskou policií. • Hovoříme o historii ČR. • Ukazujeme si na obrázcích hlavní symboly ČR, fotografii současného prezidenta. • Luštíme křížovky a osmisměrky na téma Česká republika a její symboly. • Malujeme vlajku ČR a zpíváme českou hymnu.
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Seznamujeme se s pravidly ŠD a školním řádem pomocí rozhovoru. • Tvoříme pravidla oddělení pomocí různých výtvarných technik. • Pomocí pantomimy a scének znázorňujeme etiku a etiketu chování ve škole i mimo ni. • Vyprávíme příběhy o přátelství a o dobrých lidských vlastnostech.
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	• Besedujeme o vandalismu a jeho důsledcích. • Hovoříme o slušném chování, vhodném/nevhodném chování v dopravních prostředcích a na silnicích • Pomocí KiVa činností předcházíme šikaně.
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• Kreslíme své oblíbené denní činnosti. • Ukazujeme si různé typy měřičů času a zkusíme z nich odečítat údaje (hodiny ručičkové, přesýpací, digitální, sluneční). • Vyrábíme vlastní papírové hodiny. • Vypracováváme projekty na téma Jak šel čas (dějiny ČR).
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• Ukazujeme si na dětské mapě regiony naší země a hovoříme o tom, jak se v daných lokalitách v minulosti žilo. • Prohlédneme si staré fotografie našeho města, všimáme si změn. • Pomocí dramatických scének si ukážeme, jak lidé pracovali v minulosti. • Navštívíme tematická muzea.

7. Umění a kultura – Hudební výchova

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Nacvičujeme lidové písně, koledy, básničky. • Rozlišujeme písně lidové a umělé. • Procvičujeme sólový a sborový zpěv.
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• Výtvarně ztvárňujeme jednoduché texty. • Rytmizujeme a melodizujeme známé texty, ale vymýšlíme i vlastní texty.
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	• Hrajeme na Boomwhackers. • Hrajeme na Orffovy nástroje. • Hrajeme na tělo – tleskáme, pleskáme, luskáme apod. • Využíváme netradiční hudební nástroje – rýže, luštěniny, drobné kamínky, igelitové sáčky apod.
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	• Nacvičujeme polku a mazurku.
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	• Provádíme notový zápis lidových písní nebo jejich nahrávky. • Poznáváme délky tónů, poznáváme noty. • Hrajeme hudební pexeso.
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	• Posloucháme hudbu a hovoříme o ní. • Luštíme hudební hádanky, hudební kvízy. • Sledujeme výuková videa

8. Umění a kultura – Výtvarná výchova

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Pracujeme s různými typy a tvary šablon a obkresluje podle nich. • Používáme barvy typické pro dané roční období či věc. • Kreslíme/malujeme podle předlohy (obrázku, fotky, 3D ukázky). • Kreslíme podle zadání – kresebný diktát. • V programu TinkerCAD tvoříme 3D objekt geometrických tvarů, nastavujeme barvy, aby ladily.
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Kreslíme postavy (členy rodiny) různými výtvarnými prostředky. • Kreslíme dané předměty či události. • Malujeme zážitky z daného období (víkend, prázdniny, Vánoce...) • Vytváříme koláže, pracujeme s různými m lepíme, kreslíme, domalováváme.

	• Barvami vyjadřujeme svou náladu, pocity. • Tvoříme výrobky z různých materiálů pro příležitosti během roku.
Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• Barvami vyjadřujeme určitou událost ve svém životě. • Kreslíme písničky či pohádky. • Seznamujeme se s různými technikami (modelování, koláže, zapouštění barev, skládání...). • Kreslíme v přírodě. • Ilustrujeme dětské knihy . • Pořádáme výtvarné soutěže . • Výtvarně vyjadřujeme čtený text.
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	• Kreslíme/malujeme v interiéru i exteriéru. • Kreslíme pranostiky, pořekadla. • Kreslíme česká přísloví.

9. Člověk a zdraví – Tělesná výchova

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Dodržujeme hygienické návyky, správně se oblékáme, otužujeme se. • Chodíme na vycházky do okolí školy, do lesa, na různé sportovní akce. • Trávíme čas v přírodě. • Sportujeme na školním hřišti.
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Hrajeme pohybové a míčové hry, hry se švihadly a obručemi • Přeskakujeme a podbíháme lano • Běháme krátké a dlouhé tratě. • Skáčíme do dálky z místa i s rozběhem. • Skáčíme na trampolínách. • Házíme míčkem do dálky a na cíl.

10. Člověk a svět práce – Pracovní činnosti

Očekávaný výstup (OV) – žák	Vzdělávací obsah
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• Sbíráme přírodniny (kaštiny, šípek, větvičky, kamínky atd.), a vyrábíme z nich. • Pracujeme s papírem, kartonem a s textilem • Poznáváme rozdílné vlastnosti všech použitých materiálů.
Pracuje podle slovního návodu a předlohy	• Malujeme dle předlohy, modelu.

	•Kreslíme dle kresebného diktátu.
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, pečuje o nenáročné rostliny pěstované v oddělení.	• Rozděluje půdu a její zpracování. • Sledujeme rostliny, jejich růst a klíčivost. • Rozeznáváme druhy rostlin • Využíváme aplikace k rozeznávání rostlin • Tvoříme jednoduché herbáře. • Sušíme byliny.
Připraví tabuli pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování ve školní jídelně	• Učíme se držet správně příbor • Dodržujeme hygienická pravidla při manipulaci s potravinami a při stolování. • Zaměřujeme se na bezpečný pohyb ve školní jídelně. • Připravujeme jednoduché občerstvení pro spolužáky při zvláštních příležitostech.

VI. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problému: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Činnostní a občanská kompetence: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. Kompetence k trávení volného času: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

7. Digitální kompetence: ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení a rozvoji svých zájmů. Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Vytváří a upravuje digitální obsah, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich

využívání. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

VII. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zařazení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žáků s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně do školní družiny má formu individuální – začlenění jednoho nebo více žáků do běžných organizačních jednotek a aktivit.

VIII. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina je určena pro žáky přípravné třídy a 1. – 5. ročníku.

Podmínkou přijetí do ŠD je řádně vyplněná přihláška s uvedeným způsobem vyzvedávání, zdravotním stavem účastníka zájmového vzdělávání a kontakty na rodiče/zákonné zástupce. O zařazení do jednotlivých oddělení školní družiny rozhoduje vedoucí vychovatel v souladu s platnou legislativou, hygienickými normami a s ohledem na vnitřní organizační procesy ŠD. Výše úplaty je stanovena finanční částkou, jejíž výši určuje vedení školy.

Docházka účastníka zájmového vzdělávání do ŠD je automaticky ukončena k poslednímu dni aktuálního školního roku. Předčasně může být docházka ukončena ze strany rodiče/zákonného zástupce odevzdáním řádně vyplněné písemné odhlášky, nejpozději však poslední kalendářní den měsíce předcházejícího tomu, kdy již nebude žák ŠD navštěvovat. O předčasném ukončení docházky do ŠD ze strany školy rozhoduje ředitelka školy v případě zásadního či opakovaného porušování vnitřního řádu školní družiny, nedodržování kázně a pořádku, ohrožování zdraví a/nebo bezpečnosti ostatních účastníků zájmového vzdělávání či z jiných závažných důvodů.

IX. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmově vzdělávací program v ŠD je řízen kvalifikovanými vychovateli/vychovatelkami, které se vzájemně doplňují ve svých specializacích, při své práci úzce spolupracují, sdílí své zkušenosti a znalosti formou evaluace a tandemové spolupráce. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem.

X. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

Devět oddělení ŠD se nachází v adekvátních prostorech, umístěných v prvním patře školy. Šest oddělení využívá vlastní prostory, účelově vybavené pro aktivní trávení volného času účastníků zájmového vzdělávání. Pět oddělení jsou vzájemně průchozí, což poskytuje ideální prostředí pro kooperativní činnosti a tandemovou a projektovou výuku. Čtyři oddělení sídlí ve školních třídách, kde je dostatečný prostor a zázemí pro realizaci zájmového vzdělávání. Pro potřeby ŠD jsou využívány také přilehlé prostory, vybavené kobercem a herními prvky.

- Vychovatelky mají k dispozici samostatný kabinet a sklad pro uložení pomůcek

- Prostory školní družiny - herny jsou vybaveny starším, ale funkčním nábytkem a odpovídají potřebám žáků mladšího školního věku.
- Školní družina má k dispozici tablety a připojení k internetu, které využívá při rozličných aktivitách s účastníky zájmového vzdělávání.
- Výzdoba prostor družiny je obměňována a prezentuje práci dětí v jednotlivých ročních obdobích a zpracování jednotlivých témat.
- Školní družina má možnost využívat ve vyhrazených hodinách tělocvičnu a tělovýchovný areál školy, v prostorách školy knihovnu, PC učebnu s výukovými programy.
- Vychovatelé/vychovatelky spolu s vedením školy sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek ŠD.

XI. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Finanční úhradu za ŠD a její výši určuje vedení školy. Případné finanční náklady na kulturní a jiné akce hradí ve většině případů rodiče účastníků.

XII. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

- Prostředí a vybavení užívaných prostorů odpovídá platným hygienickým a zdravotním normám a jsou uzpůsobeny provozování zájmových činností a práci s účastníky zájmového vzdělávání v ŠD.
- Pro účastníky zájmového vzdělávání je zaveden pravidelný pitný režim.
- Jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečného chování a jsou učiněna opatření k minimalizaci vzniku úrazů.
- K dispozici je mobilní telefon a prostředky nutné k poskytnutí první pomoci.
- Režim dne je sestaven podle hygienických a bezpečnostních norem s ohledem na věk a mentalitu dětí.
- Vychovatel/ka otevřeností a individuálním přístupem vytváří podmínky pro příznivé sociální klima v oddělení, vede účastníky zájmového vzdělávání ke spolupráci a toleranci, podporuje jejich zájmy a iniciativu.
- O chodu a plánovaných aktivitách ŠD jsou rodiče informováni na internetových stránkách školy a na facebooku školní družiny.
- Účastníci zájmového vzdělávání jsou vhodnými formami poučováni o zásadách bezpečného chování při pobytu v ŠD i mimo ni.
- Na přístupném místě je zveřejněn vnitřní řád ŠD, který dále upravuje bezpečnost práce a ochranu zdraví.

XIII. POVINNÁ DOKUMENTACE

Ve školní družině se vede a archivuje následující dokumentace:

- Školní vzdělávací program školní družiny (ŠVP ŠD), ve formě elektronické a písemné.
- Roční plány jednotlivých oddělení (RP), ve formě elektronické a písemné.
- Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní kniha (TK), ve formě elektronické.
- Přehled docházky účastníků zájmového vzdělávání – třídní kniha (TK), ve formě elektronické.
- Vnitřní řád školní družiny (VŘŠD), ve formě elektronické a písemné.
- Přihlášky do školní družiny – zápisové lístky, ve formě písemné.

PŘÍLOHA č. 5

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Preventivní program školy je vypracován výlučně pro potřeby Základní školy, Praha 4, Pošepného náměstí 2022. Je určen pro žáky, učitele, rodiče žáků i pro ostatní, kteří se budou podílet na jeho realizaci.

Preventivní program školy vychází z pokynu MŠMT, který do prevence sociálně patologických jevů zařazuje:

- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky) a onemocnění
- HIV/AIDS a další infekční nemoci související s užíváním návykových látek
- kriminalitu
- virtuální drogy a gambling,
- záškoláctví
- šikanu a jiné násilí, rasismus, xenofobii a intoleranci

Primární prevence se dále zaměřuje na rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí
- týrání a zneužívání dětí
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)

Jeho cílem je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Cíle programu

a) dlouhodobé – výchova ke zdravému životnímu stylu

- vytvořit ve škole pozitivní klidnou atmosféru bez nadměrného tlaku, beze strachu a pocitu nejistot při udržení uvědomělé kázně
- formovat postoje dětí ke společensky akceptovatelným hodnotám
- zvyšovat sociální kompetence žáků, rozvíjet sociální dovednosti, které napomáhají orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- poskytovat dětem informace o tom, kde hledat pomoc při vzniku problému
- dlouhodobým a účinným preventivním působením na žáky předem předcházet vzniku sociálně patologických jevů u žáků
- zapojit do systému prevence více třídní učitele (nejvíce znají zázemí žáků, komunikují s rodiči)
- vytvářet otevřené partnerství s rodiči a veřejností

b) střednědobé – zlepšení vnitřního prostředí školy

- pokračovat, eventuálně rozšířit tradice školy
- aktivizovat pedagogy k většímu využívání materiálů k SPJ(uloženy v kabinetu ŠMP)
- zpracovat podrobně téma SPJ do vyučovacích předmětů tak, aby děti uměly včas rozeznat nebezpečnost, znaly způsoby odmítnutí a věděly, kde hledat pomoc
- pokračovat v pravidelných konzultačních hodinách VP
- školní a mimoškolní akce pro žáky
- projektové vyučování
- školní soutěže pro žáky
- podíl žáků na samosprávě školy
- podpora koheze třídy, sounáležitosti a pocitu žáka, že někam patří

c) krátkodobé

- zachování akcí pořádaných pro rozvoj pozitivního klimatu na škole
- přímá práce se žáky ve třídách
- intervence ve třídách
- zpracování grantů pro spolufinancování preventivního programu školním metodikem
- další vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- práce preventivního týmu

PŘÍLOHA č. 6

NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Nepovinný předmět -Atletika

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Atletika je sportem, který se svým obsahem a charakterem velice významně podílí na všestranném pohybovém rozvoji dítěte. U nejmenších žáků jsou systematicky rozvíjeny pouze základy pro další sportovní činnost. Rozhodujícím úkolem je upevňování vztahu dětí ke sportu pomocí prožitku a radosti z pohybu. Zaměřujeme se na cvičení nízké intenzity, pestré, emocionální, prováděné herní a soutěživou formou. V tréninku musí převládat herní princip, tzn. radostný charakter. Potřebné je neustále rozvíjet koncentraci, posilovat vůli, formovat vlastnosti osobnosti a kolektivní cítění.

Nejmladší žáci se učí základní pohybové dovednosti, jako je skákat, házet a běhat. Ty vycházejí z jejich přirozenosti. Jde nám o rozvoj těchto pohybových dovedností, zejména těch, které mají vztah k základům techniky v dané sportovní disciplíně.

Vysoce efektivní je trénovat u těchto nejmladších žáků základní koordinaci pohybů (schopnost řídit a regulovat pohyb ve smyslu přesnosti tohoto pohybu), kombinaci pohybů, frekvenci pohybů (rychlostní schopnosti), správnou a rychlou reakci.

Strategie trenéra :

- nepoškodit děti (fyzicky nebo psychicky)
- vytvořit vztah ke sportu jako k celoživotní aktivitě
- vytvořit základy pro pozdější trénink – naučit správnou techniku běhu

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 1. a 2. ročníku.

ročník	1.	2.
počet hodin	1	1

Cílové zaměření předmětu

Cílem je vytvoření všeobecných základů pro daný sport. Hlavním prostředkem jsou všestranná cvičení.

Snahou je připravit žáky tak, aby byli schopni:

- podřízovat se kolektivnímu způsobu tréninku
- plnit všechny nebo co nejvíce podmínky tréninku
- znát pravidla dané sportovní disciplíny a sportu všeobecně
- vystupovat samostatně, aktivně a ukázněně v tréninku i popř. v soutěžích

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

učitel

- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie
- vede žáky k samostatnému posuzování prováděné pohybové dovednosti a posuzování

Kompetence komunikativní

učitel

- vede žáky ke spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva
- vede žáky k respektování činnosti druhých
- umožňuje prezentaci činností žáků, ti mají možnost sami zhodnotit své výsledky a reagovat na hodnocení ostatních, přijmout kritiku

Kompetence k řešení problémů

učitel

- vede žáky k projevu přiměřené samostatnosti a vůle po zlepšení své tělesné zdatnosti
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

Kompetence sociální a personální

učitel

- vede žáky k účinné spolupráci ve skupině
- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti

Kompetence občanské

učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k čestnému soupeření, pomoci handicapovaným, respektování opačného pohlaví
- dbá na to, aby se žák rozhodoval zodpovědně podle dané situace, poskytl podle svých možností účinnou pomoc a choval se zodpovědně v krizových situacích
- zapojuje aktivně žáky do sportovních aktivit školy

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při sportovních aktivitách
- rozvíjí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové činnosti žáka
- vede žáka k měření výkonů, jejich evidování a vyhodnocování

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Atletika

Ročník : první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
Žák: • pozorně naslouchá a vnímá mluvené slovo • pracuje podle ústních pokynů učitele • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny • dokáže se rychle převléct a zavázat tkaničky • umí odstartovat z nízkého startu • naučí se základní termíny běžecké abecedy • naučí se základní povely (pozor, pohov) • jedná v duchu fair play • účastní se nových her a poznává jejich pravidla • adekvátně reaguje při špatném provedení činnosti i v případě úrazu • učí se základní tělocvičné názvosloví • vytvoří si kladný vztah ke sportu na celý život	Chůze a běh – střídání, změna rychlosti reakce na signál, chůze vzad, chůze a běh s překračováním překážek, chůze na vyvýšené podložce a na nakloněné rovině Běžecká abeceda – liftink, skipink Poskoky a skoky – na místě, vpřed, vzad, skoky přes švihadlo, výskoky na zvýš. plochu, seskoky, snožmo, po jedné noze Plazení a lezení – ve vzporu klečmo, dřepmo, výlézání a slézání po žebřinách Převaly – z polohy leh (válení sudů), z polohy sed skrčmo, dřep (kolébka), kotoul vpřed do dřepu, stoje Rozvoj pohybové dovednosti – házení Manipulace s míčem – kutálení, podávání, hod obouruč, jednoruč chytání po dopadu na zem, chytání do dlaní, kop před sebe, přihrávky o stěnu, hry s míčem Správná technika házení

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Atletika

Ročník : druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO
Žák: • pozorně naslouchá a vnímá mluvené slovo • pracuje podle ústních pokynů učitele • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny • zvládá správnou techniku běhu • naučí se dalším termíny běž. abecedy • zvládání kontrolních cviků • radostně prožívá hodiny • těší se na další hodinu • jedná v duchu fair play • účastní se nových her a poznává jejich pravidla • adekvátně reaguje v případě úrazu • umí se správně odrazit a dopadat • učí se další tělocvičné názvosloví • dokáže přiznat svoji chybu - dokáže prohrávat • vytvoří si kladný vztah ke sportu jako celoživotní aktivitě • zvládání kontrolních cviků • naučí se správné technice házení a chytání míče	Chůze a běh – střídání, změna rychlosti reakce na signál, chůze vzad, chůze a běh s překračováním překážek, běžecká abeceda, liftink, skipink, předkopávání, zakopávání frekvenční cvičení – cvičení se žebříčkem atletická sada, soutěživá forma – štafety Poskoky a skoky – na místě, vpřed, vzad, skoky přes švihadlo, výskoky na zvýš. plochu, seskoky, snožmo, po jedné noze, běh přes překážky – soutěž družstev, jednotlivců Plazení a lezení – ve vzporu klečmo, dřepmo, výlézání a slézání po žebřinách, hry, soutěže Převaly – z polohy leh (válení sudů), z polohy sed skrčmo, dřep (kolébka), kotoul vpřed, kotoul vzad, základy gymnastiky Manipulace s míčem – hod obouruč, jednoruč, chytání po dopadu na zem, chytání do dlaní, kop před sebe, přihrávky o stěnu, míčové hry- Na jele, vybíjená – všichni proti všem, střelba na branku, koš – soutěž o krále střelců Rozvoj rychlosti - starty z různých poloh Rozvoj síly - šplh, trakaře, odrazy, přetahování lana Rozvoj obratnosti – opičí dráha, přeskok kozy, překonání bedny, akrobacie na žínkách, cvičení s obručemi, cvičení na hrazdě – průvlek, ručkování

PŘÍLOHA č. 7

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY ZŠ PRAHA 4, POŠEPNÉHO NÁMĚSTÍ 2022

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Tento vzdělávací plán si klade za cíl připravit dítě na úspěšný vstup do první třídy základní školy tak, aby se minimalizovalo riziko vzniku obtíží při osvojování školních dovedností a případného rozvinutí specifických poruch učení. Před zahájením školní docházky je třeba rozvinout u dítěte dílčí oblasti (smyslové vnímání, řeč, motoriku, grafomotoriku apod.) potřebné pro budoucí učení, předat mu a rozšířit poznatky o různých oblastech života člověka a vytvořit a upevnit sociální dovednosti a pracovní návyky. Podle těchto okruhů je také rozdělen tento vzdělávací plán do vzdělávacích cílů.

PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Prostorové podmínky

Výuka probíhá v samostatné třídě, dále je k dispozici školní tělocvična, venkovní hřiště a multimediální místnost s interaktivní technikou.

Materiální podmínky

V přední části třídy jsou lavice a otočná černá/bílá tabule, v zadní části třídy je koberec. Ve třídě je dostatečné množství dětských knih (obrázkových, encyklopedií), knih s pohádkami a dalších materiálů, které slouží jako obrazová podpora výuky a zdroj informací. Dále je třída vybavena omalovánkami a pracovními listy pro procvičování zrakového vnímání, sluchového vnímání, grafomotoriky či myšlení. Pro procvičování sluchového vnímání je k dispozici speciálně pedagogický bzučák a pro hudební činnosti Orffovy nástroje, magnetofon či piano. Jemnou motoriku lze procvičovat prací s korálky, se stavebnicemi s menšími dílky, s modelínou atd. Kromě toho jsou zde také klasické hračky, které bývají ve většině mateřských škol – autíčka, plyšová zvířátka, prstoví maňasci, dřevěné kostky, míče, společenské hry, puzzle apod. Výtvarné potřeby pak mají děti vlastní, uschované ve svém kufříku. Ve školní tělocvičně je k dispozici klasické tělocvičné vybavení – míče, švihadla, kužely, žínky apod.

Personální zajištění

V přípravné třídě pracuje kvalifikovaná učitelka. V odpoledních hodinách si děti přebírá vychovatelka školní družiny.

Formy vzdělávání

Při vzdělávání jsou využívány různé formy výuky:

- Individuální práce dítěte – aktivity pro rozvoj smyslového vnímání, jemné motoriky a grafomotoriky, vyplňování pracovních listů, řečová výchova, výtvarné činnosti, prohlížení knížek apod.
- Skupinová práce (skupinky nebo celá třída) – skupinové hry, procvičování smyslového vnímání, společné rozhovory o různých tématech, pohybové a hudební aktivity atd.
- Frontální výklad – informace k danému tématu týdne

Metody vzdělávání

- Práce s demonstračními obrázky
- Práce s interaktivní tabulí
- Práce s pracovními listy
- Rozhovory
- Poslech pohádek a příběhů
- Prohlížení knih
- Výtvarné aktivity – kreslení, omalovánky, stříhání, lepení, práce s modelínou, zkoušení nových výtvarných technik
- Hudební aktivity – zpěv, hra na Orffovy nástroje, vytleskávání rytmu, tanec
- Pohybové aktivity – na koberci ve třídě, v tělocvičně nebo na školním hřišti
- Skládání stavebnic s menšími dílky, navlékání korálků
- Puzzle
- Deskové hry, pexeso
- Volná hra

Dokumentace

- **třídní kniha**
- **třídní výkaz**
- **portfolia jednotlivých žáků** – obsahují:
  - základní informace o dítěti poskytnuté rodiči
  - kopii zprávy z pedagogicko-psychologické poradny a od dalších odborníků (logopeda, psychologa apod.)
  - výsledky vstupní diagnostiky třídní učitelky
  - výsledky čtvrtletních hodnocení (metodou pozorování a analýzy produktů)
  - pololetní zprávu s hodnocením pokroků dítěte v jednotlivých oblastech vývoje a s hodnocením jeho chování
  - vyplněné pracovní listy a výkresy (datované)
  - další důležité informace o průběhu výchovně vzdělávacího procesu

Pravidla evaluace

Učitelka přípravné třídy vytváří pro každé dítě portfolio (viz kapitola Dokumentace), které obsahuje výsledky pozorování a testování, vyplněné pracovní listy, kresby a další podklady, na jejichž základě hodnotí jeho pokroky. Na konci roku pak dítě dostává Pochvalný list.

V pololetí a na konci školního roku třídní učitelka také slovně hodnotí třídu jako celek (úspěchy, neúspěchy, chování dětí, vztahy mezi nimi, úroveň spolupráce s rodiči atd.).

Pravidla chování

Pro zajištění bezpečnosti ve třídě a vytvoření pracovních návyků jsou domluvena pravidla chování, děti jsou s nimi dostatečně srozuměny. Tato pravidla jsou také vizuálně vyjádřena obrázky na nástěnce, a pokud jsou porušována, znovu se s dětmi opakují a vysvětlují.

- Mluvíme přiměřeně nahlas, šetříme svůj hlas.
- Při společné práci zvedáme ruku a čekáme na vyvolání.
- Když jeden mluví, ostatní poslouchají.
- Chováme se k sobě slušně.
- Hezky se oslovujeme, vítáme i loučíme se s druhými.
- Po třídě i po chodbě chodíme pomalu.
- Držíme se ostatních spolužáků, neutíkáme od třídy.
- Nebereme nic, co nám nepatří.
- Uklízíme po sobě.

- Neposmíváme se spolužákům a nevytahujeme se – každý umí něco.
- Pomáháme spolužákům.
- Další pravidla chování mohou být doplněna podle potřeby v průběhu roku.

Program dne

7:45 - 8:00 – příchod dětí, hygiena

8:00 - 8:45 – ranní přivítání, společný rozhovor o aktuální náladě, zážitcích apod., seznámení s denním plánem činností, protažení

8:45 - 8:55 – hygiena

8:55 - 9:40 – řízená činnost dle plánu dne

9:40 - 9:55 – svačina, hygiena

9:55 - 10:40 – řízená činnost dle plánu dne

10:40 - 10:50 – hygiena

11:00 - 11:45 – řízená činnost dle plánu dne

11:45 – oběd, odchod domů nebo přechod do školní družiny

Jednotlivé denní činnosti mají svoje značky - piktogramy, s nimiž jsou děti seznámeny. Každé ráno jsou značky naplánovaných aktivit seřazeny na tabuli, díky čemuž je den jasně strukturovaný.

Komunikace s rodiči

Komunikace s rodiči probíhá formou:

- **třídních schůzek** 3x ročně
- **Sluchátka** – komunikační prostor třídy na webových stránkách školy
- **notýsku**, kam se pravidelně zapisují informace o průběhu vzdělávání, o chování dítěte ve třídě a doporučení pro domácí práci s dítětem
- **emailové komunikace** – podle aktuální potřeby

VZDĚLÁVACÍ CÍLE

1) Zlepšení úrovně dílčích oblastí potřebných pro úspěšný vstup do 1. třídy

- Hrubá motorika a prostorová orientace
- Jemná motorika
- Grafomotorika
- Zrakové vnímání a paměť
- Sluchové vnímání a paměť
- Řeč
- Matematické představy

2) Získání poznatků o různých oblastech života člověka

- Získání informací o oblastech života člověka - dle týdenních témat
- Práce se získanými informacemi
- Chápání spojitosti mezi jednáním a důsledky

3) Vybudování a upevnění pracovních návyků a znalost školního prostředí

- Získání povědomí o pravidlech chování ve škole
- Dodržování pravidel bezpečnosti
- Vnímání pokynů vyučujícího
- Udržování pozornosti
- Hygiena práce

4) Zlepšení úrovně sociálního chování

- Navazování přátelství
  - Komunikace se spolužáky
  - Práce ve skupině
  - Vytváření morálních hodnot
- 5) Zlepšení úrovně sebeobsluhy**

- Péče o svoje tělo
- Péče o školní potřeby
- Udržování pořádku ve svém okolí

Očekávané výstupy

- Správné držení těla
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky, zdravotně preventivní návyky
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Pojmenovávat části těla, mít povědomí o těle a jeho vývoji a rozlišovat, co tělu prospívá

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Pozn. Ke každé oblasti jsou uvedeny jednotlivé činnosti, které by dítě mělo na konci školního roku zvládat.

1) Zlepšení úrovně dílčích oblastí potřebných pro úspěšný vstup do 1. třídy

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou a pohybovou zdatnost.

Dítě a jeho tělo - postupná adaptace dětí, nácvik prostorové orientace – ve třídě, ve školní budově, na vycházce, chůze ve skupině, správné držení těla, volný běh, napodobování jednoduchých pohybů podle vzoru (poskoky, koordinace těla pomocí různých básniček, házení a chytání míče, válení sudů, skákání panáka, relaxační a odpočinková činnost, uvolňovací a průpravné cviky, smyslové hry, sociální hry, hudebně pohybové hry, dramatizace pohádky).

- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti jemné motoriky a hrubé motoriky
- Osvojení poznatků o pohybových činnostech
- Zvládnout prostorovou orientaci a běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Koordinovat lokomoci a další pohyby a polohy těla
- Znát základní pojmy užívané s pohybem a sportem
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti

Hrubá motorika a prostorová orientace

Hrubá motorika je důležitá schopnost pracovat s vlastním tělem a ovládat ho. Prostorová orientace je pak potřebná jak při pohybu v prostoru, tj. při pohybových hrách, tak při orientaci na ploše sešitu (a jeho úpravě), knihy, tabule či mapy, v geometrii, tělesné výchově atd.

- Dechová cvičení

- Zdravotní cvičení na správné držení těla
- Napodobování pohybu a rytmu
- Pohyby podle pokynů
- Reakce na signál (sluchový, zrakový)
- Stoj na jedné noze
- Skákání do výšky
- Skákání přes překážky, přeskokování lavičku
- Přitahování se rukama vleže
- Chůze po kladině
- Přelézání a podlézání překážky různé obtížnosti
- Běhání kolem kuželů
- Krátké orientační běhy (mezi různými body v prostoru)
- Házení míče do dálky (jednou rukou)
- Házení míče na cíl
- Chytání míče
- Koulení míče
- Skákání přes švihadlo
- Skákání panáka
- Skákání přes gumu
- Šplhání po žebřinách
- Cvičení s obručí
- Míčové hry
- Přetahování
- Dětské tanečky a sestavy
- Hry na sněhu
- Orientace v prostoru podle slovních pokynů

Jemná motorika

Rozvíjení jemné motoriky v předškolním věku je důležité pro budoucí zvládnutí psaní – čím bude ruka šikovnější a uvolněnější, tím menší je riziko problémů. Nácvikem jemné motoriky se tedy snažíme předejít specifické poruše písemného projevu - dysgrafii. Zároveň se při něm rozvíjí představivost či pozornost.

- Hra s menšími a složitějšími hračkami (lego, korálky, panenky s oblečky, puzzle)
- Práce s modelínou
- Stříhání nůžkami podle předkreslené čáry
- Lepení různých materiálů
- Skládání z papíru
- Zapínání zipu a knoflíků
- Zavazování bot
- Třídění předmětů podle hmatu

Grafomotorika

Rozvoj grafomotoriky je důležitá součást předškolní přípravy, kdy se dítě učí pracovat s psacím náčiním, napodobovat předložený vzor a osvojuje si základní tvary, které bude při psaní používat. Pokud není grafomotorika v předškolním věku dostatečně rozvinuta, způsobuje potíže s osvojováním si psaní a v důsledku může způsobit až specifickou poruchu učení, dysgrafii.

- Uvolnění paže a ruky pomocí uvolňovacích cviků vestoje

- Uvolnění ruky pomocí uvolňovacích cviků na papírech větších formátů
- Upevnění správného úchopu psacího náčiní
- Snížení tlaku na psací náčiní – psát náčiním s výraznější stopou
- Kreslení rovných čar
- Kreslení oblouků, vlnovek, kol, smyček apod.
- Omalovávání bez přetahování
- Dokreslování obrázků (nejdříve se sítí, poté bez)
- Překreslování obrázků různé obtížnosti podle vzoru (nejdříve se sítí, poté bez)
- Obkreslování z tabule

Zrakové vnímání

Úroveň zrakového vnímání je důležitá při budoucím učení se písmen, z nichž některá jsou si podobná a liší se jen detailem nebo polohou, při nácviku čtení a přepisování textu, kdy dítě musí text rozložit na jednotlivá slova a slovo na jednotlivá písmena a naopak se z různých písmen skládají slova, při orientaci na ploše apod.

- Rozeznávání barvy
- Hledání v řadě obrázků jeden odlišný
- Hledání v řadě obrázků jeden převrácený (podle horizontální nebo vertikální osy)
- Určování, co je na obrázku se šrafováním
- Určování všech obrázků, které se navzájem překrývají
- Hledání zadané části obrázku
- Určování, zda jsou dva obrázky stejné
- Hledání rozdílů mezi dvěma obrázky, jejich dokreslování
- Skládání puzzle či rozstříhaných obrázků – zvyšující se počet dílků, méně jasný motiv
- Skládání stejného tvaru – např. z barevných kostek
- Vyhledávání určitých tvarů mezi jinými
- Vybarvování stejných tvarů stejnými barvami
- Překreslování tvaru do sítě 3x3 teček
- Překreslování tvaru podle sítě čtverečků
- Překreslování tvaru bez opory sítě
- Pexeso – zvyšující se počet kartiček
- Kimova hra – zvyšující se počet předmětů, kratší doba pro prohlížení
- Vyhledávání zapamatovaného obrázku mezi ostatními
- Mluvení o obrázku, který si dítě prohlédlo jen na chvíli
- Určování, co je na obrázku dole, nahoře, vlevo, vpravo, uprostřed
- Udržení očí na řádku – „čtení“ barevných koleček, obrázků
- Prohlížení si knih a časopisů

Sluchové vnímání a paměť

Pokud není sluchové vnímání dostatečně rozvinuté, může mít dítě problémy s osvojováním si čtení a psaní - nedostatky mohou zvyšovat riziko vzniku dysortografie a dyslexie. Mimo to může mít dítě problém i s dalšími předměty, při kterých dostává pokyny a získává informace sluchovou cestou.

- Naslouchání pohádce, výkladu, rozhovoru apod.
- Využívání sluchového vnímání pro pohyb v prostoru – hra na sochy, hra na slepou bábu, vedení spolužáka pomocí bubínku...
- Rozlišování známých zvuků, jejich opakování
- Určování, zda jsou dva podobné zvuky stejné nebo jiné

- Určování, zda jsou dvě podobná slova stejná nebo jiná
- Opakování rytmu (vytleskáváním, pomocí bzučáku nebo Orffových nástrojů)
- Rozdělování věty na jednotlivá slova
- Rozdělování slova tleskáním na slabiky
- Rozlišování délek slabik
- Určování první hlásky ve slově
- Vymýšlení slov na určitou hlásku
- Určování, zda je daná hláska ve slově
- Určování poslední hlásky ve slově
- Rozdělování slova na hlásky
- Zapamatování si jednotlivých slov – postupně více
- Zapamatování si delšího mluveného textu – básničky, hra Jel jsem na prázdniny a vzal jsem si...
- Určování, zda se dvě slova rýmují
- Vytváření rýmu na dané slovo

Řeč

Před vstupem do 1. třídy základní školy by již u dítěte měla být rozvinutá řeč po stránce výslovnosti hlásek, artikulační obratnosti, plynulosti řeči, gramatické správnosti projevu, adekvátní slovní zásoby i pragmatické roviny. Díky tomu je pak počáteční rozvoj gramotnosti pro dítě méně namáhavý.

- Dechová cvičení
- Cvičení motoriky mluvidel
- Upevňování správné výslovnosti, korekce nesprávné výslovnosti
- Opakování složitějších slov
- Opakování jazykolamů
- Básničky a pořekadla
- Rozšiřování slovní zásoby (s pomocí obrázků)
- Hledání antonym, synonym
- Hledání slov nadřazená a podřazená
- Doplnění slov ve správném tvaru
- Spontánní vyprávění
- Vyprávění na základě obrázku, poslechnuté pohádky apod.
- Odhad, kdy se mluvit může, a kdy ne

Matematické představy

Pro úspěšné osvojování matematiky na základní škole je třeba, aby mělo dítě rozvinuto vnímání předmatematických a matematických představ.

- Ovládání číselné řady do deseti
- Rozeznávání základních geometrických tvarů
- Rozeznávání základních geometrických těles
- Rozeznávání pojmů větší – menší - stejný, více – méně – stejně
- Třídění předmětů podle určených kritérií (barva, tvar, velikost)
- Počítání předmětů
- Vytváření souborů s daným počtem prvků
- Skládání obrazců z geometrických tvarů

2) Získání poznatků o různých oblastech života člověka

- Znalost kultury - lidových písní, básniček, říkadel, pranostik, pohádek, tradic, svátků apod.
- Znalost přírody
- Znalost života ve městě
- Základní znalost světa práce
- Uvědomění si vztahů k ostatním lidem
- Uvědomění si svého místa ve světě
- Schopnost získané informace použít při dalších činnostech
- Chápání spojitosti mezi jednotlivými tématy
- Chápání spojitost mezi jednáním a jeho důsledky
- Uvědomění si svojí zodpovědnosti vůči životnímu prostředí
- Znalost způsobů ochrany životního prostředí

3) Vybudování a upevnění pracovních návyků a znalost školního prostředí

- Seznámení a přizpůsobení se školnímu režimu dne
- Orientace v časovém rozvrhu dne
- Orientace v budově školy
- Uvědomění si možných bezpečnostních rizik
- Dodržování pravidel bezpečnosti
- Pomalý pohyb po chodbách
- Ohleduplnost vůči spolužákům
- Informování učitele o závadách a možných nebezpečích
- Naslouchání pokynům učitele
- Vyslechnutí celého zadání práce, práce podle něj
- Udržení pozornosti i při zhoršených podmínkách
- Udržování pořádku na lavici a v jejím okolí
- Tichost v hodinách, nevyrušování spolužáků
- Samostatná práce bez opisování
- Přihlašování, pokud chce dítě mluvit

4) Zlepšení úrovně sociálního chování

- Seznámení se se spolužáky, používání jejich jmen
- Vytváření a udržování přátelských vztahů
- Vhodná komunikace se spolužáky
- Respektování různých povahových rysů spolužáků
- Rozvoj empatie
- Rozvoj trpělivosti
- Ovládání impulsivity
- Neskákání do řeči
- Nepřekřikování se
- Neposmívání se
- Vlídne chování bez agrese

- Respektování cizího majetku
- Rozlišování, co je dobré a co je špatné – rozhovory o pohádkách a příbězích apod.
- Pomoc slabšímu, zastání se
- Schopnost požádat o pomoc
- Uznávání autority dospělého, adekvátní komunikace s ním
- Pozdravení
- Používání slov „prosím, děkuji, promiň“

5) Zlepšení úrovně sebeobsluhy

- Samostatné oblékání, zavazování bot
- Používání WC
- Mytí rukou po WC a před jídlem
- Používání kapesníku
- Používání příboru
- Čistota při stolování
- Udržování pořádku ve svých věcech
- Udržování školních pomůcek – vymývání štětců, ořezávání tužek
- Uklízení hraček, výtvarných potřeb apod.

Tyto dílčí úkoly učitelka průběžně zapracovává do týdenního, potažmo denního plánu třídy, a to v závislosti na úrovni schopností a aktuálních potřebách dětí.

MĚSÍČNÍ TÉMATA

- **ZÁŘÍ: Vítáme se ve škole**
  - Naše škola a den v ní
  - Kamarádi ve škole
  - Moje oblíbená hračka
  - Co najdeme v knížkách
- **ŘÍJEN: Celý den a celý rok**
  - Co děláme celý den
  - Čtvero ročních období
  - Měnicí se počasí
  - Jak se správně obléknout
  - Dušičky
- **LISTOPAD: Život zvířátek**
  - Zvířátka v lese
  - Zvířátka na dvoře
  - Zvířátka v ZOO
  - Zvířátka ve vodě
- **PROSINEC: Těšíme se na Vánoce**
  - Čerta se nebojíme
  - Koledy a další hudba
  - Těšíme se na Vánoce

- **LEDEN: Kouzelná zima**
  - Zimní kouzlení
  - V zámku a v podzámčí
  - Pohádkový les
  - Postavíme sněhuláka
- **ÚNOR: Život ve městě**
  - Naše město Praha
  - Dopravní prostředky
  - Pozor, červená
  - Sportem ku zdraví
- **BŘEZEN: Jarní svátky a tradice**
  - Pranostiky a pořekadla
  - Těšíme se na Velikonoce
  - Hody, hody doprovody
  - Jsme to, co jíme
- **DUBEN: Naše příroda**
  - Není strom jako strom
  - Květiny na louce i na zahradě
  - Teče voda, teče
  - Už k nám letí na koštěti
- **KVĚTEN: Moje rodina**
  - Maminka má svátek
  - Moje rodina
  - Co dělají maminka a tatínek
  - Když stůněme
- **ČERVEN: Těšíme se na prázdniny**
  - Děti mají svátek
  - Cesta kolem světa
  - Lidé celého světa
  - Bezpečnost o prázdninách
  - Těšíme se na prázdniny

PŘÍLOHA č. 8

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

8. ROČNÍK

Výtvarný ateliér tvůrčí inspirace

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Volitelný předmět se vyučuje v jednododinové časové dotaci v 8. ročníku. Žáci si vybírají z nabídky volitelných předmětů podle organizačních možností školy. Výuka probíhá v kmenových třídách, odborných učebnách, venku, na exkurzích, v projektech.

Obsah volitelného předmětu doplňuje a rozšiřuje vzdělávací obor *výtvarná výchova* a průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova*.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. ročníku.

ročník	8.
počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Pro tento volitelný předmět bude stěžejní vytvořit žákům prostor pro výtvarný projev, který půjde ruku v ruce s osvojováním různých výtvarných technik, dovedností a schopností. Žáci se zde budou učit, jak prostřednictvím umění vyjadřovat emoce, představy, osobní zkušenosti a nálady.

Nedílnou součástí předmětu bude vytvoření prostoru pro hledání vlastní cesty sebepoznání a objevování vlastních způsobů relaxace a uvolnění.

Zaměříme se na rozvíjení fantazie, smyslové citlivosti a vědomého vnímání okolí, učení se prezentovat sebe sama beze strachu z reakce okolí.

Ve výuce budou využívány různé metody, projektová výuka, práce ve skupině, nácvik prezentace a osvojování různých technik relaxace a uvolnění. Výuka bude probíhat mimo školu formou exkursí a návštěv výstav.

Kompetence k učení:

Žák rozvíjí schopnost učit se novým výtvarným technikám a metodám, reflektovat vlastní pokrok, hodnotit výsledky své práce a učit se z chyb. Učí se vnímat umění jako způsob porozumění sobě i světu.

Kompetence k řešení problémů:

Žák hledá originální a tvořivá řešení výtvarných úkolů, samostatně se rozhoduje o postupu práce a dokáže reagovat na nečekané situace během tvorby. Učí se překonávat nejistotu spojenou s vyjádřením vlastních emocí a nápadů.

Kompetence pracovní:

Žák dodržuje zásady bezpečné práce s výtvarnými materiály a nástroji, organizuje si vlastní pracovní prostor, pracuje samostatně i ve skupině a zodpovídá za výsledek své činnosti.

Kompetence komunikativní:

Žák se učí vyjadřovat své pocity, myšlenky a postoje prostřednictvím výtvarného jazyka. Rozvíjí schopnost mluvit o své práci i práci ostatních, přijímat a dávat zpětnou vazbu, prezentovat svou tvorbu.

Kompetence sociální a interpersonální:

Žák spolupracuje ve skupině, podílí se na společných projektech, respektuje názory a tvorbu ostatních. Učí se vnímat různé pohledy a rozvíjí empatii vůči druhým.

Kompetence občanské:

Žák vnímá výtvarné umění jako součást kulturního dědictví, aktivně se zapojuje do návštěv výstav a kulturních institucí, chápe význam umění pro společnost i pro sebe sama. Učí se vystupovat tolerantně a s respektem.

Kompetence digitální

Žák využívá digitální technologie k hledání inspirace, dokumentaci a prezentaci své tvorby. Učí se zodpovědnému chování v digitálním prostoru a kritickému přístupu k vizuálním informacím.

Osnovy předmětu**Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4****Název : Ateliér tvůrčí inspirace****Ročník: 8. ročník**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: Podílí se svou tvorbou na estetickém vzhledu školy. Využívá možností návštěv výstav. Žák: Vnímá vztah mezi uměleckým vyjádřením a realitou. Využívá vícepohledovosti. Rozeznává různé druhy umění.	Vlastní výtvarný projekt osvojování výtvarného jazyka ovládání základních vyjadřovacích prostředků osvojení základních výtvarných dovedností seznámení s dějinami umění formou integrace do vlastních děl. aplikace estetického cítění na životní prostředí respekt různých forem umění rozvíjení fantazie, smyslové citlivosti a vědomého vnímání okolí	Osobnostní a sociální výchova.
Žák: Podílí se svou tvorbou na estetickém vzhledu školy. Využívá možností návštěv výstav.	během roku žáci samostatně vymyslí a navrhnou výzdobu k danému tématu	
Žák: Rozvoj schopností poznávání. Sebepoznání a sebepojetí.	nácvik a osvojování různých relaxačně kreativních činností	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.).	možnost setkání s odborníkem (např. Den pro školu) z oblasti psychoterapie, arteterapie atd.	

Chemická laboratoř

Obsahové a organizační vymezení:

Seminář poskytuje žákům základní dovednosti a techniky pro práci v chemické laboratoři. Cílem je prohloubit zájem o chemii a přírodní vědy, ukázat chemii jako praktickou a zábavnou disciplínu a osvojit si bezpečné postupy při práci s laboratorními pomůckami.

Důraz je kladen na jednoduché experimenty s běžně dostupnými látkami, rozvoj schopnosti formulovat hypotézu, provádět pozorování, zapisovat výsledky a vyhodnocovat je.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. ročníku.

ročník	8.
počet hodin	1

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

učitel

- Žáci se učí spojovat získané poznatky z experimentů s běžným životem.
- Vedou si laboratorní deník, zaznamenávají hypotézy, postupy a závěry.

Kompetence k řešení problémů:

učitel

- Žáci formulují hypotézy, provádějí pokusy, diskutují o výsledcích.
- Učí se hledat vysvětlení pozorovaných jevů a odlišovat správné a chybné závěry.

Kompetence pracovní:

učitel

- Rozvoj manuálních dovedností při provádění pokusů.
- Dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v laboratoři.

Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Chemická laboratoř

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• Zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při práci v laboratoři. • Umí připravit a provést jednoduché chemické pokusy. • Dokáže odlišit fyzikální a chemickou změnu. • Vysvětlí rozdíl mezi směsí a sloučeninou. • Určí, zda je látka vodič či izolant. • Zapojí se do týmové práce a prezentuje výsledky své skupiny. • Umí postupovat při první pomoci při úrazu chemikáliemi.	• Úvod do chemie a bezpečnost v laboratoři - pravidla práce, ochranné pomůcky • Směsi a jejich oddělování - filtrace, separace vody a oleje. • Reakce kyselin a zásad - soda + ocet, přírodní indikátory. • Tvorba plynů - nafukování balónku reakcí • Oxidace a hoření - rezavění hřebíku, hoření svíčky • Krystalizace - pěstování solných nebo cukerných krystalů • Chemická vs. fyzikální změna - tání čokolády vs. chemická reakce • Barvy a pigment – chromatografie fixů • Neviditelný inkoust - citrónová šťáva a zahřívání • Závěrečný projekt / chemická show – prezentace pokusů ostatním	

Rope Skipping

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět Rope Skipping se zaměřuje na moderní styl skákání přes švihadlo, které je nejen pohybovou aktivitou, ale i zábavou propojenou s hudbou. Žáci se naučí základní techniky a dovednosti skákání přes různě dlouhá švihadla. Výuka je zaměřena na zvládnutí různých triků a přeskoků s krátkým korálkovým švihadlem (single rope). Dále si žáci vyzkouší cvičení ve dvojicích (the two in the loop) a ve skupinách s jedním i více švihadly. Součástí výuky je i práce s dlouhým lanem (10 metrů) a také disciplína double dutch, při které se skáče přes dvě protisměrně se točící švihadla. Cílem předmětu je nejen rozvoj pohybových dovedností, ale také zlepšení fyzické kondice, smyslu pro rytmus a schopnosti spolupráce s ostatními.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. ročníku.

ročník	8.
počet hodin	1

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

učitel

učitel vede žáky k osvojení základních technik a dovedností a následně k učení se složitějších triků a přeskoků

Kompetence k řešení problémů:

učitel

podněcuje žáky k hledání způsobů, jak zvládnout náročnější prvky a jak synchronizovat pohyby při cvičení ve dvojicích a skupinách

Kompetence pracovní:

učitel

učitel vede žáky ke správnému a bezpečnému zacházení se sportovním náčiním (různé druhy švihadel)

Kompetence komunikativní:

učitel

podporuje verbální i neverbální komunikaci mezi žáky, která je nezbytná pro úspěšné provedení cviků ve dvojicích (the two in the loop), skupinách (travelling) a při double dutch

Kompetence sociální a interpersonální:

učitel

učitel vytváří příležitosti pro rozvoj spolupráce při skupinových cvičeních, čímž posiluje týmového ducha a vzájemné vztahy

Osnovy předmětu:

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝ- STUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák zvládá základní techniky a dovednosti skákání přes švi- hadlo	Základní techniky Rope Skippingu	
předvede různé přeskoky a triky s krátkým korálkovým švihadlem (single rope)	základní přeskoky a trik	
spolupracuje při cvičení ve dvojici (the two in the loop)	Single Rope	
zapojí se do skupinových cvičení s jedním i více švihadly	cvičení s korálkovým švihadlem	
skáče přes dlouhé lano (4 m a 10 m) sám i ve skupině	Skupinové formy, double dutch	
zvládá základy skákání přes dvě protisměrně kroužící švihadla (double dutch)	cvičení dvojic (the two in the loop) cvičení skupin (travelling)	
rozvíjí svou fyzickou kon- dici a smysl pro rytmus	kondiční cvičení na hudbu	

Svět umělé inteligence

Umělá inteligence (AI) se v současnosti stala běžnou součástí každodenního života – od chatbotů a překladačů přes generátory textů či obrazů až po systémy pro analýzu dat. Seminář poskytne žákům základní orientaci v dostupných nástrojích a ukáže, jak je lze využívat bezpečně, odpovědně a tvořivě. Důraz bude kladen na rozvoj praktických dovedností (např. formulace zadání – tzv. promptování) a kritické reflexe práce s AI.

Součástí semináře je také diskuze o etických a společenských otázkách, které využívání těchto technologií otevírá. Žáci budou vedeni k zamyšlení nad tím, zda lze umělou inteligenci považovat za vědomou, jakým způsobem může (či nemůže) nahrazovat člověka a jak ovlivňuje naše chápání pravdy, hodnot, práce či vzdělávání.

Obsahové a organizační vymezení:

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 8. ročníku.

ročník	8.
počet hodin	1

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejrozličnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a interpersonální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

název Svět umělé inteligence

Ročník: osmý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák • rozpozná výhody a hrozby spojené s využíváním AI v každodenním životě • kriticky hodnotí dopad AI na člověka, společnost a demokracii • vysvětlí, jak AI mění trh práce, a diskutuje o možných scénářích budoucnosti • prakticky používá vybrané AI nástroje (generátory textu, obrazu, videa) k řešení úkolů • vytváří vlastní projekt (např. video nebo knihu) s využitím AI a prezentuje jej spolužákům • diskutuje etické otázky související s vývojem technologií (deepfake, propaganda, monopolizace AI) • reflektuje odpovědné a bezpečné používání digitálních technologií	• Umělá inteligence a my – co je AI, výhody a hrozby, dopady na kognitivní schopnosti, monopolizace AI, propaganda, deepfake, etické otázky • AI a trh práce – automatizace, změny pracovních pozic, nové příležitosti, AI jako nástroj kreativity (praktický projekt – tvorba videa/knihy) • AI v každodenním životě – praktická cvičení s nástroji, prompty, ukázky využití pro studium, tvorbu i volný čas • Společenské a etické otázky – zodpovědnost, důvěra v informace, bezpečné používání, vliv AI na demokracii a hodnoty společnosti	• Mediální výchova – práce s informacemi, kritické čtení a posuzování obsahu, propaganda, fake news • Osobnostní a sociální výchova – spolupráce na projektu, sebereflexe při používání AI, odpovědnost za vlastní učení • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – AI v globálním světě, nerovnosti mezi státy, vliv korporací • Environmentální výchova – nepřímá souvislost (vliv digitalizace a AI na spotřebu energií, udržitelnost)

9. ROČNÍK

Cvičení v českém jazyce

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Jazyk je nástrojem myšlení a komunikace ve všech předmětech. Má centrální postavení – ovlivňuje úroveň vyučování celkově. Ostatní předměty závisí na pochopení a výsledcích vyučování mateřskému jazyku.

Každý žák by měl být schopen pohotově se vyjadřovat v mluveném i písemném projevu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a jeho praktickém používání v běžném životě.

Výuka probíhá ve třídách, v žákovské knihovně a v učebnách informatiky, kde žáci pracují s výukovými programy a dalšími dostupnými programy z portálů zabývajících se možnostmi využití textů a cvičení pro práci v hodinách českého jazyka.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 9. ročníku.

ročník	9.
počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení

učitel

- pozitivně motivuje žáka
- používá vhodné učební pomůcky (jazykové příručky, slovníky, pomocné přehledy gramatiky)
- předkládá informační zdroje z učebnic a pracovních textů
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence komunikativní

učitel

- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence k řešení problémů

učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, vybízí ho k hledání dalších řešení
- předkládá úkoly, které žák řeší pomocí vlastních zkušeností (získaných studiem, četbou) a vlastního úsudku

Kompetence sociální a interpersonální

učitel

- uplatňuje individuální přístup k žákům
- organizuje práci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky, posiluje sebedůvěru žáků

Kompetence občanské

učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vede žáky k pozitivním postojům k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a pěstování a udržování našich tradic

Kompetence pracovní

učitel

- vede žáky k průběžnému vyhodnocování výsledků své činnosti
- motivuje je k plánování a organizování

Kompetence digitální

učitel

- vede žáky k využívání moderních technologií

Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – obor cvičení v českém jazyce

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: - správně třídí slovní druhy a druhy slov - tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - ovládá mluvnické kategorie slov ohebných - samostatně pracuje a využívá Pravidel českého pravopisu a Slovníku spisovné češtiny - rozlišuje mluvnické významy a tvary slov - užívá stupňování přísloví a vazby některých předložek - rozlišuje spojky souřadící a podřadící - odlišuje spojky od ostatních spojovacích výrazů - určuje typy vět podle postoje mluvčího ke skutečnosti - rozlišuje rozdíly ve stavbě věty a souvětí - pozná základní větné členy - rozliší významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí - upevňuje znalosti o podmětu a přísudku - určuje rozvíjející větné členy - cvičí se v užívání různých způsobů vyjadřování jednotlivých větných členů i vedlejších vět - vyhledává hlavní a vedlejší věty a určuje jejich závislost nebo řízenost	Jazyková výchova Neohebné slovní druhy - příslovce - předložky - spojky - částice - citoslovce - Pravopis - Lexikální, tvaroslovní, skladební Skladba - věty podle postoje mluvčího - věty jednočlenné, dvojčlenné a souvětí - základní skladební dvojice - shoda podmětu s přísudkem - doplňek a jeho zvláštnosti - rozvíjející větné členy - přívlastek těsný, volný, shodný, neshodný - hlavní věta, vedlejší věta - druhy vedlejších vět - druhy významového poměru mezi hlavními větami a větnými členy - složitá souvětí Význam slov - slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení - odborné názvy - synonyma, antonyma, homonyma - slova domácí a mezinárodní Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoby a způsoby jejího obohacování - stavba slova - zkratky a zkratková slova Jazyk a komunikace - jazyková norma a kodifikace - původ a základy vývoje češtiny - jazyková kultura a řeč – projev mluvený a psaný	

• klasifikuje vedlejší věty podle vyjádřeného vět-ným členem a věty řídící • specifikuje stavby vět a jejich významové po-měry • analyzuje složitá souvětí v odborném textu • uplatňuje poznatky v ja-zykových i písemných projevech • přesně používá odborné názvy v jazykovém i pí-semném projevu • využívá učiva o vý-znamu slov a rozdílů z hlediska významové intenzity • zaměří se na hledisko spisovnosti a nespisov-nosti • prohloubí poznatky o změnách slovní zásoby ČJ • pochopí vztah mezi for-mou slova a jeho význa-mem • chápe a osvojuje si stále rostoucí slovní zásobu • Čtení • Odlišuje v čteném textu fakta od názorů a hodno-cení, ověřuje je formou otázek nebo porovnává-ním s dostupnými infor-mačními zdroji • Vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku v textu, orien-tuje se v obsahu čteného textu, přesně a jedno-značně pojmenovává • Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédi-ích a zaujímá k ní kri-tický postoj • pochopí přečtený text a vyjadřuje vlastní názor • vyhledává ve slovnících a příručkách význam od-borné terminologie		

• využívá základy učení, formuluje hlavní myšlenky textu vybraného útvaru • uspořádá informace v textu • samostatně využívá jazykových prostředků • dbá požadavků uvedených ve stati o stylistickém využití jazykových prostředků • Naslouchání • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem k dané oblasti • odlišuje ve slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • naslouchá pozorně, sleduje projev, je ohleduplný k mluvčímu, dává podněty k dalšímu jednání • vyslovuje vlastní názory a sděluje své pocity • Mluvený projev • Rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • Dorozumívá se kultivovaně, výstižně komunikačními prostředky vhodnými pro komunikační situaci • Odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně využívá spisovné jazykové prostředky • Vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči		

• Zapojuje se do diskuse, řídí ji, využívá zásady komunikace a pravidla dialogu • Vyjadřuje svůj názor na mluvený projev • Pronese připravený nebo nepřipravený projev • Písemný projev • Píše kultivovaně na základě poznatků o jazyce a stylu • uspořádá správně informace a vytvoří soudržný text • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky • Vyjadřuje vlastní názor na psaný text • Tvoří vlastní texty • rozlišuje jednotlivé funkční styly pomocí použitých jazykových prostředků • uspořádá jazykové prostředky v textu s ohledem na jeho účel • správně pochopí literární text • rozumí literárním pojmům • uvádí zástupce spisovatelů jednotlivých žánrů • správně pochopí literární text • rozumí literárním pojmům • uvádí zástupce spisovatelů jednotlivých žánrů • rozumí literárnímu ztvárnění textu • rozlišuje jednotlivé literární žánry • rozpozná monolog, dialog • zná kompozici dramatu • zařadí autory českého a světového dramatu • orientuje se v kulturním dění		

• uvědomuje si rozdíly mezi jednotlivými divadly • pochopí význam autorského divadla • rozlišuje jednotlivé literární druhy a žánry • zařazuje představitele jednotlivých žánrů • formuluje ústně i písemně dojmy z četby nebo filmového představení • rozlišuje různá ztvárnění téhož námětu v literatuře, filmu, rozhlasu, televizi a divadle • vyhledává informace • v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích o ztvárněném námětu • zpracovává získané informace písemnou i ústní formou • rozlišuje literaturu konzumní a hodnotovou • dokládá názor dokumenty • vyhledává informace v různých přístupných zdrojích • rozezná základy literární teorie a historie • rozpozná základní rysy individuálního stylu autora • formuluje přesně dojmy z četby • interpretuje vlastními slovy • hlavní smysl díla • vyhledává informace z různých literárních zdrojů svého regionu • převypráví literární text, doplňuje a porovnává s literaturou jiného regionu • hledá podstatu a tvoří vlastní literární text		

• formuluje příklady regionální literatury a literatury národní • rozpoznává odlišnosti obou literatur a uvádí jejich představitele • rozlišuje druhy nakladatelství • popíše tvorbu knih • získává informace z různých zdrojů • interpretuje smysl článků • dokládá vlastní názor argumenty		

Seminář českého jazyka a literatury

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení

Seminář českého jazyka a literatury je povinně volitelný předmět pro žáky 9. ročníku, navazující na předmět Český jazyk a literatura. Výuka probíhá v méně početné skupině. Je zaměřen na prohloubení poznatků z oblasti mateřského jazyka, literatury a slouží k rozvoji znalostí a dovedností.

Má rozvíjet aktivní a samostatnou činnost žáků a přispět k úspěšnému přijetí na SŠ.

Od předmětu Český jazyk se odlišuje přístupem k práci a metodami, k výuce jsou využívány různé jazykové hry, doplňovací cvičení, testy, soutěže, počítačové programy, aplikace, knihy k četbě.

Pozornost je věnována jazykovědě, dobrému zvládnutí lexikálního, slovotvorného, morfologického i syntaktického pravopisu, správnému třídění slovních druhů, tvoření spisovných tvarů slov, všestrannému rozboru textu, obohacování slovní zásoby, komunikačním dovednostem, kritickému hodnocení textů různých funkčních stylů, literatury, filmu či současné české a světové literatury.

Žáci jsou po celou dobu výuky systematicky vedeni k soustavnému zvyšování jazykové kultury. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny by mělo být pro žáky i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech. Žáci získají pro život významné dovednosti spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi apod.).

Do práce žáků jsou začleněny návštěvy knihoven, práce s internetem, aplikacemi a hlavně práce s knihou a různými texty. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Časový plán výuky

Seminář z českého jazyka je vyučován jako povinně volitelný předmět v 9. ročníku s časovou dotací dvě hodiny týdně dle učebního plánu.

ročník	9.
počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

učitel

- vybírá a předkládá žákům vhodné texty, motivuje je k četbě, podněcuje je k respektování tradic a k vytváření pozitivních postojů k uměleckým dílům
- vede žáky k práci s různými typy textů; na základě získaných poznatků provádějí žáci analýzu, učí se zobecňovat a formulovat závěry
- zadává k diskusi taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty a učí se tolerovat mínění jiných
- vede žáky k procvičování a opakování učiva probíraného v hodinách českého jazyka
- nabídne žákům škálu metod k procvičení získaných poznatků z českého jazyka
- vede je k dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů:

učitel

- vede žáky k řešení problémů nejen samostatně, ale i ve dvojici či ve skupině
- učí žáky k správné orientaci v jazykových příručkách a mluvnických pravidlech
- motivuje žáky k samostatnému úsudku - řešení problému
- podporuje netradiční, osobité způsoby zpracování úkolů

Kompetence komunikativní:

učitel

- vede žáky k tomu, aby získali schopnost vyjadřovat se kultivovaně, jazykově správně, jasně a výstižně, s ohledem na funkci a cíl projevu
- učitel zadává k diskusi taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty a učí se tolerovat mínění jiných
- dbá na formu žákova písemného i mluveného projevu
- učí žáky dodržovat stanovená pravidla pro písemný i mluvený projev
- vede žáky k přesnému, výstižnému vyjadřování a úhlednému písmu
- vede žáky k procvičování čtení různých typů textů a klademe důraz na porozumění přečteného textu

Kompetence sociální a personální:

učitel

- učí žáky respektovat práci druhých, vést dialog, být tolerantní k názoru jiných
- vhodným způsobem podporuje sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při samostatných výstupech
- snaží se zapojovat do práce všechny žáky dle jejich schopností

Kompetence občanská:

učitel

- seznamuje žáky s naším literárním kulturním dědictvím
- vede žáky k řešení problémů bez negativních vlivů netolerance, učí je respektovat názory jiných, zaujímat k nim pozitivní postoje, vyhodnocovat je pro sebe sama
- organizuje pro žáky pravidelné návštěvy divadelních a filmových představení, seznamuje je s nejnovějším děním v kultuře

Kompetence pracovní:

- motivuje žáky k přípravě na vyučovací hodiny
- motivuje žáky k zodpovědnému přístupu v hodinách cvičení z českého jazyka
- učí pracovat žáky s různými zdroji informací (slovníky, encyklopedie, jazykové příručky, internet ...), učí se informace třídit a spojovat je do širších významových celků
- vede vhodným výběrem témat i literárních ukázek žáky k tomu, aby při interpretaci textů a při psaní slohových prací uplatňovali nejen základní myšlenkové operace, ale i fantazii a kreativitu

Osnovy předmětu**Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4****Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace – Seminář českého jazyka****Ročník: devátý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák - vytvoří otázky a odpovědi k přečtenému textu - rozpozná podstatné informace - třídí získané informace při práci s informačními zdroji dodržuje „etiku“ práce s informacemi (citace apod.) - fakta vyčtená z textu rozebere v obsáhlejšímu rozsahu - vyhledá v odborných textech, časopisech, encyklopediích, internetu základní údaje - třídí je a písemně zpracuje - napíše výtah, výpisky a porovná je - určí druhy vět - užívá prostředky charakteristické pro jednotlivé věty - definuje věcné významy slov - vyhledá a vysvětlí rčení - rozliší jednoznačná a mnohoznačná slova - předvede využití citově zabarvených slov - správně rozliší a použije citově zabarvená slova - vyhledává a určí základní větné členy a rozvíjející větné členy, určí podmět všeobecný - uvede příklady vyjádření přísudku	- kritické čtení a naslouchání - práce s textem - výtah, výpisky, čtení s porozuměním - druhy vět podle postoje mluvčího - sousloví, rčení - jednoznačná a mnohoznačná slova - odborné názvy - synonyma - citově zabarvená slova - syntax - větné členy - rozvíjející větné členy - druhy přísudku - druhy vedlejších vět - různé typy přívlastků	

• vysvětlí přísudek slovesný a jmenný • vyjmenuje druhy vedlejších vět • správně využije jejich použití • rozliší jednotlivé druhy vedlejších vět • uvede příklady spojovacích výrazů • nahradí vedlejší větu větným členem a naopak • rozliší druhy přívlastků • zvládne interpunkci ve větě i v souvětí • definuje základní pravidla psaní velkých písmen • předvede v různých pravopisných cvičeních znalost základních pravopisných jevů • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí • je schopen provést všestranný rozbor textu, dokáže charakterizovat jednotlivé prostředky především z hlediska jejich funkčnosti • rozpozná manipulativní komunikaci • zaujme k ní kritický postoj • zpracuje úvahu na libovolné téma • uplatní v ní vlastní zkušenosti, postoje a názory • vytvoří vlastní mluvnické cvičení na volné téma • obhájí svůj názor • zareaguje na připomínky učitele nebo žáků • dodrží pravidla komunikace a dialogu	• shrnutí pravidel českého pravopisu • psaní velkých písmen, různé pravopisné jevy • všestranný rozbor textu • jednoduchá úvaha • mluvnická cvičení na volné téma	

• vyhledá a dokáže vysvětlit přenesená pojmenování ve frazémech • uvede příklady různých spojovacích výrazů • vytvoří příklady vložených vedlejších vět • roztrídí různé spojovací výrazy a využije je v textu • psaní interpunkce v souvětí • vyhledá v literárních ukázkách hlavní téma a motivy literárního díla • vlastními slovy interpretuje smysl literární ukázky • rozpozná jednotlivé funkční styly, slohové postupy a slohové útvary • vybere různé styly z učebnic, beletrie, novin, časopisů a internetu • zdůvodní použití jazykových prostředků • rozliší subjektivní a objektivní sdělení autora • rozpozná komunikativní záměr • nalezne a opraví stylistické nedostatky v textu • rozliší jednotlivé slovní druhy • vyskloňuje různá jména a využije je při slohu • zařadí ke vzorům přídavná jména, zájmena a číslovky • zvládne nahrazování slovesa být jinými plnohodnotnými slovesy • vyhledá příslovečné spřežky a užije je při práci a textem • zvládá interpunkci při psaní volných přívlastků,	• vložení věty vedlejší do vět hlavních • interpunkce v souvětí • jednoduchá souvětí • spojovací výrazy • ústní lidová slovesnost • počátky písemnictví • funkční styly a slohové postupy • vybrané slohové útvary (popis, charakteristika, životopis, výklad, úvaha, fejeton, interview, diskuse) • tvarosloví • všechny slovní druhy • mluvnické významy jmen a sloves	

vsuvek, samostatných větných členů • objasní slovní a větný zápor • rozliší větné celky • určí rozdíly ve stavbě věty a souvětí a vhodně využije znalosti při vlastní tvorbě textu • definuje pravopis přímé řeči v textu specifikuje významový poměr hlavních vět a větných členů • porovná různé zpracování téhož námětu v literatuře, filmu, divadle (válka, mezilidské vztahy, problémy současné mládeže) • objasní smysl literatury v životě • rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby a zná zásady tvoření českých slov • rozlišuje základní literární druhy a žánry české a světové literatury • objasní vývoj dramatu, jeho představitele • napíše scénář • dramatizuje text, adaptuje texty • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • pozná a vysvětlí básnické prostředky v poetickém textu	• vsuvka, samostatný větný člen, věta neúplná • mluvnický zápor • věta jednoduchá a souvětí • skladební dvojice, shoda, řízenost, přímýkání • věta řídící a závislá • podřadné a souřadné souvětí • řeč přímá a nepřímá • 2. sv. válka v literatuře: Hrubín, Drda, Pavel, Otčenášek, Aškenázy... • obohacování slovní zásoby • územní členění českého jazyka • nejstarší světové literární památky • nejstarší české literární památky • vývoj dramatu a divadla od antiky • poezie, poetické termíny, rozbor básně, přednes • tropy a figury	

Matematika hravě

Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v reálném životě, rozvíjí logické myšlení a umožňuje získávat matematickou a finanční gramotnost. Vytváří tím předpoklady pro další úspěšný rozvoj ve všech oblastech lidské činnosti a pro další úspěšné studium.

Předmět rozvíjí porozumění základním myšlenkovým postupům, pojmům matematiky a vzájemným vztahům. Žáci si osvojují terminologii, pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich použití.

Úlohy jsou z okruhů: čísla a proměnná, početní operace, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a prostoru a nestandardní aplikační úlohy a problémy. Žáci se učí propojit početní operace s reálnou situací, učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním. Žáci analyzují změny a závislosti z tabulek, diagramů, grafů. V geometrii žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají jejich podobnosti a odlišnosti. V nestandardních aplikačních úlohách se snaží žáci uplatnit logické myšlení, pochopit a analyzovat problém, třídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 9. ročníku.

ročník	9.
počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

učitel

- rozvíjí u žáka schopnost logického a abstraktního myšlení zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických rébusů, her...
- vytváří u žáka zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh)
- rozvíjí paměť
- vede žáka k vnímání reálného světa a jeho porozumění

Kompetence k řešení problémů:

učitel

- předkládá žákům úlohy, vycházející z reálného života, vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů a podporuje u žáků nalézání různých variant řešení

Kompetence pracovní:

učitel

- rozvíjí u žáků sebedůvěru ve vlastní schopnosti
- vede je k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení
- rozvíjí u nich systematickosti, vytrvalost, přesnost

Kompetence komunikativní:

učitel

- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i spolupráci s ostatními
- užívá matematického jazyka včetně matematické symboliky
- vede žáky k přesnému, srozumitelnému vyjadřování

Kompetence sociální a interpersonální:

učitel

- podporuje kladný rozvoj sociálních a interpersonálních vztahů

Kompetence občanské:

učitel

- zadává úlohy ze života společnosti
- zařazuje úlohy s ekologickou tematikou

Kompetence digitální

učitel

- umožňuje u žáků rozvoj digitálních kompetencí

Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4
název Matematika hravě

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák - určuje druhou mocninu a odmocninu na kalkulátoru a z paměti (kde je to možné) - využívá Pythagorovu větu při řešení slovních úloh - umí použít ekvivalentní úpravy - umí sestavit rovnice ze slovních úloh - řeší slovní úlohy, zná vzorce - narýsuje kruh, kružnici, síť válce - vypočítá obvod a obsah kruhu a kružnice - používá základní pravidla přesného rýsování - sestrojí trojúhelníky dle vět sss, sus, usu - zná a používá vzorečky na výpočet povrchu a objemu jehlanu a kužele - tyto vzorce použije při řešení úloh z praxe - načrtne a sestrojí obraz těchto těles - zná metodu dosazovací a sčítací a umí sestavit soustavu rovnic ze slovní úlohy - zná základy finanční bezpečnosti - má povědomí o typech finančních produktů	<u>Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta</u> - Slovní úlohy z praxe <u>Lineární rovnice</u> - Ekvivalentní úpravy - Slovní úlohy <u>Kruh, kružnice, válec</u> - Slovní úlohy na výpočty obvodu a obsahu kruhu a kružnice a povrchu a objemu válce - Konstrukce kruhu, kružnice, sítě válce <u>Konstrukční úlohy</u> - základní pravidla přesného rýsování - konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků, krychle, kvádrů - logické a netradiční geometrické úlohy <u>Jehlan, kužel</u> - modelování, povrch, objem jehlanu a kužele - úlohy z praxe <u>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> - metoda dosazovací, sčítací - slovní úlohy z praxe <u>Finanční gramotnost</u> - základy finanční bezpečnosti	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
zná pravidla hry šachy a umí je použít	- typy finančních produktů, jejich využití - pravidla investování <u>Deskové hry</u> Šachy	

Přírodovědné pokusy

Charakteristika předmětu

Předmět Přírodopisné pokusy rozvíjí u žáků zájem o přírodní vědy prostřednictvím praktických činností, pozorování a experimentů. Žáci se učí zkoumat přírodu nejen teoreticky, ale především vlastní zkušeností – prostřednictvím laboratorní práce, jednoduchých biologických pokusů, pitvy bezobratlých živočichů a systematického pozorování organismů v jejich přirozeném prostředí.

Výuka vede žáky k pochopení základních biologických procesů, k rozvoji dovedností správně a bezpečně pracovat s laboratorními pomůckami a k osvojování přesnosti, trpělivosti a pečlivosti při záznamech a vyhodnocování výsledků. Žáci se učí plánovat a provádět pokusy, zaznamenávat pozorování, formulovat závěry a diskutovat o nich.

Důraz je kladen také na vytváření pozitivního vztahu k přírodě, respektu k živým organismům a uvědomění si významu ochrany životního prostředí. Předmět podporuje spolupráci ve skupině, rozvoj komunikace a logického myšlení.

Obsahové a organizační vymezení:

Pozorování organismů – rostlin, živočichů a hub v jejich přirozeném prostředí.

Laboratorní práce – základní biologické pokusy (např. fotosyntéza, dýchání, klíčení semen, vliv podmínek prostředí).

Pitvy bezobratlých – ukázky stavby těla a porovnávání s ostatními skupinami organismů.

Mikroskopování – práce s mikroskopem, příprava preparátů, pozorování buněk a tkání.

Záznam a vyhodnocování výsledků – vedení pracovních listů, laboratorních deníků, tvorba grafů, tabulek a závěrů.

Bezpečnost práce – zásady hygieny a bezpečnosti při práci v laboratoři i při pozorování venku.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 9. ročníku.

ročník	9.
počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

Učitel vede žáky k aktivnímu poznávání přírody prostřednictvím pokusů, pozorování a práce v laboratoři. Podporuje schopnost žáků vyhledávat informace, zapisovat je, třídit a vyvozovat závěry.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel zadává úkoly, které vyžadují hledání řešení, experimentování a ověřování hypotéz. Povzbuzuje žáky k samostatnému uvažování a k diskusi nad výsledky.

Kompetence pracovní:

Učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel v laboratoři i v terénu, k pečlivosti při práci s pomůckami a k odpovědnému zacházení s přírodním materiálem.

Kompetence komunikativní:

Učitel umožňuje žákům prezentovat výsledky práce (ústně, písemně, graficky), podporuje týmovou komunikaci a respektování názorů druhých.

Kompetence sociální a interpersonální:

Učitel podporuje spolupráci ve dvojicích a skupinách, učí žáky dělit si role při práci a vzájemně si pomáhat.

Kompetence občanské:

Učitel vede žáky k respektu k přírodě a k životu, k uvědomění si odpovědnosti za životní prostředí a k dodržování etických zásad při práci s živými organismy.

Kompetence digitální

Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií při dokumentaci (fotografie, krátká videa), k vyhledávání informací a k prezentaci výsledků (grafy, tabulky, prezentace).

Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha

4 Název: Přírodovědné pokusy

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák • provádí jednoduchá biologická pozorování a pokusy, zaznamenává a vyhodnocuje výsledky • dodržuje bezpečnostní pravidla při práci v laboratoři i v terénu • rozpozná základní stavbu bezobratlých živočichů • vysvětlí význam fotosyntézy a dýchání pro život organismů • pozoruje a zaznamenává organismy v jejich přirozeném prostředí • prezentuje výsledky své práce, využívá digitální technologie k dokumentaci a zpracování dat	• základní laboratorní práce, práce s lupou a mikroskopem • zásady bezpečnosti práce, práce s laboratorními • pomůckami • pitva bezobratlých živočichů • pokusy s rostlinami • (fotosyntéza, klíčení semen, vliv podmínek prostředí) terénní cvičení – rostliny, živočichové, houby • vedení laboratorního deníku, grafy, tabulky, prezentace	-Environmentální výchova (EV) -Osobnostní a sociální výchova (OSV) Environmentální výchova (EV), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) EV, OSV EV

Kondiční trénink

Charakteristika předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Předmět „Kondiční trénink“ je určen pro žáky, kteří si chtějí zlepšit fyzickou kondici, cítit se lépe a zároveň se u toho bavit. Hlavní metodou výuky budou kruhové tréninky, při kterých bude kladen důraz na správné a bezpečné provedení cviků. Obsah předmětu se zaměří na rozvoj síly, vytrvalosti i pružnosti. Žáci se seznámí se základy silového tréninku, kompenzačními cviky a protahováním s prvky jógy. Předmět zahrnuje také jednoduché zásady zdravého stravování. Cílem je, aby si žáci odnesli znalosti, jak si mohou zacvičit sami, ať už doma nebo ve fitcentru, a dokázali si sestavit vlastní trénink. Po domluvě ve skupině je možné zařadit i další indoor či outdoor sportovní aktivity, jako jsou například inline brusle nebo plavání.

Časový plán výuky:

Výuka probíhá v 9. ročníku.

ročník	9.
počet hodin	2

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

Využití klíčových kompetencí učitelem v procesu učení:

Kompetence k učení:

Učitel

vede žáky k osvojení správné techniky cviků a k pochopení principů tréninku tak, aby byli schopni sestavit si vlastní trénink a cvičit samostatně doma nebo ve fitcentru

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

podněcuje žáky k samostatnému plánování vlastních tréninkových jednotek a k řešení problémů spojených s výběrem vhodných cviků pro rozvoj síly, vytrvalosti a pružnosti.

Kompetence pracovní:

Učitel

vede žáky ke správnému a bezpečnému zacházení se cvičebními pomůckami (např. činky, švihadla) a klade důraz na správné provedení cviků pro prevenci zranění.

Kompetence komunikativní:

Učitel

podporuje diskusi ve skupině při plánování společných sportovních aktivit, jako je plavání nebo inline bruslení.

Kompetence sociální a interpersonální:

Učitel

vytváří prostředí pro spolupráci a vzájemnou podporu při kruhových trénincích a společných sportovních aktivitách.

Osnovy předmětu

Školní vzdělávací program Základní škola, Pošepného náměstí 2022, 148 00 Praha 4

Název Kondiční trénink

Ročník: devátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák provádí cviky se správnou technikou a dbá na bezpečnost.	Základy kondičního tréninku	
aplikuje různé tréninkové metody, zejména kruhový trénink	správná technika a provedení cviků principy rozvoje síly, vytrvalosti a pružnosti	
sestaví si jednoduchý vlastní tréninkový plán pro cvičení doma nebo ve fitcentru.	Metody tréninku, parametry zatížení	
zařadí do svého pohybového režimu kompenzační a protahovací cviky.	kruhový trénink základy silového tréninku	
vysvětlí základní principy zdravé výživy.	Regenerace a zdravý životní styl	

aktivně se účastní skupinou zvolených sportovních aktivit (např. inline brusle, plavání).	Doplňkové pohybové aktivity, indoor a outdoor aktivity dle domluvy	

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu č. 1/2016

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro 3. tisíciletí

Škola: Základní škola, Praha 4, Pošepného náměstí 2022

Ředitelka školy: Mgr. Dagmar Havlíčková

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Michal Červenka

Platnost dokumentu: od 1. 11. 2016

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu č. 1/2016 byl projednán pedagogickou radou dne 23. 1. 2017

Tímto dodatkem se od 1. 11. 2016 doplňuje školní vzdělávací program Škola pro 3. tisíciletí.

Dodatek upravuje:

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Organizaci výuky

Obsah výuky

Název předmětu speciální pedagogické péče (PSPP): **Reedukační cvičení**

Jedna hodina disponibilní časové dotace českého jazyka bude využita pro předmět speciální pedagogické péče.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

Organizace výuky

- organizace výuky je zcela v kompetenci ředitele školy
- stanovuje počet hodin, které ŠPZ v rámci podpůrných opatření doporučí
- předmět vyučuje speciální pedagog
- počet žáků ve třídě je stanoven na max. 4 žáky
- zajištění předmětu PSPP je možné jak nad rámec celkové povinné časové dotace (nesmí být překročena týdenní maximální hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem), tak v rámci výuky, kdy je časová dotace k realizaci PSPP čerpána z disponibilní časové dotace RUP RVP.

Obsah výuky

Je koncipován dle individuálních možností jednotlivých žáků, reedukace bude zaměřena zejména na:

- problémy v učení – čtení, psaní, počítání;
- nepřesné vnímání času;
- obtížné rozlišování podstatného a podružného;
- problémy s porozuměním významu slov
- rozvíjení čtení s porozuměním
- rozšiřování slovní zásoby
- zlepšení schopnosti číst a pamatovat si přečtené
- využívání dynamických tréninkových postupů
- využívání jednoduchých názorných materiálů
- respektování pracovního tempa žáků
- důraz na ústní kontrolu vědomostí

Pedagogická intervence je zajišťována dle doporučení ŠPZ v rozsahu 1 hodiny týdně. Výuku bude poskytovat dle podmínek školy vyučující (nemusí být speciální pedagog) nad rámec běžné výuky.

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu č. 1/2017

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro 3. tisíciletí

Škola: Základní škola, Praha 4, Pošepného náměstí 2022

Ředitelka školy: Mgr. Dagmar Havlíčková

Koordinátor ŠVP ZV: Mgr. Michal Červenka

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu č. 2/2017 byl projednán pedagogickou radou dne 12. 6. 2017

Tímto dodatkem se od 1. 9. 2017 doplňuje školní vzdělávací program Škola pro 3. tisíciletí.

Dodatek upravuje:

V.8. Člověk a zdraví

V.8.2. Tělesná výchova

V. 8.2.1. Charakteristika předmětu

Obsahové a organizační vymezení:

Součástí předmětu je i výuka plavání ve druhém a třetím ročníku v nedalekém plaveckém bazénu Jedenáctka. Základní výuka plavání se realizuje na 1.stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do jednotlivých ročníků rozhoduje ředitelka školy.

Obsah výuky:

Osnovy předmětu tělesná výchova – druhý a třetí ročník

Očekávané výstupy

- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- zvládá s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Učivo předmětu

- plavání – hygiena plavání, základní plavecké dovednosti, bezpečnost plavání

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu č. 1/2019

Název školního vzdělávacího programu: Škola pro 3. tisíciletí

Škola: Základní škola, Praha 4, Pošepného náměstí 2022

Ředitelka školy: Mgr. Dagmar Havlíčková

Koordinátor ŠVP ZV: Lenka Holasová

Platnost dokumentu: od 2. 9. 2019

Dodatek ke školnímu vzdělávacímu programu č. 1/2019 byl projednán pedagogickou radou dne 2. 9. 2019.

Tímto dodatkem se od 2. 9. 2019 doplňuje školní vzdělávací program Škola pro 3. tisíciletí.

Dodatek zařazuje: Školní vzdělávací program pro alternativní program „Začít spolu“

Charakteristika programu

Program představuje velmi otevřený didaktický systém. Umožňuje každé škole, každému učiteli přizpůsobit si jeho konkrétní podobu kultuře, zvykům a tradicím dané země, jejímu vzdělávacímu systému i potřebám konkrétních dětí. Začít spolu představuje pedagogický přístup, který v sobě spojuje moderní poznatky pedagogické a psychologické vědy spolu s osvědčenými vzdělávacími postupy. Jedná se o program, který představuje pedagogický přístup orientovaný na dítě.

Principy programu

- Individuální přístup k dítěti
- Partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání
- Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami

Formy vzdělávání

Při vzdělávání jsou využívány různé formy výuky:

- Projektové učení - integrovaná tematická výuka a podnětné prostředí ve třídě (netradiční členění do tzv. center aktivit)
- Individuální práce dítěte
- Frontální výklad - informace k danému tématu týdne

Pravidla chování

Pro zajištění bezpečnosti ve třídě a vytvoření pracovních návyků jsou domluvena pravidla chování, děti jsou s nimi dostatečně srozuměny. Tato pravidla jsou také vizuálně vyjádřena obrázky na nástěnce, a pokud jsou porušována, znovu se s dětmi opakují a vysvětlují.

- Mluvíme přiměřeně nahlas, šetříme svůj hlas.
- Při společné práci zvedáme ruku a čekáme na vyvolání.
- Když jeden mluví, ostatní poslouchají.
- Chováme se k sobě slušně.
- Hezky se oslovujeme, vítáme i loučíme se s druhými.

- Po třídě i po chodbě chodíme pomalu.
- Držíme se ostatních spolužáků, neutíkáme od třídy.
- Nebereme nic, co nám nepatří.
- Uklízíme po sobě.
- Neposmíváme se spolužákům a nevytahujeme se – každý umí něco.
- Pomáháme spolužákům.
- Další pravidla chování mohou být doplněna podle potřeby v průběhu roku.

Komunikace s rodiči

Komunikace s rodiči probíhá formou:

- třídních schůzek 3x ročně
- Sluchátka – komunikační prostor třídy na webových stránkách školy
- tripartitní schůzky - schůzka rodič, žák, učitel
- emailové komunikace – podle aktuální potřeby

Výchovné a vzdělávací strategie k utváření klíčových kompetencí:

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Ve výchově a vzdělávání klademe důraz především na kooperativní metody učení.

Žáky vedeme:

- k zodpovědnosti
- k samostatné práci
- ke spolupráci
- k respektu a toleranci
- k sebehodnocení
- k prezentaci výsledků vlastní práce
- k efektivní komunikaci

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, ale prolínají se, jsou multifunkční a žák je může získat pouze jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich rozvíjení a utváření směřují a přispívají všechny aktivity a strategie, které ve škole probíhají.

Kompetence k učení:

- Žáci pracují s různými informačními zdroji (internet, encyklopedie, knihovna).
- Používají audiovizuální pomůcky.
- Žáci pracují samostatně i ve skupinách.
- Zařazujeme činnostní učení realizované projektovou metodou.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Vyučujeme různými aktivizujícími metodami.
- Zadáváme zajímavé domácí úkoly.
- Žáci prezentují výsledky své práce.

Kompetence k řešení problémů:

- Zadáváme práci z různých informačních zdrojů.
- Žáci mohou prezentovat svou práci na nástěnkách ve škole.

- Žáci připravují různé akce pro své spolužáky a rodiče.
- Při vyučování využíváme názorné životní situace.
- Žáky vedeme k zodpovědnému přijímání přidělené či zvolené role v pracovním týmu.
- Žáci se účastní různých soutěží.
- Žáci mohou řešit problémy v ranním kruhu, v komunitním kruhu či na konzultacích rodič - žák - učitel.
- Žáky vedeme k sebehodnocení.
- Žáky vedeme k dodržování pravidel, na jejichž vytváření se podílejí.

Kompetence komunikativní:

- Podporujeme přátelský vztah ve třídách i mezi třídami, podporujeme přátelský vztah s jinými komunitami.
- Učíme žáky argumentovat a obhajovat své názory a naslouchat druhým.
- Do výuky začleňujeme kooperativní metody a vedeme děti ke spolupráci.
- Žáci se účastní různých třídních a školních projektů. Účastní se přednášek a besed odborníků na daná témata.
- Při prezentacích výsledků práce provádíme rozbor výstupů.
- Vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k základům kooperace a týmové práce.
- Organizujeme akce a účastníme se projektů zaměřených na pomoc druhým i ochranu životního prostředí.
- Podporujeme u žáků vzájemné učení se.
- Účastníme se sportovních akcí, projektů zaměřených na enviromentální výchovu a dalších kulturně-společenských akcí.
- Dbáme na prevenci sociálně patologických jevů.

Den v programu „Začít spolu“

Ranní kruh (20-30 minut)

Den začíná ranním kruhem, který je místem pro společné setkávání, pro společné sdílení, pro vyjadřování vlastních pocitů. V ranním kruhu se také děti dozví informace o tom, co je na daný den naplánováno, jaké aktivity je čekají, o čem se budou učit. Děti mají možnost říct, co už o daném tématu vědí, co by je ještě zajímalo a chtěly se naučit apod.

Pravidelnou součástí ranního kruhu bývá i ranní zpráva. Tuto ranní zprávu připravuje jak učitel, tak učitel ve spolupráci s dětmi nebo postupně i děti samy. Někdy má zpráva organizační charakter.

Společná práce (60-90 minut)

Po ranním kruhu zpravidla následuje probírání učiva z českého jazyka, matematiky apod. Děti pracují samostatně, ve dvojicích či malých skupinách, ale i frontálně (celá skupina). V podstatě se v této části dne jedná o učební aktivity, při kterých celá třída pracuje na společném zadání. Připravované úkoly však mohou být odstupňovány podle obtížnosti, od takových, které předpokládají zvládnutí základního učiva, až po úlohy nadstandardní.

Práce v centrech aktivit (60-90 minut)

Po přestávce nastává práce dětí v tzv. centrech aktivity. Úlohy, které jsou pro děti v centrech aktivit připravené, se vztahují k tématu projektu, na kterém v daném období děti pracují.

Děti se rozejdou do center aktivit, v nichž samostatně pracují. Centrum si volí podle daných pravidel. Nejčastěji se děti zapisují do předem připravené tabulky a vytvářejí tak rozpis, který přehledně mapuje práci všech dětí ve třídě po dobu celého týdne. Tato pravidla zajišťují podmínky k tomu, aby dítě prošlo během týdne v rámci projektu všemi základními (povinnými) úkoly. V centrech jsou připravené takové aktivity, které vedou děti k přemýšlení a praktické činnosti zároveň, úkoly při kterých se děti učí spolupracovat, vzájemně komunikovat, řešit problémy apod.

V podstatě to ve třídě vypadá tak, že v každém centru aktivit pracuje skupina dětí na jiném úkolu. To, co úkoly v jednotlivých centrech spojuje, je téma projektu, k němuž se úkoly vztahují a kterým se děti ve třídě po určité období zabývají. Samozřejmostí je propojení tématu ve škole s reálným životem i mimo školu (exkurze, výpravy, besedy...)

Při práci v centrech aktivit nastává ve třídě situace, v níž se paralelně vedle sebe (v tentýž čas) odehrávají různé činnosti. Děti zpravidla pracují jeden den v jednom centru a další den si volí centrum jiné.

Hodnotící / reflexní kruh (20-30 minut)

Na závěr dne se všichni sejdou opět v kruhu. Zde si děti prezentují výsledky své práce, hodnotí, co a jak se jim dařilo, nedařilo a proč. Zároveň si takto vzájemně vyměňují zkušenosti, čímž se učí od sebe navzájem. Je zde prostor i pro vzájemné hodnocení mezi dětmi a samozřejmě i pro hodnocení učitele.